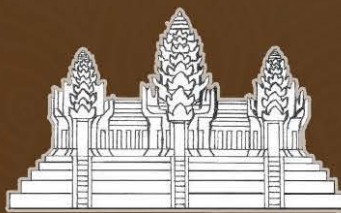

ព្រះ
ព្រះក្រិស្ណ

ព្រះបុត្រនិទាន
ព្រះអរិយធម៌

ភាគ៧៣

ពុទ្ធសករាជ ២៥៥៣

ច្បាប់ពិនិត្យ លើកទី១

ព្រះ

អភិធម្មបិដក

និង

បរមត្ថទីបទី អដ្ឋកថា

សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ

យមកៈ

បឋមភាគ ~ ទុតិយភាគ

៧៣

ធានីប្រែ ៨៧ ~ ៨៨

បោះពុម្ពលើកទី ១ ពុទ្ធសករាជ ២៥៥៣

ក្បាលទី ៧៣

អភិធម្មបិដក ចាលីប្រៃ - ៨៧

យមក បឋមភាគ

សូមនមស្ការ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ

មូលយមកៈ

ឧទ្ទេសវារៈ

[១] ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានកុសល ជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានកុសលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់ នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន មូលតែមួយ ដោយកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែ មួយ ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជា មូល ដោយកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជា កុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានកុសលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ ណា មានកុសលមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយ កុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

កុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូល
តែមួយជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានឹង
គ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នា
នឹងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌
ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានកុសលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត
ពួកធម៌ណា មានកុសលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌
ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល
មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល ពួកធម៌
ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយ
កុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានឹងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល
មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានឹងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល ពួក
ធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំង
អស់នោះ មានកុសលមូលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាន
កុសលមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ
ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយកុសលមូល
មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយកុសលមូល
ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល
ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានឹងគ្នាជាមូល ដោយ
កុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានឹងគ្នាជាមូល ដោយ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ។

[២] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានអកុសលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអកុសលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានអកុសលមូលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអកុសលមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានអកុ-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

សលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអកុសលជាមូល ពួកធម៌
 ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំង
 អស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា
 មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។
 ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
 មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាន
 គ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។
 ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានអកុសលមូលជា
 មូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអកុសលមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់
 នោះ ជាអកុសល ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន
 មូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាន
 មូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសល ។
 ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំង
 អស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល មួយយ៉ាងទៀត
 ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំង
 អស់នោះ ជាអកុសល ។

[៣] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាមូល
 នៃអព្យាក្រឹត មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ជាមូលនៃអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំង
 អស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៦

នោះ មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា
មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។
ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់
នោះ មានគ្នានឹងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា
មានគ្នានឹងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យា-
ក្រឹត ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃ
អព្យាក្រឹតជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃអព្យាក្រឹតជា
មូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត
ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល មួយ
យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួក
ធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល
ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានឹងគ្នាជាមូល
ដោយអព្យាកតមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានឹងគ្នា
ជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ ពួកធម៌
ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានអព្យាក្រឹតជាមូល មួយ
យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអព្យាក្រឹតជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា
អព្យាក្រឹត ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូល
តែមួយ ដោយអព្យាកតមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ
ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ ពួកធម៌ណា

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

៧

មួយ មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នា
នឹងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានឹង
គ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។ ពួក
ធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានអព្យាកតមូលជាមូល
មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអព្យាកតមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
ជាអព្យាក្រឹត ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន
មូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាន
មូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។
ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំង
អស់នោះ មានមូលនៃគ្នានឹងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូល មួយយ៉ាងទៀត
ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានឹងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំង
អស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត ។

[៤] ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាមូលនៃនាម
មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ជាមូលនៃនាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ។
ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល
មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំង
អស់នោះ ជានាម ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល ពួក
ធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានឹងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួក
ធម៌ណា មានគ្នានឹងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាននាមមូលជាមូល មួយ
 យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាននាមមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ។
 ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយ
 នាមមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ជាមូល ដោយនាមមូល
 ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ជាមូល
 ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយ
 នាមមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយ
 នាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួក
 ធម៌ទាំងអស់នោះ មាននាមជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាននាម
 ជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួក
 ធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួក
 ធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ។
 ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
 មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នា
 និងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ។ ពួកធម៌ណា
 មួយជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាននាមមូលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួក
 ធម៌ណា មាននាមមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ។ ពួកធម៌ណា
 មួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល
 មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល ពួក

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

ធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយ នាមមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយ នាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាម ។

[៥] ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាហេតុនៃ កុសល ។ បេ ។ ជានិទាននៃកុសល ។ បេ ។ ជាទីកើតនៃកុសល ។ បេ ។ ជាដែន កើតនៃកុសល ។ បេ ។ ជាសមុជ្ជាននៃកុសល ។ បេ ។ ជាអាហារនៃ កុសល ។ បេ ។ ជាអារម្មណ៍នៃកុសល ។ បេ ។ ជាបច្ច័យនៃកុសល ។ បេ ។ ជាសមុទ័យនៃកុសល ។ បេ ។

មូល ១ ហេតុ ១ និទាន ១ សម្ភវៈ ១ បកវៈ ១ សមុជ្ជាន ១
អាហារ ១ អារម្មណ៍ ១ បច្ច័យ ១ សមុទ័យ ១ ។

ឧទេសវារៈ ចប់

អដ្ឋកថា បរមត្ថធិបទី

មូលយមកៈ

អារត្តបទ

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ជាទេវតាក្រៃលែងជាងទេវតា ទ្រង់
 ប្រហារកិលេស ដែលជាហេតុញ្ញាំងសត្វឲ្យទ្រហោយំ ក្នុងភព
 តូច និងភពធំ កាលទ្រង់សម្តែងកថាវត្ថុប្បករណ៍ដោយសង្ខេប
 ដល់ពួកទេវតាទាំងឡាយ ក្នុងសុរាល័យទេវលោកហើយ ទ្រង់
 ជាអ្នកឈានកន្លងផុតវិស័យរបស់ស្តេចយម ជាអ្នកមិនមាន
 មន្ទិលកើតក្នុងព្រះអង្គ ដែលបែរមុខមកកាន់វដ្តៈទៀត ទ្រង់
 សម្តែងធម៌ជាគ្រឿងប្រហារកិលេស ទ្រង់សម្តែងអភិធម្មប្ប-
 ករណ៍ ឈ្មោះថា យមកៈ ដែលជាបករណ៍ទី ៦ ប្រដាប់
 ដោយយមកៈផ្សេងៗ ហើយ ឥឡូវនេះ លំដាប់នៃកិច្ចពណ៌នា
 បករណ៍នោះ ដល់ព្រមហើយ ព្រោះហេតុនោះ កិច្ចពណ៌នា
 មានដូចតទៅ ។

អង្គកថា ឧទ្ទេសវារៈ

[១-៥] បរកណ៍នេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ចែកហើយ ១០ យ៉ាង ដោយអំណាចយមកៈ ១០ គឺមូលយមកៈ ១ ខន្ធយមកៈ ១ អាយតន- យមកៈ ១ ធាតុយមកៈ ១ សច្ចយមកៈ ១ សង្ខារយមកៈ ១ អនុស្សយ- យមកៈ ១ ចិត្តយមកៈ ១ ធម្មយមកៈ ១ តន្ត្រិយយមកៈ ១ គប្បីជ្រាប អត្ថនៃយមកៈទាំង ១០ យ៉ាងនេះ របស់បករណ៍នេះយ៉ាងនេះ ។

សួរថា ឈ្មោះថា **យមក** ព្រោះអត្ថដូចម្តេច ឆ្លើយថា ព្រោះអត្ថថា ធម៌ជាគុក្ខា ។ ពិតហើយ ធម៌ជាគុក្ខា លោកហៅថា **យមក** ដូចលោក ពោលថា **យមក** ប្បវាទិយាវ គឺ**បាដិហារិយ៍**ជាគុក្ខ យមកសាល គឺដើម រាំងទាំងគុជាដើម ។

ក្នុងយមកៈ ១០ យ៉ាងនេះ យមកៈនីមួយៗ ឈ្មោះថា ធម៌ជាគុ ព្រោះ សម្តែងដោយអំណាចនៃយមកៈទាំងឡាយ គឺធម៌ជាគុដោយប្រការដូច្នោះ ។ បករណ៍ទាំងអស់នេះ គប្បីជ្រាបថា ឈ្មោះថា យមកៈ ព្រោះរូបរមធម៌ជាគុ ទាំងឡាយនេះ ។

យមកៈទី ១ នៃយមកៈ ១០ យ៉ាង ហៅថា **មូលយមក** ព្រោះក្នុង មូលយមកៈនោះ ព្រះពុទ្ធអង្គទ្រង់ធ្វើការសួរ និងការឆ្លើយដោយអំណាចនៃ មូលសម្តែង ។

មូលយមកៈនោះ មាន ២ វារៈ គឺឧទ្ទេសវារៈ ១ និទ្ទេសវារៈ ១ ។ ក្នុង ២ វារៈនោះ ឧទ្ទេសវារៈ ជាវារៈដំបូង ព្រោះទ្រង់លើកឡើងនាំចេញ សម្តែងទៅតាមលំដាប់ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

យមកៈនេះថា ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន
កុសលជាមូល មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានកុសលជាមូល ពួកធម៌
ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ដូច្នោះ ជាយមកៈដំបូងរបស់មូលយមកៈនោះ ។

គប្បីជ្រាបភាពជាយមកៈនៃឧទ្ទេសវារៈនោះ ដោយវិធី ៣ យ៉ាង គឺ
អត្តយមក លោកសម្តែងដោយអំណាចន័យអត្ថ ២ យ៉ាង គឺកុសល និង
អកុសល ១ ធម្មយមក លោកសម្តែងដោយអំណាចនៃធម៌ដែលជាបែបផែន
ប្រព្រឹត្តទៅដោយអនុលោម និងបដិលោម ដោយអំណាចន័យទាំងនោះ ១
លោកសម្តែង បុច្ឆាយមក ដោយអំណាចពាក្យសួរដែលប្រព្រឹត្តទៅដោយ
អនុលោម និងបដិលោម ១ ។ យមកៈទាំងឡាយដ៏សេស ក៏មានន័យនេះ
ដូចគ្នា ។ ឥឡូវនេះ គប្បីជ្រាបការកំណត់ព្រះបាលីដោយអំណាចនៃប្រភេទ
របស់វារៈ មានន័យ យមកៈ បុច្ឆា និងអត្ថ របស់ឧទ្ទេសវារៈ ក្នុងមូល-
យមកៈនេះ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងហើយ ដោយយមកៈទាំង
ឡាយនេះយ៉ាងនេះ ។

ក្នុងកុសលត្ថិកមាតិកា មានន័យ ៤ យ៉ាង គឺមូលន័យ ១ មូល-
មូលន័យ ១ មូលកន័យ ១ មូលមូលកន័យ ១ ព្រោះអាស្រ័យបទដែល
ជាខាងដើមនេះថា កុសលា ធម្មា ដូច្នោះ ។

ក្នុងន័យទាំង ៤ យ៉ាងនេះ ន័យនីមួយៗ មានយមកៈ ៣ យ៉ាង គឺ
មូលយមកៈ ១ ឯកមូលយមកៈ ១ អញ្ញមញ្ញមូលយមកៈ ១ ទើបជា
យមកៈ ១២ យ៉ាង ។ ក្នុងយមកៈនីមួយៗ មានបុច្ឆា ២ យ៉ាង ដោយ

អំណាចអនុលោម និងបដិលោម ទើបជា**បុត្រា** ២៤ ដូច្នោះ ។

ក្នុង**បុត្រា**នីមួយៗ មានអត្ថ ២ យ៉ាង ដោយអំណាចសន្និដ្ឋាន និងសំសយៈ ទើបជាអត្ថ ៤៨ ។ ក្នុងអត្ថទាំងនោះ គប្បីជ្រាបអត្ថនៃសន្និដ្ឋាន ក្នុងបទនេះថា យេកេចិ កុសលា ធម្មា ព្រោះការមិនមានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងកុសលទាំងឡាយថា ជាកុសល ឬមិនមែនជាកុសល ។

គប្បីជ្រាបអត្ថនៃសំសយៈ ក្នុងបទនេះថា សព្វេ តេ កុសលមូលា ព្រោះការសួរដោយអំណាចសេចក្តីសង្ស័យយ៉ាងនេះថា ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានកុសលជាមូលឬ^(១) ។ សេចក្តីនោះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហើយ ដើម្បីសម្តែងសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងទីជាទីសង្ស័យរបស់វេនេយ្យសត្វទាំងឡាយ តែឈ្មោះថា សេចក្តីសង្ស័យមិនមានដល់ព្រះតថាគត ។ ក្នុង**បុត្រា**ដទៃអំពីបទនេះ ក៏ន័យនេះដូចគ្នា ។

បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបថា ក្នុងបទទាំងឡាយ ៤ ដែលលោកពោលហើយ ដោយន័យ ១៦ យមកៈ ៤៨ បុត្រា ៩៦ អត្ថ ១៩២ ដោយអំណាចនៃឧទ្ទេសក្នុងកុសលត្តិកមាតិកាថា ន័យទាំង ៤ នេះ រមែងមានព្រោះអាស្រ័យកុសលបទ យមកៈ ១២ រមែងមានដោយអំណាចនៃយមកៈនីមួយៗ ៣ ក្នុងន័យនីមួយៗ បុត្រា ២៤ រមែងមានដោយអំណាចបុត្រានីមួយៗ ២ ក្នុងយមកៈនីមួយៗ អត្ថ ៤៨ រមែងមានដោយអំណាចនៃអត្ថនីមួយៗ ២ ក្នុង**បុត្រា**នីមួយៗ

១- បិដកខ្មែរ មិនមានពាក្យថា ឬ តែក្នុងទីនេះ យើងបន្ថែមពាក្យថា ឬ ព្រោះជាសំសយបទ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ដូច្នោះ យ៉ាងណា ន័យទាំង ៤ នេះ រមែងមានព្រោះអាស្រ័យអកុសលបទខ្លះ
ព្រោះអាស្រ័យអព្យាកតបទខ្លះ ព្រោះអាស្រ័យនូវបទ ទើបឈ្មោះថា នាំ
ចេញសម្តែងហើយ ព្រោះធ្វើបទទាំង ៣ ឲ្យជាបទតែមួយខ្លះ ក៏យ៉ាងនោះ
ដូចគ្នា ។

ខាងមុខអំពីនោះ វារៈ ៧ មានវារៈថា យេកេចិ កុសលា ធម្មា សព្វ
តេ កុសលហេតុ ដូច្នោះជាដើម ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់លើកឡើងសម្តែង
ហើយដោយអំណាចវេវចនៈនៃមូលវារៈនោះ វារៈទាំងអស់ ១០ គឺមូលវារៈ
១ ហេតុវារៈ ១ និទានវារៈ ១ សម្តីវារៈ ១ បកវារៈ ១ សម្មជានវារៈ
១ អាហារវារៈ ១ អាណម្ពណវារៈ ១ បច្ចយវារៈ ១ សមុទយវារៈ ១
រមែងមានដោយប្រការដូច្នោះ ។

ន័យ ១៦០ យមកៈ ៤៨០ បុច្ឆា ៧៦០ អត្ថ ១៧២០ គប្បីជ្រាបថា
លោកលើកឡើងសម្តែងហើយ ក្នុងវារៈទាំង ១០ ថា គប្បីជ្រាបវារៈទាំង
ឡាយ មានន័យជាដើម ក្នុងបទដ៏សេស ដោយការកំណត់បទដែលមកហើយ
ក្នុងមូលវារៈនោះ ។ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបការកំណត់ព្រះបាលី ដោយអំណាច
ប្រភេទនៃវារៈ មានន័យ យមកៈ បុច្ឆា និងអត្ថក្នុងឧទ្ទេសវារៈយ៉ាងនេះ ។

ព្រះគាថាថា មូលំ ហេតុ និទានំ ច ដូច្នោះជាដើម ឈ្មោះថា
ឧទានគាថារបស់វារៈទាំងឡាយ ១០ ។ ពាក្យទាំងឡាយ មានពាក្យថា មូល
ជាដើម ក្នុងគាថានោះ ជាវេវចនៈរបស់ហេតុនោះឯង ។

ហេតុ ឈ្មោះថា មូល ព្រោះអត្ថថា តាំងចំពោះ ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

ធម្មជាតណា រមែងទៅ គឺរមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីញ៉ាំងផលរបស់ខ្លួន
ឲ្យសម្រេច ព្រោះហេតុនោះ ធម្មជាតនោះ ឈ្មោះថា ហេតុ ។

ធម្មជាតណា រមែងឲ្យនូវផលរបស់ខ្លួន ហាក់ដូចជាប្រាប់ថា សូម
លោកកាន់យកផលនោះ ព្រោះហេតុនោះ ធម្មជាតនោះ ឈ្មោះថា វិនាស ។

ផល រមែងកើតព្រមអំពីធម៌ណា ព្រោះហេតុនោះ ធម៌នោះ ឈ្មោះថា
សម្បវ ។

ផល រមែងកើតទូទៅអំពីធម៌ណា ព្រោះហេតុនោះ ធម៌នោះ ឈ្មោះថា
បកវ ។

ផល រមែងតាំងឡើងក្នុងធម៌នេះ ឬតាំងឡើងដោយធម៌នេះ ព្រោះ
ហេតុនោះ ធម៌នេះ ឈ្មោះថា សមុជ្ជាន ។

ធម៌ណា រមែងនាំមកនូវផលរបស់ខ្លួន ព្រោះហេតុនោះ ធម៌នោះ
ឈ្មោះថា អាហារ ។

ធម៌ណា ដែលផលរបស់ខ្លួនទាញទុក ព្រោះអត្ថថា មិនគួរបដិសេធ
ព្រោះហេតុនោះ ធម៌នោះ ឈ្មោះថា អាលម្ពណា ។

ផល អាស្រ័យធម៌នោះ គឺមិនបដិសេធ រមែងកើត គឺរមែងប្រព្រឹត្ត
ទៅ ព្រោះហេតុនោះ ធម៌នោះ ឈ្មោះថា បច្ចុយ ។

ផល រមែងកើតអំពីធម៌នេះ ព្រោះហេតុនោះ ធម៌នោះ ឈ្មោះថា
សមុធយ ។

បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបអត្ថរបស់ពាក្យនៃបទទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះ ដោយ
ប្រការដូច្នោះ ។^{១៧៣}

អភិធម្មបិដក

និទ្ទេសវារៈ

[៦] ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលមូល ឬ កុសលមូល មានត្រឹមតែ ៣ ឯពួកធម៌ជាកុសលដ៏សេស មិនមែនជាកុសលមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ជាកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូលឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ ។ រួច មានកុសលជាសមុជ្ជាន មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល តែមិនមែនជាកុសលឡើយ ឯកុសល មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល ផង ជាកុសលផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជាកុសលមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា មានមូលតែមួយផង មានគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតជាមួយនឹងកុសលមូល ឈ្មោះថា មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល តែមិនមែនឈ្មោះថា មានគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ ។ អើ ។

[៧] ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានកុសលមូល ជាមូលឬ ។ ពួកកុសលមូលជាមូល មានត្រឹមតែ ៣ ពួកធម៌ជាកុសលដ៏សេស មិនមែនឈ្មោះថា មានកុសលមូលជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

ណា មានកុសលមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ ។ អើ ។
 ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល
 ដោយកុសលមូលឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ
 ជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ ។ រួច មាន
 កុសលជាសមុដ្ឋាន មានមូលតែមួយជាមូល ដោយកុសលមូល តែមិនមែន
 ជាកុសល ឯកុសល មានមូលតែមួយជាមូល ដោយកុសលមូលផង ជាកុសល
 ផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌
 ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូលឬ ។ មូលទាំង
 ឡាយណា ជាកុសលមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) ឈ្មោះ
 ថា មានមូលតែមួយជាមូលផង ឈ្មោះថា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលផង
 ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតជាមួយនឹងកុសលមូល ឈ្មោះថា មានមូលតែ
 មួយជាមូល ដោយកុសលមូល តែមិនមែនឈ្មោះថា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជា
 មូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល
 ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ ។ អើ ។

[៨] ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានកុសល
 ជាមូលឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានកុសលជាមូល ពួក
 ធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ ។ រួច មានកុសលជាសមុដ្ឋាន មានកុសល
 ជាមូល តែមិនមែនជាកុសលឡើយ ឯកុសល មានកុសលជាមូលផង ជាកុសល
 ផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ដោយកុសលមូលឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ
 ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ ។ រួច មានកុសលជា
 សមុដ្ឋាន មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល តែមិនមែនជាកុសលឡើយ
 ឯកុសល មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូលផង ជាកុសលផង ។ ពួកធម៌
 ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នា
 និងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជាកុសលមូល
 កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយផង មានគ្នានិង
 គ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតជាមួយនឹងកុសលមូល គ្រាន់តែ
 មានមូលតែមួយ ដោយកុសលមូល តែមិនមែនមានគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូល ពួក
 ធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ ។ អើ ។

[៧] ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានកុសល-
 មូលជាមូលឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានកុសលមូលជា
 មូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ ។ រួច មានកុសលជាសមុដ្ឋាន មាន
 កុសលមូលជាមូល តែមិនមែនជាកុសលឡើយ ឯកុសល មានកុសលមូល
 ជាមូលផង ជាកុសលផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់
 នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយកុសលមូលឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
 ជាកុសលឬ ។ រួច មានកុសលជាសមុដ្ឋាន មានមូលតែមួយជាមូល ដោយ

អង្គកថា បរមត្ថទីបរិ បឋមភាគ

កុសលមូល តែមិនមែនជាកុសលឡើយ ឯកុសល ឈ្មោះថា មានមូលតែ
 មួយជាមូល ដោយកុសលមូលផង ជាកុសលផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មាន
 មូលតែមួយជាមូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នា
 និងគ្នាជាមូល ដោយកុសលមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជាកុសលមូល
 កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយជាមូលផង មាន
 មូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតជាមួយនឹងកុសលមូល
 គ្រាន់តែមានមូលតែមួយជាមូល ដោយកុសលមូល តែមិនមែនមានមូលនៃគ្នា
 និងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជា
 មូល ដោយកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលមូលឬ ។ អើ ។

[១០] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុ-
 សលមូលឬ ។ ពួកអកុសលមូល មានត្រឹមតែ ៣ ឯពួកធម៌ជាអកុសលដ៏
 សេស មិនមែនឈ្មោះថា អកុសលមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា
 ជាអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណា
 មួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយអកុសល-
 មូលឬ ។ អកុសលជាអហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយ ដោយអកុសល-
 មូលឡើយ ឯអកុសល ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយ ដោយអកុ-
 សលមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយអកុ-
 សលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ ។ រូប មានអកុសលជា
 សមុជ្ជាន មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល តែមិនមែនជាអកុសល

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឡើយ ឯអកុសល មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូលផង ជាអកុសល ផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំង អស់នោះ មានគ្នានឹងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយ ណា ជាអកុសលមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មាន មូលតែមួយផង មានគ្នានឹងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតជា មួយនឹងអកុសលមូល មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល តែមិនមែន មានគ្នានឹងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានឹងគ្នាជា មូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ ។ អើ ។

[១១] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានអកុសលមូលជាមូលឬ ។ ពួកអកុសលមូលជាមូល មានត្រឹមតែ ៣ ឯពួកធម៌ ជាអកុសលដ៏សេស មិនមែនឈ្មោះថា មានអកុសលមូលជាមូលឡើយ ។ មួយ យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអកុសលមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា អកុសលឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូលឬ ។ អកុសល ជាអហេតុកៈ មិន មែនមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូលឡើយ ឯអកុសល ជា សហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល ។ មួយយ៉ាង ទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំង អស់នោះ ជាអកុសលឬ ។ រួច មានអកុសលជាសម្ពុជាន មានមូលតែមួយ ជាមូល ដោយអកុសលមូល តែមិនមែនជាអកុសលឡើយ ឯអកុសល មាន

អង្គកថា បរមត្ថទីបរិ បឋមភាគ

មូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូលផង ជាអកុសលផង ។ ពួកធម៌ណា
 មួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន
 មូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជា
 អកុសលមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយ
 ជាមូលផង មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតព្រម
 គ្នានឹងអកុសលមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល តែ
 មិនមែនមានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា
 មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា
 អកុសលឬ ។ អើ ។

[១២] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន
 អកុសលជាមូលឬ ។ អកុសល ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានអកុសលជាមូល
 ឡើយ ឯអកុសល ជាសហេតុកៈ ទើបមានអកុសលជាមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ពួកធម៌ណា មានអកុសលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ ។
 រួច មានអកុសលជាសមុដ្ឋាន មានអកុសលជាមូល តែមិនមែនជាអកុសល
 ឡើយ ឯអកុសល ទើបមានអកុសលជាមូលផង ជាអកុសលផង ។ ពួកធម៌
 ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយអកុ-
 សលមូលឬ ។ អកុសល ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយ ដោយ
 អកុសលមូលឡើយ ឯអកុសល ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយ ដោយ
 អកុសលមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយអកុ-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ ។ រូប មានអកុសលជា
 សម្មជាន មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល តែមិនមែនជាអកុសលឡើយ
 ឯអកុសល មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូលផង ជាអកុសលផង ។
 ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
 មានគ្នានឹងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជាអកុ-
 សលមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយផង
 ជាមូលនៃគ្នានឹងគ្នាផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតព្រមគ្នានឹងអកុសលមូល
 គ្រាន់តែមានមូលតែមួយ ដោយអកុសលមូល តែមិនមែនមានគ្នានឹងគ្នាជា
 មូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានឹងគ្នាជាមូល ដោយ
 អកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ ។ អើ ។

[១៣] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន
 អកុសលមូលជាមូលឬ ។ អកុសល ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានអកុសល-
 មូលជាមូលឡើយ ឯអកុសល ជាសហេតុកៈ ទើបមានអកុសលមូលជា
 មូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអកុសលមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំង
 អស់នោះ ជាអកុសលឬ ។ រូប មានអកុសលជាសម្មជាន មានអកុសល-
 មូលជាមូល តែមិនមែនជាអកុសលឡើយ ឯអកុសល មានអកុសលមូល
 ជាមូលផង ជាអកុសលផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ពួកធម៌ទាំង
 អស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូលឬ ។ អកុសល ជា
 អហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូលឡើយ ឯ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

អកុសល ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល ។
 មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល
 ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ ។ រួច មានអកុសលជាសមុដ្ឋាន មាន
 មូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល តែមិនមែនជាអកុសលឡើយ ឯ
 អកុសល មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូលផង ជាអកុសលផង ។
 ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំង
 អស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយ
 ណា ជាអកុសលមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មាន
 មូលតែមួយជាមូលផង មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស
 ដែលកើតព្រមគ្នានឹងអកុសលមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយជាមូល ដោយ
 អកុសលមូល តែមិនមែនមានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអកុសលមូល ពួក
 ធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ ។ អើ ។

[១៤] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាមូល
 នៃអព្យាក្រឹតឬ ។ អព្យាកតមូលទាំងឡាយ មានត្រឹមតែ ៣ ឯពួកធម៌ជា
 អព្យាក្រឹតដ៏សេស មិនមែនឈ្មោះថាអព្យាកតមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ពួកធម៌ណាមួយ ជាមូលនៃអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។
 អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ
 ដោយអព្យាកតមូលឬ ។ អព្យាក្រឹត ជាសហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយ

ដោយអព្យាកតមូលឡើយ ឯអព្យាក្រឹត ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយ
 ដោយអព្យាកតមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយ
 អព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណា
 មួយ មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នា
 និងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជាអព្យាកត-
 មូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយផង
 មានគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតព្រមគ្នានឹងអព្យាកត-
 មូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល តែមិនមែនមានគ្នានិងគ្នា
 ជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយ
 អព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។

[១៥] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាមូល
 នៃអព្យាកតមូលឬ ។ មូលនៃអព្យាកតមូល មានត្រឹមតែ ៣ ឯពួកធម៌ជា
 អព្យាក្រឹតដ៏សេស មិនមែនជាមូលនៃអព្យាកតមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ពួកធម៌ណា ជាមូលនៃអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។
 អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ
 ជាមូល ដោយអព្យាកតមូលឬ ។ អព្យាក្រឹត ជាសហេតុកៈ មិនមែនមានមូល
 តែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូលឡើយ ឯអព្យាក្រឹត ជាសហេតុកៈ ទើប
 មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា
 មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹត

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជាអព្យាកតមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយជាមូលផង មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតព្រមគ្នានឹងអព្យាកតមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល តែមិនមែនមានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។

[១៦] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានអព្យាក្រឹតជាមូលឬ ។ អព្យាក្រឹត ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានអព្យាក្រឹតជាមូលឡើយ ឯអព្យាក្រឹត ជាសហេតុកៈ ទើបមានអព្យាក្រឹតជាមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអព្យាក្រឹតជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូលឬ ។ អព្យាក្រឹត ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូលឡើយ ឯអព្យាក្រឹត ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយអព្យាកតមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជាអព្យាកត-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយផង មាន គ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតព្រមគ្នានឹងអព្យាកតមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយ ដោយអព្យាកតមូល តែមិនមែនមានគ្នានិងគ្នាជាមូល ឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយ អព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។

[១៧] ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន អព្យាកតមូលជាមូលឬ ។ អព្យាក្រឹត ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានអព្យាកត- មូលជាមូលឡើយ ឯអព្យាក្រឹត ជាសហេតុកៈ ទើបមានអព្យាកតមូលជាមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានអព្យាកតមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ពួកធម៌ទាំងអស់ នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូលឬ ។ អព្យាក្រឹត ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូលឡើយ ឯអព្យាក្រឹត ជា សហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ។ មួយយ៉ាង ទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំង អស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយ អព្យាកតមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជាអព្យាកតមូល កើតក្នុងទីជាមួយ គ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយជាមូលផង មានមូលនៃគ្នានិង គ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតព្រមគ្នានឹងអព្យាកតមូល គ្រាន់តែ

អង្គកថា បរមត្ថទីបរិ បឋមភាគ

មានមូលតែមួយជាមូល ដោយអព្យាកតមូល តែមិនមែនមានមូលនៃគ្នានិងគ្នា
ជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល
ដោយអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាក្រឹតប្ប ។ អើ ។

[១៨] ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាមូលនៃនាម
ប្ប ។ មូលនៃនាមទាំងឡាយ មានត្រឹមតែ ៩ ប៉ុណ្ណោះ ឯពួកធម៌ជានាមដ៏សេស
មិនមែនជាមូលនៃនាមឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ជាមូលនៃនាម
ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមប្ប ។ អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌
ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូលប្ប ។ នាម ជាសហេតុកៈ មិន
មែនមានមូលតែមួយ ដោយនាមមូលឡើយ ឯនាម ជាសហេតុកៈ ទើបមាន
មូលតែមួយ ដោយនាមមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែ
មួយ ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមប្ប ។ រូប មាននាមជា
សមុជ្ជាន មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល តែមិនមែនជានាមឡើយ ឯនាម
មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូលផង ជានាមផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មាន
មូលតែមួយ ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយ
នាមមូលប្ប ។ មូលទាំងឡាយណា ជានាមមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូល
ទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយផង មានគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏
សេស ដែលកើតព្រមគ្នានិងនាមមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល
តែមិនមែនមានគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាន
គ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមប្ប ។ អើ ។

[១៩] ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃ
នាមជាមូលឬ ។ មូលនៃនាមជាមូលទាំងឡាយ មានត្រឹមតែ ៩ ប៉ុណ្ណោះ ឯ
ពួកធម៌ជានាមដ៏សេស មិនមែនមានមូលនៃនាមជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃនាមជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ ។
អើ ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល
ដោយនាមមូលឬ ។ នាមជាសហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយជាមូល ដោយ
នាមមូលឡើយ ឯនាម ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយជាមូល ដោយ
នាមមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយជាមូល ដោយ
នាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ ។ រូប មាននាមជាសមុជ្ជាន មាន
មូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល តែមិនមែនជានាមឡើយ ឯនាម មាន
មូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូលផង ជានាមផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មាន
មូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នា
និងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជានាមមូល កើត
ក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយជាមូលផង មាន
មូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតព្រមគ្នានឹងនាមមូល
គ្រាន់តែមានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល តែមិនមែនមានមូលនៃគ្នានិង
គ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល
ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ ។ អើ ។

[២០] ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាននាមជា

អង្គកថា បរមត្ថទីបរិ បឋមភាគ

មូលឬ ។ នាម ជាអហេតុកៈ មិនមែនមាននាមជាមូលឡើយ ឯនាម ជា
សហេតុកៈ ទើបមាននាមជាមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាននាម
ជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ ។ រូប មាននាមជាសមុដ្ឋាន មាននាម
ជាមូល តែមិនមែនជានាមឡើយ ឯនាម មាននាមជាមូលផង ជានាមផង ។
ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ដោយ
នាមមូលឬ ។ នាម ជាអហេតុកៈ មិនមែនមានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល
ឡើយ ឯនាម ជាសហេតុកៈ ទើបមានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់
នោះ ជានាមឬ ។ រូប មាននាមជាសមុដ្ឋាន មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល
តែមិនមែនជានាមឡើយ ឯនាម មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូលផង ជានាម
ផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់
នោះ មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូលឬ ។ មូលទាំងឡាយណា ជា
នាមមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មានមូលតែមួយផង
មានគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស ដែលកើតព្រមគ្នានឹងនាមមូល
គ្រាន់តែមានមូលតែមួយ ដោយនាមមូល តែមិនមែនមានគ្នានិងគ្នាជាមូល
ឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយនាម
មូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ ។ អើ ។

[២១] ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃ
នាមជាមូលឬ ។ នាម ជាអហេតុកៈ មិនមែនមាននាមមូលជាមូលឡើយ ឯ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នាម ជាសហេតុកៈ ទើបមាននាមមូលជាមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា
មាននាមមូលជាមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ ។ រូប មាននាមជា
សមុជ្ឈាន មាននាមមូលជាមូល តែមិនមែនជានាមឡើយ ឯនាម មាន
នាមមូលជាមូលផង ជានាមផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំង
អស់នោះ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូលឬ ។ នាម ជាសហេតុកៈ
មិនមែនមានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូលឡើយ ឯនាម ជាសហេតុកៈ
ទើបមានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា
មានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ ។
រូប មាននាមជាសមុជ្ឈាន មានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល តែមិនមែន
ជានាមឡើយ ឯនាម មានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូលផង ជានាម
ផង ។ ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល ពួកធម៌
ទាំងអស់នោះ មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូលឬ ។ មូលទាំង
ឡាយណា ជានាមមូល កើតក្នុងទីជាមួយគ្នា (មូលទាំងឡាយនោះ) មាន
មូលតែមួយជាមូលផង មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលផង ឯពួកធម៌ដ៏សេស
ដែលកើតព្រមគ្នានឹងនាមមូល គ្រាន់តែមានមូលតែមួយជាមូល ដោយនាមមូល
តែមិនមែនមានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូលឡើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា
មានមូលនៃគ្នានិងគ្នាជាមូល ដោយនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា
នាមឬ ។ អើ ។

[២២] ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាហេតុនៃ
 កុសល ... ជានិទាននៃកុសល ជាទីកើតនៃកុសល ជាដែនកើតនៃកុសល ជា
 សមុជ្ជាននៃកុសល ជាអាហារនៃកុសល ជាអារម្មណ៍នៃកុសល ជាបច្ច័យនៃ
 កុសល ជាសមុទ័យនៃកុសល ... ។ ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល ... ពួក
 ធម៌ណាមួយ ជាអព្យាក្រឹត ... ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម ពួកធម៌ទាំងអស់
 នោះ ជាហេតុនៃនាម ... ជានិទាននៃនាម ជាទីកើតនៃនាម ជាដែនកើតនៃនាម
 ជាសមុជ្ជាននៃនាម ជាអាហារនៃនាម ជាអារម្មណ៍នៃនាម ជាបច្ច័យនៃនាម
 ជាសមុទ័យនៃនាម ... ។

មូល ១ ហេតុ ១ និទាន ១ សម្ពុត ១ ប្រភព ១ សមុជ្ជាន ១
 អាហារ ១ អារម្មណ៍ ១ បច្ច័យ ១ សមុទ័យ ១ ។

មូលយមកៈ ចប់

អដ្ឋកថា

និទ្ទេសវារៈ

[៦] ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ផ្ដើមនិទ្ទេសវារៈ ដោយន័យ ជាដើមថា យេកេចិ កុសលា ធម្មា ដូច្នោះ ។

ក្នុងបទទាំងនោះ បទថា យេកេចិ ជាបទសម្ដែងដល់កុសលទាំងអស់ ដោយមិនមានចំណែកសេសសល់ ។

បទថា កុសលា ធម្មា បានដល់ សភាវធម៌ដែលជាកុសល មិនមាន ទោស មានផលជាសេចក្ដីសុខ ដែលជាលក្ខណៈ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហើយក្នុងបទកាជនៈនៃកុសលត្ថិកៈ ។

បទថា សព្វេ តេ កុសលមូលា បានដល់ រមែងសួរថា ធម៌ទាំងពួង នោះឯង ជាកុសលមូល ពិត ឬមិនពិត ។

បទថា តិណោវ កុសលមូលានិ បានដល់ ធម៌ទាំងអស់នោះ មិន ឈ្មោះថា កុសលមូល អធិប្បាយថា មូល ៣ មានអលោកៈជាដើម ប៉ុណ្ណោះ ឈ្មោះថា កុសលមូល ។

បទថា អវសេសា កុសលា ធម្មា ន កុសលមូលា បានដល់ កុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏សេស មានផស្សៈជាដើម មិនឈ្មោះថាកុសលមូល ម្យ៉ាងទៀត អធិប្បាយថា កុសលទាំងឡាយដ៏សេស មានផស្សៈជាដើម ឈ្មោះថា កុសលធម៌ប៉ុណ្ណោះ មិនឈ្មោះថា កុសលមូល ។

បទថា យេ វា បន កុសលមូលា បានដល់ មូល ៣ មានអលោកៈ ជាដើម លោកកាន់យកហើយថា ធម៌ពួកណាជាកុសលមូល ដោយបទទី ២

នៃបុត្រាជំបូង ។

បទថា សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា បានដល់ រមែងសួរថា ធម៌ទាំង ៣ នោះ ជាកុសលឬ ។ បទថា អាមន្តា បានដល់ ព្រះមានព្រះភាគ កាល ទ្រង់ទទួលភាពនៃកុសលមូលទាំងឡាយ ជាកុសល ទើបត្រាស់ ។ នេះជា អត្ថរបស់មូលយមកៈ ក្នុងមូលន័យ ។ គប្បីជ្រាបន័យរបស់ការវិសជ្ជនា ក្នុងបុត្រាទាំងពួងដោយឧបាយនេះ ។

ការប្លែកគ្នាឯណា មានក្នុងទីណា ខ្ញុំ (ពុទ្ធសាសនា) នឹងពណ៌នា ការប្លែកគ្នានោះ ក្នុងទីនោះតទៅ កុសលទាំងឡាយ បណ្ឌិតមិនគួរកាន់យក កុសលដែលមានមូល ១ ដោយអត្ថនៃការរាប់ តែគួរកាន់យកដោយអត្ថដែល ស្មើគ្នា អធិប្បាយថា ក្នុងឯកមូលយមកៈនេះ កុសលទាំងអស់នោះ មានមូល ស្មើគ្នាជាមួយកុសលមូល មូលណាជាមូលរបស់ផស្សៈ មូលនោះ ក៏ជាមូល របស់ធម៌ទាំងឡាយ មានវេទនាជាដើមនោះឯង ។ កាលបើភាពយ៉ាងនោះ មាន ព្រះមានព្រះភាគ កាលទ្រង់ទទួលភាពដែលកុសលទាំងនោះយ៉ាង នោះ ទើបត្រាស់ពាក្យថា អាមន្តា ។

បទថា កុសលសមុដ្ឋានំ លោកសម្តែងរូប ដែលមានកុសលចិត្តជា សមុដ្ឋាន ។ បទថា ឯកមូលំ បានដល់ មានមូលស្មើគ្នាជាមួយកុសលមូល មានអលោកៈជាដើម មូលទាំងឡាយ មានអលោកៈជាដើម ឈ្មោះថា មូល ព្រោះជាហេតុ ជាបច្ច័យដល់ធម៌ទាំងឡាយ មានផស្សៈជាដើម យ៉ាងណា មូលនោះ ក៏ជាមូលដល់សមុដ្ឋានរូប ក៏យ៉ាងនោះ តែសមុដ្ឋានរូបនោះ មិន

មែនកុសល ព្រោះការមិនមានលក្ខណៈនៃកុសល ។

ព្រះមានព្រះភាគមិនត្រាស់សួរក្នុងយមកៈដទៃៗ ថា យេកេចិ កុសលា តៃត្រាស់សួរថា យេកេចិ កុសលម្បលេន ឯកម្បលា ។

សួរថា ព្រោះហេតុអ្វី ឆ្លើយថា ព្រោះសេចក្តីនោះឯង មានព្រមដោយ ព្យញ្ជនៈនោះ ។ បទថា កុសលម្បលាទិ នេះជាវិសេសនៈនៃពាក្យមុន ពិត ហើយ ទ្រង់ត្រាស់ថា មូលទាំងឡាយណា រមែងកើតឡើងដោយភាពតែមួយ មូលទាំងឡាយនោះ ជាកុសលមូលខ្លះ ជាអកុសលមូលខ្លះ ជាអព្យាកតមូល ខ្លះ ពាក្យនេះ លោកពោលដើម្បីសម្តែងភាពវិសេសនៃបទថា កុសល- ម្បលាទិ ។

បទថា អញ្ញមញ្ញម្បលាទិ ច អធិប្បាយថា មូលទាំងឡាយ រមែងជា ហេតុជាបច្ច័យដល់គ្នានិងគ្នា ដោយជាហេតុជាបច្ច័យ ។ ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា ទ្រង់មិនត្រាស់ថា សព្វេ តេ ធម្មា កុសលម្បលេន ឯកម្បលា តៃត្រាស់ថា សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ដូច្នោះ ។ សួរថា ព្រោះហេតុអ្វី ឆ្លើយថា ព្រោះមិន មានអត្ថប្លែកគ្នា ។ កាលធ្វើបុច្ឆាថា កុសលម្បលេន ឯកម្បលា ដូច្នោះ គប្បី ធ្វើការវិសជ្ជនាតាមន័យដែលពោលហើយខាងដើមថា ម្បលាទិ យាទិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ កាលសេចក្តីប្លែកគ្នានៃអត្ថមិនមាន ព្រោះហេតុនោះ ទើបទ្រង់មិន ធ្វើការសួរយ៉ាងនោះ តៃទ្រង់ធ្វើការសួរយ៉ាងនេះ ។ ក្នុងមូលន័យជាដើម ក្នុង អញ្ញមញ្ញមូលយមកៈ ក៏គប្បីជ្រាបពាក្យសួរដែលប្លែកគ្នាដោយឧបាយនេះ ។

[៧] ក្នុងមូលមូលន័យ បទថា សព្វេ តេ កុសលម្បលម្បលា បាន

អង្គកថា បរមត្ថទីបរិ បឋមភាគ

ដល់ រមែងសួរថា ធម៌ទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថា មូល ពោល គឺកុសល-
មូលឬ ។ បទថា ឯកមូលមូលា ដូច្នោះ អធិប្បាយថា មូលដែលជាមូល
តែមួយជាមួយនឹងកុសលមាន ព្រោះហេតុនោះ ទើបមូលនោះ ឈ្មោះថា
ជាមូលដែលមានមូលតែមួយ ព្រោះអត្ថថា ស្មើគ្នា ។

បទថា អញ្ញមញ្ញមូលមូលា បានដល់ មូលដល់គ្នានឹងគ្នា ឈ្មោះថា
អញ្ញមញ្ញមូល គឺអញ្ញមញ្ញមូល ឈ្មោះថា មូលរបស់ធម៌ទាំងនោះ ព្រោះ
អត្ថថា ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ព្រោះហេតុនោះ ទើបមូលនោះ ឈ្មោះថា
អញ្ញមញ្ញមូល ។

[៨] ក្នុងមូលកន័យ បទថា កុសលមូលកា ដូច្នោះ អធិប្បាយថា
មូលដែលជាកុសលរបស់ធម៌ទាំងនោះមាន ព្រោះអត្ថថា ជាហេតុ ជាបច្ច័យ
ព្រោះហេតុនោះ ទើបធម៌ទាំងនោះ ឈ្មោះថា មានមូលដែលជាកុសល ។

[៩] ក្នុងមូលមូលកន័យ បទថា កុសលមូលមូលកា ដូច្នោះ
អធិប្បាយថា មូលរបស់កុសលទាំងនោះ ជាកុសលមូល គឺមូលដែលជា
កុសលមូលរបស់កុសលទាំងនោះមាន ព្រោះអត្ថថា ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ព្រោះ
ហេតុនោះ ទើបកុសលទាំងនោះ ឈ្មោះថា មានមូលដែលជាកុសលមូល ។
នេះជាអត្ថវិសេសក្នុងនយមកបុច្ឆាជាដើម ព្រោះអាស្រ័យកុសលបទត្រឹម
ប៉ុណ្ណោះ ។ សូម្បីក្នុងបទទាំងឡាយ មានអកុសលបទជាដើម ក៏ន័យនេះ
ចំណែកសេចក្តីពិសេស មានដូចតទៅនេះ

[១០] បទថា អហោតុកំ អកុសលំ ត្រាស់សំដៅយកមោហៈដែល

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៣៦

សម្បយុត្តដោយវិចិកិច្ចា និងឧទ្ធច្ចៈ ។ បទថា អហេតុកំ អព្យាកតំ បាន
 ដល់ ធម៌ដ៏សេស វៀរសហេតុកៈ និងអព្យាកតសមុដ្ឋានរូប រមែងបានក្នុងទី
 នេះថា ចិត្តប្បាទ ១៨ រូប និងនិព្វាន ឈ្មោះថា មិនមានមូលដូចគ្នានឹង
 អព្យាកតមូល ។ សហេតុកៈ និងអព្យាកតសមុដ្ឋានរូប មានមូលតែមួយ
 ដូចគ្នានឹងអព្យាកតមូល ។ លោកធ្វើអព្យាកតនោះ ឲ្យជាអព្វហារិកៈ គឺ
 វត្ថុដែលពោលអាងមិនបានហើយ ទើបធ្វើការវិសជ្ជនា ដោយអំណាចរបស់
 អព្យាកតមូល ដែលបានដោយកាតតែមួយ ។

[១៨] ធម៌ទាំងឡាយ ពោល គឺនាម ឈ្មោះថា នាមា ធម្មា នាម
 ទាំងនោះ ពោលដោយអត្ត បានដល់ អរូបក្ខន្ធ ៤ និងនិព្វាន ។ បទថា
 នវេវ នាមមូលានិ បានដល់ មូល ៩ យ៉ាង ដោយអំណាចរបស់កុសល
 អកុសល និងអព្យាកតមូល នាមដែលជាសហេតុកៈ មិនមានមូលជាមួយគ្នា
 នឹងនាមមូល ព្រោះហេតុនោះ ទើបនាមនោះ ឈ្មោះថា មិនមានហេតុ ។
 នាមទាំងអស់ គឺចិត្តប្បាទ ១៨ មោហៈដែលសម្បយុត្តដោយវិចិកិច្ចា និង
 ឧទ្ធច្ចៈ និងនិព្វាន មិនមានមូលតែមួយជាមួយនឹងនាមមូល ឯសហេតុកនាម
 នោះ រមែងមិនកើតព្រមជាមួយនាមមូល អធិប្បាយថា សហេតុកនាម រមែង
 កើតឡើងព្រមនឹងនាមមូល សូម្បីក្នុងបទទាំងឡាយថា សហេតុកំ នាមំ
 នាមមូលេន អធិប្បាយថា នាមដែលជាសហេតុកៈ មានមូលតែមួយជាមួយ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

នាមមូល ។ ពាក្យដ៏សេស ក្នុងទីទាំងពួង មានអត្ថន័យយល់ហើយ ដោយ
ប្រការដូច្នោះ ។

អធិប្បាយ មូលវារៈ ចប់

ក្នុងវារៈទាំងឡាយ មានហេតុវារៈជាដើម គប្បីជ្រាបអត្ថដោយឧបាយ
នេះ ។ គាថាថា មូលំ ហេតុ និទានំ ច ដូច្នោះជាដើម ព្រះមានព្រះភាគ
ត្រាស់ហើយ ដោយអំណាចឧទាននៃវារៈទាំង ១០ តាមដែលខ្ញុំពោលចង្អុល
បង្ហាញមកហើយ ដូច្នោះឯង ។^{១២៣}

អធិប្បាយហេតុវារៈ ចប់

អង្គកថាមូលយមកៈ ចប់

អភិធម្មបិដក

ខន្ទយមកៈ

[២៣] ពួកខន្ធ ៥ គឺរូបក្ខន្ធ វេទនាខន្ធ សញ្ញាខន្ធ សង្ខារក្ខន្ធ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ។

ឧទ្ទេសវារៈ

[២៤] រូប ហៅថា រូបក្ខន្ធ រូបក្ខន្ធ ហៅថា រូប ។ វេទនា ហៅថា វេទនាខន្ធ វេទនាខន្ធ ហៅថា វេទនា ។ សញ្ញា ហៅថា សញ្ញាខន្ធ សញ្ញាខន្ធ ហៅថា សញ្ញា ។ ពួកសង្ខារ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថា ពួកសង្ខារ ។ វិញ្ញាណ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅថា វិញ្ញាណ ។

[២៥] មិនមែនរូប មិនហៅថា រូបក្ខន្ធ មិនមែនរូបក្ខន្ធ មិនហៅថា រូប ។ មិនមែនវេទនា មិនហៅថា វេទនាខន្ធ មិនមែនវេទនាខន្ធ មិនហៅថា វេទនា ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា សញ្ញាខន្ធ មិនមែនសញ្ញាខន្ធ មិនហៅថា សញ្ញា ។ មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធ មិនមែនសង្ខារក្ខន្ធ មិនហៅថា សង្ខារ ។ មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ មិនមែន វិញ្ញាណក្ខន្ធ មិនហៅថា វិញ្ញាណ ។

[២៦] រូប ហៅថា រូបក្ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនាខន្ធ ។ រូប ហៅថា រូបក្ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សញ្ញាខន្ធ ។ រូប ហៅថា រូបក្ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធ ។ រូប ហៅថា រូបក្ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ ។ វេទនា ហៅថា វេទនាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

រូបក្ខន្ធ ។ វេទនា ហៅថា វេទនាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សញ្ញាខន្ធ ។
 វេទនា ហៅថា វេទនាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធ ។ វេទនា
 ហៅថា វេទនាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ ។ សញ្ញា ហៅថា
 សញ្ញាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូបក្ខន្ធ ។ សញ្ញា ហៅថា សញ្ញាខន្ធ ខន្ធ
 ទាំងឡាយ ហៅថា វេទនាខន្ធ ។ សញ្ញា ហៅថា សញ្ញាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ
 ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធ ។ សញ្ញា ហៅថា សញ្ញាខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា
 វិញ្ញាណក្ខន្ធ ។ ពួកសង្ខារ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូបក្ខន្ធ ។
 ពួកសង្ខារ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនាខន្ធ ។ ពួកសង្ខារ
 ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សញ្ញាខន្ធ ។ ពួកសង្ខារ ហៅថា
 សង្ខារក្ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ ។ វិញ្ញាណ ហៅថា
 វិញ្ញាណក្ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូបក្ខន្ធ ។ វិញ្ញាណ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ
 ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនាខន្ធ ។ វិញ្ញាណ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ ខន្ធទាំង
 ឡាយ ហៅថា សញ្ញាខន្ធ ។ វិញ្ញាណ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ
 ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធ ។

[២៧] មិនមែនរូប មិនហៅថា រូបក្ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិន
 ហៅថា វេទនាខន្ធ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថា រូបក្ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ
 មិនហៅថា សញ្ញាខន្ធ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថា រូបក្ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ
 មិនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថា រូបក្ខន្ធ មិនមែនខន្ធ
 ទាំងឡាយ មិនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ ។ មិនមែនវេទនា មិនហៅថា វេទនាខន្ធ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

[២៨] រូប ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូប ។ វេទនា ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនា ។ សញ្ញា ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សញ្ញា ។ ពួកសង្ខារ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សង្ខារ ។ វិញ្ញាណ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វិញ្ញាណ ។

[២៩] មិនមែនរូប មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា រូប ។ មិនមែនវេទនា មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា វេទនា ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា សញ្ញា ។ មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា ពួកសង្ខារ ។ មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា វិញ្ញាណ ។

[៣០] រូប ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនា ។ រូប ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សញ្ញា ។ រូប ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា ពួកសង្ខារ ។ រូប ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វិញ្ញាណ ។ វេទនា ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូប ។ វេទនា ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សញ្ញា ។ វេទនា ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា ពួកសង្ខារ ។ វេទនា ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វិញ្ញាណ ។ សញ្ញា ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូប ។ សញ្ញា ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនា ។ សញ្ញា ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា ពួកសង្ខារ ។ សញ្ញា ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វិញ្ញាណ ។ ពួកសង្ខារ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូប ។ ពួកសង្ខារ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំង
ឡាយ ហៅថា វេទនា ។ ពួកសង្ខារ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា
សញ្ញា ។ ពួកសង្ខារ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វិញ្ញាណ ។
វិញ្ញាណ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូប ។ វិញ្ញាណ ហៅថា ខន្ធ
ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនា ។ វិញ្ញាណ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅ
ថា សញ្ញា ។ វិញ្ញាណ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា ពួកសង្ខារ ។

[៣១] មិនមែនរូប មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា
វេទនា ។ មិនមែនរូប មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា
សញ្ញា ។ មិនមែនរូប មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា
ពួកសង្ខារ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅ
ថា វិញ្ញាណ ។ មិនមែនវេទនា មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ
មិនហៅថា រូប ។ មិនមែនវេទនា មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ
មិនហៅថា សញ្ញា ។ មិនមែនវេទនា មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ
មិនហៅថា ពួកសង្ខារ ។ មិនមែនវេទនា មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំង
ឡាយ មិនហៅថា វិញ្ញាណ ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធ
ទាំងឡាយ មិនហៅថា រូប ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធ
ទាំងឡាយ មិនហៅថា វេទនា ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែន
ខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា ពួកសង្ខារ ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា ខន្ធ មិន
មែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា វិញ្ញាណ ។ មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថា

អង្គកថា បរមត្ថទីបរិ បឋមភាគ

ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា រូប ។ មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅ
 ថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា វេទនា ។ មិនមែនពួកសង្ខារ
 មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា សញ្ញា ។ មិនមែនពួក
 សង្ខារ មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា វិញ្ញាណ ។ មិន
 មែនវិញ្ញាណ មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា រូប ។ មិន
 មែនវិញ្ញាណ មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា វេទនា ។
 មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា សញ្ញា ។
 មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថា ខន្ធ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា ពួក
 សង្ខារ ។

អដ្ឋកថា

ខន្ធយមកៈ

បណ្ណាតិទុទ្ទេសវារៈ

[២៤-៣១] ឥឡូវនេះ ជាកិច្ចពណ៌នាខន្ធយមកៈ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សម្តែងក្នុងលំដាប់បន្ទាប់អំពីមូលយមកៈ ព្រោះទ្រង់សង្រ្គោះនូវធម៌ទាំងឡាយ មានកុសលជាដើម ដែលទ្រង់សម្តែងហើយ ក្នុងមូលយមកៈ ដោយអំណាចនៃខន្ធ គប្បីជ្រាបការកំណត់ព្រះបាលី ក្នុងខន្ធយមកៈ យ៉ាងនេះ ។

ក្នុងខន្ធយមកៈនេះ មានមហាវារៈ ៣ គឺ បណ្ណាតិវារៈ បវត្តិវារៈ និង បរិញ្ញាវារៈ ។

ក្នុងមហាវារៈទាំង ៣ នោះ បណ្ណាតិវារៈ ទ្រង់ត្រាស់ហៅថា បណ្ណាតិវារៈ ព្រោះទ្រង់ធ្វើដោយអំណាចការជម្រះឈ្មោះរបស់ខន្ធទាំងឡាយ ។

បវត្តិវារៈ ទ្រង់ត្រាស់ហៅថា បវត្តិវារៈ ព្រោះទ្រង់ជម្រះការប្រព្រឹត្តទៅដោយអំណាចការកើតឡើង និងការរលត់ទៅនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលទ្រង់ជម្រះឈ្មោះហើយ ។

បរិញ្ញាវារៈ ទ្រង់ត្រាស់ហៅថា បរិញ្ញាវារៈ ព្រោះទ្រង់សម្តែងបរិញ្ញា ៣ នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រព្រឹត្តទៅហើយតាមលំដាប់នេះដោយសង្ខេប ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

ក្នុងមហាវារៈទាំងនោះ បណ្ណតិវារ ទ្រង់កំណត់ដោយអាការ ២ យ៉ាង គឺ ឧទ្ទេស និង និទ្ទេស ក្នុងឧទ្ទេស និងនិទ្ទេសទាំងនេះ ឧទ្ទេសវារៈ មិនមាន ដោយផ្នែកមួយ ។ ចាប់តាំងអំពីដើម ទ្រង់កំណត់និទ្ទេសដោយចំណែកមួយ ដោយអំណាចបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា ។ ក្នុងវារៈទាំងនោះ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាប ឧទ្ទេសវារៈ នៃបណ្ឌិតវារៈ តាំងអំពីបទថា បញ្ចក្ខន្ធា ជាដើម រហូតដល់ បទថា ន ខន្ធា ន សន្ធារា ។ ពាក្យថា បុច្ឆាវារ នេះ ក៏ជាឈ្មោះរបស់ ឧទ្ទេសក្នុងបណ្ឌិតវារៈនោះ ។ បណ្ណាវារៈទាំងនោះ បទថា បញ្ចក្ខន្ធា ដូច្នោះ ជាឧទ្ទេសរបស់ខន្ធទាំងឡាយ ដែលគប្បីសួរដោយអំណាចយមកៈ ។

គប្បីជ្រាបការកំណត់ឈ្មោះរបស់ខន្ធទាំងឡាយនោះ ដោយប្រភេទថា រូបខន្ធ វេទនាខន្ធ សញ្ញាខន្ធ សន្ធារក្ខន្ធ និងវិញ្ញាណក្ខន្ធ ។

ឥឡូវនេះ នយវារៈ ៤ គឺ បទសោធនវារ ១ បទសោធនមូលចក្កវារ ១ សុទ្ធក្ខន្ធាវារ ១ សុទ្ធក្ខន្ធមូលចក្កវារ ១ រមែងមានដោយអំណាចនៃខន្ធ ទាំងឡាយនោះ ។

ក្នុងនយវារៈទាំងនោះ វារៈដែលធ្វើនូវការជម្រះបទដោយន័យជាដើមថា រូបំ រូបក្ខន្ធា រូបក្ខន្ធា រូបំ ដូច្នោះនោះឯង ឈ្មោះថា បទសោធនវារ ។ ក្នុងបទសោធនវារៈនោះមានពីរយ៉ាង ដោយអំណាចអនុលោម និងបដិលោម ។ ក្នុងបទសោធនវារៈនោះ ក្នុងអនុលោមវារៈ មានយមកៈ ៥ គឺ រូបំ រូប- ក្ខន្ធា រូបក្ខន្ធា រូបំ ដូច្នោះជាដើម ។ ក្នុងបដិលោមក៏មាន ៥ យ៉ាង គឺ ន រូបំ ន រូបក្ខន្ធា ន រូបក្ខន្ធា ន រូបំ ដូច្នោះជាដើម ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ខាងមុខអំពីនេះ ជាវារៈដែលទ្រង់ចង់មូលនៃខន្ធនីមួយៗ នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលទ្រង់ជម្រះហើយ ក្នុងបទសោធនវារៈទាំងនោះឯង ឲ្យជាចក្កនីមួយៗ ៤ ដោយន័យជាដើមថា រូបំ រូបកុន្តោ ខន្តោ វេទនាខន្តោ ដូច្នោះ ឈ្មោះថា បទសោធនមូលចក្កវារៈ ព្រោះភាពនៃចក្កទាំងឡាយ ជាមូលនៃការជម្រះបទ មាន ។ សូម្បីក្នុងបទសោធនមូលចក្កវារៈនោះ ក៏មាន ២ យ៉ាង ដោយ អំណាចអនុលោម និងបដិលោម ។ ក្នុងអនុលោម និងបដិលោមទាំងនោះ ក្នុងអនុលោមវារៈ មានយមកៈ ២០ ព្រោះធ្វើនូវមូលនៃខន្ធនីមួយៗ ឲ្យជា ៤ មានពាក្យថា រូបំ រូបកុន្តោ ខន្តោ វេទនាខន្តោ ដូច្នោះជាដើម សូម្បីក្នុង បដិលោមក៏មាន ២០ ដូចគ្នា ព្រោះធ្វើមូលនៃខន្ធនីមួយៗ ឲ្យជា ៤ មាន ពាក្យថា ន រូបំ ន រូបកុន្តោ ន ខន្តោ ន វេទនាខន្តោ ដូច្នោះជាដើម ។

ខាងមុខអំពីនេះ វារៈដែលប្រព្រឹត្តទៅហើយ ដោយអំណាចខន្ធសុទ្ធៗ ដោយន័យជាដើមថា រូបំ ខន្តោ ខន្តោ រូបំ ដូច្នោះ ឈ្មោះថា សុទ្ធកុន្តវារៈ ។ ក្នុងសុទ្ធកុន្តវារៈនោះ ។ ក្នុងបុព្វាថា ខន្តោ រូបំ ជាដើម គប្បីកាន់យកអត្ថថា ខន្ធ ហៅថា រូបកុន្ត ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនាខន្ធ ។ សួរថា ព្រោះ ហេតុអ្វី ឆ្លើយថា ព្រោះលោកបានចែកក្នុងនិទ្ទេសវារៈយ៉ាងនេះ ។

ក្នុងនិទ្ទេសវារៈនោះ សួរថា រូប ហៅថា ខន្ធឬ ឆ្លើយថា អើ សួរថា ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូបកុន្ធឬ ឆ្លើយថា រូបកុន្ធ ហៅថា រូបផង ហៅថា រូបកុន្ធផង ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស មិនហៅថា រូបកុន្ធ ដូច្នោះ លោកលើក បទឡើងចែកអត្ថ ដោយន័យជាដើមថា ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូបកុន្ធឬ នៃ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

បទទាំងឡាយថា ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូបឬ ដូច្នោះ ដោយប្រការដូច្នោះ ដោយហេតុនោះ ទើបវារៈនោះ លោកហៅថា **សុទ្ធកុន្ធវារ** ។ ក្នុងសុទ្ធកុន្ធវារៈនេះ ។ បទថា **ន ឡា** ជាពាក្យមានប្រមាណ ដូចក្នុងការជម្រះពាក្យ ។ ឯសុទ្ធកុន្ធវារៈ រមែងបានដោយប្រការណាមួយ អត្ថនោះឯងជាប្រមាណ រមែងបានដោយប្រការនោះៗ សូម្បីក្នុងអាយតនយមកៈជាដើមខាងមុខ ក៏មានន័យដូចគ្នា ។ ឯសុទ្ធកុន្ធវារៈនេះ មាន ២ យ៉ាង ដោយអំណាចអនុលោម និងបដិលោម ។ ក្នុងអនុលោម និងបដិលោមទាំងនោះ អនុលោមវារៈ មានយមកៈ ៥ គឺ រូបំ រូបកុន្ធវារ ឡា រូបំ ជាដើម ។ សូម្បីក្នុងបដិលោមវារៈ ក៏មានយមកៈ ៥ គឺ ន រូបំ ន ឡា ន ឡា ន រូបំ ដូច្នោះជាដើម ។

ខាងមុខអំពីនោះ លោកធ្វើការចងមូលនៃខន្ធនីមួយៗ នៃសុទ្ធកុន្ធទាំងឡាយនោះ ដោយន័យជាដើមថា រូបំ ឡា ឡា វេទនា ឲ្យជាចក្កនីមួយៗ ៤ ឈ្មោះថា **សុទ្ធកុន្ធមូលចក្កវារ** ព្រោះភាពដែលចក្ក មានសុទ្ធកុន្ធជាមូលមាន ។ ក្នុងសុទ្ធកុន្ធមូលចក្កវារៈនោះ គប្បីជ្រាបអត្ថដោយន័យជាដើមថា ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនាខន្ធឬ នៃពាក្យសួរថា **ឡា វេទនា** ជាដើម ។

ដោយប្រការក្រៅអំពីនេះ ទើបមានការខុសគ្នានឹងនិទ្ទេសវារៈ ។ សូម្បីសុទ្ធកុន្ធមូលចក្កវារៈនោះ ក៏មាន ២ យ៉ាង ដោយអំណាចអនុលោម និងបដិលោម ។ ក្នុងអនុលោម និងបដិលោមទាំងនោះ ក្នុងអនុលោមវារៈ មាន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៤៨

យមកៈ ២០ ព្រោះធ្វើមូលនៃខន្ធនីមួយៗ ឲ្យជាចក្កនីមួយៗ ៤ មានបទថា
 រូបំ ឧន្ទោ ឧន្ទា វេទនា ដូច្នោះជាដើម ។ សូម្បីក្នុងបដិលោមវារៈ ក៏មាន
 ២០ ដូចគ្នា ព្រោះធ្វើមូលនៃខន្ធនីមួយៗ ឲ្យជាចក្កនីមួយៗ ៤ មានបទថា ន
 រូបំ ន ឧន្ទោ ន ឧន្ទា ន វេទនា ដូច្នោះជាដើម គប្បីជ្រាបឧទ្ទេសវារៈនៃ
 បណ្ណតិវារៈ ដែលប្រដាប់ហើយដោយយមកៈ ១០០ ដោយពាក្យសួរ ២០០
 និងដោយអត្ថ ៤០០ ព្រោះធ្វើអត្ថទាំងឡាយនីមួយៗ ឲ្យជា ២ ដោយអំណាច
 សន្និដ្ឋាន និង សំសយ ដើម្បីការសួរក្នុងន័យនីមួយៗ យ៉ាងនេះ ដោយ
 ប្រការដូច្នោះ ។^{១៣៣}

អដ្ឋកថាឧទ្ទេសវារៈ ចប់

អភិធម្មបិដក

និទ្ទេសវារៈ

[៣២] រូប ហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ រូបជាទីស្រឡាញ់ រូបដ៏ត្រាញ់ពិសា ហៅថា រូប តែមិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ឯរូបក្ខន្ធ ហៅថា រូបផង ហៅថា រូបក្ខន្ធផង ។ រូបក្ខន្ធ ហៅថា រូបឬ ។ អើ ។

[៣៣] វេទនា ហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ វេទនាខន្ធ ហៅថា វេទនាឬ ។ អើ ។

[៣៤] សញ្ញា ហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ហៅថា សញ្ញា តែមិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ឯសញ្ញាខន្ធ ហៅថា សញ្ញាផង ហៅថា សញ្ញាខន្ធផង ។ សញ្ញាខន្ធ ហៅថា សញ្ញាឬ ។ អើ ។

[៣៥] ពួកសង្ខារ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ ពួកសង្ខារដ៏សេស លើក លែងតែសង្ខារក្ខន្ធចេញ ហៅថា ពួកសង្ខារ តែមិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធ ទេ ឯសង្ខារក្ខន្ធ ហៅថា ពួកសង្ខារផង ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធផង ។ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថា ពួកសង្ខារឬ ។ អើ ។

[៣៦] វិញ្ញាណ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅ ថា វិញ្ញាណឬ ។ អើ ។

[៣៧] មិនមែនរូប មិនហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនរូបក្ខន្ធ មិនហៅថា រូបឬ ។ រូបជាទីស្រឡាញ់ រូបដ៏ត្រាញ់ពិសា មិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ គ្រាន់តែជារូប ឯធម៌ទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូប និងរូបក្ខន្ធ ចេញ មិនមែនហៅថា រូបផង មិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធផង ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣៨] មិនមែនវេទនា មិនហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែន
វេទនាខន្ធ មិនហៅថា វេទនាឬ ។ អើ ។

[៣៩] មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែន
សញ្ញាខន្ធ មិនហៅថា សញ្ញាឬ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា មិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ
គ្រាន់តែជាសញ្ញាប៉ុណ្ណោះ ឯពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែសញ្ញា និងសញ្ញាខន្ធ
ចេញ មិនមែនហៅថា សញ្ញាផង មិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធផង ។

[៤០] មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិន
មែនសង្ខារក្ខន្ធ មិនហៅថា ពួកសង្ខារឬ ។ ពួកសង្ខារដ៏សេស រៀរលែងតែ
សង្ខារក្ខន្ធចេញ មិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ គ្រាន់តែជាពួកសង្ខារប៉ុណ្ណោះ
ឯពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែពួកសង្ខារ និងសង្ខារក្ខន្ធចេញ មិនមែនហៅ
ថា ពួកសង្ខារផង មិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធផង ។

[៤១] មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិន
មែនវិញ្ញាណក្ខន្ធ មិនហៅថា វិញ្ញាណឬ ។ អើ ។

អដ្ឋកថា បណ្ណាត្ថនិទ្ទេសវារៈ

បទសោធនវារៈ

[៣២-៤១] ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ផ្ដើមនិទ្ទេសវារៈ ដោយ
ន័យជាដើមថា រូបំ រូបកុន្ធា ក្នុងបញ្ញាថា រូបំ រូបកុន្ធា ដូច្នោះ រូបណាមួយ
ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា រូប រូបទាំងអស់នោះ ទ្រង់ត្រាស់ដើម្បីជម្រះ
ពាក្យថា រូបកុន្ធ ។

ពាក្យវិសជ្ជនាថា មិយរូបំ សាត្រូបំ រូបំ ន រូបកុន្ធា អធិប្បាយថា
ពាក្យថា រូបណា ទ្រង់ត្រាស់ថា រូប ក្នុងពាក្យនេះថា មិយរូបំ សាត្រូបំ
រូបនោះ ហៅថា រូបប៉ុណ្ណោះ មិនហៅថា រូបកុន្ធឡើយ ។

ពាក្យវិសជ្ជនាថា រូបកុន្ធា រូបត្សោវ រូបកុន្ធា ច អធិប្បាយថា
សភាវធម៌ណាជារូបកុន្ធ សភាវធម៌នោះ រមែងគួរដើម្បីនឹងពោលថា ជារូប
ផង ជារូបកុន្ធផង ។

ក្នុងបញ្ញាថា រូបកុន្ធា រូបំ ដូច្នោះ ព្រោះរូបកុន្ធ គប្បីពោលថា ជា
រូបដោយពិតប្រាកដប៉ុណ្ណោះ ហេតុនោះ ទើបទ្រង់ត្រាស់ថា អាមន្តា គប្បី
ជ្រាបអត្តក្នុងវិសជ្ជនាទាំងអស់ដោយឧបាយនេះ ឯការប្លែកគ្នា មានក្នុងទីណា
នឹងពណ៌នាការប្លែកគ្នានោះ ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥២

ក្នុងសញ្ញាយមកៈ បទថា ទិដ្ឋិសញ្ញា បានដល់ ទិដ្ឋិសញ្ញា ដែលមក
ហើយក្នុងពាក្យថា បបទសញ្ញា គឺសញ្ញាជាគ្រឿងធ្វើឲ្យយឺតយូរជាដើម ។

ក្នុងសង្ខារយមកៈ បទថា អវសេសា សង្ខារា បានដល់ សង្ខតធម៌
ដ៏សេសសល់អំពីសង្ខារក្ខន្ធ ដែលមកហើយក្នុងពាក្យថា អនិច្ចារត សង្ខារ
សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀងហ្មឺ ដូច្នោះជាដើម ។ ក្នុងបដិលោមវារៈ ក៏ន័យ
នេះឯង ។^{១៣៣}

អធិប្បាយបទសោធនវារៈ ចប់

អភិធម្មបិដក

[៤២] រូប ហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ រូបជាទីស្រឡាញ់ រូបដ៏ធ្លាញ់ពិសា ហៅថា រូប តែមិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ឯរូបក្ខន្ធ ហៅថា រូបផង ហៅថា រូបក្ខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ វេទនាខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា វេទនាខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា ពួកខន្ធ តែមិនមែនហៅថា វេទនាខន្ធទេ ។

[៤៣] រូប ហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ រូបជាទីស្រឡាញ់ រូបដ៏ធ្លាញ់ពិសា ហៅថា រូប តែមិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ឯរូបក្ខន្ធ ហៅថា រូបផង ហៅថា រូបក្ខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ សញ្ញាខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា សញ្ញាខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ។

[៤៤] រូប ហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ រូបជាទីស្រឡាញ់ រូបដ៏ធ្លាញ់ពិសា ហៅថា រូប តែមិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ឯរូបក្ខន្ធ ហៅថា រូបផង ហៅថា រូបក្ខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធមិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ ។

[៤៥] រូប ហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ រូបជាទីស្រឡាញ់ រូបដ៏ធ្លាញ់ពិសា ហៅថា រូប តែមិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ឯរូបក្ខន្ធ ហៅថា រូបផង ហៅថា រូបក្ខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ

មិនមែនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធទេ ។

[៤៦] វេទនា ហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ រូបក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា រូបក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយ ដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ។

[៤៧] វេទនា ហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ សញ្ញាខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា សញ្ញាខន្ធផង ឯខន្ធទាំង ឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ។

[៤៨] វេទនា ហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំង ឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ ។

[៤៩] វេទនា ហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធផង ឯ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធទេ ។

[៥០] សញ្ញា ហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ហៅថា សញ្ញា តែមិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ឯសញ្ញាខន្ធ ហៅថា សញ្ញាផង ហៅថា សញ្ញាខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ រូបក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា រូបក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែន ហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ។

[៥១] សញ្ញា ហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ហៅថា សញ្ញា

អង្គកថា បរមត្ថទីបរិ បឋមភាគ

តែមិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ឯសញ្ញាខន្ធ ហៅថា សញ្ញាផង ហៅថា សញ្ញាខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ វេទនាខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា វេទនាខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា វេទនាខន្ធទេ ។

[៥២] សញ្ញា ហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ហៅថា សញ្ញា តែ មិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ឯសញ្ញាខន្ធ ហៅថា សញ្ញាផង ហៅថា សញ្ញាខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ ។

[៥៣] សញ្ញា ហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ហៅថា សញ្ញា តែមិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ឯសញ្ញាខន្ធ ហៅថា សញ្ញាផង ហៅថា សញ្ញាខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅ ថា ខន្ធផង ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជា ពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធទេ ។

[៥៤] ពួកសង្ខារ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ ពួកសង្ខារដ៏សេស រៀរ លែងតែសង្ខារក្ខន្ធចេញ ហៅថា ពួកសង្ខារ តែមិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ ឯ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថា ពួកសង្ខារផង ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ រូបក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា រូបក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំង ឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥៥] ពួកសង្ខារ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ ពួកសង្ខារដ៏សេស រៀរ
 លែងតែសង្ខារក្ខន្ធចេញ ហៅថា ពួកសង្ខារ តែមិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ ឯ
 សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថា ពួកសង្ខារផង ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ
 ហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ វេទនាខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា វេទនាខន្ធផង ឯ
 ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា វេទនាខន្ធទេ ។

[៥៦] ពួកសង្ខារ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ ពួកសង្ខារដ៏សេស រៀរ
 លែងតែសង្ខារក្ខន្ធចេញ ហៅថា ពួកសង្ខារ តែមិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ
 ឯសង្ខារក្ខន្ធ ហៅថា ពួកសង្ខារផង ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ
 ហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ សញ្ញាខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា សញ្ញាខន្ធផង ឯ
 ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ។

[៥៧] ពួកសង្ខារ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ ពួកសង្ខារដ៏សេស រៀរ
 លែងតែសង្ខារក្ខន្ធចេញ ហៅថា ពួកសង្ខារ តែមិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ
 ឯសង្ខារក្ខន្ធ ហៅថា ពួកសង្ខារផង ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធផង ។ ខន្ធទាំងឡាយ
 ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ
 ផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ
 ទេ ។

[៥៨] វិញ្ញាណ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ
 ហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ រូបក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា រូបក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំង
 ឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបរិ បឋមភាគ

[៥៩] វិញ្ញាណ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ វេទនាខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា វេទនាខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា វេទនាខន្ធទេ ។

[៦០] វិញ្ញាណ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ សញ្ញាខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា សញ្ញាខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ។

[៦១] វិញ្ញាណ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ ។

[៦២] មិនមែនរូប មិនហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[៦៣] មិនមែនវេទនា មិនហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនវេទនា មិនហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនវេទនា មិនហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឡាយ មិនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនវេទនា មិនហៅថា
វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។
អើ ។

[៦៤] មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធ
ទាំងឡាយ មិនហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា
សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។
អើ ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធ
ទាំងឡាយ មិនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា
សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។
អើ ។

[៦៥] មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិន
មែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនពួកសង្ខារ មិន
ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា វេទនាខន្ធ
ឬ ។ អើ ។ មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែន
ខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅ
ថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ
ឬ ។ អើ ។

[៦៦] មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិន
 មែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនវិញ្ញាណ មិន
 ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា វេទនាខន្ធ
 ក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែន
 ខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅ
 ថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធ
 ក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

អដ្ឋកថា

បទសោធនមូលចក្កវារៈ

[៤២-៦៦] ក្នុងបទសោធនមូលចក្កវារៈ ពាក្យបុព្វបទ ខន្ធវេទនា-
 ខន្ធជ្មោះ ដូច្នោះ រមែងត្រាស់សួរថា ខន្ធទាំងឡាយពួកណា មានខន្ធទាំងឡាយ
 នោះ ហៅថា វេទនាខន្ធឬ ត្រាស់ឆ្លើយថា វេទនាខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅ
 ថា វេទនាខន្ធផង តែខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា ខន្ធប៉ុណ្ណោះ មិនហៅ
 ថា វេទនាខន្ធ ដូច្នោះ ។ នៃពាក្យសួរនោះ ។ ពាក្យដ៏សេសក៏ន័យនេះ ។

ក្នុងបដិលោម ពាក្យសួរនេះថា ន ខន្ធ ន វេទនាខន្ធជ្មោះ បានដល់
 ព្រោះធម៌ទាំងឡាយណា ពោល គឺបញ្ញត្តិ និងនិព្វាន មិនហៅថា ខន្ធ ធម៌
 ទាំងឡាយនោះ មិនហៅថា វេទនាខន្ធ ព្រោះហេតុនោះ ទើបទ្រង់ត្រាស់ថា
 អាមត្តា ។ សូម្បីក្នុងពាក្យវិសជ្ជនាដ៏សេស ក៏មានន័យនេះ ដោយប្រការ
 ដូច្នោះ ។^{១២៣}

អដ្ឋកថាបទសោធនមូលចក្កវារៈ ចប់

អភិធម្មបិដក

[៦៧] រូប ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ រូបក្ខន្ធឬ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា រូបក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ។

[៦៨] វេទនា ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ វេទនាខន្ធឬ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា វេទនាខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា វេទនាខន្ធទេ ។

[៦៩] សញ្ញា ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ សញ្ញាខន្ធឬ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា សញ្ញាខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ។

[៧០] ពួកសង្ខារ ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ សង្ខារក្ខន្ធឬ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ ។

[៧១] វិញ្ញាណ ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធទេ ។

[៧២] មិនមែនរូប មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូបចេញ មិនហៅថា រូបទេ ហៅថា ពួកខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូប និងពួកខន្ធចេញ មិនហៅថា រូបផង មិនហៅថា ពួកខន្ធផង ទេ ។ មិនមែនពួកខន្ធ មិនហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧៣] មិនមែនវេទនា មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស
 រៀរលែងតែវេទនាចេញ មិនហៅថា វេទនាទេ ហៅថា ពួកខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ
 ដ៏សេស រៀរលែងតែវេទនា និងពួកខន្ធចេញ មិនហៅថា វេទនាផង មិន
 ហៅថា ពួកខន្ធផងទេ ។ មិនមែនពួកខន្ធ មិនហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។

[៧៤] មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស
 រៀរលែងតែសញ្ញាចេញ មិនហៅថា សញ្ញាទេ ហៅថា ពួកខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ
 ដ៏សេស រៀរលែងតែសញ្ញា និងពួកខន្ធចេញ មិនហៅថា សញ្ញាផង មិន
 ហៅថា ពួកខន្ធផងទេ ។ មិនមែនពួកខន្ធ មិនហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។

[៧៥] មិនមែនពួកសង្ខារ មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស
 រៀរលែងតែពួកសង្ខារចេញ មិនហៅថា ពួកសង្ខារទេ ហៅថា ពួកខន្ធ ខន្ធ
 ទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែពួកសង្ខារ និងពួកខន្ធចេញ មិនហៅថា ពួក
 សង្ខារផង មិនហៅថា ពួកខន្ធផងទេ ។ មិនមែនពួកខន្ធ មិនហៅថា
 សង្ខារក្នុងខន្ធឬ ។ អើ ។

[៧៦] មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស
 រៀរលែងតែវិញ្ញាណចេញ មិនហៅថា វិញ្ញាណទេ ហៅថា ពួកខន្ធ ខន្ធទាំង
 ឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែវិញ្ញាណ និងពួកខន្ធចេញ មិនហៅថា វិញ្ញាណ
 ផង មិនហៅថា ពួកខន្ធផងទេ ។ មិនមែនពួកខន្ធ មិនហៅថា វិញ្ញាណក្នុង
 ខន្ធឬ ។ អើ ។

អដ្ឋកថា

សុទ្ធកុទ្ធវារៈ

[៦៧-៧៦] សុទ្ធកុទ្ធវារៈ ពាក្យសួរថា រូបំ ខន្ធា រមែងត្រាស់
 សួរថា រូបណាមួយ ដែលពោលថា រូប រូបទាំងអស់នោះ ជាខន្ធឬ ។ ក្នុង
 ពាក្យសួរនោះ ព្រោះរូប ពោល គឺបិយរូប សាត្រូបក្តី ភូត្រូប និងឧបាទារូប
 ទាំងអស់ក្តី ដល់នូវការសង្រ្គោះក្នុងខន្ធ ៥ ។ ព្រោះហេតុនោះ ទើបទ្រង់
 ត្រាស់ទូលថា អាមន្តា ។

ក្នុងទុតិយបទ គួរសួរថា ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូបឬ ព្រោះទ្រង់
 អធិប្បាយរូបក្នុងហើយ ដោយពាក្យថា រូប ព្រោះហេតុនោះ ទើបទ្រង់មិន
 ពិចារណាដល់ពាក្យ កាលត្រាស់សួរដោយអំណាចនៃអត្ត ទើបត្រាស់ថា
 ខន្ធា រូបកុន្ធា ដូច្នោះ ។ គប្បីជ្រាបអត្តក្នុងបទទាំងពួង ដោយឧបាយនេះ ។
 សូម្បីក្នុងនិទ្ទេសវារៈ នៃអាយតនយមកៈជាដើមខាងមុខ ក៏ន័យនេះ ។

ក្នុងពាក្យសួរថា សញ្ញា ខន្ធា នេះ ទិដ្ឋិសញ្ញាក្តី សញ្ញាក្តី ចូរមាន
 ទ្រង់ត្រាស់ថា អាមន្តា ព្រោះភាពនៃទិដ្ឋិសញ្ញា និងសញ្ញាទាំងអស់ក៏ជាខន្ធ ។

ក្នុងបទថា សង្ខារ ខន្ធា ក៏មានន័យនេះ ។ ពិតហើយ ឈ្មោះថា
 សង្ខារដែលផុតចាកភាពជាខន្ធ រមែងមិនមាន ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៦៤

ក្នុងបដិលោម ពាក្យសួរថា ន រូបំ ន ខន្ធោ ដូច្នោះ ព្រះមានព្រះភាគ
 ត្រាស់សួរថា ធម្មជាតណាមិនមែនរូប ធម្មជាតនោះ ក៏មិនមែនខន្ធឬ ក្នុង
 វិសជ្ជនាបញ្ញានោះ ដូច្នោះថា រូបំ ឋេយ្យា អវសេសា ខន្ធោ ន រូបំ ខន្ធោ
 អធិប្បាយថា ខន្ធទាំងឡាយ មានវេទនាជាដើម ដទៃអំពីរូប មិនហៅថា រូប
 តែហៅថា ខន្ធ ។

បទថា រូបត្ថា ខន្ធេ ច ឋេយ្យា អវសេសា ដូច្នោះ បានដល់ បញ្ញតិ
 និន្ទិព្វាន ដែលផុតចាកខន្ធ ៥ ។ ក្នុងបទថា អវសេសា ដទៃអំពីបទនេះ ក៏
 មានន័យនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។^{១២៣}

អដ្ឋកថាសុត្តន្តបិដកៈ ចប់

អភិធម្មបិដក

[៧៧] រូប ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ វេទនាខន្ធឬ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា វេទនាខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយ ដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា វេទនាខន្ធទេ ។

[៧៨] រូប ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ សញ្ញាខន្ធឬ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា សញ្ញាខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយ ដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ។

[៧៩] រូប ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ សង្ខារក្ខន្ធឬ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយ ដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ ។

[៨០] រូប ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធទេ ។

[៨១] វេទនា ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធ ហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ រូបក្ខន្ធឬ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា រូបក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ។

[៨២] វេទនា ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ សញ្ញាខន្ធឬ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា សញ្ញាខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ។

[៨៣] វេទនា ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធផង ឯខន្ធ
ទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ ។

[៨៤] វេទនា ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា
វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធផង ឯ
ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធទេ ។

[៨៥] សញ្ញា ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូបក្ខន្ធ
ឬ ។ រូបក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា រូបក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស
គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ។

[៨៦] សញ្ញា ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា
វេទនាខន្ធឬ ។ វេទនាខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា វេទនាខន្ធផង ឯខន្ធ
ទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា វេទនាខន្ធទេ ។

[៨៧] សញ្ញា ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា
សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធផង ឯខន្ធ
ទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ ។

[៨៨] សញ្ញា ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា
វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធផង ឯ
ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធទេ ។

[៨៩] ពួកសង្ខារ ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា
រូបក្ខន្ធឬ ។ រូបក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា រូបក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយ

ដីសេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ។

[៧០] ពួកសង្ខារ ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ វេទនាខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង្ក ហៅថា វេទនាខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដីសេស គ្រាន់តែជាពួកខន្ធ មិនមែនហៅថា វេទនាខន្ធទេ ។

[៧១] សង្ខារទាំងឡាយ ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ សញ្ញាខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង្ក ហៅថា វេទនាខន្ធផង្ក^(១) ឯខន្ធទាំងឡាយដីសេស ហៅថា ខន្ធ មិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ។

[៧២] សង្ខារទាំងឡាយ ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង្ក ហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដីសេស ហៅថា ខន្ធ មិនមែនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធទេ ។

[៧៣] វិញ្ញាណ ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ រូបក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង្ក ហៅថា រូបក្ខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដីសេស ហៅថា ខន្ធ មិនមែនហៅថា រូបក្ខន្ធទេ ។

[៧៤] វិញ្ញាណ ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ វេទនាខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង្ក ហៅថា វេទនាខន្ធផង្ក ឯខន្ធទាំងឡាយដីសេស ហៅថា ខន្ធ មិនមែនហៅថា វេទនាខន្ធទេ ។

[៧៥] វិញ្ញាណ ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ សញ្ញាខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង្ក ហៅថា សញ្ញាខន្ធផង្ក ឯខន្ធ

១- ច្បាប់របស់ស្យាម ជាសញ្ញាខន្ធផង្ក ។

ទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា ខន្ធ មិនមែនហៅថា សញ្ញាខន្ធទេ ។

[៧៦] វិញ្ញាណ ហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ សង្ខារក្ខន្ធ ហៅថា ខន្ធផង ហៅថា សង្ខារក្ខន្ធផង ឯខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា ខន្ធ មិនមែនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធទេ ។

[៧៧] មិនមែនរូប មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូបចេញ មិនហៅថា រូបទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូប និងខន្ធចេញ មិនហៅថា រូបផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធទាំងឡាយ មិនហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។

[៧៨] មិនមែនរូប មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូបចេញ មិនមែនហៅថា រូបទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូប និងខន្ធចេញ មិនហៅថា រូបផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។

[៧៩] មិនមែនរូប មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូបចេញ មិនហៅថា រូបទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូប និងខន្ធចេញ មិនហៅថា រូបផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១០០] មិនមែនរូប មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូបចេញ មិនហៅថា រូបទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរូប និងខន្ធចេញ មិនហៅថា រូបផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។

មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១០១] មិនមែនវេទនា មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រឿរលែងតែវេទនាចេញ មិនហៅថា វេទនាទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏ សេស រឿរលែងតែវេទនា និងខន្ធចេញ មិនហៅថា វេទនាផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១០២] មិនមែនវេទនា មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រឿរលែងតែវេទនាចេញ មិនហៅថា វេទនាទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏ សេស រឿរលែងតែវេទនា និងខន្ធចេញ មិនហៅថា វេទនាផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។

[១០៣] មិនមែនវេទនា មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រឿរលែងតែវេទនាចេញ មិនហៅថា វេទនាទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏ សេស រឿរលែងតែវេទនា និងខន្ធចេញ មិនហៅថា វេទនាផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១០៤] មិនមែនវេទនា មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រឿរលែងតែវេទនាចេញ មិនហៅថា វេទនាទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយដ៏ សេស រឿរលែងតែវេទនា និងខន្ធចេញ មិនហៅថា វេទនាផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១០៥] មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រឿរលែងតែសញ្ញាចេញ មិនហៅថា សញ្ញាទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ

ដីសេស រៀរលែងតែសញ្ញា និងខន្ធចេញ មិនហៅថា សញ្ញាផង មិនហៅ
ថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១០៦] មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដីសេស
រៀរលែងតែសញ្ញាចេញ មិនហៅថា សញ្ញាទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ
ដីសេស រៀរលែងតែសញ្ញា និងខន្ធចេញ មិនហៅថា សញ្ញាផង មិនហៅ
ថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។

[១០៧] មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដីសេស
រៀរលែងតែសញ្ញាចេញ មិនហៅថា សញ្ញាទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ
ដីសេស រៀរលែងតែសញ្ញា និងខន្ធចេញ មិនហៅថា សញ្ញាផង មិនហៅ
ថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១០៨] មិនមែនសញ្ញា មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដីសេស
រៀរលែងតែសញ្ញាចេញ មិនហៅថា សញ្ញាទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ
ដីសេស រៀរលែងតែសញ្ញា និងខន្ធចេញ មិនហៅថា សញ្ញាផង មិនហៅ
ថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១០៩] មិនមែនសង្ខារ មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធ មិន

ហោថា រូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១១០] មិនមែនសង្ខារ មិនហោថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធ មិន

ហោថា វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។

[១១១] មិនមែនសង្ខារ មិនហោថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធ

មិនហោថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។

[១១២] មិនមែនសង្ខារ មិនហោថា ខន្ធឬ ។ អើ ។ មិនមែនខន្ធ

មិនហោថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១១៣] មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហោថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយ

ដ៏សេស រៀរលែងតែវិញ្ញាណចេញ មិនហោថា វិញ្ញាណទេ ហោថា ខន្ធ

ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែវិញ្ញាណ និងខន្ធចេញ មិនហោថា វិញ្ញាណ

ផង មិនហោថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហោថា រូបក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

[១១៤] មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហោថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស

រៀរលែងតែវិញ្ញាណចេញ មិនហោថា វិញ្ញាណទេ ហោថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ

ដ៏សេស រៀរលែងតែវិញ្ញាណ និងខន្ធចេញ មិនហោថា វិញ្ញាណផង មិន

ហោថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហោថា វេទនាខន្ធឬ ។ អើ ។

[១១៥] មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយ
 ដ៏សេស រៀរលែងតែវិញ្ញាណចេញ មិនហៅថា វិញ្ញាណទេ ហៅថា ខន្ធ
 ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែវិញ្ញាណ និងខន្ធចេញ មិនហៅថា វិញ្ញាណ
 ផង មិនហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា សញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។

[១១៦] មិនមែនវិញ្ញាណ មិនហៅថា ខន្ធឬ ។ ខន្ធទាំងឡាយដ៏សេស
 រៀរលែងតែវិញ្ញាណចេញ មិនហៅថា វិញ្ញាណទេ ហៅថា ខន្ធ ខន្ធទាំងឡាយ
 ដ៏សេស រៀរលែងតែវិញ្ញាណ និងខន្ធចេញ មិនហៅថា វិញ្ញាណផង មិន
 ហៅថា ខន្ធផងទេ ។ មិនមែនខន្ធ មិនហៅថា សង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។

បណ្ឌិតវារៈ ចប់

អដ្ឋកថា

សុទ្ធកុន្ធមូលចក្កវារៈ

[៧៧-១១៦] ក្នុងសុទ្ធកុន្ធមូលចក្កវារៈ ពាក្យសួរទាំងឡាយ មាន
ពាក្យសួរថា រូបំ ខន្ធភ្នំ ដូច្នោះ គប្បីជាបអត្តដោយន័យ ដែលពោលខាង
ដើមនោះឯង ។

សុទ្ធកុន្ធមូលចក្កវារៈ ចប់

អដ្ឋកថាបណ្ណវិញ្ញាណវារៈ ចប់

អភិធម្មបិដក

បវត្តវារៈ

[១១៧] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ ក៏កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំង នោះ កើតឡើង ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ចូលទៅកាន់បញ្ចវេកាការកត រូបក្ខន្ធកើតឡើងផង របស់សត្វទាំងនោះ វេទនាខន្ធ កើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណាកើតឡើង រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ ក៏កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកាន់អរូបកត វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វចូលទៅកាន់បញ្ចវេកាការកត វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ផង រូបក្ខន្ធកើតឡើងផង ។

[១១៨] រូបក្ខន្ធ កើតឡើងក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ ក៏កើតឡើងក្នុងទីនោះ ដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ កើតឡើងក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងក្នុង អសញ្ញាសត្វនោះទេ រូបក្ខន្ធ រមែងកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ រមែងកើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេកាការកតនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ កើតឡើងក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ ក៏កើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធកើតឡើង ក្នុងអរូបកតនោះ ឯរូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ រមែងកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ រមែងកើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេកាការកតនោះ ។

[១១៩] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ ក៏កើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកាន់

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

អសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ចូលទៅកាន់បញ្ច-
 វោការកព រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ ក៏កើតឡើងផង វេទនាខន្ធក៏កើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង
 ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 ចូលទៅកាន់អរូបកព វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯ
 រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅ
 កាន់បញ្ចវោការកព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ក៏កើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ
 ក៏កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១២០] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 នោះ ក៏មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកាន់អរូបកព រូបក្ខន្ធ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 កើតឡើងទេ កាលពួកសត្វទាំងពួងច្បុត រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ ក៏មិនកើត
 ឡើងផង វេទនាខន្ធ ក៏មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់
 សត្វណា មិនកើតឡើង រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ ក៏មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ កាលពួកសត្វទាំង
 ពួងច្បុត វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ក៏មិនកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធក៏មិន
 កើតឡើងផង ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១២១] រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កើតឡើង ។

[១២២] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាលពួកសត្វ ចូលទៅកាន់ អរូបភព រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វទាំងពួង កាលច្បុត រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ ក៏មិនកើត ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើត ឡើងក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក សត្វ កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត ឡើងក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងក្នុងទី នោះទេ ពួកសត្វទាំងពួង កាលច្បុត វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ក៏មិន កើតឡើងផង រូបក្ខន្ធក៏មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១២៣] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ វេទនាខន្ធ របស់ សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់ សត្វណា កើតឡើងហើយ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

[១២៤] រូបក្ខន្ធ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ កើតឡើង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ កើតឡើងហើយ ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯ
 វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធក៏កើតឡើងហើយផង
 វេទនាខន្ធ ក៏កើតឡើងហើយផង ក្នុងបញ្ចកោការភពនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វេទនាខន្ធ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ កើតឡើងហើយ ក្នុងអរូបភពនោះ ឯរូបក្ខន្ធ មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ ក៏កើតឡើងហើយផង រូបក្ខន្ធក៏កើត
 ឡើងហើយផង ក្នុងបញ្ចកោការភពនោះ ។

[១២៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ របស់ពួកអសញ្ញា-
 សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកបញ្ចកោការសត្វនោះ ក៏កើត
 ឡើងហើយផង វេទនាខន្ធ ក៏កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ របស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ
 កើតឡើងហើយក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ របស់ពួកបញ្ចកោការសត្វនោះ ក៏កើតឡើងហើយ
 ផង រូបក្ខន្ធក៏កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[១២៦] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ វេទនាខន្ធរបស់
 សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
ហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[១២៧] រូបក្ខន្ធកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[១២៨] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ
របស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធរបស់ពួក
សុទ្ធាវាសសត្វនោះ ក៏មិនកើតឡើងហើយផង វេទនាខន្ធ ក៏មិនកើតឡើង
ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ របស់ពួកអសញ្ញសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
នោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់ពួកសត្វនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ទេ វេទនាខន្ធ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វនោះ ក៏មិនកើតឡើងហើយផង រូបក្ខន្ធ
ក៏មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[១២៩] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង វេទនាខន្ធរបស់សត្វ
នោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

នឹងកើតឡើង រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ សត្វទាំងឡាយ
ណា ចូលទៅកាន់អរូបព្រហ្មហើយ នឹងបរិនិព្វាន វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំង
នោះ នឹងកើតឡើង ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ វេទនា-
ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធនឹងកើតឡើងផង ។

[១៣០] រូបក្ខន្ធ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើងក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ នឹងកើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធ នឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធនឹងកើតឡើងផង វេទនាខន្ធនឹងកើតឡើង
ផង ក្នុងបញ្ចវេទនានោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើងក្នុង
ទីណា រូបក្ខន្ធ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើងក្នុង
អរូបភពនោះ ឯរូបក្ខន្ធ នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ នឹងកើត
ឡើងផង រូបក្ខន្ធនឹងកើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេទនានោះ ។

[១៣១] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើងក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វ
នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកបញ្ចវេទនានោះ នឹងកើតឡើងផង
វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់
សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ របស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះ
ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ របស់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកបញ្ចវេទិកាសត្វនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធនឹងកើតឡើងផង ក្នុងទី
នោះ ។

[១៣២] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង វេទនាខន្ធរបស់សត្វ
នោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅកាន់អរូបព្រហ្ម
ហើយ នឹងបរិនិព្វាន រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯវេទនាខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកសត្វជា
បច្ច័មកពនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយ
យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង រូបក្ខន្ធរបស់សត្វ
នោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[១៣៣] រូបក្ខន្ធ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ នឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ នឹងកើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ នឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ នឹង
កើតឡើង ។

[១៣៤] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ របស់ពួកអរូប-
ព្រហ្មនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកសត្វជាបច្ច័មកពនោះ
នឹងមិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ របស់ពួកអសញ្ញា-
សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
ជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ របស់ពួកសត្វជាបច្ច័មភពនោះ
នឹងមិនកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៣៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ
កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា
កើតឡើងហើយ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងពួង
កាលច្បុត ចូលទៅកាន់អរូបភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
ហើយ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលចូល
ទៅកាន់បញ្ចវេទនាភព ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំង
នោះ កើតឡើងហើយផង រូបក្ខន្ធកើតឡើងផង ។

[១៣៦] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វ
នោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វ
ណា កើតឡើងហើយ វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ
ទាំងពួង កាលច្បុត ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ
កើតឡើងហើយ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ
កាលចូលទៅកាន់ចតុវេទនាភព និងបញ្ចវេទនាភព សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វ
ទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង វេទនាខន្ធ កើតឡើងផង ។

[១៣៧] រូបក្ខន្ធកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ កើតឡើងហើយ ក្នុង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ កើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធ មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធ កើតឡើងផង វេទនាខន្ធ កើតឡើង
 ហើយផង ក្នុងបញ្ចវេទនានោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ កើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងអរូបកតនោះ ឯរូបក្ខន្ធមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ កើត
 ឡើងហើយផង រូបក្ខន្ធ កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេទនានោះ ។

[១៣៨] វេទនាខន្ធ កើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា វេទនាខន្ធ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៣៩] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់
 សុទ្ធាវាស ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេទនានោះ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ កើតឡើងផង វេទនាខន្ធ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអរូបព្រហ្ម កាលច្យុតចាក
 បញ្ចវេទនានោះ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូល

ទៅកាន់បញ្ចវេកាករកត វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង
រូបក្ខន្ធ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៤០] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ
កាន់សុទ្ធាវាស វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះកើតឡើងក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាល
ចូលទៅកាន់ចតុវេកាករកត និងបញ្ចវេកាករកត វេទនាខន្ធ កើតឡើងផង
សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់
សត្វនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាកចតុវេកាករកត
និងបញ្ចវេកាករកត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
ចូលទៅកាន់ចតុវេកាករកត និងបញ្ចវេកាករកត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ
កើតឡើងហើយផង វេទនាខន្ធ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៤១] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
នោះ មិនកើតឡើងហើយដែរឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនា-
ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើត
ឡើងដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[១៤២] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង សញ្ញាខន្ធរបស់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយដែរឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត
សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ មិន
កើតឡើងដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[១៤៣] រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ មិន
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កើត
ឡើង ។

[១៤៤] វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៤៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអរូបព្រហ្ម កាល
ច្យុតចាកបញ្ចវេទនា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
ពួកសត្វដែលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកសត្វដែលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ
រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងហើយ
ផង ក្នុងទីនោះទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកសត្វកាលចូលទៅកាន់អសញ្ញា-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

សត្វ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែល
បរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកសត្វដែលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងផង ក្នុង
ទីនោះទេ ។

[១៤៦] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្យុត
ចាកចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើងក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ
វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ មិនកើតឡើង
ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស និង
ពួកអសញ្ញាសត្វ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង
វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៤៧] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត កាលចូលទៅកាន់
 បញ្ចវេការភព រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ឯវេទនាខន្ធ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលចូលទៅកាន់បញ្ច-
 វេការភព និងចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
 ផង វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 ណា នឹងកើតឡើង រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំង
 ពួង កាលច្បុត ចូលទៅកាន់អរូបព្រហ្ម វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 កើតឡើង ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាល
 ចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព និងចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធកើតឡើងផង ។

[១៤៨] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វ
 នោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត កាលចាប់បដិសន្ធិ
 វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលចូលទៅកាន់បតុវេការភព និងបញ្ច-
 វេការភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ នឹងកើត
 ឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងពួង កាលច្បុត និងពួកសត្វ
 កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង
 ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់

ចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង
ផង វេទនាខន្ធ កើតឡើងផង ។

[១៤៩] រូបក្ខន្ធ កើតឡើងក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
នោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ កើតឡើងក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធ នឹងមិនកើត
ឡើងក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធ កើតឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើងផង ក្នុង
បញ្ចរោការភពនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
រូបក្ខន្ធ កើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធនឹងកើតឡើង ក្នុងអរូបភពនោះ
ឯរូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ
កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចរោការភពនោះ ។

[១៥០] វេទនាខន្ធ កើតឡើងក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ នឹងកើតឡើងក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
វេទនាខន្ធ កើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៥១] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើងក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
បច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចរោការភព និងចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ
រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ
នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចរោ-
ការភព រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើង
ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអរូបព្រហ្ម
 កាលច្យុតចាកបញ្ចវេកាការកត វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេកាការកត វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត
 ឡើងផង រូបក្ខន្ធកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៥២] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មកត កាលចាប់បដិសន្ធិ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងក្នុង
 ទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វក្រៅនេះ កាលចូលទៅកាន់ចតុវេកាការកត និងបញ្ចវេកាការកត វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនា-
 ខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្យុតចាកចតុ-
 វេកាការកត និងបញ្ចវេកាការកត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុវេកាការកត និងបញ្ចវេកាការកត សញ្ញាខន្ធរបស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៥៣] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 នោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងពួង កាលច្យុត ចូលទៅកាន់

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

អរូបភព រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវា-
 ការភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបព្រហ្ម រូបក្ខន្ធរបស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើត
 ឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតឡើងក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ច-
 វាការភព វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯរូបក្ខន្ធរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ច-
 វាការភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងអរូបព្រហ្ម វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងផង ។

[១៥៤] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សញ្ញាខន្ធ របស់
 សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងពួង កាលច្បុត ចូលទៅកាន់
 អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ឯសញ្ញាខន្ធរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 ដែលបរិនិព្វាន មិនកើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់
 សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតឡើងក្នុងបច្ចិមភព កាល
 ចូលទៅកាន់បញ្ចវាការភព សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ សញ្ញាខន្ធ របស់

សត្វទាំងនោះ ដែលបរិនិព្វាន នឹងមិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង ផង ។

[១៥៥] រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ នឹងកើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ នឹងមិនកើត ឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កើតឡើង ។

[១៥៦] វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ នឹងមិនកើត ឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៥៧] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអរូបព្រហ្ម កាល ច្បុតចាកបញ្ចវេទនា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ពួក សត្វដែលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេទនា ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុង អរូបព្រហ្ម និងពួកសត្វដែលច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំង នោះ មិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង បច្ចិមភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេទនា និងចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលបរិនិព្វានក្នុង
បញ្ចវេកាការកត ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបព្រហ្ម និងពួកសត្វ
ដែលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ផង រូបក្ខន្ធមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៥៨] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្យុតចាក
ចតុវេកាការកត និងបញ្ចវេកាការកត វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើងក្នុងទីនោះទេ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលបរិនិព្វាន និងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទី
នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
ណា វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចាប់បដិសន្ធិ សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹង
មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះទេ សញ្ញាខន្ធរបស់ពួកសត្វដែលបរិនិព្វាន និងពួកអសញ្ញាសត្វ
នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៥៩] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ វេទនាខន្ធ របស់
សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព រូបក្ខន្ធរបស់
សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត

ឡើងទេ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង វេទនាខន្ធ
នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

[១៦០] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ សញ្ញាខន្ធរបស់
សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព វេទនាខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ឯសញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹង
មិនកើតឡើងទេ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង
សញ្ញាខន្ធនឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា នឹង
កើតឡើង វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

[១៦១] រូបក្ខន្ធ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើង
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធកើតឡើងហើយ ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធ
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធកើតឡើងហើយផង វេទនាខន្ធ នឹង
កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេទនានោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ នឹង
កើតឡើង ក្នុងអរូបភពនោះ ឯរូបក្ខន្ធមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ
នឹងកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធកើតឡើងហើយផង ក្នុងបញ្ចវេទនានោះ ។

[១៦២] វេទនាខន្ធ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ នឹងកើត
ឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ នឹងកើតឡើងក្នុង
ទីណា វេទនាខន្ធ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

[១៦៣] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
 ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលកើតក្នុងបញ្ចវេការភព រូបក្ខន្ធរបស់សត្វ
 ទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង វេទនាខន្ធ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើងក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ របស់ពួក
 អរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុង
 បញ្ចវេការភព នឹងកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៦៤] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ របស់ពួកសត្វ
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភពនោះ ឯសញ្ញាខន្ធរបស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ (ដែលកើត)
 ក្នុងចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើងហើយផង សញ្ញាខន្ធ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 នោះ នឹងកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៦៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយដែរឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[១៦៦] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយដែរឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[១៦៧] រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ នឹងកើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[១៦៨] វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងហើយក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៦៩] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអរូបព្រហ្ម រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹងមិនកើតឡើងផងក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វ
 នោះ មិនកើតឡើងហើយក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
 ក្នុងបញ្ចវេទនាភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
 ក្នុងអរូបភព វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបក្ខន្ធមិន
 កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៧០] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើត
 ក្នុងបច្ច័មភព សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកអសញ្ញាសត្វ ដែលកើតក្នុងសុទ្ធាវាស សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

ឧប្បាទវារៈ ចប់

[១៧១] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណារលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៩៦

រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំង
 នោះ រមែងរលត់ទៅ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនរលត់ទៅទេ
 ពួកសត្វដែលច្យុតចាកបញ្ចវេកាការកត រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ
 ផង វេទនាខន្ធរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា
 រលត់ទៅ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលច្យុតចាក
 អរូបកត វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះរលត់ទៅ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលច្យុតចាកបញ្ចវេកាការកត វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធរលត់ទៅផង ។

[១៧២] រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធ មិនរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ រលត់ទៅផង ក្នុងបញ្ចវេកា-
 ការកតនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ រលត់ទៅក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងអរូបកតនោះ ឯរូបក្ខន្ធ
 មិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ រលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅផង
 ក្នុងបញ្ចវេកាការកតនោះ ។

[១៧៣] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ទៅក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់
 សត្វនោះ រលត់ទៅក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ
 រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលច្យុតចាកបញ្ចវេកាការកត រូបក្ខន្ធ

អង្គកថា បរមត្ថទីបរិ បឋមភាគ

៩៧

របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង វេទនាខន្ធរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ទៅក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់
សត្វនោះ រលត់ទៅក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលច្យុតចាកអរូបភព
វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនមែនរលត់ទៅក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកបញ្ចវេទនាភព
វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៧៤] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
នោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលច្យុតចាកអរូបភព រូបក្ខន្ធ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
រលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ
របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។
ពួកសត្វ ដែលច្យុតចាកអសញ្ញសត្វ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
ទៅ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំង
អស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង
រូបក្ខន្ធ មិនរលត់ទៅផង ។

[១៧៥] រូបក្ខន្ធមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ មិនរលត់ទៅ ក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ រលត់ទៅ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
ណា រូបក្ខន្ធ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រលត់ទៅ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៩៨

[១៧៦] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលច្បុតចាកអរូបកត
 រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ មិនរលត់
 ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់
 ទៅក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ទៅផង រូបក្ខន្ធមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៧៧] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ហើយ វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 នោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា
 រលត់ហើយ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ដែរឬ ។ អើ ។

[១៧៨] រូបក្ខន្ធរលត់ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធរលត់ហើយ ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធ មិន
 រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធរលត់ហើយផង វេទនាខន្ធរលត់ហើយផង
 ក្នុងបញ្ចវេទនានោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
 រូបក្ខន្ធរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធរលត់ហើយ ក្នុងអរូបកត

អង្គកថា បរមត្ថទីបរិ បឋមភាគ

នោះ ឯរូបក្ខន្ធមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ រលត់ហើយផង
រូបក្ខន្ធរលត់ហើយផង ក្នុងបញ្ចវេកាការភពនោះ ។

[១៧៧] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធរបស់អសញ្ញាសត្វទាំង
នោះ រលត់ហើយក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ
ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកសត្វ ក្នុងបញ្ចវេកាការភពនោះ រលត់ហើយផង
វេទនាខន្ធរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់
សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធរបស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធរបស់
ពួកសត្វ ក្នុងបញ្ចវេកាការភពនោះ រលត់ហើយផង រូបក្ខន្ធរលត់ហើយផង
ក្នុងទីនោះ ។

[១៨០] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ វេទនាខន្ធរបស់សត្វ
នោះ មិនរលត់ហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់
សត្វណា មិនរលត់ហើយ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយដែរឬ ។
មិនមានទេ ។

[១៨១] រូបក្ខន្ធមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធមិនរលត់ហើយ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រលត់ហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនរលត់ហើយ
ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រលត់ហើយ ។

[១៨២] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ របស់អរូបព្រហ្ម
 ទាំងនោះ មិនរលត់ហើយក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វនោះ មិន
 រលត់ហើយផង វេទនាខន្ធមិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ
 មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិន
 រលត់ហើយក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់
 ហើយក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធរបស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ
 ផង រូបក្ខន្ធមិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៨៣] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 នោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា
 នឹងរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត កាលចូលកាន់អរូបកត សត្វទាំងឡាយណា ចូលកាន់
 អរូបកតហើយ នឹងបរិនិព្វាន កាលសត្វទាំងនោះ កំពុងច្បុត វេទនាខន្ធរបស់
 ពួកសត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ
 វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ នឹងរលត់
 ទៅផង ។

[១៨៤] រូបក្ខន្ធ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ នឹងរលត់ទៅ

ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ នឹងរលត់ទៅក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធ
 នឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ នឹងរលត់
 ទៅផង ក្នុងបញ្ចវេកាការកតនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ នឹងរលត់ទៅ
 ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ នឹងរលត់ទៅ
 ក្នុងអរូបកតនោះ ឯរូបក្ខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ នឹងរលត់
 ទៅផង រូបក្ខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងបញ្ចវេកាការកតនោះ ។

[១៨៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ របស់អសញ្ញាសត្វ
 ទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធ របស់ពួកសត្វ ក្នុងបញ្ចវេកាការកតនោះ នឹង
 រលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ
 នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹង
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទី
 នោះទេ វេទនាខន្ធ របស់ពួកសត្វ ក្នុងបញ្ចវេកាការកតនោះ នឹងរលត់ទៅផង
 រូបក្ខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៨៦] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់
 សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាល
 ចូលទៅកាន់អរូបភព សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹង

បរិនិព្វាន កាលសត្វទាំងនោះ កំពុងច្បុត រូបក្ខន្ធរបស់ពួកសត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបក្ខន្ធរបស់ពួកសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង
 វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា
 នឹងមិនរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[១៨៧] រូបក្ខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ នឹងមិនរលត់
 ទៅក្នុងទីនោះដែរឬ ។ នឹងរលត់ទៅ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ នឹងមិន
 រលត់ទៅក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះដែរឬ ។ នឹងរលត់ទៅ ។

[១៨៨] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធរបស់អរូបព្រហ្ម
 ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជានឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបក្ខន្ធ របស់
 ពួកសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះទេឬ ។ វេទនាខន្ធ របស់
 អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅ
 ផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៨៩] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា រលត់ទៅ វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណារលត់ ហើយ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាល ចាប់បដិសន្ធិ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ឯរូបក្ខន្ធ របស់ សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលច្យុតចាកបញ្ចវេការភព កាលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅផង ។

[១៩០] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ទៅ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វ នោះ រលត់ទៅហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វ ណា រលត់ហើយ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំង អស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វ ទាំងនោះ រលត់ហើយ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួក សត្វ កាលច្យុតចាកចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វ ទាំងនោះ រលត់ហើយផង វេទនាខន្ធរលត់ទៅផង ។

[១៩១] រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ រលត់ហើយ ក្នុងទី នោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធ មិនរលត់ ហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ រលត់ហើយផង ក្នុង បញ្ចវេការភពនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ រលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ រលត់ហើយ ក្នុងអរូបភពនោះ

ឯរូបក្ខន្ធ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ រលត់ហើយផង រូបក្ខន្ធរលត់ ទៅផង ក្នុងបញ្ចវេកាការកតនោះ ។

[១៧២] វេទនាខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ រលត់ហើយក្នុង ទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ រលត់ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[១៧៣] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់ សត្វនោះ រលត់ហើយក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស កាលច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅ នេះ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេកាការកត រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ផង វេទនាខន្ធរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់ សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទី នោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេកាការកត និងពួកអរូបព្រហ្ម វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វកាលច្បុតចាកបញ្ចវេកាការកត វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅផង ក្នុងទី នោះ ។

[១៧៤] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុង

សុទ្ធាវាស វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាល
 ច្បុតចាកចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 រលត់ទៅផង សញ្ញាខន្ធ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វកាលចូលទៅកាន់ចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព
 សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាកចតុរោការភព
 និងបញ្ចរោការភព សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង វេទនាខន្ធ
 រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៧៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 នោះ មិនរលត់ហើយដែរឬ ។ រលត់ហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់
 សត្វណា មិនរលត់ហើយ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ មិន
 មានទេ ។

[១៧៦] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ សញ្ញាខន្ធ របស់
 សត្វនោះ មិនរលត់ហើយដែរឬ ។ រលត់ហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរ
 ឬ ។ មិនមានទេ ។

[១៧៧] រូបក្ខន្ធក្នុងទីណា (ពាក្យទាំងប៉ុន្មាន បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យ

បរិបូណ៌) ។

[១៧៨] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់
 បញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
 នោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
 ណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស កាលច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស ចូលទៅ
 កាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង រូបក្ខន្ធ
 មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៧៩] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ
 កាន់ចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ទៅក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វកាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ

របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង សញ្ញាខន្ធ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
 ណា វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ សញ្ញាខន្ធរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង វេទនាខន្ធ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[២០០] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា រលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ
 នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាការកត រូបក្ខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់
 ទៅទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេកាការកត កាលច្បុតចាក
 អសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ នឹងរលត់
 ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធ
 របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កំពុងកើត កំពុងច្បុត
 ចាកអរូបកត វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ឯរូបក្ខន្ធ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេកាការកត កាល
 ច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង
 រូបក្ខន្ធរលត់ទៅផង ។

[២០១] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ទៅ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន វេទនាខន្ធ របស់
 សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ
 ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលច្បុតចាកចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង សញ្ញាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ
 ដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កំពុងកើត កំពុងច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ទៅទេ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាកចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធរលត់ទៅផង ។

[២០២] រូបក្ខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២០៣] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់
 សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
 បញ្ចរោការភព កាលច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលច្បុតចាកបញ្ចរោការភព រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំង
 នោះ រលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចរោការភព និង
 ពួកអរូបព្រហ្ម វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯ

រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលច្បុត
ចាកបញ្ចវេការភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ
រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[២០៤] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលច្បុតចាក
ចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ
ផង សញ្ញាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់
ទៅក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុវេការភព និងបញ្ច-
វេការភព សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាក
ចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់
ទៅផង វេទនាខន្ធរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[២០៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
នោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលកើត កាលច្បុតចាក
អរូបភព រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព រូបក្ខន្ធ

របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វ
 នោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាការកត វេទនា-
 ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនរលត់ទៅទេ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងអរូបកត វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ មិនរលត់ទៅផង ។

[២០៦] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ សញ្ញាខន្ធ របស់
 សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ នឹងរលត់ទៅ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
 ដែរឬ ។ រលត់ទៅ ។

[២០៧] រូបក្ខន្ធ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២០៨] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ
 កាន់បញ្ចវេកាការកត នឹងពួកអរូបព្រហ្ម រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបកត កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញា-
 សត្វ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ នឹងមិនរលត់
 ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់
 ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក

សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាការកត កាលច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបកត
 កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វនោះ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[២០៩] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ
 កាន់ចតុវេកាការកត និងបញ្ចវេកាការកត វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង សញ្ញាខន្ធ
 នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់
 ទៅក្នុងទីនោះទេ សញ្ញាខន្ធ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង
 វេទនាខន្ធ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[២១០] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា រលត់ហើយ វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ
 នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 រលត់ហើយ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ រូបក្ខន្ធរបស់

ពួកសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង វេទនាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ។
មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វ
នោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។

[២១១] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ហើយ សញ្ញាខន្ធ របស់
សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន វេទនាខន្ធ របស់
សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
ទេ វេទនាខន្ធរបស់ពួកសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង សញ្ញាខន្ធ
នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ
វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។

[២១២] រូបក្ខន្ធ រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២១៣] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុង
បញ្ចវេកាការភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ
ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ ជាបញ្ចវេកាការ រលត់ហើយផង វេទនាខន្ធ
នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹង
រលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម វេទនាខន្ធ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់

ហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ ជាបញ្ចវេការ
នឹងរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២១៤] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
ក្រៅនេះ ជាចតុវេការ និងបញ្ចវេការ រលត់ហើយផង សញ្ញាខន្ធ នឹងរលត់
ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់
ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
នោះទេ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ ជាចតុវេការ និងបញ្ច-
វេការ នឹងរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២១៥] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ វេទនាខន្ធរបស់សត្វ
នោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់
សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅហើយដែរឬ ។
រលត់ហើយ ។

[២១៦] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ សញ្ញាខន្ធរបស់
សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ

របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ដែរឬ ។ រលត់ហើយ ។

[២១៧] រូបក្ខន្ធ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ។

[២១៨] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង ទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស បរិនិព្វានក្នុងអរូបកត រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង វេទនាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅ ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការកត និងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធា- វាស បរិនិព្វានក្នុងអរូបកត វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ផង រូបក្ខន្ធ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២១៩] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯ

សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង សញ្ញាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 ក្នុងបញ្ចវេកាការកត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

និរោធាវរៈ ចប់

[២២០] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណាកើតឡើង វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ
 រលត់ទៅដែរឬ ។ មិនរលត់ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា
 រលត់ទៅ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ មិនកើតឡើងទេ ។

[២២១] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង សញ្ញាខន្ធ របស់
 សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ មិនរលត់ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់
 សត្វណា រលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ មិនកើត
 ឡើងទេ ។

[២២២] រូបក្ខន្ធ កើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ កើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯវេទនាខន្ធ មិនរលត់ទៅ

ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធកើតឡើងផង វេទនាខន្ធរលត់ទៅផង ក្នុងបញ្ចវេកាការ-
 ភពនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ កើតឡើង
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងអរូបភពនោះ ឯរូបក្ខន្ធ មិនកើត
 ឡើងក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ រលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ ក៏កើតឡើងផង ក្នុង
 បញ្ចវេកាការភពនោះ ។

[២២៣] វេទនាខន្ធកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ រលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
 កើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[២២៤] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់
 សត្វនោះ រលត់ទៅក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនរលត់ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វណា រលត់ទៅក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ មិនកើតឡើងទេ ។

[២២៥] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ រលត់ទៅក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនរលត់ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនកើតឡើងទេ ។

[២២៦] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 នោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាកចតុវេកាការភព និងបញ្ច-
 វេកាការភព រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វ

ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អរូបភព ច្បុត
 ចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ
 មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ
 រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់
 បញ្ចវេការភព ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 រលត់ទៅ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ
 កាលចូលទៅកាន់អរូបភព កាលច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងផង ។

[២២៧] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សញ្ញាខន្ធ របស់
 សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេការភព និង
 បញ្ចវេការភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ឯសញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ វេទនាខន្ធ របស់អសញ្ញាសត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើត
 ឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព និងបញ្ចវេការភព
 សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ សញ្ញាខន្ធរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ទៅផង វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងផង ។

[២២៨] រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ មិនរលត់ទៅក្នុង

ទីនោះដែរឬ ។ រលត់ទៅ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កើតឡើង ។

[២២៩] វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[២៣០] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាក ចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អរូបភព ច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ បញ្ចរោការភព ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អរូបភព កាលច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើង ផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៣១] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាក
 ចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ
 មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា មិន
 រលត់ទៅក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ សញ្ញាខន្ធ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ
 មិនរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៣២] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតហើយ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ
 រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់
 ហើយ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតហើយដែរឬ ។ អើ ។

[២៣៣] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា កើតហើយ សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វ
 នោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា
 រលត់ហើយ វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតហើយដែរឬ ។ អើ ។

[២៣៤] រូបក្ខន្ធ កើតហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៣៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់
 សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ

កើតហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីនោះទេ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ជាបញ្ចវេការ កើតហើយផង វេទនាខន្ធ
 រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា រលត់
 ហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 វេទនាខន្ធ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 ជាបញ្ចវេការ រលត់ហើយផង រូបក្ខន្ធ កើតហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៣៦] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា កើតហើយ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតហើយ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[២៣៧] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតហើយ វេទនាខន្ធរបស់សត្វ
 នោះ មិនរលត់ហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់
 សត្វណា មិនរលត់ហើយ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនកើតហើយដែរឬ ។
 មិនមានទេ ។

[២៣៨] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិន
 កើតហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៣៩] រូបក្ខន្ធ មិនកើតហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៤០] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធរបស់អរូបព្រហ្ម ទាំងនោះ មិនកើតហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន ជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធ របស់សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ មិន កើតហើយផង វេទនាខន្ធ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិន រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ របស់សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង រូបក្ខន្ធ មិនកើតហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៤១] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតហើយ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វ នោះ មិនកើតហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[២៤២] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង វេទនាខន្ធរបស់សត្វ នោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែល កើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ នឹងពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភព

ហើយ នឹងបរិនិព្វាន វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ឯរូបក្ខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅ
នេះ នឹងរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ នឹងកើតឡើងផង ។

[២៤៣] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សញ្ញាខន្ធ របស់
សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វ
ណា នឹងរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួក
សត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត កាលចាប់បដិសន្ធិ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងរលត់ទៅ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ សញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធនឹងកើតឡើងផង ។

[២៤៤] រូបក្ខន្ធ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៤៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបក្ខន្ធ របស់អសញ្ញាសត្វ
ទាំងនោះ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធ របស់ពួកសត្វជាបញ្ចវេកានោះ នឹងកើត
ឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ
របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត កាលចូលទៅកាន់បញ្ច-
វេការកត នឹងពួកអរូបព្រហ្ម វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ
ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

វេទនាខន្ធ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង
រូបក្ខន្ធ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៤៦] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ
សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ សញ្ញាខន្ធ របស់ពួកសត្វ ជា
ចតុវេការ និងបញ្ចវេការ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ នឹងកើត
ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៤៧] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់
សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
កាលចាប់បដិសន្ធិ និងពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន
រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំង
នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិន
កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[២៤៨] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សញ្ញាខន្ធរបស់

សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯសញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ នឹងមិនរលត់
 ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[២៤៩] រូបក្ខន្ធ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៥០] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបក្ខន្ធរបស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបក្ខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុង
 ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
 ណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ វេទនាខន្ធ
 របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ នឹងមិនកើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៥១] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន និងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[២៥២] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 នោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា
 រលត់ហើយ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
 កាលច្យុត កាលចូលទៅកាន់អរូបភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់
 ហើយ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលចូល
 ទៅកាន់បញ្ចវេការភព ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំង
 នោះ រលត់ហើយផង រូបក្ខន្ធកើតឡើងផង ។ បេ ។ (ពាក្យថា បច្ចុប្បន្ន និង
 អតីត ក្នុងឧប្បាទវារៈ យើងបានចែកមកហើយ យ៉ាងណា បណ្ឌិតគប្បីចែក
 ក្នុងទីនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ) ។

[២៥៣] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា កើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ
 នឹងរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់

ទៅ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត កាល
 ចូលទៅកាន់អរូបភព វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ឯរូបក្ខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ច-
 វេការភព កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធកើតឡើងផង ។

[២៥៤] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង សញ្ញាខន្ធ របស់
 សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា
 នឹងរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
 កាលច្បុត កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 រលត់ទៅ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ កាល
 ចូលទៅកាន់ចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ កើតឡើងផង ។

[២៥៥] រូបក្ខន្ធ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៥៦] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើងក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់
 អសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វកាលចូលទៅកាន់
 បញ្ចវេការភព រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹង
 រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

រលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅកាន់អរូបភព វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព
 វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ កើតឡើងផង
 ក្នុងទីនោះ ។

[២៥៧] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេការភព និងបញ្ចវេការភព
 សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ច-
 វេការភព និងបញ្ចវេការភព សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់
 ទៅផង វេទនាខន្ធ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៥៨] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 នោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត កាលចូលទៅកាន់
 អរូបភព រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វកាលបរិនិព្វាន រូបក្ខន្ធរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាង

ទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[២៥៩] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្យុត កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[២៦០] រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៦១] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្យុតចាកបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន កាលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន កាលច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៦២] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាកចតុ-
រោការភព និងបញ្ចុរោការភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន និងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សញ្ញាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៦៣] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតហើយ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតហើយ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ រូបក្ខន្ធរបស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅនេះ កើតហើយផង វេទនាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតហើយឬ ។ អើ ។

[២៦៤] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា កើតហើយ សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វកាលបរិនិព្វាន វេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ

កើតហើយ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ វេទនាខន្ធ
របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅនេះ កើតហើយផង សញ្ញាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ។
មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់
សត្វនោះ កើតហើយឬ ។ អើ ។

[២៦៥] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតហើយ ។ បេ ។

[២៦៦] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា កើតហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធរបស់
សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេ-
ការកព និងពួកអសញ្ញាសត្វ រូបក្ខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ កើតហើយ ក្នុងទីនោះ
ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ រូបក្ខន្ធរបស់
ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការនោះ ក្រៅនេះ កើតហើយផង វេទនាខន្ធ នឹងរលត់
ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតហើយក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វកាលចូលទៅកាន់
សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ
ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតហើយ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ
របស់ពួកសត្វជាបញ្ចវេការនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ កើត
ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៦៧] វេទនាខន្ធរបស់សត្វណា កើតហើយ ក្នុងទីណា សញ្ញាខន្ធ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វកាលបរិនិព្វាន វេទនាខន្ធ
របស់សត្វទាំងនោះ កើតហើយ ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ

នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ វេទនាខន្ធ របស់ពួកសត្វ ជាចតុរោការ និង
 បញ្ចរោការនោះ ក្រៅនេះ កើតហើយផង សញ្ញាខន្ធ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុង
 ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតហើយក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ
 កាន់សុទ្ធាវាស សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯ
 វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតហើយ ក្នុងទីនោះទេ សញ្ញាខន្ធរបស់
 ពួកសត្វជាចតុរោការ និងបញ្ចរោការនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ
 កើតហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៦៨] រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតហើយ វេទនាខន្ធ របស់សត្វ
 នោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់
 សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតហើយឬ ។ កើត
 ហើយ ។

[២៦៩] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតហើយ សញ្ញាខន្ធ របស់
 សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតហើយ
 ឬ ។ កើតហើយ ។

[២៧០] រូបក្ខន្ធ មិនកើតហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៧១] រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ

កាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់
ទៅក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស កាលបរិនិព្វានក្នុង
អរូបភព រូបក្ខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង វេទនាខន្ធនឹង
មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា នឹង
មិនរលត់ទៅក្នុងទីណា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
នោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេទនាភក្កត និងពួកអសញ្ញាសត្វ
វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ឯរូបក្ខន្ធ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិ-
និព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស កាលបរិនិព្វានក្នុងអរូបភព វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំង
នោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៧២] វេទនាខន្ធ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
ចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស វេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះ ឯសញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ

ទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង សញ្ញាខន្ធ នឹងមិនរលត់ទៅផង
 ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីណា វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វាន សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
 នោះ ឯវេទនាខន្ធ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ សញ្ញាខន្ធ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង វេទនាខន្ធ មិនកើតឡើងហើយផង
 ក្នុងទីនោះ ។

ឧប្បាទនិរោធាវរៈ ចប់

បវត្តិវារៈ ចប់

អដ្ឋកថា

បវត្តិវារៈ

[១១៧-២៧២] ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ផ្ដើមបវត្តិវារៈ ដោយន័យជាដើមថា យស្ស រូបកុន្ធា ។ សួរថា ព្រោះហេតុអ្វី ទើបទ្រង់មិនត្រាស់ឧទ្ទេសវារៈក្នុងបវត្តិវារៈនេះ ឆ្លើយថា ព្រោះជាន័យដែលទ្រង់សម្ដែងហើយខាងដើម ។ ឯន័យក្នុងឧទ្ទេសវារៈ ទ្រង់សម្ដែងហើយក្នុងបណ្ឌិតិវារៈ ។ ដោយន័យនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគមិនត្រាស់ឧទ្ទេសវារៈនោះ ទ្រង់ផ្ដើមនិទ្ទេសវារៈតែម្ដង ព្រោះមិនត្រាស់ឧទ្ទេសវារៈក្នុងបណ្ឌិតិវារៈនេះ បុគ្គលណាមួយ ក៏អាចជ្រាបបាន ។

អន្តរវារៈ ៣ គឺ ឧប្បាទវារៈ ១ និរោធិវារៈ ១ ឧប្បាទនិរោធិវារៈ ១ រមែងមានក្នុងមហាវារៈ ពោល គឺបវត្តិវារៈនេះ ។ ក្នុងវារៈទាំង ៣ នោះ វារៈទី ១ ហៅថា ឧប្បាទវារៈ ព្រោះសម្ដែងលក្ខណៈនៃការកើតឡើងរបស់ធម៌ទាំងឡាយ ។ វារៈទី ២ ហៅថា និរោធិវារៈ ព្រោះសម្ដែងលក្ខណៈនៃការរលត់របស់ធម៌ទាំងឡាយនោះឯង ។ វារៈទី ៣ ហៅថា ឧប្បាទនិរោធិវារៈ ព្រោះសម្ដែងលក្ខណៈទាំងពីរ ។

ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សម្ដែងអាការ នៃការកើតឡើងរបស់ធម៌ទាំងឡាយ ក្នុងបវត្តិវារៈនេះ ដោយឧប្បាទវារៈ ទ្រង់សម្ដែងការមិនទៀងរបស់ធម៌ទាំងឡាយនោះឯង ដោយនិរោធិវារៈថា ឈ្មោះថា ធម្មជាតិដែលកើតឡើងហើយ ទៀង រមែងមិនមាន ទ្រង់សម្ដែងការកើតឡើង និងការមិនទៀងទាំងពីរនោះ ដោយឧប្បាទនិរោធិវារៈ ។ ក្នុងឧប្បាទវារៈនោះ មានប្រភេទនៃកាល

៦ យ៉ាង ដោយអំណាចអន្ធា ៣ គឺ បច្ចុប្បន្ន ១ អតីត ១ អនាគត ១ អតីត និងបច្ចុប្បន្ន ១ អនាគត និងបច្ចុប្បន្ន ១ អនាគត និងអតីត ១ ។

ក្នុងកាលទាំងនោះ បទថា យស្ស រូបកុន្ធា ឧប្បជ្ឈិតិ គប្បីជាបកាលជាបច្ចុប្បន្ន ដោយអំណាចនៃឈ្មោះដែលជាបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ននោះ ទ្រង់ត្រាស់មុនថា បច្ចុប្បន្ននោះ ជាធម្មជាតិដែលបុគ្គលគប្បីដឹងដោយល្អហួសគណនា ព្រោះភាពដែលធម៌ទាំងឡាយជាបច្ចុប្បន្ន បុគ្គលគប្បីកាន់យកបានដោយប្រចក្ស ។

គប្បីជាបអតីតកាល ដោយអំណាចនៃឈ្មោះដែលជាអតីតថា យស្ស រូបកុន្ធា ឧប្បជ្ឈិត ។ ឯអតីតកាលនោះ លោកពោលជាគម្រប់ ២ ព្រោះអតីតធម៌ ដែលធ្លាប់កើតឡើងហើយខាងដើម ជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីកំណត់ដឹងដោយប្រចក្សល្អជាងអនាគត ដែលបុគ្គលគប្បីកំណត់ដឹងដោយអនុមាន ។

គប្បីជាបអនាគតកាល ដោយអំណាចនៃឈ្មោះ ដែលជាអនាគតថា យស្ស រូបកុន្ធា ឧប្បជ្ឈិតិស្សតិ ។ អនាគតកាលនោះ លោកពោលជាគម្រប់ ៣ ព្រោះកាន់យកថា ធម៌ទាំងឡាយបែបនេះ នឹងកើតឡើងក្នុងអនាគត ដោយអំណាចធម៌ដែលធ្លាប់កើតឡើងហើយខាងក្រោយ ដោយប្រចក្ស និងដោយធម៌ ដែលកាន់យកហើយ ដោយអនុមាន ។

ពាក្យសួរថា យស្ស រូបកុន្ធា ឧប្បជ្ឈិតិ តស្ស វេទនាទន្ធា ឧប្បជ្ឈិតិ គប្បីជាបកាលដែលជាអតីត និងបច្ចុប្បន្ន ដោយអំណាចឈ្មោះ ដែលជាអតីត ។ អតីត និងបច្ចុប្បន្ន (បច្ចុប្បន្នាតីតវារៈ) នោះ លោកពោលជា

គម្រប់ ៤ ព្រោះអតីត និងបច្ចុប្បន្ននោះ បុគ្គលគប្បីកំណត់ដឹងបាននាយ ជាងកាលទាំង ៣ ដែលលាយឡំគ្នា ។

គប្បីជ្រាបអនាគត និងបច្ចុប្បន្ន ដោយអំណាចឈ្មោះដែលជាអនាគត និងឈ្មោះដែលជាបច្ចុប្បន្នថា យស្ស រូបកូន្លា ឧប្បជ្ជិតិ តស្ស វេទនា- ខន្លា ឧប្បជ្ជិតិ ។ អនាគត និងបច្ចុប្បន្ននោះ លោកពោលជាគម្រប់ ៤ ព្រោះកាន់យកថា អនាគត និងបច្ចុប្បន្ននោះ ជាកាលដែលបុគ្គលគប្បីដឹង បាននាយជាងដោយអត្ត ព្រោះធម៌ទាំងឡាយ ដែលគប្បីកាន់យកដោយ ប្រចក្សមាន ។

គប្បីជ្រាបអនាគត និងអតីត ដោយឈ្មោះដែលជាអនាគត និងអតីត ថា យស្ស រូបកូន្លា ឧប្បជ្ជិតិ តស្ស វេទនាខន្លា ឧប្បជ្ជិតិ អនាគត និងអតីតនោះ គប្បីដឹងបានលំបាកជាងកាលទាំងឡាយមុនៗ ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ក្នុងលំដាប់ទី ៦ ។

ក្នុងប្រភេទនៃកាលទាំង ៦ នោះ បច្ចុប្បន្នកាល ដែលជាកាលទី ១ មាន ៣ វារៈ គឺដោយបុគ្គល ដោយឱកាស ដោយបុគ្គល និងឱកាស (បុគ្គលវារៈ ឱកាសវារៈ និងបុគ្គលោកាសវារៈ) ។

ក្នុងវារៈទាំង ៣ នោះ ការសម្តែងការកើតឡើងនៃខន្ធទាំងឡាយ ដោយ អំណាចបុគ្គល ដោយបទថា យស្ស ឈ្មោះថា បុគ្គលវារៈ ។

ការសម្តែងការកើតឡើងនៃខន្ធទាំងឡាយ ដោយអំណាចឱកាស ដោយ បទថា យត្ថ ឈ្មោះថា ឱកាសវារៈ ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

ការសម្តែងការកើតឡើងនៃខន្ធទាំងឡាយ ដោយអំណាចបុគ្គល និង
ឱកាស ដោយពាក្យថា យស្ស យត្ថ ឈ្មោះថា បុគ្គលោកាសវារៈ ។

វារៈទាំង ៣ នេះ ទ្រង់សម្តែងអនុលោមន័យមុនហើយ ទើបសម្តែង
បដិលោមន័យតាមក្រោយ ។ ក្នុងអនុលោមន័យ និងបដិលោមន័យ ការ
សម្តែងការកើតឡើង ដោយបទថា ឧប្បជ្ជតិ ប្រែថា កំពុងកើត ឧប្បជ្ជត្ត
ប្រែថា កើតហើយ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ប្រែថា នឹងកើត ឈ្មោះថា អនុលោមន័យ
ការសម្តែងការមិនកើតឡើងដោយបទថា នុប្បជ្ជតិ ប្រែថា មិនមែនកំពុង
កើត នុប្បជ្ជិស្សតិ ប្រែថា មិនមែនកើតហើយ នុប្បជ្ជិស្សតិ ប្រែថា មិនមែន
នឹងកើត ឈ្មោះថា បដិលោមន័យ ។

ក្នុងអនុលោមន័យរបស់បុគ្គលវារៈ ក្នុងបច្ចុប្បន្នកាលនោះ មាន
យមកៈ ១០ យ៉ាង ព្រោះរាប់ហើយ មិនរាប់ទៀត គឺយមកៈ ៤ យ៉ាង
ដែលមានរូបក្ខន្ធជាមូលយ៉ាងនេះថា

រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណាកើតឡើង វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ ក៏កើតឡើង
ដែរឬ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធរបស់សត្វណាកើតឡើង រូបក្ខន្ធរបស់
សត្វនោះ ក៏កើតឡើងដែរឬ ។

រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណាកើតឡើង សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វនោះ ក៏កើតឡើង
ដែរឬ ។ មួយយ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធរបស់សត្វណាកើតឡើង រូបក្ខន្ធរបស់
សត្វនោះ ក៏កើតឡើងដែរឬ ។

រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណាកើតឡើង សង្ខារក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ ក៏កើតឡើង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

១៣៨

ដែរឬ ។ មួយយ៉ាងទៀត សន្ធិារក្ខន្ធរបស់សត្វណាកើតឡើង រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ ក៏កើតឡើងដែរឬ ។

រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណាកើតឡើង វិញ្ញាណក្ខន្ធ របស់សត្វនោះ ក៏កើតឡើងដែរឬ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិញ្ញាណក្ខន្ធ របស់សត្វណាកើតឡើង រូបក្ខន្ធរបស់សត្វនោះ ក៏កើតឡើងដែរឬ ។

យមកៈ ៣ មានវេទនាខន្ធជាមូល ដោយន័យជាដើមថា វេទនាខន្ធរបស់សត្វណាកើតឡើង សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ ក៏កើតឡើងដែរឬ ។

យមកៈ ២ មានសញ្ញាខន្ធជាមូល យមកៈ ១ មានសន្ធិារក្ខន្ធជាមូល ។

ក្នុងយមកៈទាំង ១០ នោះ យមកៈ ៤ មានរូបក្ខន្ធជាមូល ទ្រង់វិសជ្ជនាយមកៈដើមតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ យមកៈដ៏សេស ៣ ទៀត មានការវិសជ្ជនា ដូចគ្នានឹងយមកៈដើមនោះ ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សង្ខេបដើម្បីងាយក្នុងកាសាដែលជាបែបផែន ។ ក្នុងមូលទាំងឡាយ មានវេទនាខន្ធជាមូលជាដើម ការវិសជ្ជនាតែម្យ៉ាងដូចគ្នា ដោយពាក្យថា អាមន្តា ព្រោះហេតុនោះ គប្បីជ្រាបថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់វិសជ្ជនាយមកៈ ១០ យ៉ាងហើយ ដោយការវិសជ្ជនាយមកៈនីមួយៗ ក្នុងអនុលោមន័យ ក្នុងបុគ្គលវារៈ ក្នុងបច្ចុប្បន្នកាលទាំងនេះ យ៉ាងនេះថា យមកៈទាំងនោះ ទ្រង់សង្ខេបដើម្បីងាយយល់ក្នុងកាសាដែលជាបែបផែន ។ ក្នុងអនុលោមន័យ ក្នុងវារៈទាំង ៣ ក្នុងបច្ចុប្បន្នកាល មានយមកៈ ៣០ គឺក្នុងបុគ្គលវារៈ មាន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

១០ យ៉ាងណា ក្នុងឱកាសវារៈក៏មាន ១០ ក្នុងបុគ្គលោកាសវារៈក៏មាន ១០ យ៉ាងនោះ យមកៈក្នុងបច្ចុប្បន្នកាលទាំងអស់ មាន ៦០ គឺក្នុងអនុលោមន័យ មាន ៣០ យ៉ាងណា ក្នុងបដិលោមន័យ ក៏មាន ៣០ យ៉ាងនោះ ។

ក្នុងយមកៈ ៦០ នោះ គប្បីជ្រាបថា មានបុត្រា ១២០ មានអត្ត ២៤០ ។ គប្បីជ្រាបវារៈទាំង ៦ ដោយអំណាចអនុលោម និងបដិលោមដោយការផ្សេងគ្នានៃបុគ្គលជាដើម ក្នុងការផ្សេងគ្នានៃកាល ៥ ដ៏សេស យ៉ាងនេះ ។

យមកៈ ៣០០ គឺមានយមកៈនីមួយៗ ៦០ ព្រោះធ្វើវារៈនីមួយៗ ឲ្យជា ១០ រួមជាមួយយមកៈ ៣០០ ខាងដើម ទើបជាយមកៈ ៣៦០ បុត្រា ៧២០ អត្ត ១៤៤០ នេះ ជាការកំណត់ព្រះបាលី ក្នុងឧប្បាទវារៈមុន ។ ក្នុងឧប្បាទវារៈយ៉ាងណា គប្បីជ្រាបថា ក្នុងនិរោធាវារៈ ក្នុងឧប្បាទនិរោធាវារៈក៏យ៉ាងនោះ ព្រោះហេតុនោះ ទើបក្នុងបវត្តិមហាវារៈទាំងអស់ មានយមកៈ ១០៨០ បុត្រា ២១៦០ អត្ត ៤៣២០ តែព្រះបាលីក្នុងឧប្បាទវារៈ និងនិរោធាវារៈ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់វិសជ្ជនាដោយសង្ខេបហើយ នូវយមកៈនីមួយៗ ប៉ុណ្ណោះក្នុងវារៈនោះៗ ក្នុងប្រភេទនៃកាល ដែលមិនលាយឡំគ្នា ៣ យ៉ាង ក្នុងប្រភេទនៃកាលដែលលាយឡំគ្នា ៣ យ៉ាង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់វិសជ្ជនាយមកៈនីមួយៗ ក្នុងមូលដែលមានវេទនាខន្ធជាមូលជាដើម ដោយន័យជាដើមថា វេទនាខន្ធ របស់សត្វណាកើតឡើង សញ្ញាខន្ធ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ ក្នុងឧប្បាទនិរោធាវារៈ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់វិសជ្ជនាយមកៈនោះក្នុងប្រភេទនៃកាលទាំង ៦ ។ គប្បីជ្រាបថា យមកៈដ៏សេស

ទ្រង់សន្ធិប ព្រោះយមកៈទាំងនោះ ទ្រង់វិសជ្ជនាឲ្យស្មើជាមួយគ្នានឹងយមកៈ
នោះ នេះជាការកំណត់ព្រះបាលី ក្នុងបវត្តិមហាវារៈទាំងមូល ។

ដើម្បីវិនិច្ឆ័យអត្ថរបស់ខន្ធយមកៈនេះ គប្បីជ្រាបលក្ខណៈដូចតទៅ
បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបការវិនិច្ឆ័យអត្ថនៃបញ្ញា ៤ យ៉ាង ក្នុងបវត្តិមហាវារៈនេះ
ដែលលោកដាក់វិសជ្ជនា ៥ យ៉ាង ក្នុងឋានៈ ២៧ ក្នុងអត្ថវិនិច្ឆ័យនោះ ។
ក្នុងអត្ថវិនិច្ឆ័យនោះ ឈ្មោះបញ្ញា ៤ យ៉ាងនេះ គឺ បុរេបញ្ញា ១ បច្ឆាបញ្ញា
១ បរិបុណ្ណបញ្ញា ១ មោឃបញ្ញា ១ ។ ក្នុងយមកៈនីមួយៗ មានបុគ្គ ២
យ៉ាង (គឺអនុលោម និងបដិលោម) បុគ្គនីមួយៗ ក៏មានបទ ២ យ៉ាង
គឺសន្និដ្ឋាន និងសំសយៈ ។

ក្នុងបញ្ញា ៤ យ៉ាងនោះ ក្នុងការវិសជ្ជនារូបញ្ញាណា រមែងបានការ
កើតឡើង ឬការរលត់ទៅនៃខន្ធ ដែលកាន់យកដោយបទត្រឹមតែបទមួយ
បញ្ញានេះ ឈ្មោះថា បុរេបញ្ញា ។

ក្នុងការវិសជ្ជនារូបញ្ញាណា រមែងបាននូវការកើតឡើង ឬការរលត់
ទៅនៃខន្ធដែលកាន់យកដោយបទទាំងពីរ បញ្ញានេះ ឈ្មោះថា បច្ឆាបញ្ញា ។

ក្នុងការវិសជ្ជនារូបញ្ញាណា រមែងបាននូវការកើតឡើង ឬការរលត់ទៅ
នៃខន្ធដែលកាន់យកហើយ ដោយបទត្រឹមតែមួយខ្លះ ដោយបទទាំងពីរខ្លះ
បញ្ញានេះ ឈ្មោះថា បរិបុណ្ណបញ្ញា តែការហាម ឬការបដិសេធ រមែងបាន
ក្នុងការវិសជ្ជនារូបញ្ញាណា បញ្ញានេះ ឈ្មោះថា មោឃបញ្ញា ព្រោះ
មោឃបញ្ញានេះ បើទ្រង់មិនសម្តែង បុគ្គលណាមួយក៏មិនអាចដឹងបាន ព្រោះ

ហេតុនោះ ទើបសម្តែងបញ្ហានោះ ។

ការកើតឡើងនៃវេទនាខន្ធ ដែលលោកកាន់យកដោយបទត្រឹមតែបទ
មួយ រមែងបានក្នុងការវិសជ្ជនានេះថា ឧប្បជ្ជតិ ប្រែថា កើតឡើង ក្នុងពាក្យ
សួរថា រូបក្នុងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ព្រោះហេតុនោះ បញ្ហានេះផង បញ្ហាដទៃដែលមានសភាពបែបនេះ
ផង គប្បីជ្រាបថាជា បុរេបញ្ហា ។

ការកើតឡើងនៃរូប និងវេទនាខន្ធ ក្នុងអតីតរបស់សត្វណាមួយ ដែល
លោកកាន់យកដោយបទទាំងពីរ រមែងបានក្នុងការវិសជ្ជនានេះថា អាមន្តា
ប្រែថា អើ ក្នុងពាក្យសួរថា រូបក្នុងរបស់សត្វណាកើតឡើងហើយ វេទនា-
ខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ព្រោះហេតុនោះ បញ្ហានេះ និង
បញ្ហាដទៃដែលមានសភាពយ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា បច្ឆាបញ្ហា ។

ការកើតឡើងរបស់រូបក្នុង ដែលលោកកាន់យកហើយដោយបទត្រឹម
តែមួយប៉ុណ្ណោះ រមែងបានក្នុងកោដ្ឋាសនេះថា ពួកសត្វចូលទៅកាន់អសញ្ញា-
សត្វ រូបក្នុងរបស់សត្វទាំងនោះកើតឡើង ឯវេទនាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើងទេ ក្នុងការឆ្លើយនេះ ពាក្យថា ពួកសត្វចូលទៅកាន់អសញ្ញា-
សត្វជាដើម ក្នុងបឋមបុគ្គលនេះថា រូបក្នុងរបស់សត្វណាកើតឡើង វេទនាខន្ធ
របស់សត្វនោះ ក៏កើតឡើងដែរឬ ដូច្នោះ ការកើតឡើងរបស់រូប និងវេទនា-
ខន្ធដែលលោកកាន់យកហើយដោយបទទាំងពីរ រមែងបានក្នុងកោដ្ឋាសនេះ
ថា ពួកសត្វចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព រូបក្នុងកើតឡើងផង របស់សត្វទាំង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នោះ វេទនាខន្ធកើតឡើងផង ព្រោះហេតុនោះ បញ្ញានេះ និងបញ្ញាដទៃ ដែលមានសភាពបែបនេះ គប្បីជ្រាបថាជា បរិបុណ្ណប្បញ្ញា សូម្បីពាក្យថា បុរេបច្ឆាបញ្ញា ក៏ជាឈ្មោះរបស់បរិបុណ្ណប្បញ្ញានោះឯង ។

ក្នុងការវិសជ្ជនា បរិបុណ្ណប្បញ្ញានេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងការ កើតឡើងនៃរូបក្ខន្ធនោះឯង ដែលសង្រ្គោះដោយបទមួយ ក្នុងបុរិមកោដ្ឋាស ក្នុងទុតិយកោដ្ឋាស ការកើតឡើងនៃរូបក្ខន្ធ និងវេទនាខន្ធ ដែលលោកកាន់ យកហើយ រមែងបានដោយបទពីរ ការកើតឡើង ឬការរលត់ទៅរបស់ខន្ធ ដែលលោកកាន់យកហើយ រមែងបានដោយបទមួយ ក្នុងបញ្ញាណា ដោយ ន័យ និងលក្ខណៈនេះ បញ្ញានោះ ហៅថា បុរេបច្ឆា ។

ការកើតឡើង ឬការរលត់ទៅរបស់ខន្ធទាំងឡាយ ដែលលោកកាន់ យកដោយបទទាំងពីរ រមែងបានក្នុងបញ្ញាណា បញ្ញានោះ ហៅថា បច្ឆា- បច្ឆា ។

បដិក្ខេបវិសជ្ជនា រមែងបានក្នុងការវិសជ្ជនានេះ ដោយបទថា នត្តិ ក្នុងពាក្យសួរនេះថា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ វេទនាខន្ធ របស់សត្វនោះ ក៏មិនកើតឡើងហើយដែរឬ ។

បដិសេធវិសជ្ជនា រមែងបានក្នុងការវិសជ្ជនានេះ ដោយពាក្យថា នោ ក្នុងពាក្យសួរថា រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណាកើតឡើង វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ហេតុនោះ បញ្ញានេះ និងបញ្ញាដទៃដែលមានទំនងយ៉ាងនេះ រួម ២ យ៉ាង គប្បីជ្រាបថាជា មោឃបច្ឆា ។ មោឃបច្ឆានេះ ហៅថា

ធនតុធម្មបញ្ញា ក៏បាន គប្បីជ្រាបបញ្ញាទាំង ៤ យ៉ាងនេះសិន ។

វិសជ្ជនាទាំងនេះ គឺបាលិគតិវិសជ្ជនា បដិវចនវិសជ្ជនា សរុបទស្សន-
វិសជ្ជនា បដិក្ខេបវិសជ្ជនា បដិសេធវិសជ្ជនា ឈ្មោះថា វិសជ្ជនា ៤ យ៉ាង ។
ក្នុងវិសជ្ជនា ៤ យ៉ាងនោះ វិសជ្ជនាណាជាបទបាលីប៉ុណ្ណោះ ដែលលោក
វិសជ្ជនាអត្ត វិសជ្ជនានេះ ឈ្មោះថា ចាលិគតិវិសជ្ជនា បាលិគតិវិសជ្ជនា
នោះ រមែងបានក្នុងបុរេបញ្ញា ។ ពាក្យឆ្លើយនេះថា ឧប្បជ្ជតិ ប្រែថា កើត
ឡើង ក្នុងសំណួរថា រូបក្ខន្ធ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនាខន្ធ មិនកើត
ឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ត្រឹមតែជាបទបាលីប៉ុណ្ណោះ ដែលទ្រង់វិសជ្ជនាអត្ត
រៀបរយហើយ ព្រោះហេតុនោះ គប្បីជ្រាបការវិសជ្ជនា ដោយបាលិគតិ-
វិសជ្ជនា ក្នុងឋានៈបែបនេះយ៉ាងនេះ ។

វិសជ្ជនាណាដែលលោកវិសជ្ជនាអត្ត ដោយភាពជាពាក្យឆ្លើយ វិសជ្ជនា
នេះ ឈ្មោះថា បដិវចនវិសជ្ជនា បដិវចនវិសជ្ជនានោះ រមែងបានក្នុងបច្ចា-
បញ្ញា ។ វិសជ្ជនានេះ ដោយពាក្យថា អាមន្តា ប្រែថា អើ ក្នុងពាក្យសួរថា
រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ កើតឡើង
ហើយដែរឬ ដែលទ្រង់វិសជ្ជនាអត្តរៀបរយហើយ ដោយភាពជាពាក្យឆ្លើយ
នោះឯង ព្រោះហេតុនោះ គប្បីជ្រាបបដិវចនវិសជ្ជនាក្នុងឋានៈបែបនេះ ។

ពាក្យវិសជ្ជនាណា ដែលលោកសម្តែងអត្តដោយសរុប វិសជ្ជនានេះ
ឈ្មោះថា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា សរុបទស្សនវិសជ្ជនានោះ រមែងបានក្នុង
បរិបុណ្ណបញ្ញា ។

វិសជ្ជនានេះថា អសញ្ញាសត្តំ ឧបបទ្គន្តានំ ពួកសត្វដែលចូលទៅកាន់
 អសញ្ញាសត្វ ក្នុងពាក្យសួរថា រូបក្ខន្ធ របស់សត្វណាកើតឡើង វេទនាខន្ធ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ដែលទ្រង់វិសជ្ជនាអត្តរៀបរយហើយ ដោយ
 ការសម្តែងសរុបថា រូបក្ខន្ធ រមែងកើតដល់បុគ្គលទាំងនេះ តែវេទនាខន្ធមិន
 កើត រូបក្ខន្ធ និងវេទនាខន្ធ ក៏រមែងកើតដល់បុគ្គលទាំងនេះ ព្រោះហេតុនោះ
 គប្បីជាបសុរូបទស្សនវិសជ្ជនាក្នុងឋានៈបែបនេះ ។

ពាក្យវិសជ្ជនាណា ដែលលោកវិសជ្ជនាបញ្ហាដោយការហាមអត្ត ព្រោះ
 ការមិនមានអត្តបែបនោះ ពាក្យវិសជ្ជនានេះ ឈ្មោះថា បដិក្ខេបវិសជ្ជនា ។
 វិសជ្ជនាណា ដែលលោកវិសជ្ជនាបញ្ហា ដោយបដិសេធអត្ត ព្រោះមិនបាន
 នូវអត្តបែបនោះ ក្នុងខណៈនីមួយៗ វិសជ្ជនានេះ ឈ្មោះថា បដិសេធិសជ្ជនា
 បដិសេធិសជ្ជនានោះ រមែងបានក្នុងមោឃបញ្ហា ។

ពិតហើយ ពាក្យវិសជ្ជនានេះថា នត្តិ ប្រែថា មិនមាន ក្នុងពាក្យសួរថា
 រូបក្ខន្ធរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះ មិនកើត
 ឡើងហើយដែរឬ ជាពាក្យវិសជ្ជនា ដែលទ្រង់វិសជ្ជនារៀបរយហើយ ដោយ
 ការហាមអត្តថា ឈ្មោះថា សត្វបែបនេះ រមែងមិនមាន ព្រោះហេតុនោះ
 គប្បីជាបការវិសជ្ជនាក្នុងទីទាំងពួងបែបនេះ ដោយបដិក្ខេបវិសជ្ជនា ។

ពាក្យវិសជ្ជនានេះថា នោ ប្រែថា មិនមែន ក្នុងពាក្យសួរថា រូបក្ខន្ធ
 របស់សត្វណាកើតឡើង វេទនាខន្ធរបស់សត្វនោះរលត់ទៅដែរឬ ដែលទ្រង់
 វិសជ្ជនារៀបរយហើយ ដោយការបដិសេធអត្តថា ឈ្មោះថា ការរលត់ទៅ

ព្រមជាមួយនឹងការកើតឡើង រមែងមិនបានក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈមួយ ព្រោះ
ហេតុនោះ គប្បីជ្រាបវិសជ្ជនាដោយការបដិសេធក្នុងឋានៈបែបនេះ ។

ឥឡូវនេះ គប្បីជ្រាបបញ្ហា ៤ យ៉ាង និងការវិសជ្ជនា ៥ យ៉ាងនេះ
ដែលគួរបញ្ចូលក្នុងឋានៈ ២៧ ទាំងឡាយណា គប្បីជ្រាបឋានៈទាំងនោះយ៉ាង
នេះ គឺ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ ជាឋានៈ ១ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ ជាឋានៈ
១ អសញ្ញាសត្តានំ ជាឋានៈ ១ អសញ្ញាសត្តា ចរន្តានំ ជាឋានៈ ១ អរូបំ
ឧបបជ្ជន្តានំ ជាឋានៈ ១ អរូបេ តត្ថ ជាឋានៈ ១ អរូចានំ ជាឋានៈ ១
អរូទា ចរន្តានំ ជាឋានៈ ១ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ ជាឋានៈ ១ អរូបេ
បរិនិព្វន្តានំ ជាឋានៈ ១ យេ ច អរូបំ ឧប្បជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ ជាឋានៈ
១ បញ្ចវេកាការំ ឧបបជ្ជន្តានំ ជាឋានៈ ១ បញ្ចវេកាការេ តត្ថ ជាឋានៈ ១
បញ្ចវេកាការានំ ជាឋានៈ ១ បញ្ចវេកាការា ចរន្តានំ ជាឋានៈ ១ បញ្ច-
វេកាការេ បច្ឆិមភវិកានំ ជាឋានៈ ១ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ ជាឋានៈ ១
សុទ្ធាវាសេ តត្ថ ជាឋានៈ ១ សុទ្ធាវាសានំ ជាឋានៈ ១ សុទ្ធាវាសេ បរិ-
និព្វន្តានំ ជាឋានៈ ១ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ ជាឋានៈ ១ សព្វេសំ ចរន្តានំ
ជាឋានៈ ១ បច្ឆិមភវិកានំ ដោយអំណាចដែលសាធារណៈដល់សត្វទាំងពួង
ទៀត ជាឋានៈ ១ បរិនិព្វន្តានំ ជាឋានៈ ១ ចតុវេកាការំ បញ្ចវេកាការំ
ឧបបជ្ជន្តានំ ជាឋានៈ ១ ចតុវេកាការា បញ្ចវេកាការា ចរន្តានំ ជាឋានៈ ១
បណ្ឌិតគប្បីជាកំពាក្យវិសជ្ជនា ៥ យ៉ាង ក្នុងឋានៈទាំង ២៧ យ៉ាងនេះហើយ
គប្បីជ្រាបការវិនិច្ឆ័យអត្ថនៃបញ្ហា ៤ យ៉ាងនេះ ក្នុងបវត្តិមហាវារៈ ដោយ

ប្រការដូច្នោះ ។ អត្ថវិនិច្ឆ័យនោះ បណ្ឌិតជ្រាបហើយយ៉ាងនេះ កាលវិសជ្ជនា
បញ្ញា រមែងជាការវិសជ្ជនាហើយដោយងាយ និងកាលវិនិច្ឆ័យនូវអត្ថ រមែង
ជាការវិនិច្ឆ័យហើយដោយងាយ ។

ន័យនេះ ក្នុងពាក្យសួរនោះថា យស្ស រូបកុន្ធា ឧប្បជ្ជតិ រូបក្ខន្ធ
របស់សត្វណាកើតឡើង បានដល់ រមែងសួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងកើតក្នុងឧប្បា-
ទក្ខណសមង្គីដល់បុគ្គលណា វេទនាក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ ព្រោះ
ហេតុនេះ សូម្បីវេទនាខន្ធ ក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងខណៈនោះឯង ។
បទថា អសញ្ញាសត្ថំ ឧបបជ្ជន្ទានំ អសញ្ញាសត្ថកើតឡើង បានដល់ កាល
បុគ្គលទាំងនោះ កើតក្នុងអសញ្ញាសត្ថភព ដោយអំណាចបដិសន្ធិដែលមិន
មែនចិត្ត ។ បទថា តេសំ រូបកុន្ធា ឧប្បជ្ជតិ បានដល់ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត
ត្រឹមតែម្យ៉ាងដល់អសញ្ញាសត្ថនោះ ឯរូបក្ខន្ធរបស់អសញ្ញាសត្ថដែលកើតហើយ
ក្នុងបវត្តិកាល រមែងកើតខ្លះ រមែងរលត់ខ្លះ ព្រោះហេតុនោះ ទើបមិនត្រាស់
ថា អសញ្ញាសត្ថានំ តែត្រាស់ថា អសញ្ញាសត្ថំ ឧបបជ្ជន្ទានំ ។ បទថា នោ
ច តេសំ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ បានដល់ វេទនាខន្ធរបស់អសញ្ញាសត្ថទាំង
នោះ មិនមែនកំពុងកើត ព្រោះភាពនៃអសញ្ញាសត្ថនោះ មិនមានចិត្ត ។ នេះ
ជាការវិសជ្ជនាដោយការសម្តែង ដោយសរុបក្នុងបុរិមកោដ្ឋាស នៃបរិបុណ្ណ-
បញ្ញាក្នុងឋានៈទី ១ បណ្ណាឋានៈ ២៧ យ៉ាង ។

បទថា បញ្ចវេការំ ឧបបជ្ជន្ទានំ បានដល់ ចូលដល់បញ្ចវេការភព
ដោយអំណាចនៃបដិសន្ធិ ដែលលាយឡំដោយរូប និងអរូប ។ បទថា តេសំ

រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ឈតិ វេទនាខន្ធា ច បានដល់ ខន្ធទាំងពីរ ពោល គឺរូប
និងវេទនា រមែងកើតឡើងនោះឯង ដល់សត្វទាំងឡាយ ដែលចូលដល់
បញ្ចវេកាការភពទាំងនោះដោយពិតប្រាកដ តែក្នុងបវត្តិកាល ខន្ធទាំងពីរនោះ
រមែងកើតឡើងខ្លះ រមែងរលត់ខ្លះ ដល់សត្វដែលកើតឡើងហើយ ក្នុងបញ្ច-
វេកាការភូមិនោះ ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគមិនត្រាស់ថា បញ្ច-
វេកាការនាំ តែត្រាស់ថា បញ្ចវេកាការ ឧបបជ្ឈន្តានំ ។ នេះជាការវិសជ្ជនា
ដោយការសម្តែងដោយសរុប ក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាននៃបិប្ផណុប្បញ្ញា ក្នុងឋានៈ
ថា បញ្ចវេកាការ ឧបបជ្ឈន្តានំ ។ គប្បីជ្រាបការវិសជ្ជនាទាំងអស់ ដោយ
ឧបាយនេះ ។

នេះជានិយមលក្ខណៈ ក្នុងការកើត និងការរលត់នេះ ។ ក្នុងខន្ធយមកៈ
នេះទាំងអស់ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ឧប្បាទវារៈ ដោយអំណាចនៃការ
កើតឡើង ក្នុងបដិសន្ធិកាលនោះឯងថា ការមិនបបោសអង្កែល នូវការកើត
និងការរលត់ក្នុងបវត្តិកាលថា កាលសត្វទាំងឡាយ កើតឡើងហើយ ក្នុង
បញ្ចវេកាការភពនោះៗ កាលការកើតឡើង និងការរលត់ ដែលមិនមានទីបំផុត
នៃខន្ធ ៥ មានក្នុងបវត្តិកាល រហូតដល់ស្លាប់ ការធ្វើនូវការចែកធម៌ទាំង
ឡាយ ដែលប្រព្រឹត្តទៅហ៍ស ដើម្បីសម្តែងការកើត និងការរលត់ មិនមែន
ធ្វើបានងាយ ដូច្នោះហើយ ទើបទ្រង់សម្តែងការកើតឡើងនៃខន្ធទាំងឡាយ
ក្នុងបដិសន្ធិរបស់សត្វដែលកើតហើយ ដោយកម្មផ្សេងៗ ដែលញ៉ាំងវិបាកវដ្ត
ថ្មីៗ ឲ្យសម្រេច ជាការធ្វើបានងាយ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់និរោធាវារៈ

ដោយអំណាចការរលត់ ក្នុងមរណកាលថា ការសម្តែងការរលត់ក្នុងកាល ជាទីបំផុតនៃវិបាកវដ្ត ដែលកើតឡើងហើយ ជាការធ្វើបានងាយ ។

ឯការមិនបបោសអង្គុល ការកើត និងការរលត់ក្នុងបវត្តិកាល នេះ ជាប្រមាណដូចម្តេច គឺព្រះបាលីនោះឯង ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះបាលីថា បច្ឆិម- ភិកានំ តេសំ រូបក្កុនោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ នេះ ជាប្រមាណក្រែលែងក្នុងវារៈ នៃអនាគតកាលរបស់ឧប្បាទវារៈ ដោយ ពិសេសក្នុងព្រះបាលី ។ កាលការៈដែលសមគួរដើម្បីការកើតឡើងនៃរូបធម៌ និងអរូបធម៌ទាំងឡាយ ក្នុងបវត្តិកាលរបស់បច្ឆិមភិកបុគ្គល សូម្បីមានការ កើតឡើងក្នុងបវត្តិកាល គប្បីជ្រាបថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់មិនកាន់យក ដូច្នោះ ដោយការៈដែលពោលហើយ ដោយទ្រង់ធ្វើការសន្និដ្ឋានថា រូបក្ខន្ធ និងមិនកើតឡើងផង វេទនាខន្ធ និងមិនកើតឡើងផង ។ ព្រះបាលីនេះថា សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្ធានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈិត្ត ដូច្នោះ ជាប្រមាណក្រែលែងក្នុងការមិនពាល់ ត្រូវនូវការរលត់ ក្នុងបវត្តិកាល ឯគន្លងនៃការរាប់នូវសញ្ញាខន្ធ ដែលកើត ឡើង ហើយរលត់ទៅ ក្នុងបវត្តិកាល ចាប់តាំងអំពីបដិសន្ធិកាល ដែលតាំង នៅក្នុងភក្តីក្នុងនៃចុតិចិត្ត របស់បរិនិព្វន្ធបុគ្គល ក្នុងសុទ្ធាវាស រមែងមិន មាន កាលបើយ៉ាងនោះ គប្បីជ្រាបថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់មិនកាន់យក ការរលត់ក្នុងបវត្តិកាល ដោយការៈដែលពោលហើយ ដោយទ្រង់ធ្វើនូវការ សន្និដ្ឋានថា ឯសញ្ញាខន្ធរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយក្នុង

ទីនោះទេ ។

បណ្ឌិតកាលប្រាបលក្ខណៈដែលពិតប្រាកដ ក្នុងការកើតឡើង និងការ
 រលត់ទៅនេះហើយ គួរកាន់យកការកើតឡើងដោយបដិសន្ធិកាល និងការ
 រលត់ដោយចុតិកាលប៉ុណ្ណោះ ហើយគប្បីជាបការវិនិច្ឆ័យអត្ថនៃការវិសជ្ជនា
 ទាំងឡាយ ដែលមកហើយក្នុងឋានៈទាំងឡាយនោះៗ ដោយប្រការដូច្នោះ តែ
 ការវិនិច្ឆ័យអត្ថនោះ លោកមិនឲ្យពិស្តារហើយដោយលំដាប់នៃការវិសជ្ជនាថា
 ការវិនិច្ឆ័យអត្ថនោះ បុគ្គលណាមួយ ក៏អាចជាបបានក្នុងឋានៈទាំងពួង ដោយ
 ន័យដែលពោលហើយក្នុងការវិសជ្ជនាដំបូង ។ បើបុគ្គលណា មិនអាចជាប
 ការវិនិច្ឆ័យអត្ថទាំងនោះ បុគ្គលនោះ គប្បីចូលទៅអង្គុយជិតអាចារ្យ ស្តាប់
 ដោយល្អហើយ គប្បីជាបតាមន័យដែលអាចារ្យឲ្យហើយនេះយ៉ាងនេះ ។

យមកៈទាំងឡាយណា ក្នុងខន្ធ ៥ រមែងមានដោយអំណាច
 នៃឧប្បាទវារៈ និរោធិវារៈ និងឧប្បាទៈផង និរោធិៈផង ទាំង
 ពីររួមគ្នា ដោយអំណាចនៃអនុលោមន័យ និងបដិលោមន័យ
 ព្រះជិនស្រីត្រាស់ហើយ នូវយមកៈទាំងឡាយនោះ ក្នុងវារៈ
 ទាំងឡាយ ក្នុងបវត្តិកាល ព្រោះទ្រង់សម្តែងហើយ នូវបុគ្គល-
 វារៈ ឱកាសវារៈ និងបុគ្គលោកាសវារៈ ការកំណត់ព្រះបាលី
 នៃវារៈទាំងនោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សម្តែងហើយដោយ
 លំដាប់ សូម្បីការប្រកបអត្ថ ដើម្បីការវិនិច្ឆ័យបញ្ញា និង
 វិសជ្ជនា ព្រមទាំងឋានៈទាំងឡាយ នៃការវិសជ្ជនាណាមួយ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ដោយប្រការទាំងពួង ព្រះជិនស្រី ទ្រង់សម្តែងហើយ ទ្រង់
 ប្រកាសហើយ ក្នុងបញ្ញានីមួយៗ លំដាប់ការវិសជ្ជនាបញ្ញា
 ក្នុងបវត្តិមហាវារៈនេះ ប្រព្រឹត្តទៅហើយដោយពិស្តារ ខាង
 មុខអំពីនេះទៅ តើបុគ្គលណាមួយ អាចពណ៌នាអត្ថនេះបាន
 ដូចម្តេចហ្ន៎ ព្រោះហេតុនោះ បណ្ឌិតទាំងឡាយ ចូរជ្រាបអត្ថ
 ដោយន័យនេះឯង ។^{១២៣}

អដ្ឋកថាបវត្តិវារៈ ចប់

អភិធម្មបិដក

បរិញ្ញាវារៈ

[២៧៣] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កំណត់ដឹងនូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កំណត់ដឹងនូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកំណត់ដឹងនូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកំណត់ដឹងនូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ អើ ។

[២៧៤] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ អើ ។

[២៧៥] បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងកំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត

បុគ្គលណា នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិន
កំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ អើ ។

[២៧៦] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា
កំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
កំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កំណត់ដឹងនូវរូបក្ខន្ធ
ដែរឬ ។ ទេ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា
មិនកំណត់ដឹងហើយនូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ ព្រះអរហន្ត មិនកំណត់ដឹងនូវរូបក្ខន្ធ
តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធទេ បុគ្គលទាំងឡាយ ដ៏
សេសសល់ លើកលែងតែអគ្គមគ្គសមន្តីបុគ្គល និងព្រះអរហន្តចេញ សុទ្ធ
តែមិនកំណត់ដឹងនូវរូបក្ខន្ធផង មិនកំណត់ដឹងហើយនូវវេទនាខន្ធផង ។ មួយ
យ៉ាងទៀត បុគ្គលណាមិនកំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ
ថា មិនកំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ អគ្គមគ្គសមន្តីបុគ្គល មិនកំណត់ដឹង
ហើយ នូវវេទនាខន្ធ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវរូបក្ខន្ធទេ បុគ្គលទាំង
ឡាយដ៏សេសសល់ រៀរលែងតែអគ្គមគ្គសមន្តីបុគ្គល និងព្រះអរហន្តចេញ
សុទ្ធតែមិនកំណត់ដឹងហើយ នូវវេទនាខន្ធផង មិនកំណត់ដឹងនូវរូបក្ខន្ធផង ។

[២៧៧] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹង
កំណត់ដឹងនូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងកំណត់
ដឹងនូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ ទេ ។
បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងនូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនកំណត់ដឹង

នូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ បុគ្គលទាំងឡាយណា នឹងបាននូវមគ្គ បុគ្គលទាំងឡាយ
 នោះ មិនកំណត់ដឹងនូវរូបក្ខន្ធនៃ តែមិនមែនជានឹងមិនកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធ
 ទេ បុគ្គលណា ជាព្រះអរហន្តក្តី ជាបុប្ផជនក្តី នឹងមិនបាននូវមគ្គ បុគ្គលទាំង
 ឡាយនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវរូបក្ខន្ធផង្ក នឹងមិនកំណត់ដឹងនូវវេទនាខន្ធផង្ក ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងមិនកំណត់ដឹងនូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ
 ថា មិនកំណត់ដឹងនូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ អគ្គមគ្គសមនីបុគ្គល នឹងមិនកំណត់ដឹង
 នូវវេទនាខន្ធ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវរូបក្ខន្ធទេ បុគ្គលទាំងឡាយណា
 ជាព្រះអរហន្តក្តី ជាបុប្ផជនក្តី នឹងមិនបាននូវមគ្គ បុគ្គលទាំងឡាយនោះ នឹង
 មិនកំណត់ដឹងនូវវេទនាខន្ធផង្ក មិនកំណត់ដឹងនូវរូបក្ខន្ធផង្ក ។

[២៧៨] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងហើយនូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ
 ថា នឹងកំណត់ដឹងនូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 នឹងកំណត់ដឹងនូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា កំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធ
 ដែរឬ ។ ទេ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថា នឹងមិនកំណត់ដឹងនូវវេទនាខន្ធដែរឬ ។ បុគ្គលទាំងឡាយណា នឹង
 បាននូវមគ្គ បុគ្គលទាំងឡាយនោះ នឹងមិនកំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធ តែមិន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

១៥៤

មែនជានឹងមិនកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធទេ បុគ្គលទាំងឡាយណា ជាអគ្គមគ្គ-
សមន្តិបុគ្គលក្តី ជាបុប្ផជនក្តី នឹងមិនបាននូវមគ្គ បុគ្គលទាំងឡាយនោះ មិន
កំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធផង្ក នឹងមិនកំណត់ដឹងនូវវេទនាខន្ធផង្ក ។ មួយ
យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវវេទនាខន្ធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ
ថា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធដែរឬ ។ ព្រះអរហន្ត នឹងមិនកំណត់ដឹង
នូវវេទនាខន្ធ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងហើយ នូវរូបក្ខន្ធទេ បុគ្គលទាំង
ឡាយណា ជាអគ្គមគ្គសមន្តិបុគ្គលក្តី ជាបុប្ផជនក្តី នឹងមិនបាននូវមគ្គ បុគ្គល
ទាំងឡាយនោះ នឹងមិនកំណត់ដឹងនូវវេទនាខន្ធផង្ក មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវ
រូបក្ខន្ធផង្ក ។

បរិញ្ញាវារៈ ចប់
ខន្ធយមកៈ ចប់

អដ្ឋកថា

បរិញ្ញាវារៈ

[២៧៣-២៧៨] ក្នុងបរិញ្ញាវារៈ ដែលមានក្នុងលំដាប់បន្ទាប់អំពីបវត្តិ-
មហាវារៈនោះ មានប្រភេទនៃកាល ៦ យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ មានន័យ ២ យ៉ាង
ដោយអនុលោម និងបដិលោម តែក្នុងវារៈទាំង ៣ គឺបុគ្គលវារៈ ឱកាស-
វារៈ បុគ្គលោកាសវារៈ រមែងបានបុគ្គលវារៈប៉ុណ្ណោះ មិនបានវារៈក្រៅ
អំពីនេះឡើយ ។

សួរថា ព្រោះហេតុអ្វី ឆ្លើយថា ព្រោះមានពាក្យវិសជ្ជនាតែមួយដូចគ្នា ។
បើបុគ្គលណានីមួយកំណត់ដឹងរូបក្នុងទីណាមួយសោត ក៏រមែងកំណត់ដឹង
វេទនាខន្ធនោះឯង បើកំណត់ដឹងវេទនាខន្ធសោត ក៏រមែងកំណត់ដឹងរូបក្នុង
នោះឯង បើបុគ្គលណាមិនកំណត់ដឹងរូបក្នុងសោត ក៏មិនកំណត់ដឹងវេទនា-
ខន្ធនោះឯង បើមិនកំណត់ដឹងវេទនាខន្ធ ក៏មិនកំណត់ដឹងរូបក្នុងនោះឯង
ព្រោះហេតុនោះ វារៈទាំងនោះ គប្បីជ្រាបថា រមែងមិនបានវារៈទាំង ២ នោះ
ក្នុងបរិញ្ញាវារៈនេះ ព្រោះមានពាក្យវិសជ្ជនាដូចគ្នាថា បុគ្គលគប្បីធ្វើការសាក
សួរ ដោយអំណាចពាក្យសួរជាដើមថា បុគ្គលរមែងកំណត់ដឹងរូបក្នុង ក្នុង
ទីណា ក៏រមែងកំណត់ដឹងវេទនាខន្ធក្នុងទីនោះ ដូច្នោះហើយ គប្បីធ្វើការ
វិសជ្ជនាថា អើ នោះឯង ។

ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលវារៈ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងហើយ ក្នុងបរិញ្ញា-
វារៈនេះថា ឈ្មោះថា បរិញ្ញាកិច្ច រមែងមានដល់បុគ្គលប៉ុណ្ណោះ មិនមាន
ដល់ឱកាស បុគ្គលប៉ុណ្ណោះអាចដឹងជុំវិញ មិនមែនឱកាស ព្រោះហេតុនោះ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ទើបទ្រង់មិនកាន់យកឱកាសវារៈ ព្រោះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់មិនកាន់យក
 ឱកាសវារៈនោះ បុគ្គលោកាសវារៈ ដែលមានក្នុងលំដាប់នៃឱកាសវារៈនោះ
 សូម្បីបាន ក៏ទ្រង់មិនកាន់យក បុគ្គលវារៈនេះទ្រង់កាន់យកហើយក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 កាលយមកៈ ១០ ដោយការមិនកាន់យកទៀតក្នុងអនុលោមន័យ ដោយន័យ
 ដែលពោលហើយខាងដើមថា យមកៈដែលមានរូបក្នុងជាមូល ៤ វេទនាខន្ធ
 ជាមូល ៣ សញ្ញាខន្ធជាមូល ២ សង្ខារក្នុងជាមូល ១ ក្នុងបដិលោមន័យ
 ១០ ទៀត ទើបរួមជាយមកៈ ២០ ក្នុងកាលដ៏សេសសក់យ៉ាងនោះ ព្រោះហេតុ
 នោះ គប្បីជ្រាបការកំណត់ព្រះបាលី ក្នុងបរិញ្ញាវារៈនេះថា យមកៈ ១២០
 បុព្វា ២៤០ អត្ថ ៤៨០ រមែងមានក្នុងកាលទាំង ៦ ព្រោះធ្វើកាលនីមួយៗ
 ឲ្យជា ២០ ។

ក្នុងការវិនិច្ឆ័យអត្ថ ក្នុងបរិញ្ញាវារៈនេះ អទ្ធា ៣ គឺអតីត អនាគត
 បច្ចុប្បន្ន រមែងមិនបានដោយអំណាចចុតិ និងបដិសន្ធិដូចក្នុងបវត្តិវារៈ តែ
 រមែងបានដោយអំណាចខណៈនៃចិត្តក្នុងបវត្តិប៉ុណ្ណោះ ព្រោះហេតុនោះ ទើប
 ក្នុងបរិញ្ញាវារៈនេះ លោកធ្វើនូវការវិសជ្ជនាថា **អាមន្តា** ក្នុងពាក្យសួរទាំង
 ឡាយជាដើមថា បុគ្គលណាកំណត់ដឹងនូវរូបក្នុង បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា
 កំណត់ដឹងនូវវេទនាខន្ធដែរឬ បុគ្គលដឹងនូវខន្ធណានីមួយក្នុងខន្ធ ៥ ព្រោះ
 ញ៉ាំងបរិញ្ញាកិច្ចឲ្យសម្រេច ដោយកិច្ចដែលមាននិព្វានជាអារម្មណ៍ ក្នុង
 លោកុត្តរមគ្គ រមែងពោលបានថា រមែងកំណត់ដឹងខន្ធត្រូវអំពីនេះ ។

បទថា **បរិជាតាតិ** ក្នុងបរិញ្ញាវារៈនេះ គប្បីជ្រាបថា ព្រះមានព្រះភាគ

ត្រាស់ថា **អាមន្តា** ព្រោះទ្រង់សំដៅយកការព្រមព្រៀងនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ដែលដល់នូវទីបំផុតនៃបរិញ្ញាកិច្ច ក្នុងបញ្ញាទាំងឡាយ ក្នុងអនុលោមន័យ យ៉ាងនេះ តែក្នុងបដិលោមន័យ បទថា **ន បរិជាណាតិ** ក្នុងសំណួរទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា **អាមន្តា** ព្រោះទ្រង់សំដៅយកបុគ្គលទាំងឡាយ មានបុគ្គលជាដើម ។ ចំណែកក្នុងវារៈនៃអតីតកាលនេះថា **បរិជានិត្ត** បាន ដល់ បុគ្គលសូម្បីតាំងនៅក្នុងផលដ៏ប្រសើរក្នុងលំដាប់នៃមគ្គ ឈ្មោះថា ធ្លាប់ កំណត់ដឹងហើយនោះឯង ព្រោះសម្រេចបរិញ្ញាកិច្ចហើយ ។ ព្រះមានព្រះភាគ រមែងត្រាស់សួរនូវការដល់ព្រមនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ដោយសំណួរថា **យោ រូបក្ខន្ធិ បរិជាណាតិ សោ វេទនាខន្ធិ បរិជានិត្ត** ព្រោះបុគ្គលនេះ ឈ្មោះថា កំណត់ដឹងនូវខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ ព្រោះបរិញ្ញាកិច្ច ដែលខ្លួនមិនសម្រេចហើយ មុន ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគធ្វើការបដិសេធថា **នោ ។**

ក្នុងបញ្ញាទី ២ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សួរនូវព្រះអរហន្តថា **បរិជានិត្ត** ព្រោះបរិញ្ញាកិច្ចលោកធ្វើសម្រេចហើយ ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថា កិច្ចដែល គួរកំណត់ដឹង ទើបមិនមានដល់ព្រះអរហន្តនោះ ដូច្នោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើការបដិសេធថា **នោ ។** ក្នុងការវិសជ្ជនារបស់បដិលោម ន័យក្នុងទុតិយ- បញ្ញានេះថា **អរហា រូបក្ខន្ធិ ន បរិជាណាតិ** ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហើយ ព្រោះការមិនមានការកំណត់ដឹងរបស់ព្រះអរហន្ត ។ បទថា **អគ្គមគ្គសមន្តិ វេទនាខន្ធិ ន បរិជានិត្ត** ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហើយ ព្រោះបុគ្គលតាំងនៅ ក្នុងអរហត្តមគ្គ មិនទាន់សម្រេចបរិញ្ញាកិច្ច អរហត្តមគ្គបុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

១៥៨

កំណត់ដឹងធម៌មួយ គឺវេទនាខន្ធតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះក៏មិនមែន ។ ព្រះមានព្រះភាគ
ត្រាស់ពាក្យនេះ ដោយអំណាចពាក្យសួរ ។ សូម្បីពាក្យនេះថា នោ ច
រូបក្នុង ទ្រង់ក៏ត្រាស់ហើយ ដោយអំណាចពាក្យសួរនោះឯង អរហត្តមគ្គ-
បុគ្គលនោះ មិនមែនកំណត់ដឹងនូវខន្ធដទៃ ។

ពាក្យសួរថា យោ រូបក្នុង បរិជានាតិ សោ វេទនាខន្ធ បរិ-
ជានិស្សតិ អធិប្បាយថា ព្រោះបុគ្គលដែលតាំងនៅក្នុងមគ្គ ជាអ្នកមាន
ខណចិត្តមួយ គឺមគ្គចិត្តកើតមួយខណៈ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ រមែង
មិនដល់នូវការរាប់ថា នឹងកំណត់ដឹង ព្រោះហេតុនោះ ទើបទ្រង់ត្រាស់ថា
នោ ។ បទថា តេ រូបក្នុងព្វ ន បរិជានិត្ត ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហើយ
ដោយពាក្យសួរដែលស្នើគ្នា អធិប្បាយក្នុងបញ្ហានេះថា បុគ្គលទាំងឡាយ មិន
កំណត់ដឹងហើយ ។ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបការវិនិច្ឆ័យអត្ត ក្នុងទីទាំងពួងដោយ
ឧបាយនេះ ។^{១៧៧}

អដ្ឋកថាបរិញ្ញាវារៈ ចប់
ខន្ធយមកៈ ចប់

អភិធម្មបិដក

អាយតនយមកៈ

បណ្ណាតិវារៈ

[២៧៩] អាយតនៈ ១២ គឺចក្ខុវិញ្ញាណៈ ១ សោតាយតនៈ ១ ឃានាយតនៈ ១ ជីវ្ហាយតនៈ ១ កាយាយតនៈ ១ រូបាយតនៈ ១ សទ្ធាយតនៈ ១ គន្ធាយតនៈ ១ រសាយតនៈ ១ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ១ មនាយតនៈ ១ ធម្មាយតនៈ ១ ។

ឧទ្ទេសវារៈ

[២៨០] ចក្ខុ ហៅថា ចក្ខុវិញ្ញាណៈ ចក្ខុវិញ្ញាណៈ ហៅថា ចក្ខុ ។ សោតៈ ហៅថា សោតាយតនៈ សោតាយតនៈ ហៅថា សោតៈ ។ ឃានៈ ហៅថា ឃានាយតនៈ ឃានាយតនៈ ហៅថា ឃានៈ ។ ជីវ្ហា ហៅថា ជីវ្ហាយតនៈ ជីវ្ហាយតនៈ ហៅថា ជីវ្ហា ។ កាយ ហៅថា កាយាយតនៈ កាយាយតនៈ ហៅថា កាយ ។ រូប ហៅថា រូបាយតនៈ រូបាយតនៈ ហៅថា រូប ។ សទ្ធាៈ ហៅថា សទ្ធាយតនៈ សទ្ធាយតនៈ ហៅថា សទ្ធាៈ ។ គន្ធាៈ ហៅថា គន្ធាយតនៈ គន្ធាយតនៈ ហៅថា គន្ធាៈ ។ រសៈ ហៅថា រសាយតនៈ រសាយតនៈ ហៅថា រសៈ ។ ផោដ្ឋព្វៈ ហៅថា ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ហៅថា ផោដ្ឋព្វៈ ។ មនៈ ហៅថា មនាយតនៈ មនាយតនៈ ហៅថា មនៈ ។ ធម្មៈ ហៅថា ធម្មាយតនៈ ធម្មាយតនៈ ហៅថា ធម្មៈ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២៨១] មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈ មិនមែនចក្ខុយតនៈ មិនហៅថា ចក្ខុ ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា សោតាយតនៈ មិនមែន សោតាយតនៈ មិនហៅថា សោតៈ ។ មិនមែនឃានៈ មិនហៅថា ឃានាយតនៈ មិនមែនឃានាយតនៈ មិនហៅថា ឃានៈ ។ មិនមែនជីវា មិនហៅថា ជីវាយតនៈ មិនមែនជីវាយតនៈ មិនហៅថា ជីវា ។ មិនមែនកាយ មិនហៅថា កាយាយតនៈ មិនមែនកាយាយតនៈ មិនហៅថា កាយ ។ មិនមែន រូប មិនហៅថា រូបាយតនៈ មិនមែនរូបាយតនៈ មិនហៅថា រូប ។ មិនមែន សទ្ធាៈ មិនហៅថា សទ្ធាយតនៈ មិនមែនសទ្ធាយតនៈ មិនហៅថា សទ្ធាៈ ។ មិនមែនគន្ធាៈ មិនហៅថា គន្ធាយតនៈ មិនមែនគន្ធាយតនៈ មិនហៅថា គន្ធាៈ ។ មិនមែនរសៈ មិនហៅថា រសាយតនៈ មិនមែនរសាយតនៈ មិនហៅថា រសៈ ។ មិនមែនផោដ្ឋព្វៈ មិនហៅថា ផោដ្ឋព្វាយតនៈ មិនមែនផោដ្ឋព្វាយតនៈ មិនហៅថា ផោដ្ឋព្វៈ ។ មិនមែនមនៈ មិនហៅថា មនាយតនៈ មិនមែនមនាយតនៈ មិនហៅថា មនៈ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈ មិនមែនធម្មាយតនៈ មិនហៅថា ធម្មៈ ។

[២៨២] ចក្ខុ ហៅថា ចក្ខុយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា សោតាយតនៈ ។ ចក្ខុ ហៅថា ចក្ខុយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ឃានាយតនៈ ។ ចក្ខុ ហៅថា ចក្ខុយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ជីវាយតនៈ ។ មេឃ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មាយតនៈ ។ សោតៈ ហៅថា សោតាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ចក្ខុយតនៈ ។ សោតៈ

ហៅថា សោតាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ឃានាយតនៈ ។ ឃេ ។
 អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មាយតនៈ ។ ឃានៈ ហៅថា ឃាន-
 យតនៈ ។ ឃេ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មាយតនៈ ។ ឃេ ។ ធម្មៈ ហៅថា
 ធម្មាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ចក្ខុយតនៈ ។ ធម្មៈ ហៅថា
 ធម្មាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា សោតាយតនៈ ។ ឃេ ។ អាយតនៈ
 ទាំងឡាយ ហៅថា មនាយតនៈ ។ (ចក្កៈ បណ្ឌិតគប្បីចង់ទុក) ។

[២៨៣] មិនមែន ចក្កុ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈ មិនមែនអាយតនៈ
 ទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតាយតនៈ ។ មិនមែន ចក្កុ មិនហៅថា ចក្ខុ-
 យតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ឃានាយតនៈ ។ មិនមែន
 ចក្កុ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ជីវា-
 យតនៈ ។ ឃេ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈ ។ មិន
 មែនសោតៈ មិនហៅថា សោតាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិន
 ហៅថា ចក្ខុយតនៈ ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា សោតាយតនៈ មិន
 មែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ឃានាយតនៈ ។ ឃេ ។ មិនមែនអាយតនៈ
 ទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈ ។ មិនមែនឃានៈ មិនហៅថា ឃាន-
 យតនៈ ។ ឃេ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈ ។ ឃេ ។
 មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា
 ចក្ខុយតនៈ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈ
 ទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតាយតនៈ ។ ឃេ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនហៅថា អាយតនៈ ។ (ចក្កៈ បណ្ឌិតគប្បីចង្អុល) ។

[២៨៤] ចក្ក ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ចក្ក ។
សោតៈ ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា សោតៈ ។ ឃានៈ
ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ឃានៈ ។ ជីវ្ហា ហៅថា
អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ជីវ្ហា ។ កាយ ហៅថា អាយតនៈ
អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា កាយ ។ រូប ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈ
ទាំងឡាយ ហៅថា រូប ។ សទ្ទៈ ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ
ហៅថា សទ្ទៈ ។ គន្ធុៈ ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា
គន្ធុៈ ។ រសៈ ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា រសៈ ។
ផោដ្ឋព្វៈ ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ផោដ្ឋព្វៈ ។ មនៈ
ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា មនៈ ។ ធម្មៈ ហៅថា
អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មៈ ។

[២៨៥] មិនមែនចក្ក មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំង
ឡាយ មិនហៅថា ចក្ក ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែន
អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតៈ ។ មិនមែនឃានៈ មិនហៅថា
អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ឃានៈ ។ មិនមែនជីវ្ហា
មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ជីវ្ហា ។
មិនមែនកាយ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅ
ថា កាយ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំង

ឡាយ មិនហៅថា រូប ។ មិនមែនសទ្ធុៈ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែន
 អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សទ្ធុៈ ។ មិនមែនគន្លះ មិនហៅថា អាយតនៈ
 មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា គន្លះ ។ មិនមែនរសៈ មិនហៅថា
 អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា រសៈ ។ មិនមែនផោដ្ឋព្វៈ
 មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ផោដ្ឋព្វៈ ។
 មិនមែនមនៈ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅ
 ថា មនៈ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំង
 ឡាយ មិនហៅថា មនៈ ។

[២៨៦] ចក្ខុ ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា
 សោតៈ ។ បេ ។ ចក្ខុ ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មៈ ។
 សោតៈ ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ចក្ខុ ។ បេ ។ សោតៈ
 ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មៈ ។ យានៈ ហៅថា
 អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ចក្ខុ ។ បេ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ
 ហៅថា ធម្មៈ ។ ធម្មៈ ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ចក្ខុ ។
 ធម្មៈ ហៅថា អាយតនៈ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា សោតៈ ។ បេ ។
 អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា មនៈ ។ (ចក្កៈ បណ្ឌិតគប្បីចង្កុក) ។

[២៨៧] មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំង
 ឡាយ មិនហៅថា សោតៈ ។ បេ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា អាយតនៈ មិន
 មែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មៈ ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ខុ ។ បេ ។ មិនមែន
 អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មៈ ។ មិនមែនឃានៈ មិនហៅថា
 អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ខុ ។ បេ ។ មិនមែន
 អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មៈ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា
 អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ខុ ។ មិនមែនធម្មៈ
 មិនហៅថា អាយតនៈ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតៈ
 ។ បេ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា មនៈ ។ (ចក្កៈ បណ្ឌិត
 គប្បីចង្អុក) ។

ឧទេសវារៈ ចប់

និទេសវារៈ

[២៨៨] ចក្ខុ ហៅថា ចក្ខុយតនៈឬ ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ហៅថា
 ចក្ខុ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ចក្ខុយតនៈ ហៅថា ចក្ខុផង ហៅថា ចក្ខុ-
 យតនៈផង ។ ចក្ខុយតនៈ ហៅថា ចក្ខុដែរឬ ។ អើ ។ សោតៈ ហៅថា
 សោតាយតនៈដែរឬ ។ ទិព្វសោតៈ តណ្ហាសោតៈ ហៅថា សោតៈ មិនហៅ
 ថា សោតាយតនៈទេ សោតាយតនៈ ហៅថា សោតៈផង ហៅថា សោតា-
 យតនៈផង ។ សោតាយតនៈ ហៅថា សោតៈដែរឬ ។ អើ ។ ឃានៈ ហៅ
 ថា ឃានាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ ឃានាយតនៈ ហៅថា ឃានៈដែរឬ ។ អើ ។
 ជ្ជិវា ហៅថា ជ្ជិវាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ ជ្ជិវាយតនៈ ហៅថា ជ្ជិវាដែរឬ ។
 អើ ។ កាយ ហៅថា កាយាយតនៈដែរឬ ។ កាយដ៏សេស រៀរលែងតែ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

កាយាយតនៈចេញ ហៅថា កាយ មិនហៅថា កាយាយតនៈទេ កាយាយតនៈ
 ហៅថា កាយផង ហៅថា កាយាយតនៈផង ។ កាយាយតនៈ ហៅថា កាយ
 ដែរឬ ។ អើ ។ រូប ហៅថា រូបាយតនៈដែរឬ ។ រូបដ៏សេស រៀរលែងតែ
 រូបាយតនៈចេញ ហៅថា រូប មិនហៅថា រូបាយតនៈទេ រូបាយតនៈ ហៅថា
 រូបផង ហៅថា រូបាយតនៈផង ។ រូបាយតនៈ ហៅថា រូបដែរឬ ។ អើ ។
 សទ្ទៈ ហៅថា សទ្ធាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ សទ្ធាយតនៈ ហៅថា សទ្ទៈដែរ
 ឬ ។ អើ ។ គន្ធាយតនៈដែរឬ ។ សីលគន្ធាយតនៈ សមាធិគន្ធាយតនៈ បញ្ញាគន្ធាយតនៈ
 ហៅថា គន្ធាយតនៈ មិនហៅថា គន្ធាយតនៈទេ គន្ធាយតនៈ ហៅថា គន្ធាយតនៈផង ហៅ
 ថា គន្ធាយតនៈផង ។ គន្ធាយតនៈ ហៅថា គន្ធាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ រសៈ ហៅ
 ថា រសាយតនៈដែរឬ ។ អត្តរស ធម្មរស វិមុត្តិរស ហៅថា រសៈ មិនហៅ
 ថា រសាយតនៈទេ រសាយតនៈ ហៅថា រសៈផង ហៅថា រសាយតនៈ
 ផង ។ រសាយតនៈ ហៅថា រសៈដែរឬ ។ អើ ។ ផោដ្ឋព្វៈ ហៅថា
 ផោដ្ឋព្វាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ហៅថា ផោដ្ឋព្វៈដែរឬ ។
 អើ ។ មនៈ ហៅថា មនាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ មនាយតនៈ ហៅថា មនៈ
 ដែរឬ ។ អើ ។ ធម្មៈ ហៅថា ធម្មាយតនៈដែរឬ ។ ធម្មៈដ៏សេស រៀរលែង
 តែធម្មាយតនៈចេញ ហៅថា ធម្មៈ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ធម្មាយតនៈ
 ហៅថា ធម្មៈផង ហៅថា ធម្មាយតនៈផង ។ ធម្មាយតនៈ ហៅថា ធម្មៈ
 ដែរឬ ។ អើ ។

[២៨៧] មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ចក្ខុយតនៈ មិនហៅថា ចក្ខុទេឬ ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈ ទេ ហៅថា ចក្ខុ អាយតនៈទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែចក្ខុ និងចក្ខុយតនៈចេញ មិនហៅថា ចក្ខុផង មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈផង ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា សោតាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនសោតាយតនៈ មិនហៅថា សោតៈទេឬ ។ ទិព្វសោតៈ តណ្ហាសោតៈ មិនហៅថា សោតាយតនៈទេ ហៅថា សោតៈ អាយតនៈទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែសោតៈ និងសោតាយតនៈចេញ មិនហៅថា សោតៈផង មិនហៅថា សោតាយតនៈផង ។ មិនមែនឃានៈ មិនហៅថា ឃានាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនឃានាយតនៈ មិនហៅថា ឃានៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនជីវា មិនហៅថា ជីវាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនជីវាយតនៈ មិនហៅថា ជីវាទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនកាយ មិនហៅថា កាយាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនកាយាយតនៈ មិនហៅថា កាយទេឬ ។ កាយដ៏សេស រៀរលែងតែកាយាយតនៈចេញ មិនហៅថា កាយាយតនៈទេ ហៅថា កាយ សភាវៈដ៏សេស រៀរលែងតែកាយ និងកាយាយតនៈចេញ មិនហៅថា កាយផង មិនហៅថា កាយាយតនៈផង ។ មិនមែនរូប មិនហៅថា រូបាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនរូបាយតនៈ មិនហៅថា រូបទេឬ ។ រូបដ៏សេស រៀរលែងតែរូបាយតនៈចេញ មិនហៅថា រូបាយតនៈទេ ហៅថា រូប ធម្មជាតិដ៏សេស រៀរលែងតែរូប និងរូបាយតនៈចេញ មិនហៅថា រូបផង មិនហៅថា រូបាយតនៈផង ។ មិនមែនសទ្ទៈ មិនហៅថា សទ្ធាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

សទ្ធាយតនៈ មិនហៅថា សទ្ធាៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនគន្លងៈ មិនហៅថា
 គន្លងយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនគន្លងយតនៈ មិនហៅថា គន្លងៈទេ ។
 សីលគន្លងៈ សមាធិគន្លងៈ បញ្ញាគន្លងៈ មិនហៅថា គន្លងយតនៈទេ ហៅថា គន្លងៈ
 សកាវៈទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែគន្លងៈ និងគន្លងយតនៈចេញ មិនហៅថា
 គន្លងៈផង មិនហៅថា គន្លងយតនៈផង ។ មិនមែនរសៈ មិនហៅថា រសា-
 យតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនរសាយតនៈ មិនហៅថា រសៈទេ ។ អត្តរស
 ធម្មរស វិមុត្តិរស មិនហៅថា រសាយតនៈទេ ហៅថា រសៈ សកាវៈទាំង
 ឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែរសៈ និងរសាយតនៈចេញ មិនហៅថា រសៈ
 ផង មិនហៅថា រសាយតនៈផង ។ មិនមែនផោដ្ឋព្វៈ មិនហៅថា ផោដ្ឋព្វា-
 យតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនផោដ្ឋព្វាយតនៈ មិនហៅថា ផោដ្ឋព្វៈទេ ។
 អើ ។ មិនមែនមនៈ មិនហៅថា មនាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនមនា-
 យតនៈ មិនហៅថា មនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា ធម្មា-
 យតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនធម្មាយតនៈ មិនហៅថា ធម្មៈទេ ។ ធម៌
 ដ៏សេស រៀរលែងតែធម្មាយតនៈចេញ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ហៅថា
 ធម្មៈ សកាវៈដ៏សេស រៀរលែងតែធម្មៈ និងធម្មាយតនៈចេញ មិនហៅថា
 ធម្មៈផង មិនហៅថា ធម្មាយតនៈផង ។

[២៧០] ចក្កំ ហៅថា ចក្កាយតនៈដែរឬ ។ ទិព្វចក្កំ បញ្ញាចក្កំ ហៅ
 ថា ចក្កំ មិនហៅថា ចក្កាយតនៈទេ ចក្កាយតនៈ ហៅថា ចក្កផង ហៅថា
 ចក្កាយតនៈផង ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា សោតាយតនៈដែរឬ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សោតាយតនៈ ហៅថា អាយតនៈផង ហៅថា សោតាយតនៈផង អាយតនៈ
ទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតាយតនៈ
ទេ ។ ចក្ខុ ហៅថា ចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ហៅថា ចក្ខុ មិន
ហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ចក្ខុយតនៈ ហៅថា ចក្ខុផង ហៅថា ចក្ខុយតនៈ
ផង ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ឃានាយតនៈដែរឬ ។ បេ ។ អាយតនៈ
ទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មាយតនៈដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ ហៅថា អាយតនៈផង
ហៅថា ធម្មាយតនៈផង អាយតនៈទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា អាយតនៈ
ទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។ សោតៈ ។ បេ ។ ឃានៈ ។ បេ ។ ធម្មៈ
ហៅថា ធម្មាយតនៈដែរឬ ។ ធម្មៈដ៏សេស រៀរលែងតែធម្មាយតនៈចេញ
ហៅថា ធម្មៈ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ធម្មាយតនៈ ហៅថា ធម្មៈផង ហៅ
ថា ធម្មាយតនៈផង ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ចក្ខុយតនៈដែរឬ ។
ចក្ខុយតនៈ ហៅថា អាយតនៈផង ហៅថា ចក្ខុយតនៈផង អាយតនៈទាំង
ឡាយដ៏សេស ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ។
ធម្មៈ ហៅថា ធម្មាយតនៈដែរឬ ។ ធម្មៈដ៏សេស រៀរលែងតែធម្មាយតនៈ
ចេញ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ធម្មាយតនៈ ហៅថា ធម្មៈផង ហៅថា
ធម្មាយតនៈផង ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា សោតាយតនៈដែរឬ ។ បេ ។
អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា មនាយតនៈដែរឬ ។ មនាយតនៈ ហៅថា
អាយតនៈផង ហៅថា មនាយតនៈផង អាយតនៈទាំងឡាយដ៏សេស ហៅ
ថា អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា មនាយតនៈទេ ។ (បណ្ឌិត គប្បីចង

នូវចក្កៈ ដែលមានមូលនៃបទមួយៗ កុំឲ្យភ្លេច) ។

[២៧១] មិនមែនចក្ក មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែន អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនចក្ក មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅ ថា ឃានាយតនៈទេ ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅ ថា ធម្មាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា សោតាយតនៈ ទេ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ។ បេ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែន ឃានៈ មិនហៅថា ឃានាយតនៈទេ ។ បេ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈ ទេ ។ អើ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែន អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតាយតនៈទេ ។ បេ ។ មិនមែនអាយតនៈ ទាំងឡាយ មិនហៅថា មនាយតនៈទេ ។ អើ ។ (បណ្ឌិត កាលចង់នូវ ចក្កៈ គប្បីធ្វើនូវពាក្យថា អើ គ្រប់បទទាំងអស់) ។

[២៧២] ចក្ក ហៅថា អាយតនៈដែរ ។ អើ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ចក្ខុយតនៈដែរ ។ ចក្ខុយតនៈ ហៅថា អាយតនៈផង ហៅថា ចក្ខុយតនៈផង អាយតនៈទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ។ សោតៈ ហៅថា អាយតនៈដែរ ។ អើ ។ បេ ។ ឃានៈ ជ្ជិត្ត កាយៈ រូបៈ សទ្ធាៈ គន្ធាៈ រសៈ ផោដ្ឋព្វៈ មនៈ ។ ធម្មៈ ហៅថា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មាយតនៈដែរឬ ។
ធម្មាយតនៈ ហៅថា អាយតនៈផង ហៅថា ធម្មាយតនៈផង អាយតនៈទាំង
ឡាយដ៏សេស ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។

[២៧៣] មិនមែនចក្ក មិនហៅថា អាយតនៈទេឬ ។ អាយតនៈទាំង
ឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែចក្កចេញ មិនហៅថា ចក្កទេ ហៅថា អាយតនៈ
ទាំងឡាយ អាយតនៈទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែចក្ក និងអាយតនៈ
ចេញ មិនហៅថា ចក្កផង មិនហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយផង ។ មិនមែន
អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្កាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនសោតៈ
មិនហៅថា អាយតនៈទេឬ ។ រៀរលែងតែសោតៈ ។ បេ ។ រៀរលែងតែ
យានៈ រៀរលែងតែជ្ជិវាចេញ ។ បេ ។ មិនហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយទេ ។
មិនមែនកាយ មិនហៅថា អាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំង
ឡាយ មិនហៅថា កាយាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថា
អាយតនៈទេឬ ។ រៀរលែងតែរូប ។ បេ ។ រៀរលែងតែសទ្ទៈ រៀរលែងតែ
គន្លៈ រៀរលែងតែរសៈ រៀរលែងតែផោដ្ឋព្វៈចេញ ។ បេ ។ មិនហៅថា
អាយតនៈទាំងឡាយទេ ។ មិនមែនមនៈ មិនហៅថា អាយតនៈទេឬ ។ អាយតនៈ
ទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែមនៈចេញ មិនហៅថា មនៈទេ ហៅថា
អាយតនៈទាំងឡាយ អាយតនៈទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែមនៈ និង
អាយតនៈចេញ មិនហៅថា មនៈផង មិនហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយផង ។
មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា មនាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែន

ធម្មៈ មិនហៅថា អាយតនៈទេឬ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ
មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេឬ ។ អើ ។

[២៧៤] ចក្ខុ ហៅថា អាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ
ហៅថា សោតាយតនៈដែរឬ ។ សោតាយតនៈ ហៅថា អាយតនៈផង ហៅ
ថា សោតាយតនៈផង អាយតនៈទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា អាយតនៈទាំង
ឡាយ មិនហៅថា សោតាយតនៈទេ ។ ចក្ខុ ហៅថា អាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។
អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ឃានាយតនៈ ។ បេ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅ
ថា ធម្មាយតនៈដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ ហៅថា អាយតនៈផង ហៅថា ធម្មាយតនៈ
ផង អាយតនៈទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា
ធម្មាយតនៈទេ ។ សោតៈ ហៅថា អាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ អាយតនៈទាំង
ឡាយ ហៅថា ចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ បេ ។ មិនហៅថា ចក្ខុយតនៈទេ ។ បេ ។
អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មាយតនៈដែរឬ ។ បេ ។ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈ
ទេ ។ ឃានៈ ជីវ្ហា ។ បេ ។ ធម្មៈ ហៅថា អាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ អាយតនៈ
ទាំងឡាយ ហៅថា ចក្ខុយតនៈ ។ បេ ។ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា មនា-
យតនៈដែរឬ ។ មនាយតនៈ ហៅថា អាយតនៈផង ហៅថា មនាយតនៈផង
អាយតនៈទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា
មនាយតនៈទេ ។ (ចក្កៈ បណ្ឌិតគប្បីចងក្រងទុក) ។

[២៧៥] មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា អាយតនៈទេឬ ។ អាយតនៈទាំង
ឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែចក្ខុចេញ មិនហៅថា ចក្ខុទេ ហៅថា អាយតនៈ

ទាំងឡាយ អាយតនៈទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែចក្ក និងអាយតនៈចេញ
 មិនហៅថា ចក្កផង មិនហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយផង ។ មិនមែនអាយតនៈ
 ទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតាយតនៈទេ ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនចក្ក មិន
 ហៅថា អាយតនៈទេ ។ អាយតនៈទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងតែចក្កចេញ
 មិនហៅថា ចក្កទេ ហៅថា អាយតនៈទាំងឡាយ អាយតនៈទាំងឡាយដ៏សេស
 រៀរលែងតែចក្ក និងអាយតនៈចេញ មិនហៅថា ចក្កផង មិនហៅថា
 អាយតនៈទាំងឡាយផង ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា យាន-
 យតនៈ ។ បេ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។
 អើ ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា អាយតនៈទេ ។ រៀរលែងតែសោតៈ
 ។ បេ ។ រៀរលែងតែយានៈ រៀរលែងតែជ្ជិវាចេញ ។ បេ ។ មិនហៅថា អាយតនៈ
 ទាំងឡាយផង ។ មិនមែនកាយៈ មិនហៅថា អាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិន
 មែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្កាយតនៈទេ ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែន
 អាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មាយតនៈទេ ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនធម្មៈ
 មិនហៅថា អាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅ
 ថា ចក្កាយតនៈទេ ។ អើ ។ មិនមែនធម្មៈ មិនហៅថា អាយតនៈទេ ។ អើ ។
 មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតាយតនៈទេ ។ អើ ។ បេ ។
 មិនមែនអាយតនៈទាំងឡាយ មិនហៅថា មនាយតនៈទេ ។ អើ ។ (ចក្កៈ
 បណ្ឌិតគប្បីចងក្រងទុក) ។

បណ្ឌិតវារៈ ចប់

បវត្តវារៈ

[២៩៦] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើង សោតាយតនៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ មិនមានសោតៈកាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែសោតាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ ប្រកបដោយសោតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង សោតាយតនៈ កើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើង ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយសោតៈ មិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយសោតៈ ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។

[២៩៧] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើង ឃានាយតនៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ មិនមានឃានៈកាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ ប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈរបស់សត្វណាកើតឡើង ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ មិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈរបស់

សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈកើតឡើងផង ។

[២៩៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈ របស់
សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វ
ណា កើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលប្រកបដោយរូប មិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ កើតឡើង តែចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួក
សត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង
នោះ កើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។

[២៩៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ របស់
សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វ
ណា កើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលប្រកបដោយចិត្ត មិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈរបស់សត្វ
ទាំងនោះ កើតឡើង តែចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួក
សត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំង
នោះ កើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៣០០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ

ណាកើតឡើង ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែល
 មិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
 តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកប
 ដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
 ផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៣០១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា កើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលប្រកបដោយរូប មិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៣០២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា កើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលប្រកបដោយចិត្ត មិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៣០៣] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៣០៤] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែមនាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយរូប ប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ កើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែរូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្ត ប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៣០៥] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
ណា កើតឡើង រូបាយតនៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែល
មិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែ
រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយ
រូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង រូប-
យតនៈ កើតឡើងផង ។

[៣០៦] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
ណា កើតឡើង មនាយតនៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែល
មិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកប
ដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង
មនាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៣០៧] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ កើត
ឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ កើតឡើង
ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣០៨] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ កើតឡើង
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខុយតនៈកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភពនោះ តែឃានាយតនៈ
មិនកើតឡើងក្នុងរូបាវចរភពនោះទេ ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

១៧៨

កើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ កើត
ឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣០៩] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ កើតឡើងក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា
ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ កើតឡើង ក្នុង
អសញ្ញាសត្វនោះ តែចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះទេ រូបា-
យតនៈ កើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេការភពនោះ ។

[៣១០] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ កើតឡើង
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា
ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងអរូបភព
នោះ តែចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងអរូបភពនោះទេ មនាយតនៈ កើត
ឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេការភពនោះ ។

[៣១១] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ កើតឡើង
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា
ចក្ខុយតនៈកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈកើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វ
និងអរូបភពនោះ តែចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ
កើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេការភពនោះ ។

[៣១២] ឃានាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ កើតឡើង
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

ឃានាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងរូបា-
 វចរភពនោះ តែឃានាយតនៈមិនកើតឡើងក្នុងរូបាវចរភពនោះទេ រូបាយតនៈ
 កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។ (បណ្ឌិត
 គប្បីដឹងថា ឃានាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈក្តី ធម្មាយតនៈ
 ក្តី ដូចគ្នា ឬផ្សេងគ្នា មិនមានក្នុងទីនោះ សេចក្តីសង្ខេប មានក្នុងវារៈខាង
 លើ) ។

[៣១៣] ឃានាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ កើតឡើង
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឃានាយតនៈកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈកើតឡើងក្នុងរូបាវចរ-
 ភព និងអរូបាវចរភពនោះ តែឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ធម្មា-
 យតនៈ កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

[៣១៤] រូបាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ កើតឡើងក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ តែមនាយតនៈ
 មិនកើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះទេ រូបាយតនៈ កើតឡើងផង មនាយតនៈ
 កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេការភពនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ កើត
 ឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈ កើត
 ឡើង ក្នុងអរូបភពនោះ តែរូបាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងអរូបភពនោះទេ
 មនាយតនៈ កើតឡើងផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេការភពនោះ ។

[៣១៥] រូបាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ កើតឡើង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា
រូបាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងអរូប-
ភពនោះ តែរូបាយតនៈ មិនកើតឡើងក្នុងអរូបភពនោះទេ ធម្មាយតនៈ កើត
ឡើងផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេកាការកព និងអសញ្ញាសត្វនោះ ។

[៣១៦] មនាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ កើតឡើង
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា
មនាយតនៈកើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ កើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វ
នោះ តែមនាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះទេ ធម្មាយតនៈកើត
ឡើងផង មនាយតនៈកើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេកាការកព និងបញ្ចវេកាការកពនោះ ។

[៣១៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា សោតា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលប្រកប
ដោយចក្ខុ មិនមានសោតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ ប្រកបដោយសោតៈ កាលចាប់
បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង សោតាយតនៈកើត
ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈរបស់សត្វណា កើត
ឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
ពួកសត្វដែលប្រកបដោយសោតៈ មិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតា-
យតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយសោតៈ
ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើត
ឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ (សេចក្តីដែលលោក
បង្រៀនហើយ សុទ្ធតែដូចគ្នា) ។

[៣១៨] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្ត
កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ
កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣១៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោតាយតនៈ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ ប្រកបដោយ
សោតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ
ទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ មិនមានសោតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សោតាយតនៈ មិនកើត
ឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង

ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមាន
 សោតៈ ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើង តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
 ឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានសោតៈ មិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ
 មិនកើតឡើងផង ។

[៣២០] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃានាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ ប្រកបដោយឃានៈ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែឃាន-
 យតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែល
 មិនមានចក្ខុ មិនមានឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានឃានៈ ប្រកបដោយចក្ខុ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានឃានៈ មិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៣២១] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបាយតនៈរបស់

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ ប្រកបដោយរូប
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែរូបុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិន
 មានរូប កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងផង រូបុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបុយតនៈ
 របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរ
 ឬ ។ អើ ។

[៣២២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ ប្រកបដោយចិត្ត
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែមនា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៣២៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត

អភិធម្មបិដក យមកៈ

១៨៤

ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើត
ឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៣២៤] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបាយតនៈរបស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានឃានៈ ប្រកបដោយ
រូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែ
រូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់
ដែលមិនមានរូប កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបា-
យតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើត
ឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៣២៥] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយតនៈ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានឃានៈ ប្រកប
ដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើង តែមនាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ
ទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយ
យ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៣២៦] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានឃានៈ កាល ចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើត ឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៣២៧] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានរូប កាលចាប់ បដិសន្ធិ រូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែមនាយតនៈរបស់ សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើង ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបា- យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែរូបា- យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៣២៨] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈរបស់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

១៨៦

សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ
រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត រូបាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបាយតនៈរបស់សត្វ
នោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៣២៩] មនាយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈរបស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ
មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត មនា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើង
ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៣៣០] ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ មិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣៣១] ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង
ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ឃានាយតនៈ មិន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

កើតឡើង ក្នុងរូបាវចរកាលនោះ តែចក្ខុយតនៈ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះទេ ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុង
អសញ្ញាសត្វ និងក្នុងអរូបកាលនោះ ។

[៣៣២] ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ តែ
រូបាយតនៈ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង
ផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងអរូបកាលនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបា-
យតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ អើ ។

[៣៣៣] ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ មិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងអរូបកាលនោះ
តែមនាយតនៈ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ មិនកើត
ឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត មនាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣៣៤] ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣៣៥] ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ មិន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

១៨៨

កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរកត
នោះ តែរូបាយតនៈ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ
មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងអរូបកតនោះ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣៣៦] ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរកត និង
អរូបាវចរកតនោះ តែមនាយតនៈ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងអសញ្ញ-
សត្វនោះទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានា-
យតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣៣៧] ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ មិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈមិន
កើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិន
មានទេ ។

[៣៣៨] រូបាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ កើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ កើតឡើង ។

[៣៣៩] រូបាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ មិនកើត

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

ឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ កើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣៤០] មនាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ កើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣៤១] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលមិនមានចក្ខុ ប្រកបដោយសោតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែល
មិនមានចក្ខុ មិនមានសោតៈ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សោតាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុង
ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួក
សត្វដែលមិនមានសោតៈ ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិន
មានសោតៈ មិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុង

ទីនោះ ។ បេ ។

[៣៤២] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វដែល
 មិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

[៣៤៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ សោតាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតា-
 យតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ
 កើតឡើងហើយដែរ ។ អើ ។

[៣៤៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ កើតឡើងហើយ
 ដែរ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរ ។ អើ ។ បេ ។

[៣៤៥] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ
 កើតឡើងហើយ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរ ។ អើ ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

[៣៤៦] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។ (ប្រយោគ ដែលប្រកបដោយពាក្យថា ក្នុងទីណា ជាពាក្យប្រហែលគ្នាទាំងអស់ ក្នុង បច្ចុប្បន្នក្តី ក្នុងអតីតក្តី ក្នុងអនាគតក្តី ក្នុងអតីតជិតបច្ចុប្បន្នក្តី ក្នុងអនាគតជិត បច្ចុប្បន្នក្តី ក្នុងអនាគតជិតអតីតក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យក្រៃលែង នូវឈ្មោះថា កើតឡើង កើតឡើងហើយ) ។

[៣៤៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣៤៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខុ- យតនៈ របស់ពួកសត្វជារូបាវចរនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែ យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុ- យតនៈ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរនោះ កើតឡើងហើយផង យានាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត យានាយតនៈ របស់សត្វ ណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

១៩២

[៣៤៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ របស់
 អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វជា
 បញ្ចវេក្ខន៍ទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងហើយផង
 ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈ
 របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់សត្វជា
 បញ្ចវេក្ខន៍ទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងហើយផង
 ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥១] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុ-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ និងអរូបព្រហ្មទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វជាបញ្ចវេក្ខន្តទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ
 កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ
 របស់សត្វជាបុព្វវេក្ខន្តទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់
 សត្វជាកាមាវចរទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ឃានាយតនៈ កើតឡើង
 ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥៣] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈ
 របស់ពួកសត្វជាបុព្វវេក្ខន្ត និងអរូបាវចរទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

យតនៈ របស់សត្វជាការាវចរទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥៤] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈរបស់ ពួកសត្វជារូបាវចរ និងអរូបាវចរទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វជាការាវចរទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ឃានាយតនៈ កើតឡើង ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥៥] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ របស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់ សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វជា បញ្ចវេការទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់សត្វ

ជាបញ្ចវេកាការទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥៦] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់អរូប- ព្រហ្មទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបញ្ច- វេកាការ និងអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ កើត ឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥៧] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់ អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់ សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេកាការ និងបញ្ចវេកាការទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ សោតាយតនៈ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

១៧៦

របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយទេ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
សោតាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ
មិនកើតឡើងហើយទេ ។ មិនមានទេ ។ (នេះជាសេចក្តីសន្លឹប) ។

[៣៥៩] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយទេ ។ មិនមានទេ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ មនាយតនៈ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយទេ ។ មិនមានទេ ។

[៣៦០] ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣៦១] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

[៣៦២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ ឃានា-
យតនៈ របស់សត្វជាប្រុសរាវចរទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែ
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
ឃានាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងពួកអសញ្ញាសត្វ និងអរូបព្រហ្ម

ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុង
ទីនោះ ។

[៣៦៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ចក្ខុយតនៈ
របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ
របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងអរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង
រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ
របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៣៦៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
មនាយតនៈរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ចក្ខុយតនៈ
របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ
របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង
មនាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនា-
យតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៣៦៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

១៩៨

ទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។
 ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ និងអរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផងក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

[៣៦៦] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វជារូបាវចរទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ
 របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងអរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង រូបា-
 យតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ
 របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

[៣៦៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ ឃានាយតនៈ
 របស់ពួកសត្វជារូបាវចរ និងអរូបាវចរទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីនោះ តែមនាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុង

ទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៣៦៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ឃានាយតនៈ
 របស់ពួកសត្វជារូបាវចរ និងអរូបាវចរទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៣៦៩] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ រូបាយតនៈ
 របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈរបស់
 សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើង
 ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ

ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៧០] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ
 របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈរបស់
 សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើង
 ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ ។ អើ ។

[៣៧១] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយ-
 យតនៈ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែ
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេ មនាយតនៈ របស់សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង
 ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្ម-
 យតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់

សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៣៧២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ ឬ ។ អើ ។

[៣៧៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព ហើយ នឹងបរិនិព្វាន ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៣៧៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបាយតនៈរបស់ សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់ សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ (ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនាយតនៈក្តី ធម្មាយតនៈ ក្តី របស់សត្វនោះ ក៏ដូចគ្នា អាយតនៈទាំងពីរនេះ ដូចគ្នាតែម្យ៉ាង) ។

[៣៧៥] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ធម្មាយតនៈរបស់ សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់

សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។
 ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុ-
 យតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៣៧៦] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។
 ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន រូបាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 កើតឡើងទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង
 ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៣៧៧] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនាយតនៈ ។ បេ។
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព និងអរូបា-
 វចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង
 តែឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ធម្មាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៣៧៨] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនាយតនៈ ។ បេ ។
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹង
 កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើត
 ឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៣៧៩] មនាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ធម្មាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងកើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។
 អើ ។

[៣៨០] ចក្ខុយតនៈ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣៨១] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣៨២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វជារូបាវចរទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ

របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
ជាការវាចរទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុង
ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុង
ទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៣៨៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុ-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ របស់
អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វជាបញ្ចវេការ
ទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៨៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈ របស់អរូបព្រហ្ម
ទាំងនោះ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិន
កើតឡើងក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់សត្វជាបញ្ចវេការទាំងនោះ នឹង
កើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៨៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា

ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់
 ពួកអសញ្ញាសត្វ និងអរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វជាបញ្ចវេទនាទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ នឹងកើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៨៦] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានា-
 យតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈរបស់
 សត្វជារូបាវចរទាំងនោះ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វជា
 កាមាវចរទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុង
 ទីនោះ ។

[៣៨៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើងក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបុប្ផាវចរ និងអបុប្ផាវចរទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វជាកាមាវចរទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៨៨] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វជាបញ្ចវេក្ខន៍ទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង មនាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈរបស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបញ្ចវេក្ខន៍ទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៨៩] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង

នោះ នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈរបស់ពួកសត្វជាបញ្ចវេការ
និងអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង
ក្នុងទីនោះ ។

[៣៧០] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា មនា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់
អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វជា
ចតុវេការ និងបញ្ចវេការទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងកើត
ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៧១] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សោតាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ
របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
ឡើងទេឬ ។ អើ ។

[៣៧២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង យានាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត យានាយតនៈ
របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
ឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរកពហើយ នឹងបរិនិព្វាន

យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែចក្ខុយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
បច្ច័មភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន យានា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ នឹងមិនកើត
ឡើងផង ។

[៣៧៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង រូបាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ
របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
ឡើងទេ ។ អើ ។

[៣៧៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនាយតនៈ
។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ ពួកសត្វណា
ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងមិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត
ឡើងទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភពទាំងនោះ នឹងមិន
កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹង
មិនកើតឡើងទេ ។ អើ ។

[៣៧៥] យានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង រូបាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព

ហើយ នឹងបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែ
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិន
 កើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។

[៣៧៦] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនាយតនៈ
 ។បេ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វណា
 ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័ម-
 ភពទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។

[៣៧៧] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនាយតនៈ
 ។បេ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វណា
 ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង
 ទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភពទាំងនោះ នឹងមិនកើត

ឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
ឡើងទេ ។ អើ ។

[៣៧៨] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
ឡើងទេ ។ អើ ។

[៣៧៩] ចក្ខុយតនៈ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៤០០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

[៤០១] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត យានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុ-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ យានាយតនៈ
របស់សត្វជារូបារាជនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែល
កើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម

ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ នឹងមិន
កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤០២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ចក្ខុយតនៈ
របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈរបស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលកើត
ក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

[៤០៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ចក្ខុយតនៈ
របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់
ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
ឡើងផង មនាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់
សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

[៤០៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ចក្ខុយតនៈ
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ និងអរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភពទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

[៤០៥] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វជារូបាវចរទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែល
 កើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ឃានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ឃានាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

[៤០៦] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ឃានាយតនៈ
 របស់ពួកសត្វជារូបាវចរ និងអរូបាវចរទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី

នោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព និងអសញ្ញាសត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៤០៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ឃានាយតនៈ
 របស់ពួកសត្វជារូបាវចរ និងអរូបាវចរទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភពទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៤០៨] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ រូបាយតនៈ
 របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់
 ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភពទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ
 នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត

ឡើងក្នុងទីនោះទេឬ ។ មនាយតនៈ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត
 ឡើងក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភពទាំង
 នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤០៧] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ រូបាយតនៈ
 របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់
 ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភពទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ
 នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៤១០] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ មនាយតនៈ
 របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់
 ពួកសត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ
 នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត

ឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៤១១] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង សោតាយតនៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤១២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ឃានាយតនៈ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤១៣] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈ ។ បេ ។ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ហើយ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែល ប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើត ឡើងហើយផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤១៤] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្បុត កាលចាប់ បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយរូប កាល ចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤១៥] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់ សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់ សត្វណា កើតឡើងហើយ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់ សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត

ឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤១៦] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៤១៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វវាស-
សត្វ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុង
ទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង សោតាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែល
មិនមានចក្ខុ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព
សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុ-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែល
ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
កើតឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤១៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា យានា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វកាល
ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទី

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្យុតចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤១៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វកាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង រូបាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្យុតចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ

រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយ
 ចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង
 ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤២០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វកាលចូលទៅ
 កាន់សុទ្ធាវាស ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមាន
 ចក្ខុ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព និង
 ពួកអរូបព្រហ្ម មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែល
 ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤២១] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វកាលចូលទៅ

កាន់សុទ្ធាវាស ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមាន
 ចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទី
 នោះ ។

[៤២២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមាន
 ឃានៈ កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព និង
 ពួកសត្វជារូបាវចរ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីនោះ តែឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងហើយផង

ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤២៣] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា មនា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានា-
យតនៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមាន
ឃានៈ កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព និងពួក
សត្វជាអ្នកប្រាជ្ញ និងជាអ្នកប្រាជ្ញ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុង
ទីនោះ ។

[៤២៤] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ
របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ដែលមិនមាន
ឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុង

ទីនោះ ។

[៤២៥] រូបាយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ
 កាន់សុទ្ធាវាស កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ កើតឡើងហើយ
 ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកសត្វ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម មនាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការ-
 ភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ កើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤២៦] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 ចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់

សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានរូប កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់
 បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ
 កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤២៧] មនាយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ
 កាន់សុទ្ធាវាស មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា មនា-
 យតនៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែល
 មិនមានចិត្ត កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ

របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទី
នោះ ។

[៤២៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោតាយតនៈ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត
សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
នោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

[៤២៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃានាយតនៈ
។ បេ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
ហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា
មិនកើតឡើងហើយ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមាន
ទេ ។

[៤៣០] ឃានាយតនៈ ។ បេ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ របស់សត្វណា
មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ កើត
ឡើងហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
ហើយ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

[៤៣១] ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ។

[៤៣២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរ-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

ភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សោតាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៣៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាករូបាវចរភព ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង យានាយតនៈ មិនកើតឡើង

ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត យានាយតនៈ របស់សត្វណា
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់រូបាវចរកត យានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាករូបា-
 វចរកត ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម យានាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៣៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែល
 មិនមានចក្ខុ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេការកត កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរកត
 និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 ចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេ ពួកសត្វកាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ

របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៣៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែល មិនមានចក្ខុ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ មិន កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៣៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង

នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស
 ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។
 ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៣៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់កាមា-
 វចរភព និងពួកសត្វជារូបាវចរ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈរបស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៤៣៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែល
 មិនមានឃានៈ កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព
 និងពួកសត្វជារូបាវចរ និងអារូបាវចរ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និង
 ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយ
 ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ឬ ។ អើ ។

[៤៣៩] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វទាំង
 អស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈរបស់សុទ្ធាវាសសត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៤៤០] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វកាល
 ច្បុតចាកបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស កាល
 ច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង
 មនាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ
 របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស កាល
 ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស កាលច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ មិនកើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៤១] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វទាំង
 អស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើង

ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ មិនកើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៤២] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែល
 មិនមានចិត្តទាំងអស់ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនកើតឡើង
 ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុង
 សុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង មនា-

យតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៤៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង នោះ កើតឡើង តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង សោតាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយ យ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុយតនៈរបស់ សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកប ដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត ឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤៤៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង យានាយតនៈរបស់ សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាល ចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅកាន់រូបវចរភព និងអរូបវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុ- យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើង
 ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមាន
 ចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 កើតឡើង តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែល
 ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 កើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤៤៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈ របស់
 សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាល
 ចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ
 នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ កើតឡើង តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួក
 សត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើត
 ឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់
 បដិសន្ធិ រូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែចក្ខុយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់

បដិសន្ធិ រុបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈកើត
ឡើងផង ។

[៤៤៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ របស់
សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូល
ទៅកាន់បញ្ចវេការភព ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែមនា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែល
ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
ឡើងផង មនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈរបស់
សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួក
សត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤៤៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាល
ចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែ
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែល
ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
ឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់

សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួក
 សត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤៤៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាល
 ចូលទៅកាន់កាមាវចរភព សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ
 នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ កើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួក
 សត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានាយតនៈរបស់សត្វនោះ កើត
 ឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់
 បដិសន្ធិ រូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែឃានាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ
 កើតឡើងផង ។

[៤៤៩] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ របស់

សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាល
 ចូលទៅកាន់កាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែ
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែល
 ប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរ
 ឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិ-
 សន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ
 កើតឡើងផង ។

[៤៥០] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាល
 ចូលទៅកាន់កាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែ
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែល
 ប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើងផង ធម្មាយតនៈនឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់
 សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។
 ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មា-

យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែយាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង យាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤៥១] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤៥២] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ

ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបាយតនៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។
 ពួកសត្វទាំងអស់ដែលមិនមានរូប កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤៥៣] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែធម្មាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចិត្ត
 កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ
 នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើត
 ឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង មនាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៤៥៤] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៤៥៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា សោតាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែល កើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ ទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាល ចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង សោតាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វ ណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុង ទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត ឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី នោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៥៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា យានា- យតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែល កើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់រុបា- វចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែយានា- យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់

សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែល
 មិនមានចក្ខុ កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយ
 ចក្ខុ កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 កើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៥៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែលកើត
 ក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង
 ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើងក្នុង
 ទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេការភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ កាល
 ចូលទៅកាន់កាមាវចរភព របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែល

ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត
ឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៥៨] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុង
បច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងកើតឡើង
ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
សត្វដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅកាន់
កាមាវចរភព និងពួកអរូបព្រហ្ម មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៥៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុង
បច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 ទាំងអស់ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៦០] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់
 កាមាវចរភព នឹងពួករូបាវចរសត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត

ឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៦១] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានឃានៈ កាលច្យុតចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព និងពួករូបាវចរសត្វ និងពួកអរូបាវចរសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៦២] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុង

បច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីណា យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 សត្វទាំងអស់ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង យានា-
 យតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៦៣] រូបាយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលចូល
 ទៅកាន់បញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង
 មនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើត

ឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាកបញ្ចេវាការកត និងពួក
អរូបព្រហ្ម មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ
រូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
ចូលទៅកាន់បញ្ចេវាការកត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
ឡើង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៦៤] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែល
កើតក្នុងបច្ចិមភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចេវាការកត រូបាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់
បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើត
ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយរូប
កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង
រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៦៥] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ

របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងក្នុង
 ទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង មនាយតនៈ កើតឡើងផង
 ក្នុងទីនោះ ។

[៤៦៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោតាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ
 កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តា
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
 ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វ
 ទាំងនោះ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង

សោតាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈរបស់
 សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ។
 បណ្ណាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព
 ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែចក្ខុ-
 យតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បណ្ណាពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព
 ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាល
 ច្បុត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ
 មិនកើតឡើងផង ។

[៤៦៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង យានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ
 កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្ណា
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព និងកាន់
 អរូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង យានាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត យានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ

របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
 កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព និង
 កាន់អរូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែចក្ខុយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុង
 បញ្ចវេការភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វ
 ណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព និងកាន់អរូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វ
 ទាំងនោះ កាលច្យុត យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង
 ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៤៦៨] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ដែលមិនមានចក្ខុ កាល
 ច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែ
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព
 ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាល
 ច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិន
 កើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើត
 ឡើង ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែល
 កើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ

កាន់អរូបកពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ រុប្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបកព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបកពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត រុប្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៤៦៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែមនាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វកាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបកព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វកាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបកព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើត

ឡើងផង ។

[៤៧០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វកាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វកាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៤៧១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វកាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុង

រូបាវចរកត និងក្នុងអរូបាវចរកត ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបកតហើយ
នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ
របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
ឡើងទេឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត កាលចូលទៅកាន់កាមា-
វចរកត ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបកតហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំង
នោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួក
សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរកត និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត
ក្នុងរូបាវចរកត និងក្នុងអរូបាវចរកត ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបកតហើយ
នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។

[៤៧២] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយតនៈ ។ បេ។
ធម្មាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែល
មិនមានឃានៈ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹង
មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វកាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរកត និងពួកសត្វដែល
កើតក្នុងបច្ច័មកត ក្នុងរូបាវចរកត និងក្នុងអរូបាវចរកត ឃានាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយ

យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឃានាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូល
 ទៅកាន់កាមាវចរភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែ
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វកាល
 បរិនិព្វានក្នុងកាមាវចរភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរុប្បាវចរភព
 និងក្នុងអរុប្បាវចរភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង
 ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៤៧៣] រូបាយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយតនៈ ។ បេ ។
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ដែល
 មិនមានរូប កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង
 ទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មភព ក្នុងអរុប្បភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង
 ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វ
 ណា នឹងមិនកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ។ ពួក
 សត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វកាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួក
 សត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរុប្បភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៤៧៤] មនាយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វកាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វកាលបរិនិព្វាន ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៤៧៥] ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ។

[៤៧៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វកាល បរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម

ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សោតាយតនៈ នឹងមិន
 កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការ-
 ភព សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម
 សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិន
 កើតឡើងផង ។

[៤៧៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វកាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព កាលច្បុតចាករូបាវចរភព ពួកអសញ្ញាសត្វ និង
 ពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង យានាយតនៈ
 នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត យានាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់កាមា-

វចរកត កាលចូលទៅកាន់រូបាវចរកត យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងកាមាវចរកត កាល
 ច្យុតចាករូបាវចរកត ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម យានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៧៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្យុតចាកបញ្ចវេការកត កាលចូលទៅកាន់កាមា-
 វចរកត និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការកត និងពួកអរូបព្រហ្ម
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិន
 កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការកត
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការកត និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៤៧៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅកាន់កាមា- វចរភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព ពួកសត្វដែលកើត ក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង នោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វដែល កើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព មនាយតនៈ របស់សត្វ ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ច- វេការភព ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើត ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៨០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មា- យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វទាំង អស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់

សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចេវាការភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចេវាការភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចេវាការភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៨១] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វជារូបាវចរ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងកាមាវចរភព ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងរូបាវចរភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័ម-
 ភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងកាមាវចរភព ពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងរូបាវចរភព និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៨២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែល
 មិនមានឃានៈ កាលច្យុតចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព
 ពួកសត្វជារូបាវចរ និងជាអរូបាវចរ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងកាមាវចរភព ពួក
 សត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព និងពួក
 អសញ្ញាសត្វ ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ
 នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់កាមា-

វចរកត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងកាមាវចរកត ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុង
 រូបាវចរកត និងក្នុងអរូបាវចរកត និងពួកអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៨៣] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងកាមាវចរ-
 ភព ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងរូបាវចរកត និងក្នុងអរូបាវចរកត
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិន
 កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់កាមា-
 វចរកត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងកាមាវចរកត ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុង
 រូបាវចរកត និងក្នុងអរូបាវចរកត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន

កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៨៤] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 ច្បុតចាកបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព ពួក
 សត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព និងពួកសត្វ កាលច្បុតចាកអសញ្ញា-
 សត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹង
 មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការ-
 ភព និងពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ច-
 វេការភព ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព និងពួកសត្វ កាល
 ច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង
 រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៨៥] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់

កាលច្យុត និងពួកអរូបព្រហ្ម កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព
 និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វដែលកើត
 ក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេ-
 ការភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៨៦] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វដែល
 កើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៨៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ សោតាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
 ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ចក្ខុយតនៈ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើងហើយ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 កើតឡើងទេ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង
 សោតាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។
 អើ ។

[៤៨៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
 ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែឃានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ
 កើតឡើងហើយផង ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត

ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ
កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

[៤៨៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ រូបាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្ណាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ចក្ខុយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
កើតឡើងទេ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង
រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា
នឹងកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

[៤៩០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ មនាយតនៈ
។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ចក្ខុយតនៈ របស់
ពួកសត្វនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កើតឡើងហើយ តែធម្មាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ
កើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
ហើយដែរឬ ។ អើ ។

[៤៩១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ រូបាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្ណាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់

សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
ឡើងទេ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង
រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា
នឹងកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

[៤៩២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ មនាយតនៈ
។បេ។ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ ឃានាយតនៈរបស់
ពួកសត្វនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ចុមភព កើតឡើងហើយ តែធម្មាយតនៈរបស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅ
នេះ កើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ
កើតឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។

[៤៩៣] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ មនាយតនៈ
។បេ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ រូបាយតនៈរបស់
ពួកសត្វនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ចុមភព កើតឡើងហើយ តែធម្មាយតនៈរបស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ
កើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
ហើយដែរឬ ។ អើ ។

[៤៩៤] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ធម្មាយតនៈ

របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វនោះ ដែល
 កើតក្នុងបច្ច័មភព កើតឡើងហើយ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើងទេ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយ
 ផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងកើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយដែរឬ ។
 អើ ។

[៤៩៥] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៤៩៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខុយតនៈ
 របស់ពួកសត្វនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបញ្ចវេការនោះ ក្រៅនេះ កើត
 ឡើងហើយផង សោតាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៤៩៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខុយតនៈ
 របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងកាមាវចរភព និងរបស់ពួកសត្វ
 ជារូបាវចរនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំង

នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វជាភាមាវចរ
 នោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង យានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត យានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ។ បេ ។ អើ ។

[៤៩៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខុយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ចក្ខុយតនៈ របស់បញ្ចវេការសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង
 រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈរបស់
 សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបញ្ចវេការនោះ នឹងកើតឡើងផង
 ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤៩៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង

ទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបញ្ចេវាការនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើង
 ហើយផង មនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈ របស់ពួកអរូប-
 ព្រហ្មនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបញ្ចេវាការ
 នោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥០០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខុយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចេវាការភព កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ចក្ខុយតនៈ របស់បញ្ចេវាការសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង
 ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់
 សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ និងអរូបព្រហ្ម
 ទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់បញ្ចេវាការសត្វនោះ នឹង
 កើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥០១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ឃានាយតនៈ
 របស់ពួកសត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងកាមាវចរភព កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេ ឃានាយតនៈរបស់ពួកកាមាវចរសត្វនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយ
 ផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វជារូបាវចរនោះ នឹង
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងកើតឡើង
 ផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥០២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ ។ បេ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងកាមាវចរ-
 ភព កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈរបស់ពួកសត្វជាកាមាវចរនោះ ក្រៅ
 នេះ កើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ
 របស់ពួកសត្វជារូបាវចរនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ

របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វជាកាមាវចរទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងហើយ
ផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥០៣] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ
របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព និងរបស់ពួក
អសញ្ញាសត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វជាបញ្ច-
វេការទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ នឹងកើតឡើង
ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ មនាយតនៈ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនា-
យតនៈ របស់សត្វជាបញ្ចវេការទាំងនោះ កាលច្បុត នឹងកើតឡើងផង
រូបាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥០៤] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព កើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបញ្ចវេក្ខន៍ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ ក្រៅ
 នេះ កើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់ពួក
 អរូបព្រហ្មនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបញ្ចវេក្ខន៍
 និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង រូបាយតនៈ កើតឡើង
 ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥០៥] មនាយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ចុប្បន្ន កើតឡើងហើយក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈរបស់ពួកសត្វ
 ជាបញ្ចវេក្ខន៍ និងជាបញ្ចវេក្ខន៍នោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង ធម្មា-
 យតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបញ្ចវេក្ខន៍ និងជាបញ្ចវេក្ខន៍នោះ
 នឹងកើតឡើងផង មនាយតនៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥០៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយទេ ។ កើតឡើងហើយ ។

[៥០៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ឃានាយតនៈ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយទេ ។ មិនកើតឡើងហើយ ។

[៥០៨] ឃានាយតនៈ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយទេ ។ កើតឡើងហើយ ។

[៥០៩] ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៥១០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព នឹង

មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ សោតាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ របស់
អសញ្ញាសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ
មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥១១] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
ឃានាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុ-
យតនៈរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ឃានាយតនៈ
របស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងកាមាវចរភព និងរបស់ពួកសត្វ ជា
រូបាវចរនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈរបស់ពួកសុទ្ធាវាស-
សត្វ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥១២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ចក្ខុយតនៈ
របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈរបស់
ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ មិនកើតឡើងហើយផង រូបា-
យតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈរបស់

សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ
 របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង
 ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥១៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ចក្ខុយតនៈ
 របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់
 ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព និង
 របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ នឹងមិនកើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិន
 កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីនោះទេ ។ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុង
 បញ្ចវេការភព នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួក
 សុទ្ធាវាសសត្វ របស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព និងរបស់
 អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងហើយ

ផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥១៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព មិនកើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥១៥] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជារូបាវចរនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងរូបាវចរភព នឹងរបស់ពួក

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

អរូបព្រហ្ម មិនកើតឡើងហើយផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងកាមាវចរភព នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
 ក្នុងរូបាវចរភព និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ
 មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥១៦] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ឃានាយតនៈ
 របស់ពួកសត្វ ជារូបាវចរ និងជារូបាវចរនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងរូបាវចរភព
 និងក្នុងអរូបាវចរភព និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយផង
 មនាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែល
 កើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងកាមាវចរភព នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ

មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត ក្នុងរូបាវចរកត និងក្នុង
អរូបាវចរកត និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ
មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥១៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
ធម្មាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ឃានាយតនៈ
របស់ពួកសត្វជារូបាវចរ និងអរូបាវចរ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត ក្នុងរូបាវចរកត និង
ក្នុងអរូបាវចរកត មិនកើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង
ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត ក្នុងកាមាវចរកត នឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើត
ក្នុងបច្ច័មកត ក្នុងរូបាវចរកត និងក្នុងអរូបាវចរកត នឹងមិនកើតឡើងផង
ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥១៨] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ រូបាយតនៈ
របស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈរបស់

សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈរបស់ពួក
 សុទ្ធាវាសសត្វ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព
 មិនកើតឡើងហើយផង មនាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ មនាយតនៈ របស់
 ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព និងរបស់ពួកអសញ្ញសត្វ
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាស-
 សត្វ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព នឹងមិន
 កើតឡើងផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥១៧] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ រូបាយតនៈ
 របស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈរបស់ពួក
 សុទ្ធាវាសសត្វ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព
 មិនកើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព នឹងមិនកើតឡើង

ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងរបស់សត្វទាំងនោះ
ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ មិន
កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥២០] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ មនាយតនៈ
របស់អសញ្ញសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ
របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិន
កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វនោះ
នឹងមិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

ឧប្បទាវរៈ ចប់

[៥២១] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា រលត់ទៅ សោតាយតនៈរបស់
សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ មិនមានសោតៈ
កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែសោតាយតនៈរបស់

សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ ប្រកបដោយ
 សោតៈ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង សោតា-
 យតនៈ រលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់
 ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយសោតៈ មិនមានចក្ខុ កាលច្បុត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 រលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែល
 ប្រកបដោយសោតៈ ប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុត សោតាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ រលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥២២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ឃានាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ មិនមានឃានៈ
 កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែឃានាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ ប្រកបដោយ
 ឃានៈ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ
 រលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយ
 ឃានៈ មិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ
 តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលប្រកប
 ដោយឃានៈ ប្រកបដោយចក្ខុទាំងនោះ កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ រលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥២៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយរូប មិនមានចក្ខុ កាលច្បុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥២៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្ត មិនមានចក្ខុ កាលច្បុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥២៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយ

ចក្ខុ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥២៦] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយរូប មិនមានឃានៈ កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥២៧] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា រលត់ទៅ មនាយតនៈរបស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈរបស់សត្វណា រលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្ត មិនមានឃានៈ កាលច្យុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលច្យុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥២៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ

ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ
តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
ដោយឃានៈ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង
ឃានាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥២៩] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់
សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយរូប មិនមានចិត្ត កាល
ច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែមនាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយរូប ប្រកបដោយចិត្ត
កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង មនាយតនៈ រលត់
ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ រូបាយតនៈ
របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានរូប កាលច្យុត មនា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយរូប ប្រកបដោយចិត្ត កាលច្យុត
មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង រូបាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥៣០] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
ណា រលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែល
មិនមានរូប កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែរូបា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយរូប

កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង រុបាយតនៈរលត់ ទៅផង ។

[៥៣១] មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ របស់ សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ ណា រលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែល មិនមានចិត្ត កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្ត កាល ច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង មនាយតនៈ រលត់ទៅ ផង ។

[៥៣២] ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។ (ប្រយោគដែល ប្រកបដោយពាក្យថា ក្នុងទីណា គឺក្នុងឧប្បាទក្តី ក្នុងនិរោធក្តី ក្នុងឧប្បាទ និរនិរោធក្តី ប្រហែលៗ គ្នា ក្នុងទីទាំងពួង) ។

[៥៣៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ដែរឬ ។ បេ ។ ឃានាយតនៈ រុបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ រលត់ទៅ ដែរឬ ។ (សូម្បីប្រយោគ ដែលប្រកបដោយពាក្យថា របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ជាពាក្យប្រហែលៗ គ្នា បណ្ឌិតគប្បីសម្តែងឲ្យពិស្តារផងចុះ) ។

[៥៣៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ ប្រកបដោយ

សោតៈ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែ
 សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំង
 អស់ ដែលមិនមានចក្ខុ មិនមានសោតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង សោតាយតនៈ មិនរលត់ទៅ
 ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានសោតៈ
 ប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ
 ទាំងអស់ ដែលមិនមានសោតៈ មិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត
 សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់
 ទៅផង ។

[៥៣៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ ប្រកបដោយ
 ឃានៈ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែឃាន-
 យតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ដែល
 មិនមានចក្ខុ មិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានឃានៈ ប្រកបដោយចក្ខុ

កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិន មានឃានៈ មិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់ សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។

[៥៣៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈរបស់ សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ ប្រកបដោយរូប កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈរបស់ សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ផង រូបាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វ ណា មិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៣៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មនាយតនៈរបស់ សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ ប្រកបដោយចិត្ត កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែមនាយតនៈរបស់ សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ផង មនាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វ ណា មិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៣៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ធម្មាយតនៈរបស់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត ចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុ-
 យតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៣៩] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានឃានៈ ប្រកប
 ដោយរូប កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែ
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំង
 អស់ ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត រូបាយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៤០] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មនាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានឃានៈ ប្រកបដោយ
 ចិត្ត កាលច្បុត ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែមនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិន
 មានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ

មិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៤១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៤២] រូបាយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មនាយតនៈរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានរូប កាលច្បុត រូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែមនាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់

សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។

[៥៤៣] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានរូប កាលច្បុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៤៤] មនាយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បុត មនាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៤៥] ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៥៤៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។ ប្រយោគ ដែលប្រកបដោយពាក្យថា របស់សត្វណាក្តី របស់សត្វណា ក្នុងទីណាក្តី ជាពាក្យប្រហែលៗ គ្នា ។

[៥៤៧] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា រលត់ហើយ សោតាយតនៈរបស់សត្វនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ បុច្ឆា ជាអតីត ក្នុងឧប្បាទវារៈក្តី ក្នុងនិរោធាវារៈក្តី ក្នុងឧប្បាទនិរោធាវារៈក្តី ជាអនុលោមក្តី បដិលោមក្តី ប្រហែលៗ គ្នា ។

[៥៤៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៤៩] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ឃានាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មរកត កាលចូលទៅកាន់រូបាវចរកត ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរកតហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៥០] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៥១] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ មនាយតនៈ ។ បេ ។
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹង
 រលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់
 អរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំង
 នោះ កាលច្បុត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។

[៥៥២] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។
 បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់រូបាវចរភព ពួក
 សត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាល
 ច្បុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ
 នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។

[៥៥៣] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ មនាយតនៈ ។ បេ ។
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹង

រលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់
 រូបាវចរភព និងកាន់អរូបាវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព និង
 កាន់អរូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង
 ឃានាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។

[៥៥៤] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ មនាយតនៈ ។ បេ ។
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹង
 រលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់
 អរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំង
 នោះ កាលច្បុត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។

[៥៥៥] មនាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ធម្មាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងរលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៥៦] ចក្ខុយតនៈ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៥៥៧] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា សោតា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៥៥៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
ជារូបាវចរ ។ បេ ។ ជាកាមាវចរ ។ ពួកអសញ្ញាសត្វ ។ បេ ។ ពួកសត្វជា
បញ្ចកោការ ។ ពួកអរូបព្រហ្ម ។ បេ ។ ពួកសត្វជាបញ្ចកោការ ។ ពួក
អសញ្ញាសត្វ ពួកអរូបព្រហ្ម ។ បេ ។ ពួកសត្វជាបញ្ចកោការ ។

[៥៥៩] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃាន-
យតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វជារូបាវចរ
។ បេ ។ ពួកសត្វជាកាមាវចរ ។ ពួកសត្វជារូបាវចរ និងជាអរូបាវចរ ។ បេ ។
ជាកាមាវចរ ។

[៥៦០] រូបាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអសញ្ញាសត្វ
។ បេ ។ ពួកសត្វជាបញ្ចកោការ ។ ពួកអរូបព្រហ្ម ។ បេ ។ ពួកសត្វជាបញ្ច-
កោការ ។ ពួកអរូបព្រហ្ម ។ បេ ។ ពួកសត្វជាបញ្ចកោការ និងពួកអសញ្ញាសត្វ ។

[៥៦១] មនាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មា-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអសញ្ញាសត្វ ។ បេ ។ ពួកសត្វ
 ជាចតុរោការ និងជាបញ្ចរោការ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់
 ទៅផង មនាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ បុច្ឆា ជាអនាគត ក្នុង
 ពាក្យថា របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ក្នុងឧប្បាទវារៈ ដែលបណ្ឌិតឲ្យពិស្តារ
 ហើយ យ៉ាងណា ក្នុងនិរោធិ ក៏បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

[៥៦២] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ សោតាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតា-
 យតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៦៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ យានា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 យានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ
 នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្ណាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូល
 ទៅកាន់រូបាវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភពហើយ នឹងបរិ-
 និព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ
 បណ្ណាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចរោការភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិ-
និព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
រលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។

[៥៦៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ
របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់
ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៦៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ មនាយតនៈ
។ បេ ។ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្ណាពួកសត្វ
ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅកាន់អរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅ
កាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈរបស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
ជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
នោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់
សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៦៦] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្ណាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិម-
ភព កាលចូលទៅកាន់រូបាវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព

ហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 នឹងមិនរលត់ទៅទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និង
 ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់
 អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។
 មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៦៧] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ មនាយតនៈ
 ។បេ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅកាន់រូបាវចរភព និងកាន់អរូបាវចរភព
 ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព និងកាន់អរូបាវចរភពហើយ នឹងបរិ-
 និព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
 ផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់
 សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
 ដែរឬ ។ អើ ។

[៥៦៨] រូបាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ មនាយតនៈ ។បេ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែល
 កើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់អរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់
 អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត រូបាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៦៩] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់
 ទៅដែរឬ ។ អើ ។

[៥៧០] ចក្ខុយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៥៧១] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៥៧២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ឃានា-
 យតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបុណ្យចរនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព របស់ពួក
 អសញ្ញាសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ
 នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៧៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខុយតនៈ
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៥៧៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខុ-
 យតនៈរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

របស់ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនរលត់
ទៅផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់
សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៥៧៥] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មា-
យតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខុយតនៈរបស់
ពួកអសញ្ញាសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
ផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់
សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៥៧៦] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
រូបាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ឃានាយតនៈ
របស់ពួកសត្វ ជារូបាវចរនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ
របស់ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្ម
នោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៥៧៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
មនាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ឃាន-
យតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបុប្ផាវចរ និងជាអបុប្ផាវចរនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ
ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន និងរបស់ពួក
អសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុង
ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
ទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
អើ ។

[៥៧៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
ធម្មាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ឃានាយតនៈ
របស់ពួកសត្វ ជាបុប្ផាវចរ និងជាអបុប្ផាវចរនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
ផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់
សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៥៧៩] រូបាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។ រូបាយតនៈរបស់
 ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 រូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់
 ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ។ មនាយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់
 ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៨០] រូបាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។ រូបាយតនៈរបស់
 ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 រូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់
 ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
 នោះទេ ។ អើ ។

[៥៨១] មនាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មា-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

យតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។ មនាយតនៈរបស់
 ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិន
 រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

[៥៨២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ សោតាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ
 របស់សត្វណា រលត់ហើយ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។
 ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត សោតា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុត សោតា-
 យតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥៨៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ឃានាយតនៈ ។ បេ ។
 រុបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា រលត់ហើយ ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ តែ

ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយ
ចក្ខុ កាលច្បុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ចក្ខុយតនៈ
រលត់ទៅផង ។

[៥៨៤] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ រូបាយតនៈ ។បេ។
មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ឃានាយតនៈ របស់
សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ តែ
ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលប្រកប
ដោយឃានៈ កាលច្បុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង
ឃានាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥៨៥] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ មនាយតនៈ ។បេ។
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់
ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយរូប កាលច្បុត ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង រូបាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥៨៦] មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ របស់

សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា រលត់ហើយ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួក
 សត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 រលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលច្បុត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង មនាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៥៨៧] ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៥៨៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា សោតាយ-
 តនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទី
 នោះ តែសោតាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ រលត់ទៅផង សោតាយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ កាល
 ចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព សោតាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុត
 សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅ

ផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៨៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង យានាយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត យានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព យានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៩០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ

ផង រូបាយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ
 របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចុ-
 រោការភព កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ រូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុត
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅផង
 ក្នុងទីនោះ ។

[៥៧១] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 ក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 រលត់ទៅផង មនាយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់
 សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ កាល
 ចូលទៅកាន់បញ្ចុរោការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយ

ចក្ខុ កាលច្យុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ចក្ខុ-
យតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៧២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុង
សុទ្ធាវាស ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែល
ប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង
ធម្មាយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់
សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាល
ច្យុត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយ
ចក្ខុ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ចក្ខុយតនៈ
រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៧៣] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ
របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបា-
យតនៈរបស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈរបស់សត្វនោះ
រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានឃានៈ កាលចូលទៅកាន់
កាមាវចរក្សត និងពួកសត្វជារូបាវចរ កាលច្យុតចាកកាមាវចរក្សត រូបាយតនៈ

របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ
កាលច្បុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ឃានាយតនៈ
រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៧៤] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ
របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានឃានៈ
កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព ពួកសត្វជាប្បុរាវចរ និងជាអប្បុរាវចរ កាល
ច្បុតចាកកាមាវចរភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទី
នោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួក
សត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលច្បុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
រលត់ហើយផង ឃានាយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៧៥] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ
របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមាន
ឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់
ហើយ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទី

នោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ឃានាយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៧៦] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួកសត្វ កាលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលច្យុតចាកបញ្ចវេកាការកត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង មនាយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈរបស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអរូបព្រហ្ម កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេកាការកត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលច្យុតចាកបញ្ចវេកាការកត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង រូបាយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៧៧] រូបាយតនៈរបស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស រូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយរូប កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង

ធម្មាយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់
 សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាល
 ច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយ
 រូប កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង រូបាយតនៈ
 រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៩៨] មនាយតនៈរបស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុង
 សុទ្ធាវាស មនាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយ
 ចិត្តក្រៅនេះ កាលច្យុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ធម្មា-
 យតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ
 កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកប
 ដោយចិត្ត កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង
 មនាយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៩៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយដែរឬ ។ រលត់ហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[៦០០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ ។ បេឃ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ដែរឬ ។ រលត់ហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិន រលត់ហើយ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[៦០១] ឃានាយតនៈ ។ បេឃ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយដែរឬ ។ រលត់ ហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[៦០២] ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេឃ

[៦០៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព កាលច្បុតចាកកាមា- វចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម

ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង សោតាយតនៈ មិន
 រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា
 មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស សោតាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់
 សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម សោតាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦០៤] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា យានា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែល
 មិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
 ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង យានាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុង
 ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត យានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយក្នុង
 ទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
 កាលច្បុតចាករូបាវចរភព យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់រូបារាវចរភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ និង
ពួកអរូបព្រហ្ម យានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង ចក្ខុ-
យតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦០៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែល
មិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ កាល
ច្បុតចាកកាមារាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុង
ទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
នោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទី
នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
ណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស រូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ
ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
នោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុង
ទីនោះ ។

[៦០៦] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែល

មិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព និងពួកអរុបព្រហ្ម កាលច្យុត
 ចាកកាមាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខុយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែ
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ មនា-
 យតនៈ របស់ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងរបស់អសញ្ញាសត្វ
 ទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦០៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កាលចូល
 ទៅកាន់សុទ្ធាវាស មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុង
 ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីណា **ចក្ខុយតនៈ** របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួក

សត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុង
 ទីនោះ ។

[៦០៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែល
 មិនមានឃានៈ កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជារូបាវចរ
 កាលច្យុតចាកកាមាវចរភព ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីនោះទេ ឃានាយតនៈរបស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ
 មិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៦០៩] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលមិនមានឃានៈ កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វជារូបាវចរ
 និងអរូបាវចរ កាលច្យុតចាកកាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន

ជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និង
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ មិនរលត់ហើយ
 ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់
 ហើយ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 ទេឬ ។ អើ ។

[៦១០] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
 ទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួក
 សុទ្ធាវាសសត្វនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុង
 ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៦១១] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកអរូបព្រហ្ម
 កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេកាករកត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស ពួកសត្វ កាលចូលទៅ
 កាន់អសញ្ញាសត្វនោះ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង មនា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

យតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈរបស់
 សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស កាលច្យុតចាក
 អសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
 តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញា-
 សត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង រូបាយតនៈ មិន
 រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦១២] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ហើយ
 ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់
 ហើយ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះមិន
 រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈរបស់

សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង រុបាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦១៣] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង មនាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦១៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែល

ប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង
 សោតាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួក
 សត្វទាំងអស់ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត សោតាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 រលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត សោតាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៦១៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ យានាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្ណាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេ-
 ការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព នឹងកាន់អរូបាវចរភពហើយ
 នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះរលត់
 ទៅ តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វក្រៅ
 នេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 រលត់ទៅផង យានាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត យាន-
 យតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ។

[៦១៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់
 សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្ណាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេ-
 ការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំង
 នោះ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ

របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយ
ចក្ខុ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង រូបាយតនៈ
នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ។បេ។

[៦១៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ មនាយតនៈ ។បេ។
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
ក្នុងបញ្ចវេការភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយ
ចក្ខុ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ
នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់
ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។បេ។

[៦១៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់
សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងកាមាវចរ-
ភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ
កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែរូបាយតនៈរបស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយឃានៈ
កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹង
រលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ
ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានឃានៈ
កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ

តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលប្រកប
ដោយឃានៈ កាលច្បុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង
យានាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៦១៩] យានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ មនាយតនៈ ។បេ។
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
ក្នុងកាមាវចរភព យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលច្បុត
យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅ
ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ។បេ។

[៦២០] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ មនាយតនៈ ។បេ។
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
ក្នុងបញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយ
រូប កាលច្បុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ
នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់
ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែល
មិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ
ដែលប្រកបដោយរូប កាលច្បុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់

ទៅផង រុបាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៦២១] មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង មនាយតនៈ រលត់ទៅផង ។

[៦២២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ។ បេ ។

[៦២៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង សោតាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុ-

យតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិន
 មានចក្ខុ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេកាការភព កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព
 សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយ
 ចក្ខុ កាលច្បុត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង
 ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦២៤] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា យានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 ក្នុងកាមាវចរភព កាលច្បុតចាករូបាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុត
 ចាកកាមាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង យានា-
 យតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត យានាយតនៈរបស់
 សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ អាយតនៈទាំង ៣ យ៉ាង ក្នុងអតីត
 ដោយបច្ចុប្បន្ន ដែលលោកសម្តែងឲ្យពិស្តារហើយ យ៉ាងណា ក៏អាយតនៈ
 នេះ បណ្ឌិតគប្បីសម្តែងឲ្យពិស្តារយ៉ាងនោះដែរ ។

[៦២៥] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 ក្នុងបញ្ចវេកាការភព ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ

រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅ
 នេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 រលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 រូបាយតនៈ របស់សត្វណា (រលត់ទៅ) ក្នុងទីណា ។ បេ។

[៦២៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុង
 បញ្ចវេការភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅ
 នេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះរលត់
 ទៅផង មនាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មនាយតនៈ របស់សត្វណា (រលត់ទៅ) ក្នុងទីណា ។ បេ។

[៦២៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុង
 បញ្ចវេការភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅ
 នេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះរលត់
 ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់

បដិសន្ធិ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែល
 ប្រកបដោយចក្ខុ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ
 ផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦២៨] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុង
 កាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅ
 នេះ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 រលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 រូបាយតនៈ របស់សត្វណា (រលត់ទៅ) ក្នុងទីណា ។បេ។

[៦២៩] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនា-
 យតនៈ ។បេ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងកាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលច្យុត ឃាន-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុង
 ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា (រលត់ទៅ) ក្នុងទី
 ណា ។បេ។

[៦៣០] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុង បញ្ចវេការភព កាលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលច្យុតចាកបញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង មនាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា (រលត់ទៅ) ក្នុងទីណា ។ បេ។

[៦៣១] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុង បញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅ នេះ ដែលប្រកបដោយរូប កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលចាប់ បដិសន្ធិ កាលច្យុត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែល ប្រកបដោយរូប កាលច្យុត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ផង រូបាយតនៈ រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៣២] មនាយតនៈរបស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកប
 ដោយចិត្ត កាលច្យុត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង ធម្មា-
 យតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅក្នុង
 ទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ កាល
 ច្យុត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយ
 ចិត្ត កាលច្យុត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង មនាយតនៈ
 រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៣៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ សោតាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ
 តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មរកព ក្នុងអរុបរកព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 រលត់ទៅផង សោតាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

នោះ មិនរលត់ទៅទេ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាការកត
 ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបកតហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាល
 ច្បុត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិម-
 ភព ក្នុងអរូបកត សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង
 ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។

[៦៣៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ យានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ
 តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួក
 សត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅកាន់រូបាវចរកត នឹងពួកសត្វដែល
 កើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបកត ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ
 ផង យានាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត យានាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ
 ទេ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាការកត ពួកសត្វណា ចូល
 ទៅកាន់រូបាវចរកត នឹងកាន់អរូបាវចរកតហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ
 កាលច្បុត យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព
 កាលចូលទៅកាន់រូបាវចរកត នឹងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបកត

ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់
ទៅផង ។

[៦៣៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈរបស់
សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែ
រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែល
កើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈរបស់
សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។
បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់
អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត រូបាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
ជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព រូបាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។

[៦៣៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មនាយតនៈ ។ បេឃ
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមាន
ចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួក
សត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់

ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់
 ទៅទេ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងអរូបភព ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។

[៦៣៧] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងរូបវចរភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុង
 អរូបភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ
 នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់
 ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេ ។ បណ្តាពួកសត្វ
 កាលបរិនិព្វានក្នុងកាមាវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ
 នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងរូបវចរភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
 ក្នុងអរូបភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ឃានា-

យតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។

[៦៣៨] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មនាយតនៈ ។ បេ។ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែល មិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំង នោះ មិនរលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងរូបាវចរកត និងក្នុងអរូបាវចរកត ឃាន- យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅ ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ឃាន- យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរកត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែ ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាល បរិនិព្វានក្នុងរូបាវចរកត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ផង ឃានាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។

[៦៣៩] រូបាយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មនាយតនៈ ។ បេ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ដែល មិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបកត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្ម-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

យតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិន
រលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។

[៦៤០] មនាយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ធម្មាយតនៈរបស់
សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ នឹងរលត់ទៅ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
យតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹង
មិនរលត់ទៅទេឬ ។ រលត់ទៅ ។

[៦៤១] ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៦៤២] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព កាលច្បុតចាកកាមា-
វចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
សោតាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ មិនរលត់
ទៅផង សោតាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ
របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុង

បញ្ចវេការភព សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
នោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
ទេ សោតាយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ និងរបស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹង
មិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៤៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា យានា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែល
មិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វកាល
ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង យានាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុង
ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត យានាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
ទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
កាលបរិនិព្វានក្នុងកាមាវចរភព កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព យានាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់
រូបាវចរភព ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម យានាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៤៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបា-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ ដែល
 មិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព
 និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ មិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងមិន
 រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៤៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វដែល
 មិនមានចក្ខុ កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព
 និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងអរូបភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខុយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ

របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុង
 បញ្ចវេការភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងអរូបភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៤៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព ចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅ
 ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់
 ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុង
 ទីនោះ ។

[៦៤៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបា-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែល
 មិនមានឃានៈ កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជាអរុប្បាវចរ កាល
 ច្យុតចាកកាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីនោះ តែរុប្បាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
 នោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងរុប្បាវចរភព និងពួកអរុប្បាវចរ ឃាន-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង រុប្បាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅ
 ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រុប្បាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់
 ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងកាមាវចរភព រុប្បាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងរុប្បាវចរភព និង
 ពួកអរុប្បាវចរ រុប្បាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ឃាន-
 យតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៤៨] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែល
 មិនមានឃានៈ កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វអរុប្បាវចរ និង
 ជាអរុប្បាវចរ កាលច្យុតចាកកាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងរុប្បាវចរភព និងក្នុង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អរុប្បាវចរកត និងពួកអសញ្ញាសត្វ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 រលត់ទៅផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មនាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងកាមា-
 វចរកត មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងរុប្បាវចរកត និងក្នុងអរុប្បាវចរកត និងពួកអសញ្ញាសត្វ
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ មិន
 រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៤៧] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងរុប្បាវចរកត
 និងក្នុងអរុប្បាវចរកត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង
 ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរកត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
បរិនិព្វាន ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង
នោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៥០] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាល
ចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព និងពួកអរូបត្រហ្ម រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព កាល
ចូលទៅកាន់អសញ្ញសត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង
មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ
របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិន
រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព កាល
ច្យុតចាកអសញ្ញសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
ទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
ទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងអរូបភព កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញសត្វ
មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ មិន
រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៥១] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់

ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងអរូបភព រូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុង
 ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
 កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៥២] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ នឹងរលត់ទៅ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ រលត់ទៅ ។

[៦៥៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅហើយ សោតាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
 បញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វ
 ណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅហើយ តែសោតាយតនៈ របស់

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅ
នេះ រលត់ទៅហើយផង សោតាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ
រលត់ទៅហើយឬ ។ អើ ។

[៦៥៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅហើយ ឃានាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្ណាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុង
អរូបាវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព និងកាន់អរូបាវចរភព
ហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
នោះ រលត់ទៅហើយ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
ទេ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ រលត់ទៅហើយផង ឃានា-
យតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
ណា ។ បេ ។ អើ ។

[៦៥៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅហើយ រូបាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្ណាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
បញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វ
ណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅហើយ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ រលត់

ទៅហើយផង រូបាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ
របស់សត្វណា ។បេ។ អើ ។

[៦៥៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅហើយ មនាយតនៈ
។បេ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
បរិនិព្វាន ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅហើយ តែធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
ក្រៅនេះ រលត់ទៅហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ។បេ។ អើ ។

[៦៥៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅហើយ រូបាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
បញ្ចវេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វ
ណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត
ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅហើយ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ
រលត់ទៅហើយផង រូបាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបា-
យតនៈ របស់សត្វណា ។បេ។ អើ ។

[៦៥៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅហើយ មនាយតនៈ
។បេ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
បរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅហើយ តែធម្មាយតនៈ

របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
ក្រៅនេះ រលត់ទៅហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ។បេ ។ អើ ។

[៦៥៩] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅហើយ មនាយតនៈ
។បេ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វកាល
បរិនិព្វាន រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅហើយ តែធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
ក្រៅនេះ រលត់ទៅហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ។បេ ។ អើ ។

[៦៦០] មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅហើយ ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅហើយ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
មិនរលត់ទៅទេ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ រលត់ទៅហើយ
ផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វណា ។បេ ។ អើ ។

[៦៦១] ចក្ខុយតនៈ រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ។បេ ។

[៦៦២] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា សោតា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
បរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាការកត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅហើយ

ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចេរោការនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយ
 ផង សោតាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតា-
 យតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ
 រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស សោតា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ សោតាយតនៈ របស់ពួកសត្វ
 ជាបញ្ចេរោការនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ហើយផង
 ក្នុងទីនោះ ។

[៦៦៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា យានា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព និងពួកសត្វជារូបាវចរ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ រលត់ទៅហើយ ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរនោះ
 ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង យានាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត យានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។

[៦៦៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

បរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាការកត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេកាការនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង
 រូបាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈរបស់
 សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញសត្វ
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជា
 បញ្ចវេកាការនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ រលត់ហើយផង
 ក្នុងទីនោះ ។

[៦៦៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាការកត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេកាការនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង
 មនាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់
 ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួក
 អរូបព្រហ្ម មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ

ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ
របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ
រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៦៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
បរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការកព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ
ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង
ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់
សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ
ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស ពួកអសញ្ញាសត្វ
និងពួកអរូបព្រហ្ម ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
តែចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ
របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ
រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៦៧] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
បរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរកព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ
ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ

ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាការវាចរនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង
 រូបាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈរបស់
 សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជារូបាវចរនោះ នឹងរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាការវាចរនោះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានា-
 យតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៦៨] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា មនា-
 យតនៈ ។ បេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងកាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះទេ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាការវាចរនោះ ក្រៅនេះ រលត់
 ហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វជារូបាវចរ
 នឹងជារូបាវចរនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជា
 កាមាវចរនោះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៦៩] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា មនា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាការកត និងពួកអសញ្ញាសត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេកាការនោះ ក្រៅ
 នេះ រលត់ហើយផង មនាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅ
 កាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេកាការនោះ ក្រៅនេះ នឹង
 រលត់ទៅផង រូបាយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៧០] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាការកត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបញ្ចវេកាការ និងពួកអសញ្ញាសត្វនោះ ក្រៅនេះ
 រលត់ហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

នឹងពួកអរូបព្រហ្ម ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ
របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការ និងពួកអសញ្ញាសត្វនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់
ទៅផង រូបាយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៧១] មនាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
បរិនិព្វាន មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈរបស់
ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការ និងជាបញ្ចវេការនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង
ធម្មាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់
ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួក
អសញ្ញាសត្វ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ
របស់ពួកសត្វជាបញ្ចវេការ និងជាបញ្ចវេការនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅ
ផង មនាយតនៈ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៧២] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ សោតាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតា-
យតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិន

រលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។

[៦៧៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ឃានាយតនៈ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ទេឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិន រលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។

[៦៧៤] ឃានាយតនៈ ។ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ របស់សត្វ ណា មិនរលត់ហើយ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។

[៦៧៥] ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ។ រូប ។

[៦៧៦] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាល ចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង ទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួក អរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង សោតាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វ ណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព សោតាយតនៈ

របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
ក្នុងសុទ្ធាវាស ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម សោតាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៧៧] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា យានា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត យានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុ-
យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាល
បរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព និងពួកសត្វជាបុប្ផាវចរ យានាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ យានាយតនៈ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ របស់ពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ
មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៧៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា រូបា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វកាល
ចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនរលត់ហើយក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹង
មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស និងពួក
អរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង រូបាយតនៈ

នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈរបស់សត្វណា
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព រូបាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធា-
 វាស និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
 ផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៧៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ
 កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស
 កាលបរិនិព្វានក្នុងអរូបភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនរលត់ហើយផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ
 កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស កាលបរិ-

និព្វាន ក្នុងអរូបភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៨០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
ក្នុងសុទ្ធាវាស កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនរលត់ហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុ-
យតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាល
បរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស កាល
បរិនិព្វានក្នុងអរូបភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង
ចក្ខុយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៨១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ឃានាយតនៈ
របស់ពួកសត្វជារូបាវចរនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈរបស់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 ក្នុងរូបាវចរកត និងពួកអរូបព្រហ្ម ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ហើយផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
 កាមាវចរកត រូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងរូបាវចរកត និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទី
 នោះ ។

[៦៨២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ឃានាយតនៈ
 របស់ពួកសត្វ ជារូបាវចរ និងជាអរូបាវចរនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
 តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងរូបាវចរកត និងក្នុងអរូបាវចរកត និងពួក
 អសញ្ញាសត្វ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង មនា-
 យតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិន
 រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរកត

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមកាគ

មនាយតនៈរបស់ សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងរូបាវចរក្សត និងក្នុងអរូបាវចរក្សត និងពួកអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង យានាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៨៣] យានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ ជាវុបាវចរ និងជាអរូបាវចរ យានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងរូបាវចរក្សត និងក្នុងអរូបាវចរក្សត យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរក្សត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងរូបាវចរក្សត និងក្នុងអរូបាវចរក្សត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង យានាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៨៤] រូបាយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា មនា-

យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 ចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងអរូបកត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង
 មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិន
 រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាករកត
 និងពួកអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
 នោះ តែរូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាស កាលបរិនិព្វានក្នុងអរូបកត មនា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ មិនរលត់
 ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៨៥] រូបាយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 ចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស កាល
 បរិនិព្វានក្នុងអរូបកត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិន
 រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស កាលបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភព ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៨៦] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ
 កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិន
 រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
 នោះទេ ។ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាស ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង មនាយតនៈ មិនរលត់ហើយផង

ក្នុងទីនោះ ។

និរោធាវរៈ ចប់

[៦៨៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។

[៦៨៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង យានាយតនៈ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ មិនមែន ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បេ ។

[៦៨៩] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់ សត្វនោះ រលត់ទៅដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់ សត្វណា រលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ មិនមែន ទេ ។

[៦៩០] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។ ប្រយោគដែល ប្រកបដោយពាក្យថា ក្នុងទីណា បណ្ឌិតគប្បីធ្វើដោយពាក្យបដិសេធថា មិន មែន ឬមិនមានទេ ។ ប្រយោគដែលប្រកបដោយពាក្យថា ក្នុងទីណា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យដូចគ្នា នឹងពួកប្រយោគដែលថា ប្រកបក្នុងទីណា ក្រៅនេះ ប្រយោគ ដែលប្រកបដោយពាក្យថា ក្នុងទីណា ដូចគ្នា ក្នុងវារៈទាំងបី ។

[៦៧១] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ បេ ។

[៦៧២] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។

[៦៧៣] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយសោតៈ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ មិនមានសោតៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សោតាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានសោតៈ មិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង

ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៦៧៤] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាល ច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ តែឃានាយតនៈរបស់ ពួកសត្វនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ មិនមាន ឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនមែនជាមិនកើត ឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ មិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់ បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិន កើតឡើងផង ។

[៦៧៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាល ច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់ ពួកសត្វនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ មិនមាន រូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត ឡើងផង រូបាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់

សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។
 ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 កើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានរូប មិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់
 បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ
 មិនកើតឡើងផង ។

[៦៩៦] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលច្បុត
 ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែមនាយតនៈរបស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ មិនមានចិត្ត កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង
 មនាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា
 មិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វ
 ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ
 ដែលមិនមានចិត្ត មិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៦៩៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុ-
 យតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈរបស់
 សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ
 មិនកើតឡើងផង ។

[៦៩៨] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលច្បុត
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ មិនមាន
 រូប កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងផង រូបាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ
 របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
 ទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានរូប មិនមានឃានៈ កាលច្បុត

កាលចាប់បដិសន្ធិ រុបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ឃាន-
យតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៦៩៩] ឃានយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយតនៈ
របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាល
ច្យុត ឃានយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែមនាយតនៈរបស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ មិន
មានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ កាលច្យុត ឃានយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើងផង មនាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ
របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ឃានយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ
ឬ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈរបស់
សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែឃានយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត មិនមានឃានៈ កាលច្យុត កាល
ចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ឃានយតនៈ
មិនកើតឡើងផង ។

[៧០០] ឃានយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្យុត ឃាន-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ
ឃានយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់

ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួក
 សត្វ ដែលមិនមានឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៧០១] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាល
 ច្បុត រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែមនាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានរូប មិនមាន
 ចិត្ត កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើងផង មនាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ
 របស់សត្វណា រលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ។
 ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
 ឡើងទេ ពួកសត្វដែលមិនមានចិត្ត មិនមានរូប កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ មិនកើតឡើង
 ផង ។

[៧០២] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ

របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត រូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ រូប-
 យតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានរូប
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង រូប-
 យតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៧០៣] មនាយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ មិនរលត់ទៅទេ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត មនាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ មិនរលត់ទៅផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់
 សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ។ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់
 បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែមនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចិត្ត

កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង
មនាយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៧០៤] ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៧០៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។
(ចក្ខុយតនៈ) របស់សត្វណាក្តី (ចក្ខុយតនៈ) របស់សត្វណា ក្នុងទី
ណាក្តី ដូចៗ គ្នា ។

[៧០៦] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ សោតាយតនៈ
របស់សត្វនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ
របស់សត្វណា រលត់ហើយ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ
ដែរឬ ។ អើ ។ (បុច្ឆាជាអតីតក្នុងការកើតឡើងក្តី ក្នុងការរលត់ទៅក្តី ក្នុងការ
កើតឡើង និងការរលត់ទៅក្តី ជាអនុលោមក្តី ជាបដិលោមក្តី ដូចៗ គ្នា) ។

[៧០៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សោតាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ
របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរ
ឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព
ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កើត
ឡើង សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈរបស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅ
នេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៧០៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព ហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង នោះ នឹងកើតឡើង តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែល កើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់ អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ នឹងកើតឡើង ផង ។

[៧០៩] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបាយតនៈរបស់ សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់ សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ពួក សត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលចាប់ បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់ សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ

នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៧១០] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនាយតនៈ ។ បេ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត កាលកើតឡើង ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបកតហើយ នឹងបរិនិព្វាន ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៧១១] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង រូបាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការកត ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរកត និងអរូបាវចរកតហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៧១២] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនាយតនៈ ។ បេ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត

ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ
 នឹងកើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលកើតឡើង
 ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែយានាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹង
 រលត់ទៅផង យានាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៧១៣] រូបាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនាយតនៈ ។ បេ ។
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹង
 កើតឡើងដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលកើតឡើង
 ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងទេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង រូបា-
 យតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៧១៤] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ធម្មាយតនៈរបស់
 សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់
 សត្វណា នឹងរលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងដែរឬ ។
 ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលកើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងរលត់ទៅ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ

ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង មនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ។

[៧១៥] ចក្ខុយតនៈ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៧១៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោតាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧១៧] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ចក្ខុយតនៈរបស់ពួកសត្វ ជារូបាវចរទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាកាមាវចរទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង យានាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត យានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ

ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព យានាយតនៈរបស់
សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ យានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាកាមាវចរ
នោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧១៨] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់
សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់
ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់
ទៅផង ចក្ខុយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧១៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា មនា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈរបស់
សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម មនាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការនោះ

ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧២០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈរបស់
សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ដែល
កើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ពួកអសញ្ញាសត្វ និង
ពួកអរូបព្រហ្ម ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ
របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចវេការនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ
នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧២១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែល
កើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជារូបាវចរ
រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួក
សត្វ ជាកាមាវចរនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ នឹងកើត
ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧២២] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា មនា-
 យតនៈ ។ បេ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែល
 កើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព ពួកសត្វ ជាអរុប្បាវចរ និង
 ជាអរុប្បាវចរ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ធម្មា-
 យតនៈរបស់ពួកសត្វ ជាកាមាវចរនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានា-
 យតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧២៣] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ រូបាយតនៈ របស់
 អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ រូបាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាបញ្ចរោការ
 នោះ នឹងកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចរោការភព និងពួកអរុប្បាវចរ មនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនាយតនៈរបស់ពួកសត្វជាបញ្ចរោការ

នោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧២៤] រូបាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈរបស់ សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការកត និងពួកអរូបព្រហ្ម ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ ទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបញ្ចវេការ និងពួក អសញ្ញាសត្វនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧២៥] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង ទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈរបស់ សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត កាលចាប់បដិសន្ធិ និងពួកអសញ្ញាសត្វ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ធម្មាយតនៈ របស់ពួកសត្វជាបតុវេការ និងជាបញ្ចវេការ នោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង មនាយតនៈ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧២៦] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សោតាយតនៈ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្ណាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់
 អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលកើតឡើង ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ បណ្ណាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ច-
 វេការភព និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា
 ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលច្យុត ចក្ខុ-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង សោតាយតនៈ នឹងមិន
 រលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិន
 រលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៧២៧] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង យានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្ណាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័ម-
 ភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភព
 ហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 នឹងមិនរលត់ទៅទេ បណ្ណាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព និងពួក
 សត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុងអរូបាវចរភព ពួកសត្វ
 ណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលច្យុត
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង យានាយតនៈ នឹងមិន

រលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់
 ទៅ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វណា ចូល
 ទៅកាន់កាមាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលច្បុត ឃានា-
 យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុង
 កាមាវចរភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងរូបាវចរភព និងក្នុង
 អរូបាវចរភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួក
 សត្វនោះ កាលច្បុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង
 ចក្ខុយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ។

[៧២៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័ម-
 ភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភព
 ហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹង
 មិនរលត់ទៅទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួក
 សត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូប-
 ភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹង

មិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។

[៧២៩] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនាយតនៈ ។ បេ ។
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្ណាពួកសត្វ ដែល
កើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចាប់បដិសន្ធិ ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភព
ហើយ នឹងបរិនិព្វាន ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែ
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ
កាលបរិនិព្វាន ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មា-
យតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ
ណា ។ បេ ។ អើ ។

[៧៣០] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង រូបាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ បណ្ណាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ឆិម-
ភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព
និងកាន់អរូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈរបស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ បណ្ណាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុង
បញ្ចវេការភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វ
ណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ពួកសត្វនោះ កាលច្យុត
ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិន
រលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ ។ អើ ។

[៧៣១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនាយតនៈ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រុប្តាវចរភព និងកាន់អរុប្តាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ ។ អើ ។

[៧៣២] រុប្តាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មនាយតនៈ ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ។ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរុប្តាវចរភព ហើយ នឹងបរិនិព្វាន រុប្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វកាល បរិនិព្វាន រុប្តាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ។ បេ ។ អើ ។

[៧៣៣] មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាល ចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិន
រលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់
ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។

[៧៣៤] ចក្ខុយតនៈ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៧៣៥] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ចក្ខុយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសោតាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
ក្នុងបញ្ចវេការភព ពួកអសញ្ញសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះនឹងមិនកើតឡើងផង សោតាយតនៈនឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។ បេ ។ អើ ។

[៧៣៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
យានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុង
កាមាវចរភព និងក្នុងរូបាវចរភព ពួកអសញ្ញសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុ-

យតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងមិនរលត់
 ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់ពួកសត្វ ជាប្រុសចរនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលបរិនិព្វាន ក្នុងកាមាវចរភព
 និងក្នុងរូបាវចរភព ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ឃានាយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទី
 នោះ ។

[៧៣៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វកាល
 បរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។បេ។ អើ ។

[៧៣៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ

ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មនាយតនៈ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។បេ។ អើ ។

[៧៣៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព ពួកអសញ្ញាសត្វ
 និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
 នោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។បេ។ អើ ។

[៧៤០] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែល
 កើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជារូបាវចរ
 ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វកាល

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។បេ។ អើ ។

[៧៤១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
មនាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែល
កើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជាអរូបាវចរ
និងជាអរូបាវចរនោះ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
ទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន និងពួកអសញ្ញាសត្វ ឃានាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទី
នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។បេ។ អើ ។

[៧៤២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែល
កើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ ជាអរូបាវចរ
និងជាអរូបាវចរ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
នោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
កើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។បេ។ អើ ។

[៧៤៣] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ
 នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មនាយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈរបស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៤៤] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម
 រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
 បរិនិព្វាន រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ
 នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វ

ណា ក្នុងទីណា ។ បេ ។ អើ ។

[៧៤៥] មនាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វដែល កើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចាប់បដិសន្ធិ និងពួកអសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់ សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

[៧៤៦] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើង សោតាយតនៈរបស់ សត្វនោះ រលត់ហើយដែរ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈរបស់ សត្វណា រលត់ហើយ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរ ។ ពួក សត្វទាំងអស់ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត ឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។ បុច្ឆាជា អតីត ដោយបច្ចុប្បន្ន ដែលលោកចែកហើយ ក្នុងឧប្បាទវារៈយ៉ាងណា ឯ បុច្ឆា ជាអតីត ដោយបច្ចុប្បន្ន ដែលលោកចែកហើយ ក្នុងឧប្បាទ និងនិរោធ

ក៏យ៉ាងនោះដែរ បណ្ឌិតត្រូវបែងចែកជាអនុលោមផង ជាបដិលោមផងចុះ ។

[៧៤៧] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើង សោតាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ សោតាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៧៤៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង យានាយតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព កាលចូលទៅកាន់រុប្បវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង យានាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត យានាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៧៤៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៧៥០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៧៥១] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន

កើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៧៥២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង រូបាយតនៈ ។ បេ ។
មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ឃានាយតនៈ របស់
សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាល
ច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែ
ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយ
ឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង
ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៧៥៣] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង មនាយតនៈ ។ បេ ។
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើត
ឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ដែលមិនមានរូប កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ
ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៧៥៤] មនាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ធម្មាយតនៈ របស់
សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់

សត្វណា នឹងរលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួក
 សត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែមនាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង មនាយតនៈ កើតឡើងផង ។

[៧៥៥] ចក្ខុយតនៈ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ។

[៧៥៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា សោតា-
 យតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សោតាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ កាល
 ច្បុតចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព សោតាយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ
 កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៥៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា យានា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វកាលចូល
 ទៅកាន់រូបាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ

ដែលប្រកបដោយចក្ខុ កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែល
 មិនមានចក្ខុ កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយ
 ចក្ខុ កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 រលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៥៨] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ កាល
 ច្បុតចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព នឹងពួកអសញ្ញាសត្វ
 រូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចក្ខុ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ចក្ខុ-
 យតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៥៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ

របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វ
 នោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត
 ចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព និងពួកអរូបព្រហ្ម
 មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកប
 ដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ
 ផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៦០] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 តែចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែល
 ប្រកបដោយចក្ខុ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 រលត់ទៅផង ចក្ខុយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៦១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ

របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានឃានៈ
 កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ
 ជាអ្នកបាវចរ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
 ឃានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែល
 ប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 រលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៦២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមានឃានៈ
 កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព និងពួកសត្វ
 ជាអ្នកបាវចរ និងជាអ្នកបាវចរ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះ តែឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វដែលប្រកបដោយឃានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ឃានាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៦៣] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានឃានៈ

កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ
ក្នុងទីនោះ តែយាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
ពួកសត្វដែលប្រកបដោយយានៈ កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង យាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៦៤] រូបាយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា មនាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់
អសញ្ញាសត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនា-
យតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
ចូលទៅកាន់បញ្ចវេការភព រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង
មនាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈរបស់
សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្យុតចាកបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម
មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈរបស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់
បញ្ចវេការភព មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ
កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៦៥] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ធម្មាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈរបស់

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានរូប កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី នោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយរូប កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់ សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៦៦] មនាយតនៈរបស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែល ប្រកបដោយចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង រលត់ទៅផង មនាយតនៈ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៦៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែសោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ បណ្តា ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័ម- ភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន

សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង
 សោតាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈរបស់
 សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។
 អើ ។

[៧៦៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង យានាយតនៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ
 កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 តែយានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ បណ្តា
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិម-
 ភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព និងកាន់អរូបាវចរភព
 ហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើងផង យានាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 យានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព កាលចូលទៅកាន់
 រូបាវចរភព យានាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន
 ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិមភព ក្នុងអរូបភព ពួក
 សត្វណា ចូលទៅកាន់រូបាវចរភព និងកាន់អរូបាវចរភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន
 សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត យានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ

ផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ។

[៧៦៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត ឡើង តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការកត និងពួកសត្វដែលកើតក្នុង បច្ចិមភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិ- និព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត ឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា ។បេ។ អើ ។

[៧៧០] ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈ ។បេ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វដែលមិនមាន ចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត ឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ។បេ។ អើ ។

[៧៧១] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង រូបាយតនៈរបស់ សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ

កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែរូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ បណ្តា ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការកត និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័ម- ភព ក្នុងអរូបភព ពួកសត្វណា ចូលទៅកាន់អរូបភពហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្យុត ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់ សត្វណា ។បេ។ អើ ។

[៧៧២] ឃានាយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយតនៈ ។បេ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំង នោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា ។បេ។ អើ ។

[៧៧៣] រូបាយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនាយតនៈ ។បេ។ ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែល មិនមានរូប កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង

ផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈរបស់ សត្វណា ។បេ។ អើ ។

[៧៧៤] មនាយតនៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង ធម្មាយតនៈរបស់ សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលមិនមានចិត្ត កាល ច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែ ធម្មាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វកាល បរិនិព្វាន មនាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិន រលត់ទៅ មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ។ អើ ។

[៧៧៥] ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។បេ។

[៧៧៦] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោតាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។ ពួកសត្វ ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅកាន់កាមា- វចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ សោតាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូប- ព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង សោតាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សោតាយតនៈ របស់ សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើត

ឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៧៧៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់កាមា-
 វចរភព ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងកាមាវចរភព កាលច្បុតចាករូបាវចរភព ពួក
 អសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើងផង ឃានាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ កាលចូលទៅកាន់រូបាវចរភព នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
 ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងកាមាវចរភព កាលច្បុតចាករូបាវចរភព ពួកអសញ្ញា-
 សត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់
 ទៅផង ចក្ខុយតនៈ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៧៨] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា រូបា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែល
 មិនមានចក្ខុ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

នឹងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុង
 ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីណា ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៧៧៩] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វដែល
 មិនមានចក្ខុ កាលច្បុតចាកបញ្ចវេការភព កាលចូលទៅកាន់កាមាវចរភព
 និងពួកអរូបព្រហ្ម ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចក្ខុយតនៈ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៧៨០] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈរបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានចក្ខុ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន

ជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ចក្ខុយតនៈរបស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៧៨១] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់កាមា-
វចរភព នឹងពួកសត្វជារូបាវចរ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់
ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភព នឹងពួកអរូប-
ព្រហ្ម ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង រូបាយតនៈ នឹង
មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត រូបាយតនៈ របស់សត្វណា
នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៧៨២] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
ដែលមិនមានឃានៈ កាលច្បុតចាកកាមាវចរភព កាលចូលទៅកាន់កាមា-
វចរភព នឹងពួកសត្វជារូបាវចរ និងជាអរូបាវចរ ឃានាយតនៈ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

មែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន និងពួក
អសញ្ញាសត្វ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនា-
យតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ
របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៧៨៣] ឃានាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ធម្មាយតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ
ទាំងអស់ កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ ឃានាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹង
មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន ឃានាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទី
នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង
ទីណា ឃានាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៧៨៤] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនា-
យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វ កាល
ច្យុតចាកបញ្ចវេការភព និងពួកអរូបព្រហ្ម រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមនាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹង
មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន កាលច្យុតចាកអសញ្ញា-
សត្វ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មនាយតនៈ នឹងមិន

រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មនាយតនៈ របស់សត្វណា នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា រូបាយតនៈរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែរូបាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន កាលច្យុតចាក
 អសញ្ញាសត្វ មនាយតនៈរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង រូបាយតនៈ
 មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៨៥] រូបាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានរូប កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ រូបាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន រូបាយតនៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 រូបាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៧៨៦] មនាយតនៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ធម្មា-
 យតនៈ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់
 ដែលមិនមានចិត្ត កាលច្យុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មនាយតនៈ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែធម្មាយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

ជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលបរិនិព្វាន មនាយតនៈរបស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ធម្មាយតនៈ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត ធម្មាយតនៈ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
មនាយតនៈ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៧៨៧] ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ សោតាយតនៈ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ បណ្តាពួកសត្វ កាលបរិនិព្វានក្នុង
បញ្ចវេកាការកត និងពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមភកត ក្នុងអរូបភកត ពួកសត្វ
ណា ចូលទៅកាន់អរូបភកតហើយ នឹងបរិនិព្វាន សត្វទាំងនោះ កាលច្បុត
ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែសោតាយតនៈ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ចក្ខុយតនៈ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ
មិនកើតឡើងហើយផង សោតាយតនៈ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
សោតាយតនៈរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចក្ខុយតនៈរបស់សត្វនោះ កើត
ឡើងហើយដែរឬ ។ អើ ។ បុច្ឆា ជាអនាគត ដោយអតីត ក្នុងនិរោធាវារៈ
បទដែលប្រកបដោយពាក្យថា នៃសត្វណាក្តី បទដែលប្រកបដោយពាក្យថា
ក្នុងទីណាក្តី បទដែលប្រកបដោយពាក្យថា នៃសត្វណា ក្នុងទីណាក្តី បទជា
អនុលោមក្តី បទជាបច្ចុនិយៈក្តី លោកចែកហើយ យ៉ាងណា បុច្ឆា ជាអនាគត
ដោយអតីត សូម្បីក្នុងឧប្បាទនិរោធា លោកគប្បីចែកយ៉ាងនេះដែរ ។

ឧប្បាទនិរោធាវារៈ ចប់
បវត្តិវារៈ ចប់

បរិច្ឆារាវៈ

[៧៨៨] សត្វណា កំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា កំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា កំណត់ដឹងនូវសោតាយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា កំណត់ដឹងនូវចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ សត្វណា មិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា មិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា មិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា មិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ អើ ។

[៧៨៩] សត្វណា កំណត់ដឹងហើយ នូវចក្ខុយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា កំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា កំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា កំណត់ដឹងហើយ នូវចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ សត្វណា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវចក្ខុយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ អើ ។

[៧៩០] សត្វណា នឹងកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា នឹងកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា នឹងកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា នឹងកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ អើ ។ សត្វណា នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈ

សត្វនោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈដែរឬ ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈ សត្វនោះ
ឈ្មោះថា នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ អើ ។

[៧៩១] សត្វណា កំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា
កំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយតនៈដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
សត្វណា កំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា កំណត់
ដឹង នូវចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ សត្វណា មិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុ-
យតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយតនៈដែរឬ ។
ព្រះអរហន្ត មិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងហើយ
នូវសោតាយតនៈទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គល ដែលប្រកប
ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងព្រះអរហន្តចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈផង
មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយតនៈផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា មិន
កំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា មិនកំណត់ដឹង នូវ
ចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ បុគ្គលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិនកំណត់ដឹងហើយ
នូវសោតាយតនៈ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈទេ ពួកបុគ្គល
ដ៏សេស រៀរលែងតែបុគ្គលដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងព្រះអរហន្ត
ចេញ មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវសោតាយតនៈផង មិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុ-
យតនៈផង ។

[៧៩២] សត្វណា កំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈ សត្វនោះ នឹងកំណត់

ដឹងនូវសោតាយតនៈដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា នឹង
 កំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា កំណត់ដឹង នូវចក្ខុ-
 យតនៈដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ សត្វណា មិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈ
 សត្វនោះ នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈដែរឬ ។ ពួកសត្វណា នឹង
 បានចំពោះ នូវមគ្គ ពួកសត្វនោះ ឈ្មោះថា មិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈ
 តែមិនមែនជានឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈទេ ព្រះអរហន្តក្តី ពួក
 បុប្ផជនណាក្តី នឹងមិនបាននូវមគ្គ ពួកបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុ-
 យតនៈផង នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វ
 ណា នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា មិនកំណត់
 ដឹង នូវចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ បុគ្គលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងមិនកំណត់
 ដឹង នូវសោតាយតនៈ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈទេ ព្រះ
 អរហន្តក្តី ពួកបុប្ផជនណាក្តី នឹងមិនបាននូវមគ្គ ពួកបុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា នឹង
 មិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈផង មិនកំណត់ដឹង នូវចក្ខុយតនៈផង ។

[៧៩៣] សត្វណា កំណត់ដឹងហើយ នូវចក្ខុយតនៈ សត្វនោះ នឹង
 កំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វ
 ណា នឹងកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈ សត្វនោះ ឈ្មោះថា កំណត់ដឹងហើយ
 នូវចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ សត្វណា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវ
 ចក្ខុយតនៈ សត្វនោះ នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈទេឬ ។ ពួកបុគ្គល
 ណា នឹងបាននូវមគ្គ ពួកបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវចក្ខុយតនៈ

តែមិនមែនជានឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈទេ បុគ្គលប្រកបដោយមគ្គ
 ដ៏ប្រសើរក្តី ពួកបុថុជនណាក្តី នឹងមិនបាននូវមគ្គ ពួកបុគ្គលនោះ មិនកំណត់
 ដឹងហើយ នូវចក្ខុយតនៈផង នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត សត្វណា នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈ សត្វនោះ មិន
 កំណត់ដឹងហើយ នូវចក្ខុយតនៈដែរឬ ។ ព្រះអរហន្ត នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវ
 សោតាយតនៈ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងហើយ នូវចក្ខុយតនៈទេ បុគ្គល
 ប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរក្តី ពួកបុថុជនណាក្តី នឹងមិនបាននូវមគ្គ ពួកបុគ្គល
 នោះ ឈ្មោះថា នឹងមិនកំណត់ដឹង នូវសោតាយតនៈផង មិនកំណត់ដឹង
 ហើយ នូវចក្ខុយតនៈផង ។

បរិញ្ញាវារៈ ចប់
 អាយតនយមកៈ ចប់

អដ្ឋកថា

អាយតនយមកៈ

បណ្ណតិខ្មែសវារៈ

[២៧៩-៧៩៣] ឥឡូវនេះ ជាកិច្ចពណ៌នាអាយតនយមកៈ ដែល
 លោក្ខប្បមដោយអំណាចអាយតនៈ ក្នុងធម៌ មានកុសលជាដើម ដែល
 សម្តែងក្នុងមូលយមកៈនោះហើយ សម្តែងក្នុងលំដាប់នៃខន្ធយមកៈ បណ្ឌិត
 គប្បីជ្រាបការកំណត់បាលី តាមន័យដែលពោលហើយ ក្នុងខន្ធយមកៈនោះ
 ឯង ។ ក្នុងខន្ធយមកៈនោះ មហាវារៈ ៣ យ៉ាង គឺ បណ្ណតិវារៈ ១ បរវត្តិវារៈ
 ១ បរិញ្ញាវារៈ ១ រមែងមានយ៉ាងណា សូម្បីក្នុងអាយតនយមកៈនេះ ក៏
 រមែងមានយ៉ាងនោះ ។ អត្ថនៃពាក្យរបស់មហាវារៈទាំងនោះ បណ្ឌិតគប្បី
 ជ្រាបតាមន័យដែលលោកបានពោលហើយ ក្នុងខន្ធយមកៈនោះឯង ។

ក្នុងអាយតនយមកៈនេះ បណ្ណតិវារៈ លោកកំណត់ ២ យ៉ាងដោយ
 អំណាចខទ្ទេស និងនិទ្ទេស ។ វារៈទាំងឡាយក្រៅអំពីនេះ លោកកំណត់
 ហើយ ដោយអំណាចនិទ្ទេសនោះឯង ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងវារៈទាំងនោះ
 បណ្ឌិតគប្បីធ្វើបទថា ទ្វានសាយតនានិ ឲ្យជាខាងដើម ដរាបណា គប្បី
 ជ្រាបខទ្ទេសវារៈ នៃបណ្ណតិវារៈថា នាយតនា ន មនោ ដរាបនោះ ។
 បណ្ណាបទទាំងនោះ បទថា ទ្វានសាយតនានិ នេះ ជាខទ្ទេសនៃអាយតនៈ
 ទាំងឡាយ ដែលគួរសួរដោយអំណាចយមកៈ ។ បទថា ចក្ខុយតនានំ ។បេ។

ធម្មាយតនំ ជាការកំណត់ឈ្មោះរបស់អាយតនៈទាំងនោះ ដោយប្រភេទនោះ ឯង ។ ក្នុងទីនេះ លោកពោលអង្គត្រូវបាយតនៈ គឺអាយតនៈដែលជារូបខាង ក្នុងទាំងឡាយហើយតាមលំដាប់មុន ដើម្បីងាយស្រួលដល់ការសួរ ដោយ អំណាចយមកៈ ខាងក្រោយ ទើបពោលពាហិរុបាយតនៈ គឺអាយតនៈ ដែលជារូបខាងក្រៅទាំងឡាយក្នុងទីបំផុត ទើបពោលមនាយតនៈ និងធម្មា- យតនៈទាំងឡាយ ។

នយវារៈទាំងឡាយ ៤ គឺ បទសោធនវារ ១ បទសោធនមូល- ចក្កវារ ១ សុទ្ធាយតនវារ ១ សុទ្ធាយតនមូលចក្កវារ ១ រមែងមាន ដោយអំណាចនៃអាយតនៈទាំងឡាយក្នុងទីនេះ ដោយអំណាចនៃខន្ធនោះឯង ក្នុងកាលជាក្រោយ ។ ក្នុងអាយតនយមកៈនេះ វារៈនីមួយៗ រមែងមាន ២ យ៉ាងនោះឯង ដោយអំណាចអនុលោម និងបដិលោម ។ អត្ថរបស់វារៈទាំង នោះ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបតាមន័យដែលពោលហើយក្នុងខន្ធយមកៈនោះឯង ។

បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបឧទ្ទេសវារៈ នៃបណ្ឌិតវារៈដែលប្រកបដោយយមកៈ ៥៧៦ ការសួរ ១១៥២ យ៉ាង និងអត្ថ ២៣០៤ យ៉ាង ក្នុងអាយតនយមកៈ នេះ យ៉ាងនេះ គឺក្នុងអនុលោមវារៈនៃបទសោធនវារៈ ក្នុងខន្ធយមកៈ យមកៈ ៤ យ៉ាង មានពាក្យថា រូបំ រូបកុន្ធា រូបកុន្ធា រូបំ ដូច្នោះជាដើម រមែង មានយ៉ាងណា ក្នុងអាយតនយមកៈនេះ យមកៈ ១២ យ៉ាង មានពាក្យថា

ចក្កុ ចក្កាយតនំ ចក្កាយតនំ ចក្កុ ជាដើម រមែងមានយ៉ាងនោះ ។ ក្នុង
 បដិលោមវារៈ ក៏មានយមកៈ ១២ យ៉ាង មានពាក្យថា ន ចក្កុ ន ចក្កា-
 យតនំ ន ចក្កាយតនំ ន ចក្កុ ជាដើម ។ តែក្នុងអនុលោមវារៈ នៃបទ-
 សោធនមូលចក្កវារៈ មានយមកៈ ១៣២ យ៉ាង ព្រោះធ្វើមូលនៃអាយតនៈ
 នីមួយៗ ឲ្យជា ១១ យ៉ាង សូម្បីក្នុងបដិលោមវារៈ ក៏មាន ១៣២ យ៉ាង
 នោះឯង ។ ក្នុងអនុលោមវារៈ នៃសុទ្ធាយតនវារៈ មានយមកៈ ១២ យ៉ាង
 ក្នុងបដិលោមវារៈ ក៏មាន ១២ យ៉ាង ក្នុងអនុលោមនៃសុទ្ធាយតនមូល-
 ចក្កវារៈ មានយមកៈ ១៣២ យ៉ាង ព្រោះធ្វើមូលនៃអាយតនៈនីមួយៗ ឲ្យ
 ជា ១១ យ៉ាង ក្នុងបដិលោមវារៈ ក៏មាន ១៣២ យ៉ាងដូចគ្នា ។^{១២៣}

បណ្ណាតិខន្ធសវារៈ ចប់

បណ្ណតិទិទ្ទេសវារៈ

ក្នុងនិទ្ទេសវារៈ នៃអាយតនយមកៈនោះ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបអត្ថតាម
ន័យដែលពោលហើយ ក្នុងបណ្ណតិវារនិទ្ទេស នៃខន្ធយមកៈខាងដើមនោះ
ឯង ។ ក្នុងវារៈដទៃ រមែងមានការប្លែកគ្នា ។

ក្នុងអាយតនយមកៈនោះ គប្បីជ្រាបការប្លែកគ្នាដូចតទៅ

បទថា ទិព្វចក្ក បានដល់ ទុតិយវិជ្ជាញាណ ។ បទថា បញ្ញាចក្ក
បានដល់ តតិយវិជ្ជាញាណ ។ បទថា ទិព្វសោតំ បានដល់ ទុតិយ-
អភិញ្ញាញាណ ។ តណ្ហានោះឯង ឈ្មោះថា វណ្ណសោតំ ។ ពាក្យថា
នាមកាយ រូបកាយ ហត្ថិកាយ អស្សៈកាយ ជាដើម ឈ្មោះថា អវសេសោ
កាយោ គឺកាយដ៏សេស ។ បទថា អវសេសំ រូបំ បានដល់ ក្ខត្តរូប
ឧបាទាយរូបនោះឯង និងបិយរូប សាត្រូបដ៏សេសអំពីរូបាយតនៈ ។ បទថា
សីលតន្តោ ជាឈ្មោះរបស់ធម៌ទាំងឡាយ មានសីលជាដើមនោះឯង ព្រោះ
អត្ថថា ផ្សាយទៅ ។ បទថា អត្តរសោ ជាដើម ក៏ជាឈ្មោះនៃធម៌ទាំងឡាយ
មានអត្ថជាដើម ព្រោះអត្ថថា ពីរោះល្អ ។ បទថា អវសេសោ ធម្មា បាន
ដល់ ប្រភេទមិនមែនមួយនៃធម៌ មានបរិយត្តិធម៌ជាដើម នេះជាការប្លែកគ្នា
ក្នុងអាយតនយមកៈនេះ ។^{១៧៧}

បណ្ណតិទិទ្ទេសវារៈ ចប់

បវត្តិវារៈ

ក្នុងអាយតនយមកៈនេះ ក្នុងអន្តរវារៈ ៣ យ៉ាង មានឧប្បាទវារៈជាដើម នៃបវត្តិវារៈ មានប្រភេទនៃកាល ៦ ក្នុងប្រភេទនៃកាលនីមួយៗ នោះឯង បណ្តាប្រភេទនៃកាលទាំងនោះ វារៈទាំង ៣ មានបុគ្គលវារៈជាដើម រមែង មានក្នុងកាលនីមួយៗ ។ វារៈទាំងអស់នោះ រមែងមាន ២ យ៉ាង ដោយ អំណាចអនុលោមន័យ និងបដិលោមន័យ ក្នុងវារៈទាំងនោះ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន- កាល ក្នុងអនុលោមន័យរបស់បុគ្គលវារៈ យមកៈ ១០ យ៉ាង រមែងមាន ដោយការកាន់យកហើយមិនកាន់យកទៀត គឺមូលនៃរូបក្ខន្ធ ក្នុងខន្ធយមកៈ ៤ មូលនៃវេទនាខន្ធ ៣ មូលនៃសញ្ញាខន្ធ ២ មូលនៃសង្ខារក្ខន្ធ ១ យ៉ាង ណា មូលនៃចក្ខុយតនៈ ១១ ក៏រមែងមានយ៉ាងនោះ យ៉ាងនេះ គឺចក្ខុ- យតនៈ រមែងកើតឡើងដល់សត្វណា សោតាយតនៈ រមែងកើតឡើងដល់ សត្វនោះ ឬថា សោតាយតនៈ រមែងកើតឡើងដល់សត្វណា ចក្ខុយតនៈ រមែងកើតឡើងដល់សត្វនោះ ចក្ខុយតនៈ រមែងកើតឡើងដល់សត្វណា យានាយតនៈ ជិវ្ហាយតនៈ កាយាយតនៈ រូបាយតនៈ សទ្ធាយតនៈ គន្ធា- យតនៈ រសាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ រមែងកើត ឡើងដល់សត្វនោះ ឬថា ធម្មាយតនៈ រមែងកើតឡើងដល់សត្វណា ចក្ខុ- យតនៈ រមែងកើតឡើងដល់សត្វនោះ ។ ដោយន័យថា យស្ស សោតា- យតនំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស យានាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ ជាដើម ទើបមានយមកៈ ៦៦ ដោយការកាន់យកហើយមិនកាន់យកទៀត គឺមូលនៃសោតាយតនៈ ១០ មូលនៃយានាយតនៈ ៩ មូលនៃជិវ្ហាយតនៈ ៨ មូលនៃកាយាយតនៈ ៧

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

មូលនៃរូបាយតនៈ ៦ មូលនៃសទ្ធាយតនៈ ៥ មូលនៃគន្ធាយតនៈ ៤ មូល
 នៃរសាយតនៈ ៣ មូលនៃផោដ្ឋព្វាយតនៈ ២ មូលនៃមនាយតនៈ ១ ដូច្នោះ ។
 ក្នុងអាយតនៈ ១១ យ៉ាង ដែលជាមូលនៃចក្ខុយតនៈនោះ ចក្ខុយតនៈ
 រមែងកើតឡើងដល់សត្វណា អាយតនៈ ៥ យ៉ាងនេះ គឺសោតាយតនៈ
 ឃានាយតនៈ រូបាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មាយតនៈ រមែងកើតឡើងដល់
 សត្វនោះ ដែលលោកវិសជ្ជនាហើយ ។

ក្នុងអាយតនៈទាំងនោះ លោកវិសជ្ជនាអាយតនៈដំបូង ដែលគួរ
 វិសជ្ជនាមុន អាយតនៈទី ២ មានការវិសជ្ជនាដូចគ្នានឹងអាយតនៈដំបូងក៏ពិត
 តែអាយតនៈទី ២ លោកវិសជ្ជនាហើយ ដើម្បីហាមនូវសេចក្តីសង្ស័យថា
 ព្រោះឃានាយតនៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅហើយ ដោយចំណែកមួយ ក្នុងទីបរត្តិ-
 កាលរបស់ចក្ខុ និងសោតាយតនៈថា អាយតនៈមួយ គប្បីវិសជ្ជនាដូចម្តេច
 ហ្ន៎ ។ យមកៈ ៣ យ៉ាង និងរូបាយតនៈ មនាយតនៈ និងធម្មាយតនៈ
 ឈ្មោះថា លោកវិសជ្ជនាហើយ ព្រោះវិសជ្ជនាមិនដូចគ្នា ។ ក្នុងអាយតនៈ
 ដ៏សេស យមកៈ ២ យ៉ាង មួយអន្លើដោយជិវ្ហាយតនៈ និងកាយាយតនៈ
 មានការវិសជ្ជនាដូចគ្នានឹងអាយតនៈ ២ យ៉ាងខាងដើម ។

ការវិសជ្ជនាយមកៈនោះឯង មួយអន្លើដោយអាយតនៈនោះ រមែងមិន
 មាន ព្រោះមិនកើតឡើងក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈនៃសទ្ធាយតនៈ ។ អាយតនៈទាំង
 ឡាយ លោកសង្ខេបហើយ ដើម្បីការស្រាលនៃបែបដែនថា យមកៈ ៣
 យ៉ាង មួយអន្លើដោយគន្ធាយតនៈ រសាយតនៈ និងផោដ្ឋព្វាយតនៈ រមែង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ជាការវិសជ្ជនាដូចគ្នានឹងអាយតនៈ ២ ខាងដើមនោះឯង ។ ក្នុងមូលនៃសោតាយតនៈ អាយតនៈសូម្បីមួយ មិនឡើងកាន់ព្រះបាលីហើយថា អាយតនៈណា ដែលបណ្ឌិតរមែងបាន អាយតនៈនោះ រមែងមានការវិសជ្ជនាដូចគ្នានឹងអាយតនៈទាំងឡាយខាងដើម ។

ក្នុងមូលនៃឃានាយតនៈទាំងឡាយ យមកៈមួយឡើងកាន់បាលីហើយ មួយអន្លើដោយរូបាយតនៈ យមកៈ ២ ឡើងកាន់បាលីហើយ មួយអន្លើដោយមនាយតនៈ និងធម្មាយតនៈ ដូច្នោះ ទើបយមកៈ ៣ ឡើងកាន់បាលីហើយ យមកៈទាំងឡាយដ៏សេស មិនឡើងកាន់បាលី ព្រោះការវិសជ្ជនាដូចគ្នានឹងឃានាយតនយមកៈ ។ មូលនៃជិវ្ហាយតនៈ និងកាយាយតនៈ ក៏យ៉ាងនោះ ។

ក្នុងមូលនៃរូបាយតនៈទាំងឡាយ យមកៈ ២ យ៉ាងនោះឯង លោកវិសជ្ជនាហើយ មួយអន្លើដោយមនាយតនៈ និងធម្មាយតនៈ ។ យមកៈ ៣ មួយអន្លើដោយគន្ធុ រសៈ និងផោដ្ឋព្វៈ មានការវិសជ្ជនាដូចគ្នានឹងរូបាយតនៈ និងមនាយតនៈនោះឯង ។ បទថា សរូបកាន់ អចិត្តកាន់ ជាដើម លោកពោលហើយខាងដើមយ៉ាងណា សូម្បីក្នុងអាយតនយមកៈនេះក៏យ៉ាងនោះ ។ គប្បីជ្រាបការរូបរួមថា សរូបកាន់ អគន្ធុកាន់ អរសកាន់ អដោដ្ឋព្វកាន់ ដូច្នោះ ។

ការកើតនៃអាយតនៈទាំងឡាយ មានគន្ធុជាដើមនោះឯង លោកបំណងយកហើយក្នុងអាយតនយមកៈនេះ ព្រោះហេតុនោះ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបអត្តក្នុងអាយតនយមកៈនេះ ដោយអំណាចនៃអាយតនៈថា សរូបកាន់ សគន្ធុ-

យតនានំ ។ មូលនៃសទ្ធាយតនៈទាំងឡាយ មិនឡើងហើយកាន់ព្រះបាលី
 នោះឯង ព្រោះមិនមានអត្ថ ។ អាយតនៈដែលជាមូលនៃគន្លះ រសៈ និង
 ដៅដួញៈ ៤-៣-២ មិនឡើងកាន់បាលី ព្រោះវិសជ្ជនាដូចគ្នានឹងអាយតនៈ
 ទាំងឡាយដែលមានខាងដើម ។ យមកៈទាំង ៦៦ នេះ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាប
 ថា ឈ្មោះថា ជាការដែលលោកវិសជ្ជនាហើយ ដោយការវិសជ្ជនាយមកៈ
 ២-៣ នោះឯង ។ ក្នុងអនុលោមន័យរបស់បុគ្គលវារៈ ក្នុងបច្ចុប្បន្នកាល
 យ៉ាងនេះថា ធម៌ដែលមានមនាយតនៈជាមូល ដែលលោកវិសជ្ជនាហើយ
 នោះឯង ដូច្នោះ ។ យមកៈ ១៧៨ រមែងមានក្នុងអនុលោមន័យ ក្នុងវារៈទាំង
 ៣ ក្នុងបច្ចុប្បន្នកាលថា ក្នុងបុគ្គលវារៈ មាន ៦៦ យ៉ាងណា សូម្បីក្នុង
 ឱកាសវារៈ ក្នុងបុគ្គលោកាសវារៈក៏យ៉ាងនោះ ដូច្នោះ ។ យមកៈ ៣៧៦
 ទាំងអស់ រមែងមានក្នុងបច្ចុប្បន្នកាលថា ក្នុងអនុលោមន័យយ៉ាងណា សូម្បី
 ក្នុងបដិលោមន័យក៏យ៉ាងនោះ ដូច្នោះ ។ ការសួរ ៧៧២ យ៉ាង និងអត្ថ
 ១៥៨៤ យ៉ាង គប្បីជ្រាបថា មានក្នុងយមកៈទាំងឡាយនោះ ។ យមកៈ
 ២៣៧៦ ទាំងអស់ថា ក្នុងការចែកកាល ៥ យ៉ាងដ៏សេស ដូច្នោះ ក៏រមែង
 មានយ៉ាងនោះ ។ នេះជាការកំណត់ព្រះបាលីក្នុងឧប្បាទវារៈនេះថា ពាក្យសួរ
 ដែលទ្វេគុណអំពីយមកៈនោះ អត្ថដែលទ្វេគុណអំពីពាក្យសួរនោះ ។ ក្នុង
 និរោធិវារៈ និងឧប្បាទនិរោធិវារៈ ក៏មានន័យដូច្នោះឯង ។ យមកៈ ៧១២៨
 រមែងមានក្នុងបវត្តិវារៈទាំងអស់ ។ គប្បីជ្រាបការសួរទ្វេគុណអំពីយមកៈនោះ
 គប្បីជ្រាបអត្ថទ្វេគុណអំពីពាក្យសួរនោះ ។ ព្រះបាលី លោកពោលពាក្យ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ជាដើមថា មនាយតនៈ និងធម្មាយតនៈ មានការផ្សេងគ្នាជាមួយអាយតនៈ

១ តែសេចក្តីសង្ខេប មានក្នុងវារៈខាងលើ ដូច្នោះហើយ ទើបទ្រង់សង្ខេប ក្នុងអាយតនៈនោះៗ ។ ព្រោះហេតុនោះ ពាក្យណាលោកសង្ខេបហើយក្នុង ទីនោះៗ ពាក្យទាំងអស់នោះ បុគ្គលមិនវង្វែងគប្បីកំណត់ ។

ក្នុងការវិនិច្ឆ័យអត្ត គប្បីជ្រាបនយមុខក្នុងអាយតនយមកៈនេះដូចតទៅ បទថា សចក្កកាន់ អសោតកាន់ លោកពោលសំដៅយកឱបបុណ្យភិកៈ ដែល មានត្រចៀកថ្លង់អំពីកំណើត ក្នុងអបាយ ។ បុគ្គលមានចក្កនោះ ជាបុគ្គល មិនមានសោតៈកើតឡើង ។ ដូចដែលព្រះធម្មសង្ឃាហកាចារ្យពោលហើយថា អាយតនៈ ១០ ដទៃទៀតរបស់បុគ្គលណា រមែងប្រាកដក្នុងឧបបត្តិក្ខណៈនៃ កាមធាតុ ។ អាយតនៈ ១០ គឺចក្ខុយតនៈ រូបាយតនៈ ឃានាយតនៈ គន្ធា- យតនៈ ជ្ជិវាយតនៈ រសាយតនៈ កាយាយតនៈ ផោដ្ឋពាយតនៈ មនាយតនៈ និងធម្មាយតនៈ រមែងប្រាកដក្នុងឧបបត្តិក្ខណៈរបស់ពួកប្រេត ដែលជាឱប- បុណ្យភិកៈ របស់ពួកអសុរដែលជាឱបបុណ្យភិកៈ របស់ពួកសត្វតិរច្ឆាន ដែលជា ឱបបុណ្យភិកៈ របស់ពួកសត្វនរកដែលជាឱបបុណ្យភិកៈ របស់ពួកបុគ្គលដែល ត្រចៀកថ្លង់អំពីកំណើត ។ បទថា សចក្កកាន់ សសោតកាន់ លោកពោល សំដៅយកអាយតនៈដែលបរិបូណ៌ ក្នុងសុគតិ និងទុគតិ និងរូបព្រហ្មដែល ជាឱបបុណ្យភិកៈ ។ បុគ្គលដែលមានចក្កទាំងនោះ រមែងជាអ្នកមានសោតៈកើត ឡើង ។ ដូចព្រះធម្មសង្ឃាហកាចារ្យពោលហើយថា អាយតនៈ ១១ យ៉ាង របស់បុគ្គលណា រមែងប្រាកដក្នុងឧបបត្តិក្ខណៈនៃកាមធាតុ ។ អាយតនៈ

១១ យ៉ាង រមែងប្រាកដដល់ពួកទេវតាជាន់កាមាវចរ ពួកមនុស្សបឋមកប្ប
ពួកប្រេតដែលជាឱបបុតិកៈ ពួកអសុរដែលជាឱបបុតិកៈ ពួកសត្វតិរច្ឆាន
ដែលជាឱបបុតិកៈ ពួកសត្វនរកដែលជាឱបបុតិកៈ ដែលមានអាយតនៈ
បរិបូណ៌ ។

អាយតនៈ ៥ ពួកណា រមែងប្រាកដក្នុងឧបបត្តិក្ខណៈ នៃរូបធាតុ ។
អាយតនៈ គឺចក្ខុយតនៈ រូបាយតនៈ សោតាយតនៈ មនាយតនៈ ធម្មា-
យតនៈ រមែងប្រាកដក្នុងឧបបត្តិក្ខណៈ នៃរូបធាតុ ។

បទថា អឃានកានំ លោកពោលសំដៅយកព្រហ្ម មានព្រហ្មបុរិសជា
ជាដើម ។ ព្រហ្មទាំងនោះជាអ្នកមានចក្ខុ ជាបុគ្គលមិនមានឃានៈកើតឡើង ។
ឱបបុតិកៈដែលមិនមានឃានៈ រមែងមិនមានក្នុងកាមធាតុ ។ បើគប្បីមាន
ដល់បុគ្គលណាសោត ក៏គប្បីពោលបានថា អាយតនៈ ៨ រមែងប្រាកដ ។
បុគ្គលដេកក្នុងផ្នែកណា គប្បីជាបុគ្គលមិនមានឃានៈ បុគ្គលដេកក្នុងផ្នែកនោះ
លោកមិនបំណងយកហើយ ក្នុងអាយតនយមកៈនេះ ព្រោះពាក្យថា
សចក្កកានំ ។

បទថា សចក្កកានំ សឃានកានំ លោកពោលសំដៅយកឱបបុតិក-
សត្វ ដែលថ្លង់អំពីកំណើតខ្លះ ដែលមានអាយតនៈបរិបូណ៌ខ្លះ ។ បទថា
សឃានកានំ អចក្កកានំ លោកពោលសំដៅយកឱបបុតិកសត្វ ដែល
ខ្វាក់អំពីកំណើតខ្លះ ដែលថ្លង់អំពីកំណើតខ្លះ ។

បទថា សចក្កកានំ សឃានកានំ លោកពោលសំដៅយកឱបបុតិក-

សត្វ ដែលមានអាយតនៈបរិបូណ៌នោះឯង ។

បុគ្គលដទៃខ្លះ ដែលដេកក្នុងផ្ទះខ្លះ ដែលបណ្ឌិតរមែងបាននោះឯងក្នុង
ពួកឱបបាតិកសត្វដែលខ្វាក់អំពឹកំណើត និងប្លង់អំពឹកំណើត ក្នុងបទនេះថា
សរូបកាន់ អចក្កកាន់ ។ បុគ្គលមិនមានរូប និងបុគ្គល ៣ ពួក មានបុគ្គល
ខ្វាក់អំពឹកំណើតជាដើម ដែលពោលហើយខាងដើម ដែលបណ្ឌិតរមែងបាន
ក្នុងពាក្យនេះថា សចិត្តកាន់ អចក្កកាន់ ។

ពួកអសញ្ញាសត្វ និងបុគ្គល ៤ ពួកដែលពោលហើយក្នុងបទខាងដើម
ដែលបណ្ឌិតរមែងបានក្នុងបទដំបូងនេះថា អចក្កកាន់ ។ ពួកគព្ពសេយ្យកសត្វ
ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួករូបព្រហ្មដ៏សេស ដែលបណ្ឌិតរមែងបានក្នុងពាក្យនេះ
ថា សរូបកាន់ អយានកាន់ ។ ពួកគព្ពសេយ្យកសត្វ និងពួករូបព្រហ្ម និង
អរូបព្រហ្ម ដែលបណ្ឌិតរមែងបានក្នុងពាក្យនេះថា សចិត្តកាន់ អយានកាន់ ។
គប្បីជ្រាបបុគ្គលវិភាគ ក្នុងបុគ្គលវារៈទាំងអស់ដោយន័យនេះថា ពួកឯកវេ-
ការសត្វ និងចតុវេការសត្វ ដែលបណ្ឌិតរមែងបានក្នុងបទទាំងឡាយថា
អចិត្តកាន់ អរូបកាន់ ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី បឋមភាគ

៤១៧

ក្នុងឱកាសវារៈ បទថា យត្ថ ចក្ខុយតនំ បានដល់ រមែងស្មារតី
 លោកនៃរូបព្រហ្ម ព្រោះហេតុនោះឯង ទើបលោកពោលថា អាមន្តា ។
 អាយតនៈទាំងនោះដោយនិយមក្នុងផ្ទៃនោះ រមែងកើតក្នុងបដិសន្ធិ ។ នេះជា
 នយមុខក្នុងអាយតនយមកៈនេះ ។ គប្បីជាបសេចក្តីក្នុងបវត្តិវារៈទាំងអស់
 ដោយនយមុខនេះ ។ បរិញ្ញាវារៈគប្បីជាបថា ជាន័យដែលលោកពោលហើយ
 ក្នុងខន្ធយមកៈនោះឯង ។^{១៧៣}

អង្គកថាអាយតននយមកៈ ចប់

អភិធម្មបិដក-៨៨

យមកៈ ទុតិយភាគ

ធាតុយមកៈ

បណ្ណាតិវារៈ

[១] ធាតុ ១៨ គឺចក្ខុធាតុ ១ សោតធាតុ ១ ឃានធាតុ ១ ជីវ្ហាធាតុ ១ កាយធាតុ ១ រូបធាតុ ១ សទ្ធុធាតុ ១ គន្ធុធាតុ ១ រសធាតុ ១ ផោដ្ឋព្វធាតុ ១ ចក្ខុវិញ្ញាណធាតុ ១ សោតវិញ្ញាណធាតុ ១ ឃានវិញ្ញាណធាតុ ១ ជីវ្ហាវិញ្ញាណធាតុ ១ កាយវិញ្ញាណធាតុ ១ មនោធាតុ ១ មនោវិញ្ញាណធាតុ ១ ធម្មធាតុ ១ ។

ឧទ្ទេសវារៈ

[២] ចក្ខុ ហៅថា ចក្ខុធាតុ ចក្ខុធាតុ ហៅថា ចក្ខុ ។ សោតៈ ហៅថា សោតធាតុ សោតធាតុ ហៅថា សោតៈ ។ រូបៈ ចក្ខុវិញ្ញាណ ហៅថា ចក្ខុវិញ្ញាណធាតុ ចក្ខុវិញ្ញាណធាតុ ហៅថា ចក្ខុវិញ្ញាណ ។ រសៈ ហៅថា មនោធាតុ មនោធាតុ ហៅថា មនៈ ។ មនោវិញ្ញាណ ហៅថា មនោវិញ្ញាណធាតុ មនោវិញ្ញាណធាតុ ហៅថា មនោវិញ្ញាណ ។ ធម៌ ហៅថា ធម្មធាតុ ធម្មធាតុ ហៅថា ធម៌ ។

[៣] មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា ចក្ខុធាតុ មិនមែនចក្ខុធាតុ មិនហៅថា

អង្កកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

ចក្ខុ ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា សោតធាតុ មិនមែនសោតធាតុ មិនហៅថា សោតៈ ។ បេ ។ មិនមែនចក្ខុវិញ្ញាណ មិនហៅថា ចក្ខុវិញ្ញាណធាតុ មិនមែនចក្ខុវិញ្ញាណធាតុ មិនហៅថា ចក្ខុវិញ្ញាណ ។ បេ ។ មិនមែនមនៈ មិនហៅថា មនោធាតុ មិនមែនមនោធាតុ មិនហៅថា មនៈ ។ មិនមែនមនោវិញ្ញាណ មិនហៅថា មនោវិញ្ញាណធាតុ មិនមែនមនោវិញ្ញាណធាតុ មិនហៅថា មនោវិញ្ញាណ ។ មិនមែនធម៌ មិនហៅថា ធម្មធាតុ មិនមែនធម្មធាតុ មិនហៅថា ធម៌ ។

[៤] ចក្ខុ ហៅថា ចក្ខុធាតុ ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា សោតធាតុ ។ បេ ។ ចក្ខុ ហៅថា ចក្ខុធាតុ ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មធាតុ ។ ចក្ខុដែលលោកចងក្អងអាយតនយមកៈ យ៉ាងណា ចក្ខុដែលលោកចងក្អងធាតុយមកៈនេះ យ៉ាងនោះដែរ ។

[៥] មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា ចក្ខុធាតុ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតធាតុ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា ចក្ខុធាតុ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅថា យានធាតុ ។ បេ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា ចក្ខុធាតុ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មធាតុ ។ បេ ។ មិនមែនធម៌ មិនហៅថា ធម្មធាតុ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ខុធាតុ ។ បេ ។ មិនមែនធម៌ មិនហៅថា ធម្មធាតុ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅថា មនោវិញ្ញាណធាតុ ។ ចក្ខុ បណ្ឌិតគប្បីចង ។

[៦] ចក្ខុ ហៅថា ធាតុ ធាតុ ហៅថា ចក្ខុ ។ សោតៈ ហៅថា ធាតុ

ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា សោតៈ ។ ច្រមុះ អណ្តាត កាយ រូប សំឡេង ក្លិន រស ផោដ្ឋព្វៈ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ហៅថា ធាតុ ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា ចក្ខុវិញ្ញាណ ។ សោតវិញ្ញាណ ហៅថា ធាតុ ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា សោតវិញ្ញាណ ។ យានវិញ្ញាណ ជីវាវិញ្ញាណ កាយវិញ្ញាណ ។ មនៈ ហៅថា ធាតុ ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា មនៈ ។ មនោវិញ្ញាណ ហៅថា ធាតុ ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា មនោវិញ្ញាណ ។ ធម៌ ហៅថា ធាតុ ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា ធម៌ ។

[៧] មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា ធាតុ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ខុ ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា ធាតុ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតៈ ។ មិនមែនច្រមុះ មិនមែនអណ្តាត មិនមែនកាយ មិនមែនរូប មិនមែនសំឡេង មិនមែនក្លិន មិនមែនរស មិនមែនផោដ្ឋព្វៈ ។ មិនមែនចក្ខុវិញ្ញាណ មិនហៅថា ធាតុ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅថា ចក្ខុវិញ្ញាណ ។ មិនមែនសោតវិញ្ញាណ មិនមែនយានវិញ្ញាណ មិនមែនជីវាវិញ្ញាណ ។ មិនមែនកាយវិញ្ញាណ មិនហៅថា ធាតុ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅថា កាយវិញ្ញាណ ។ មិនមែនមនៈ មិនហៅថា ធាតុ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅថា មនៈ ។ មិនមែនមនោវិញ្ញាណ មិនហៅថា ធាតុ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅថា មនោវិញ្ញាណ ។ មិនមែនធម៌ មិនហៅថា ធាតុ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម៌ ។

[៨] ចក្ខុ ហៅថា ធាតុ ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា សោតៈ ។ បេ ។ ចក្ខុ

ហៅថា ធាតុ ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា ធម៌ ។ បេយ ធម៌ ហៅថា ធាតុ ធាតុ
ទាំងឡាយ ហៅថា ចក្ក ។ បេយ ធម៌ ហៅថា ធាតុ ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា
មនោវិញ្ញាណ ។ ចក្ក បណ្ឌិតគប្បីចង ។

[៩] មិនមែនចក្ក មិនហៅថា ធាតុ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅ
ថា សោតៈ ។ មិនមែនចក្ក មិនហៅថា ធាតុ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិន
ហៅថា ឃានៈ ។ បេយ មិនមែនចក្ក មិនហៅថា ធាតុ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ
មិនហៅថា ធម៌ ។ បេយ មិនមែនធម៌ មិនហៅថា ធាតុ មិនមែនធាតុទាំង
ឡាយ មិនហៅថា ចក្ក ។ បេយ មិនមែនធម៌ មិនហៅថា ធាតុ មិនមែនធាតុ
ទាំងឡាយ មិនហៅថា មនោវិញ្ញាណ ។ ចក្ក បណ្ឌិតគប្បីចង ។

ឧទេសវារៈ ចប់

និទ្ទេសវារៈ

[១០] សួរ. ចក្ក ហៅថា ចក្កធាតុឬ ។ ឆ្លើយ. ទិព្វចក្ក បញ្ញាចក្ក
ហៅថា ចក្ក មិនហៅថា ចក្កធាតុទេ ឯចក្កធាតុ ហៅថា ចក្កផង ហៅថា
ចក្កធាតុផង ។ ចក្កធាតុ ហៅថា ចក្កឬ ។ អើ ។ សោតៈ ហៅថា សោត-
ធាតុឬ ។ ទិព្វសោតៈ តណ្ហាសោតៈ ហៅថា សោតៈ មិនហៅថា សោត-
ធាតុទេ ឯសោតធាតុ ហៅថា សោតៈផង ហៅថា សោតធាតុផង ។
សោតធាតុ ហៅថា សោតៈឬ ។ អើ ។ ឃានៈ ហៅថា ឃានធាតុឬ ។
អើ ។ ឃានធាតុ ហៅថា ឃានៈឬ ។ អើ ។ ជ្ជិវា ដូចគ្នានឹងឃានធាតុ ។
កាយ ហៅថា កាយធាតុឬ ។ កាយដ៏សេស រៀរលែងកាយធាតុចេញ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ហៅថា កាយ មិនហៅថា កាយធាតុទេ ឯកាយធាតុ ហៅថា កាយផង
 ហៅថា កាយធាតុផង ។ កាយធាតុ ហៅថា កាយឬ ។ អើ ។ រូប ហៅថា
 រូបធាតុឬ ។ រូបដ៏សេស រៀរលែងរូបធាតុចេញ ហៅថា រូប មិនហៅថា
 រូបធាតុទេ ឯរូបធាតុ ហៅថា រូបផង ហៅថា រូបធាតុផង ។ រូបធាតុ ហៅ
 ថា រូបឬ ។ អើ ។ សទ្ធៈ ដូចគ្នានឹងឃានៈ ។ គន្ធាតុ ហៅថា គន្ធាតុឬ ។
 សីលគន្ធាតុៈ សមាធិគន្ធាតុៈ បញ្ញាគន្ធាតុៈ ហៅថា គន្ធាតុ មិនហៅថា គន្ធាតុទេ
 ឯគន្ធាតុ ហៅថា គន្ធាតុផង ហៅថា គន្ធាតុផង ។ គន្ធាតុ ហៅថា គន្ធាតុ
 ឬ ។ អើ ។ រស ហៅថា រសធាតុឬ ។ អត្តរស ធម្មរស វិមុត្តិរស ហៅ
 ថា រស មិនហៅថា រសធាតុទេ ឯរសធាតុ ហៅថា រសផង ហៅថា រស-
 ធាតុផង ។ រសធាតុ ហៅថា រសឬ ។ អើ ។ ផោដ្ឋព្វៈ ដូចគ្នានឹងឃានៈ ។
 ចក្ខុវិញ្ញាណ ហៅថា ចក្ខុវិញ្ញាណធាតុឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណធាតុ ហៅថា
 ចក្ខុវិញ្ញាណឬ ។ អើ ។ សោតវិញ្ញាណ ។ បេ ។ ឃានវិញ្ញាណ ជិវ្ហាវិញ្ញាណ
 កាយវិញ្ញាណ ។ មនៈ ហៅថា មនោធាតុឬ ។ មនៈដ៏សេស រៀរលែង
 មនោធាតុចេញ ហៅថា មនៈ មិនហៅថា មនោធាតុទេ ឯមនោធាតុ ហៅថា
 មនៈផង ហៅថា មនោធាតុផង ។ មនោធាតុ ហៅថា មនៈឬ ។ អើ ។
 មនោវិញ្ញាណ ហៅថា មនោវិញ្ញាណធាតុឬ ។ អើ ។ មនោវិញ្ញាណធាតុ
 ហៅថា មនោវិញ្ញាណឬ ។ អើ ។ ធម៌ ហៅថា ធម្មធាតុឬ ។ ធម៌ដ៏សេស
 រៀរលែងធម្មធាតុចេញ ហៅថា ធម៌ មិនហៅថា ធម្មធាតុទេ ឯធម្មធាតុ
 ហៅថា ធម៌ផង ហៅថា ធម្មធាតុផង ។ ធម្មធាតុ ហៅថា ធម្មឬ ។ អើ ។

[១១] មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា ចក្ខុធាតុឬ ។ អើ ។ មិនមែនចក្ខុធាតុ
មិនហៅថា ចក្ខុឬ ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ មិនហៅថា ចក្ខុធាតុទេ ហៅថា ចក្ខុ
ធម្មជាតដ៏សេស រៀរលែងចក្ខុ និងចក្ខុធាតុចេញ មិនហៅថា ចក្ខុផង មិន
ហៅថា ចក្ខុធាតុផង ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា សោតធាតុឬ ។ អើ ។
មិនមែនសោតធាតុ មិនហៅថា សោតៈឬ ។ ទិព្វសោតៈ តណ្ហាសោតៈ
មិនហៅថា សោតធាតុទេ ហៅថា សោតៈ ធម្មជាតដ៏សេស រៀរលែង
សោតៈ និងសោតធាតុចេញ មិនហៅថា សោតៈផង មិនហៅថា សោត-
ធាតុផង ។ មិនមែនយានៈ មិនហៅថា យានធាតុឬ ។ អើ ។ មិនមែន
យានធាតុ មិនហៅថា យានៈឬ ។ អើ ។ ពាក្យណា ដែលលោកបង្រៀន
ហើយ (ពាក្យនោះ) មានអាមន្តាពីរលើក ។ មិនមែនជិវ្ហា ។ បេ ។ មិន
មែនកាយ មិនហៅថា កាយធាតុឬ ។ អើ ។ មិនមែនកាយធាតុ មិនហៅ
ថា កាយឬ ។ កាយដ៏សេស រៀរលែងកាយធាតុចេញ មិនហៅថា កាយ-
ធាតុទេ ហៅថា កាយ ឯសកាវៈដ៏សេស រៀរលែងកាយ និងកាយធាតុ
ចេញ មិនហៅថា កាយផង មិនហៅថា កាយធាតុផង ។ មិនមែនរូប មិន
ហៅថា រូបធាតុឬ ។ អើ ។ មិនមែនរូបធាតុ មិនហៅថា រូបឬ ។ រូប
ដ៏សេស រៀរលែងរូបធាតុចេញ មិនហៅថា រូបធាតុទេ ហៅថា រូប ឯ
ធម្មជាតដ៏សេស រៀរលែងរូប និងរូបធាតុចេញ មិនហៅថា រូបផង មិន
ហៅថា រូបធាតុផង ។ មិនមែនសទ្ធាៈ ។ បេ ។ មិនមែនគន្ធាៈ មិនហៅថា គន្ធា-
ធាតុឬ ។ អើ ។ មិនមែនគន្ធាធាតុ មិនហៅថា គន្ធាៈឬ ។ សីលគន្ធាៈ សមាធិ-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

គន្ធៈ បញ្ញាគន្ធៈ មិនហៅថា គន្ធជាតុទេ ហៅថា គន្ធៈ ឯសក្ការៈដ៏សេស
 រៀរលែងគន្ធៈ និងគន្ធជាតុចេញ មិនហៅថា គន្ធៈផង មិនហៅថា គន្ធជាតុ
 ផង ។ មិនមែនរសៈ មិនហៅថា រសជាតុឬ ។ អើ ។ មិនមែនរសជាតុ មិន
 ហៅថា រសៈឬ ។ អត្តរស ធម្មរស វិមុត្តិរស មិនហៅថា រសជាតុទេ ហៅ
 ថា រសៈ ឯសក្ការៈដ៏សេស រៀរលែងរសៈ និងរសជាតុចេញ មិនហៅថា
 រសៈផង មិនហៅថា រសជាតុផង ។ មិនមែនផោដ្ឋព្វៈ ។ បេ ។ មិនមែនចក្កុ-
 វិញ្ញាណ មិនហៅថា ចក្កុវិញ្ញាណជាតុឬ ។ អើ ។ មិនមែនចក្កុវិញ្ញាណជាតុ
 មិនហៅថា ចក្កុវិញ្ញាណឬ ។ អើ ។ មិនមែនសោតវិញ្ញាណ មិនមែន
 យានវិញ្ញាណ មិនមែនជិវាវិញ្ញាណ មិនមែនកាយវិញ្ញាណ ។ មិនមែនមនៈ
 មិនហៅថា មនោជាតុឬ ។ អើ ។ មិនមែនមនោជាតុ មិនហៅថា មនៈឬ ។
 មនៈដ៏សេស រៀរលែងមនោជាតុចេញ មិនហៅថា មនោជាតុទេ ហៅថា
 មនៈ ឯសក្ការៈដ៏សេស រៀរលែងមនៈ និងមនោជាតុចេញ មិនហៅថា
 មនៈផង មិនហៅថា មនោជាតុផង ។ មិនមែនមនោវិញ្ញាណ មិនហៅថា
 មនោវិញ្ញាណជាតុឬ ។ អើ ។ មិនមែនមនោវិញ្ញាណជាតុ មិនហៅថា
 មនោវិញ្ញាណឬ ។ អើ ។ មិនមែនធម៌ មិនហៅថា ធម្មជាតុឬ ។ អើ ។ មិន
 មែនធម្មជាតុ មិនហៅថា ធម៌ឬ ។ ធម៌ដ៏សេស រៀរលែងធម្មជាតុចេញ មិន
 ហៅថា ធម្មជាតុទេ ហៅថា ធម៌ ឯសក្ការៈដ៏សេស រៀរលែងធម៌ និង
 ធម្មជាតុចេញ មិនហៅថា ធម៌ផង មិនហៅថា ធម្មជាតុផង ។

[១២] ចក្កុ ហៅថា ចក្កុជាតុឬ ។ ទិព្វចក្កុ បញ្ញាចក្កុ ហៅថា ចក្កុ

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

មិនហៅថា ចក្ខុធាតុទេ ឯចក្ខុធាតុ ហៅថា ចក្ខុផង ហៅថា ចក្ខុធាតុផង ។
 ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា សោតធាតុឬ ។ សោតធាតុ ហៅថា ធាតុផង ហៅថា
 សោតធាតុផង ពួកធាតុដ៏សេស ហៅថា ធាតុ មិនហៅថា សោតធាតុទេ ។
 ចក្ខុ ហៅថា ចក្ខុធាតុឬ ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ហៅថា ចក្ខុ មិនហៅថា
 ចក្ខុធាតុទេ ឯចក្ខុធាតុ ហៅថា ចក្ខុផង ហៅថា ចក្ខុធាតុផង ។ ធាតុទាំង
 ឡាយ ហៅថា យានធាតុ ។ បេយ ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា ធម្មធាតុឬ ។
 ធម្មធាតុ ហៅថា ធាតុផង ហៅថា ធម្មធាតុផង ពួកធាតុដ៏សេស ហៅថា
 ធាតុ មិនហៅថា ធម្មធាតុទេ ។ បណ្ឌិតិក្នុងអាយតនយមកៈ យ៉ាងណា
 បណ្ឌិតិក្នុងធាតុយមកៈ ក៏យ៉ាងនោះ ។ ចក្ក បណ្ឌិតគប្បីចង ។

[១៣] មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា ចក្ខុធាតុឬ ។ អើ ។ មិនមែនធាតុ
 ទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតធាតុឬ ។ អើ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា
 ចក្ខុធាតុឬ ។ អើ ។ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅថា យានធាតុ ។ បេយ
 មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មធាតុឬ ។ អើ ។ ចក្ក បណ្ឌិតគប្បី
 ចង ។ អាមន្តា ទាំងអស់មានពីរក៏មាន មានសេសក៏មាន ។

[១៤] ចក្ខុ ហៅថា ធាតុឬ ។ អើ ។ ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា ចក្ខុ-
 ធាតុឬ ។ ចក្ខុធាតុ ហៅថា ធាតុផង ហៅថា ចក្ខុធាតុផង ពួកធាតុដ៏សេស
 ហៅថា ធាតុ មិនហៅថា ចក្ខុធាតុទេ ។ សោតៈ ហៅថា ធាតុឬ ។ អើ
 ។ បេយ យានៈ ជ្ជិវា កាយ រូប សទ្ធុៈ គន្ធុៈ រសៈ ផោដ្ឋព្វៈ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ
 ហៅថា ធាតុឬ ។ អើ ។ ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា ចក្ខុវិញ្ញាណធាតុឬ ។

ចក្ខុវិញ្ញាណធាតុ ហៅថា ធាតុផង ហៅថា ចក្ខុវិញ្ញាណធាតុផង ពួកធាតុ
 ដ៏សេស ហៅថា ធាតុ មិនហៅថា ចក្ខុវិញ្ញាណធាតុទេ ។ សោតវិញ្ញាណ
 យានវិញ្ញាណ ជ្ជវិញ្ញាណ កាយវិញ្ញាណ ។ មនៈ ហៅថា ធាតុឬ ។ អើ ។
 ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា មនោធាតុឬ ។ មនោធាតុ ហៅថា ធាតុផង ហៅ
 ថា មនោធាតុផង ពួកធាតុដ៏សេស ហៅថា ធាតុ មិនហៅថា មនោធាតុទេ ។
 មនោវិញ្ញាណ ហៅថា ធាតុឬ ។ អើ ។ ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា មនោ-
 វិញ្ញាណធាតុឬ ។ មនោវិញ្ញាណធាតុ ហៅថា ធាតុផង ហៅថា មនោ-
 វិញ្ញាណធាតុផង ពួកធាតុដ៏សេស ហៅថា ធាតុ មិនហៅថា មនោ-
 វិញ្ញាណធាតុទេ ។ ធម៌ ហៅថា ធាតុឬ ។ អើ ។ ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា
 ធម្មធាតុឬ ។ ធម្មធាតុ ហៅថា ធាតុផង ហៅថា ធម្មធាតុផង ពួកធាតុ
 ដ៏សេស ហៅថា ធាតុ មិនហៅថា ធម្មធាតុទេ ។

[១៥] មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា ធាតុឬ ។ ពួកធាតុដ៏សេស រឿរលែង
 ចក្ខុចេញ មិនហៅថា ចក្ខុធាតុ ឯធម្មជាតិដ៏សេស រឿរលែងចក្ខុ នឹងធាតុ
 ចេញ មិនហៅថា ចក្ខុផង មិនហៅថា ធាតុផង ។ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ
 មិនហៅថា ចក្ខុធាតុឬ ។ អើ ។ មិនមែនសោតៈ មិនហៅថា ធាតុឬ ។ (ពួក
 ធាតុដ៏សេស) រឿរលែងសោតៈចេញ ។ បេ ។ រឿរលែងយានៈ រឿរលែង
 ជ្ជវិញ្ញាណ ។ បេ ។ មិនមែនកាយ មិនហៅថា ធាតុឬ ។ អើ ។ មិនមែនធាតុ
 ទាំងឡាយ មិនហៅថា កាយធាតុឬ ។ អើ ។ មិនមែនរូប មិនហៅថា ធាតុ
 ឬ ។ (ពួកធាតុដ៏សេស) រឿរលែងរូបចេញ ។ បេ ។ រឿរលែងសទ្ធាៈ គន្លៈ

រសៈ ផោដ្ឋព្វៈ ចក្ខុវិញ្ញាណ សោតវិញ្ញាណ យានវិញ្ញាណ ជិវ្ហាវិញ្ញាណ
កាយវិញ្ញាណ មនៈ មនោវិញ្ញាណចេញ ។ បេ ។ មិនមែនធម៌ មិនហៅថា
ធាតុឬ ។ អើ ។ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅថា ធម្មធាតុឬ ។ អើ ។

[១៦] ចក្ខុ ហៅថា ធាតុឬ ។ អើ ។ ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា
សោតធាតុឬ ។ សោតធាតុ ហៅថា ធាតុផង ហៅថា សោតធាតុផង ពួក
ធាតុដ៏សេស ហៅថា ធាតុ មិនហៅថា សោតធាតុទេ ។ ចក្ខុ ហៅថា ធាតុ
ឬ ។ អើ ។ ធាតុទាំងឡាយ ហៅថា យានធាតុ ។ បេ ។ ធាតុទាំងឡាយ
ហៅថា ធម្មធាតុឬ ។ ធម្មធាតុ ហៅថា ធាតុផង ហៅថា ធម្មធាតុផង ពួក
ធាតុដ៏សេស ហៅថា ធាតុ មិនហៅថា ធម្មធាតុទេ ។ ចក្ខុ បណ្ឌិតគប្បីចង ។

[១៧] មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា ធាតុឬ ។ ពួកធាតុដ៏សេស រៀរ
លែងចក្ខុចេញ មិនហៅថា ចក្ខុធាតុ ឯធម្មជាតិដ៏សេស រៀរលែងចក្ខុ និង
ធាតុចេញ មិនហៅថា ចក្ខុផង មិនហៅថា ធាតុផង ។ មិនមែនធាតុ មិន
ហៅថា សោតធាតុឬ ។ អើ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនហៅថា ធាតុឬ ។ ពួក
ធាតុដ៏សេស រៀរលែងចក្ខុចេញ មិនហៅថា ចក្ខុ ហៅថា ធាតុ ឯធម្មជាតិ
ដ៏សេស រៀរលែងចក្ខុ និងធាតុចេញ មិនហៅថា ចក្ខុផង មិនហៅថា
ធាតុផង ។ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅថា យានធាតុ ។ បេ ។ មិនមែន
ពួកធាតុ មិនហៅថា ធម្មធាតុឬ ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនធម៌ មិនហៅថា ធាតុ
ឬ ។ អើ ។ មិនមែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅថា សោតធាតុ ។ បេ ។ មិន
មែនធាតុទាំងឡាយ មិនហៅថា មនោវិញ្ញាណធាតុឬ ។ អើ ។ ចក្ខុ បណ្ឌិត

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៤២៨

គប្បីចង ។ បណ្ណតិ នៃអាយតនយមកៈ យ៉ាងណា បណ្ណតិនៃធាតុយមកៈ
បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារយ៉ាងនោះដែរ ។

បណ្ណតិវារៈ ចប់

បវត្តិវារៈ

[១៨] ចក្ខុធាតុ របស់សត្វណា រមែងកើតឡើង សោតធាតុរបស់
សត្វនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វដែលមានចក្ខុ មិនមានសោតៈ កាល
កើតឡើង ចក្ខុធាតុរបស់សត្វទាំងនោះ រមែងកើតឡើង ឯសោតធាតុរបស់
សត្វទាំងនោះ រមែងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វមានចក្ខុ មានសោតៈ កាល
កើតឡើង ចក្ខុធាតុរបស់សត្វទាំងនោះរមែងកើតឡើងផង សោតធាតុរមែង
កើតឡើងផង ។ មួយទៀត សោតធាតុរបស់សត្វណា រមែងកើតឡើង ចក្ខុ
ធាតុរបស់សត្វនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វមានសោតៈ មិនមានចក្ខុ
កាលកើតឡើង សោតធាតុរបស់សត្វទាំងនោះ រមែងកើតឡើង ឯចក្ខុធាតុ
របស់សត្វទាំងនោះ រមែងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ មានសោតៈ មានចក្ខុ
កាលកើតឡើង សោតធាតុរបស់សត្វទាំងនោះ រមែងកើតឡើងផង ចក្ខុធាតុ
រមែងកើតឡើងផង ។

[១៩] ចក្ខុធាតុរបស់សត្វណា រមែងកើតឡើង ឃានធាតុរបស់សត្វ
នោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វមានចក្ខុ មិនមានឃានៈ កាលកើតឡើង
ចក្ខុធាតុរបស់សត្វទាំងនោះ រមែងកើតឡើង ឯឃានធាតុរបស់សត្វទាំងនោះ
រមែងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វមានចក្ខុ មានឃានៈ កាលកើតឡើង ចក្ខុធាតុ

របស់សត្វទាំងនោះ រមែងកើតឡើងផង ឃានធាតុ រមែងកើតឡើងផង ។
 មួយទៀត ឃានធាតុរបស់សត្វណា រមែងកើតឡើង ចក្ខុធាតុរបស់សត្វនោះ
 រមែងកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វ មានឃានៈ មិនមានចក្ខុ កាលកើតឡើង
 ឃានធាតុរបស់សត្វទាំងនោះ រមែងកើតឡើង ឯចក្ខុធាតុរបស់សត្វទាំងនោះ
 រមែងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វមានឃានៈ មានចក្ខុ កាលកើតឡើង ឃាន-
 ធាតុរបស់សត្វទាំងនោះ រមែងកើតឡើងផង ចក្ខុធាតុ រមែងកើតឡើងផង ។

[២០] ចក្ខុធាតុរបស់សត្វណា រមែងកើតឡើង រូបធាតុរបស់សត្វ
 នោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត រូបធាតុរបស់សត្វណា រមែង
 កើតឡើង ចក្ខុធាតុរបស់សត្វនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វមានរូប
 មិនមានចក្ខុ កាលកើតឡើង រូបធាតុរបស់សត្វទាំងនោះ រមែងកើតឡើង ឯ
 ចក្ខុធាតុរបស់សត្វទាំងនោះ រមែងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វមានរូប មានចក្ខុ
 កាលកើតឡើង រូបធាតុរបស់សត្វទាំងនោះ រមែងកើតឡើងផង ចក្ខុធាតុ
 រមែងកើតឡើងផង ។

[២១] ចក្ខុធាតុរបស់សត្វណា រមែងកើតឡើង មនោវិញ្ញាណធាតុ
 របស់សត្វនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនោវិញ្ញាណធាតុ
 របស់សត្វណា រមែងកើតឡើង ចក្ខុធាតុរបស់សត្វនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។
 ពួកសត្វមានចិត្ត មិនមានចក្ខុ កាលកើតឡើង មនោវិញ្ញាណធាតុរបស់សត្វ
 ទាំងនោះ រមែងកើតឡើង ឯចក្ខុធាតុរបស់សត្វទាំងនោះ រមែងមិនកើតឡើង
 ទេ ពួកសត្វមានចិត្ត មានចក្ខុ កាលកើតឡើង មនោវិញ្ញាណធាតុរបស់សត្វ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ទាំងនោះ រមែងកើតឡើងផង ចក្ខុធាតុ រមែងកើតឡើងផង ។

[២២] ចក្ខុធាតុរបស់សត្វណា រមែងកើតឡើង ធម្មធាតុរបស់សត្វ
នោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ធម្មធាតុរបស់សត្វណា រមែង
កើតឡើង ចក្ខុធាតុរបស់សត្វនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វមិនមានចក្ខុ
កាលកើតឡើង ធម្មធាតុរបស់សត្វទាំងនោះ រមែងកើតឡើង ឯចក្ខុធាតុរបស់
សត្វទាំងនោះ រមែងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វមានចក្ខុ កាលកើតឡើង
ធម្មធាតុរបស់សត្វទាំងនោះ រមែងកើតឡើងផង ចក្ខុធាតុ រមែងកើតឡើង
ផង ។ អាយតនយមកៈ លោកចែកហើយយ៉ាងណា ឯធាតុយមកៈ បណ្ឌិត
គប្បីចែកធ្វើឲ្យដូចៗ គ្នាយ៉ាងនោះដែរ ។

បរិស្សារៈ

[២៣] បុគ្គលណា កំណត់ដឹងនូវចក្ខុធាតុ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង
នូវសោតធាតុឬ ។ អើ ។ បេ ។

ធាតុយមកៈ បរិច្ចណិដោយបេយ្យាល ចប់

ធាតុយមកៈ ចប់

អដ្ឋកថា

ធាតុយមកៈ

[១-២៣] ឥឡូវនេះ ជាកិច្ចពណ៌នាធាតុយមកៈ ដែលលោករូបរួម សម្តែងហើយ ក្នុងលំដាប់អាយតនយមកៈ ដោយអំណាចធាតុក្នុងធម៌ មាន កុសលជាដើម ដែលលោកសម្តែងហើយ ក្នុងមូលយមកៈទាំងនោះឯង ។ គប្បីជ្រាបការកំណត់ព្រះបាលី តាមន័យដែលលោកពោលហើយ ក្នុង អាយតនយមកៈនោះឯង ។ ក្នុងធាតុយមកៈនេះ មហាវារៈ ៣ មាន បណ្ណតិវារៈជាដើម និងអន្តរវារៈដ៏សេស និងប្រភេទទាំងឡាយ មានប្រភេទ នៃកាលជាដើម រមែងដូចគ្នា ដែលមកហើយក្នុងអាយតនយមកៈនោះឯង ។ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងធាតុយមកៈនេះ លោកពោលរូបធាតុខាងក្នុង និងខាងក្រៅ ហើយ ទើបពោលវិញ្ញាណធាតុតាមលំដាប់ ដើម្បីនិយាយស្រួលដល់ការសួរ យមកៈ ។ យមកៈដែលច្រើនជាងអាយតនយមកៈ ការសួរដែលទ្វេគុណ ដោយយមកៈ និងអត្ថដែលទ្វេគុណដោយការសួរ រមែងមានក្នុងធាតុ- យមកៈនេះ ព្រោះធាតុយមកៈទាំងឡាយ មានច្រើន ។ ការវិនិច្ឆ័យអដ្ឋកថា នៃយមកៈទាំងឡាយ ដែលបានក្នុងយមកៈទាំងឡាយ មានចក្ខុធាតុមូលកៈ ជាដើមនោះ គប្បីជ្រាបតាមន័យដែលពោលហើយ ក្នុងអាយតនយមកៈ នោះឯង ។ គតិនៃអត្ថក្នុងធាតុយមកៈនេះ ដូចគ្នានឹងអាយតនយមកៈនោះ ឯង ។ ម្យ៉ាងទៀត សូម្បីព្រះបាលីលោកក៏សង្ខេបហើយ ព្រោះហេតុនោះ ឯង ។ បរិញ្ញាវារៈ គប្បីជ្រាបថា ជាវារៈតាមប្រក្រតីនោះឯង ដូច្នោះ ។^{១៣៣}

អភិធម្មបិដក

សច្ចយមកៈ

បណ្ណាតិវារៈ

សច្ចៈ ៤ គឺទុក្ខសច្ច ១ សមុទយសច្ច ១ និរោធសច្ច ១ មគ្គសច្ច
១ ។

ឧទ្ទេសវារៈ

[២៤] ទុក្ខ ហៅថា ទុក្ខសច្ច ទុក្ខសច្ច ហៅថា ទុក្ខ ។ សមុទយៈ
ហៅថា សមុទយសច្ច សមុទយសច្ច ហៅថា សមុទយៈ ។ និរោធ ហៅថា
និរោធសច្ច និរោធសច្ច ហៅថា និរោធ ។ មគ្គ ហៅថា មគ្គសច្ច មគ្គសច្ច
ហៅថា មគ្គ ។

[២៥] មិនមែនទុក្ខ មិនហៅថា ទុក្ខសច្ច មិនមែនទុក្ខសច្ច មិនហៅ
ថា ទុក្ខ ។ មិនមែនសមុទយៈ មិនហៅថា សមុទយសច្ច មិនមែនសមុ-
ទយសច្ច មិនហៅថា សមុទយៈ ។ មិនមែននិរោធ មិនហៅថា និរោធសច្ច
មិនមែននិរោធសច្ច មិនហៅថា និរោធ ។ មិនមែនមគ្គ មិនហៅថា មគ្គសច្ច
មិនមែនមគ្គសច្ច មិនហៅថា មគ្គ ។

[២៦] ទុក្ខ ហៅថា ទុក្ខសច្ច សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា សមុ-
ទយសច្ច ។ ទុក្ខ ហៅថា ទុក្ខសច្ច សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា និរោធសច្ច ។
ទុក្ខ ហៅថា ទុក្ខសច្ច សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា មគ្គសច្ច ។ សមុទយៈ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

ហៅថា សមុទេយសច្ច សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា ទុក្ខសច្ច ។ សមុទេយៈ
 ហៅថា សមុទេយសច្ច សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា និរោធសច្ច ។ សមុទេយៈ
 ហៅថា សមុទេយសច្ច សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា មគ្គសច្ច ។ និរោធ ហៅ
 ថា និរោធសច្ច សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា ទុក្ខសច្ច ។ និរោធ ហៅថា
 និរោធសច្ច សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា សមុទេយសច្ច ។ និរោធ ហៅថា
 និរោធសច្ច សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា មគ្គសច្ច ។ មគ្គ ហៅថា មគ្គសច្ច
 សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា ទុក្ខសច្ច ។ មគ្គ ហៅថា មគ្គសច្ច សច្ចៈទាំង
 ឡាយ ហៅថា សមុទេយសច្ច ។ មគ្គ ហៅថា មគ្គសច្ច សច្ចៈទាំងឡាយ
 ហៅថា និរោធសច្ច ។

[២៧] មិនមែនទុក្ខ មិនហៅថា ទុក្ខសច្ច មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ
 មិនហៅថា សមុទេយសច្ច ។ មិនមែនទុក្ខ មិនហៅថា ទុក្ខសច្ច មិនមែន
 សច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា និរោធសច្ច ។ មិនមែនទុក្ខ មិនហៅថា ទុក្ខសច្ច
 មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា មគ្គសច្ច ។ មិនមែនសមុទេយៈ មិន
 ហៅថា សមុទេយសច្ច មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ទុក្ខសច្ច ។
 មិនមែនសមុទេយៈ មិនហៅថា សមុទេយសច្ច មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិន
 ហៅថា និរោធសច្ច ។ មិនមែនសមុទេយៈ មិនហៅថា សមុទេយសច្ច មិន
 មែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា មគ្គសច្ច ។ មិនមែននិរោធ មិនហៅថា
 និរោធសច្ច មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ទុក្ខសច្ច ។ មិនមែននិរោធ
 មិនហៅថា និរោធសច្ច មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សមុទេយសច្ច ។

មិនមែននិរោធិ មិនហៅថា និរោធិសច្ច មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា មគ្គសច្ច ។ មិនមែនមគ្គ មិនហៅថា មគ្គសច្ច មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ទុក្ខសច្ច ។ មិនមែនមគ្គ មិនហៅថា មគ្គសច្ច មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សមុទយសច្ច ។ មិនមែនមគ្គ មិនហៅថា មគ្គសច្ច មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា និរោធិសច្ច ។

[២៨] ទុក្ខ ហៅថា សច្ចៈ សច្ចៈទាំងឡាយហៅថា ទុក្ខ ។ សមុទយៈ ហៅថា សច្ចៈ សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា សមុទយៈ ។ និរោធិ ហៅថា សច្ចៈ សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា និរោធិ ។ មគ្គ ហៅថា សច្ចៈ សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា មគ្គ ។

[២៩] មិនមែនទុក្ខ មិនហៅថា សច្ចៈ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ទុក្ខ ។ មិនមែនសមុទយៈ មិនហៅថា សច្ចៈ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សមុទយៈ ។ មិនមែននិរោធិ មិនហៅថា សច្ចៈ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា និរោធិ ។ មិនមែនមគ្គ មិនហៅថា សច្ចៈ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា មគ្គ ។

[៣០] ទុក្ខ ហៅថា សច្ចៈ សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា សមុទយៈ ។ ទុក្ខ ហៅថា សច្ចៈ សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា និរោធិ ។ ទុក្ខ ហៅថា សច្ចៈ សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា មគ្គ ។ សមុទយៈ ហៅថា សច្ចៈ សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា ទុក្ខ ។ មេមេ សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា មគ្គ ។ និរោធិ ហៅថា សច្ចៈ សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា ទុក្ខ ។ មេមេ សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា មគ្គ ។

មគ្គ ហោថា សច្ចៈ សច្ចៈទាំងឡាយ ហោថា ទុក្ខ ។ មគ្គ ហោថា សច្ចៈ
សច្ចៈទាំងឡាយ ហោថា សមុទយៈ ។ មគ្គ ហោថា សច្ចៈ សច្ចៈទាំង
ឡាយ ហោថា និរោធិ ។

[៣១] មិនមែនទុក្ខ មិនហោថា សច្ចៈ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិន
ហោថា សមុទយៈ ។ មិនមែនទុក្ខ មិនហោថា សច្ចៈ មិនមែនសច្ចៈទាំង
ឡាយ មិនហោថា និរោធិ ។ មិនមែនទុក្ខ មិនហោថា សច្ចៈ មិនមែនសច្ចៈ
ទាំងឡាយ មិនហោថា មគ្គ ។ មិនមែនសមុទយៈ មិនហោថា សច្ចៈ មិន
មែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហោថា ទុក្ខ ។ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិន
ហោថា មគ្គ ។ មិនមែននិរោធិ មិនហោថា សច្ចៈ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ
មិនហោថា ទុក្ខ ។ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហោថា មគ្គ ។ មិន
មែនមគ្គ មិនហោថា សច្ចៈ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហោថា ទុក្ខ ។
មិនមែនមគ្គ មិនហោថា សច្ចៈ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហោថា
សមុទយៈ ។ មិនមែនមគ្គ មិនហោថា សច្ចៈ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ
មិនហោថា និរោធិ ។

ឧទេសវារៈ ចប់

និទ្ទេសវារៈ

[៣២] ទុក្ខ ហោថា ទុក្ខសច្ចៈ ។ អើ ។ ទុក្ខសច្ចៈ ហោថា ទុក្ខ ។
ទុក្ខសច្ចៈដ៏សេស រៀរលែងទុក្ខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយ ទុក្ខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត
ហោថា ទុក្ខសច្ចៈ មិនហោថា ទុក្ខ ឯទុក្ខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយ ទុក្ខប្រព្រឹត្តទៅ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ក្នុងចិត្ត ហោរាថា ទុក្ខផង ហោរាថា ទុក្ខសច្ចផង ។ សមុទេយៈ ហោរាថា សមុ-
 ទេយសច្ច ។ សមុទេយៈដ៏សេស រៀរលែងសមុទេយសច្ច ហោរាថា សមុទេយៈ
 មិនហោរាថា សមុទេយសច្ច ឯសមុទេយសច្ច ហោរាថា សមុទេយៈផង ហោរាថា
 សមុទេយសច្ចផង ។ សមុទេយសច្ច ហោរាថា សមុទេយៈឬ ។ អើ ។ និរោធន
 ហោរាថា និរោធសច្ច ។ និរោធដ៏សេស រៀរលែងនិរោធសច្ច ហោរាថា
 និរោធន មិនហោរាថា និរោធសច្ច ឯនិរោធសច្ច ហោរាថា និរោធផង ហោរាថា
 និរោធសច្ចផង ។ និរោធសច្ច ហោរាថា និរោធឬ ។ អើ ។ មគ្គ ហោរាថា មគ្គ-
 សច្ច ។ មគ្គដ៏សេស រៀរលែងមគ្គសច្ច ហោរាថា មគ្គ មិនហោរាថា
 មគ្គសច្ច ឯមគ្គសច្ច ហោរាថា មគ្គផង ហោរាថា មគ្គសច្ចផង ។ មគ្គសច្ច
 ហោរាថា មគ្គ ។ អើ ។

[៣៣] មិនមែនទុក្ខ មិនហោរាថា ទុក្ខសច្ច ។ ទុក្ខសច្ចដ៏សេស រៀរ
 លែងទុក្ខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយ ទុក្ខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត មិនហោរាថា ទុក្ខ ហោរាថា
 ទុក្ខសច្ច ឯធម្មជាតិដ៏សេស រៀរលែងទុក្ខ និងទុក្ខសច្ចចេញ មិនហោរាថា
 ទុក្ខផង មិនហោរាថា ទុក្ខសច្ចផង ។ មិនមែនទុក្ខសច្ច មិនហោរាថា ទុក្ខ ។
 អើ ។ មិនមែនសមុទេយៈ មិនហោរាថា សមុទេយសច្ច ។ អើ ។ មិនមែន
 សមុទេយសច្ច មិនហោរាថា សមុទេយៈឬ ។ សមុទេយៈដ៏សេស រៀរលែង
 សមុទេយសច្ច មិនហោរាថា សមុទេយសច្ច ហោរាថា សមុទេយៈ ឯសក្ការៈ
 ដ៏សេស រៀរលែងសមុទេយៈ និងសមុទេយសច្ចចេញ មិនហោរាថា សមុទេយៈ
 ផង មិនហោរាថា សមុទេយសច្ចផង ។ មិនមែននិរោធន មិនហោរាថា និរោធសច្ច

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

ឬ ។ អើ ។ មិនមែននិរោធសច្ច មិនហៅថា និរោធឬ ។ និរោធដ៏សេស
 រៀរលែងនិរោធសច្ច មិនហៅថា និរោធសច្ច ហៅថា និរោធ ឯសភាវៈ
 ដ៏សេស រៀរលែងនិរោធ និងនិរោធសច្ចចេញ មិនហៅថា និរោធផង មិន
 ហៅថា និរោធសច្ចផង ។ មិនមែនមគ្គ មិនហៅថា មគ្គសច្ចឬ ។ អើ ។ មិន
 មែនមគ្គសច្ច មិនហៅថា មគ្គឬ ។ មគ្គដ៏សេស រៀរលែងមគ្គសច្ច មិន
 ហៅថា មគ្គសច្ច ហៅថា មគ្គ ឯសភាវៈដ៏សេស រៀរលែងមគ្គ និងមគ្គសច្ច
 ចេញ មិនហៅថា មគ្គផង មិនហៅថា មគ្គសច្ចផង ។

[៣៤] ទុក្ខ ហៅថា ទុក្ខសច្ចឬ ។ អើ ។ សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា
 សមុទយសច្ចឬ ។ សមុទយសច្ច ហៅថា សច្ចៈផង ហៅថា សមុទយសច្ច
 ផង សច្ចៈទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា សច្ចៈ មិនហៅថា សមុទយសច្ចទេ ។
 ទុក្ខ ហៅថា ទុក្ខសច្ចឬ ។ អើ ។ សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា និរោធសច្ច ។ បេ ។
 សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា មគ្គសច្ចឬ ។ មគ្គសច្ច ហៅថា សច្ចៈផង ហៅថា
 មគ្គសច្ចផង សច្ចៈទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា សច្ចៈ មិនហៅថា មគ្គសច្ច
 ទេ ។ សមុទយៈ ហៅថា សមុទយសច្ចឬ ។ សមុទយៈដ៏សេស រៀរលែង
 សមុទយសច្ច ហៅថា សមុទយៈ មិនហៅថា សមុទយសច្ច ឯសមុទយ-
 សច្ច ហៅថា សមុទយៈផង ហៅថា សមុទយសច្ចផង ។ សច្ចៈទាំងឡាយ
 ហៅថា ទុក្ខសច្ច ។ បេ ។ សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា និរោធសច្ច ។ បេ ។ សច្ចៈ
 ទាំងឡាយ ហៅថា មគ្គសច្ចឬ ។ មគ្គសច្ច ហៅថា សច្ចៈផង ហៅថា
 មគ្គសច្ចផង សច្ចៈទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា សច្ចៈ មិនហៅថា មគ្គសច្ច

ទេ ។ និរោធិ ហោថា និរោធិសច្ចុប្ប ។ និរោធិដ៏សេស វៀរលែងនិរោធិសច្ចុ
 ហោថា និរោធិ មិនហោថា និរោធិសច្ចុទេ ឯនិរោធិសច្ចុ ហោថា និរោធិផង
 ហោថា និរោធិសច្ចុផង ។ សច្ចុៈទាំងឡាយ ហោថា ទុក្ខសច្ចុ ។ បេ ។ សច្ចុៈ
 ទាំងឡាយ ហោថា សមុទយសច្ចុ ។ បេ ។ សច្ចុៈទាំងឡាយ ហោថា មគ្គសច្ចុ
 ប្ប ។ មគ្គសច្ចុ ហោថា សច្ចុៈផង ហោថា មគ្គសច្ចុផង សច្ចុៈទាំងឡាយដ៏
 សេស ហោថា សច្ចុៈ មិនហោថា មគ្គសច្ចុទេ ។ មគ្គ ហោថា មគ្គសច្ចុប្ប ។
 មគ្គដ៏សេស វៀរលែងមគ្គសច្ចុ ហោថា មគ្គ មិនហោថា មគ្គសច្ចុទេ ឯមគ្គ-
 សច្ចុ ហោថា មគ្គផង ហោថា មគ្គសច្ចុផង ។ សច្ចុៈទាំងឡាយ ហោថា
 ទុក្ខសច្ចុ ។ បេ ។ សច្ចុៈទាំងឡាយ ហោថា សមុទយសច្ចុ ។ បេ ។ សច្ចុៈទាំង
 ឡាយ ហោថា និរោធិសច្ចុប្ប ។ និរោធិសច្ចុ ហោថា សច្ចុៈផង ហោថា
 និរោធិសច្ចុផង សច្ចុៈទាំងឡាយដ៏សេស ហោថា សច្ចុៈ មិនហោថា
 និរោធិសច្ចុទេ ។

[៣៥] មិនមែនទុក្ខ មិនហោថា ទុក្ខសច្ចុប្ប ។ ទុក្ខសច្ចុដ៏សេស វៀរ
 លែងទុក្ខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយ ទុក្ខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តចេញ មិនហោថា ទុក្ខ
 ហោថា ទុក្ខសច្ចុ ធម្មជាតិដ៏សេស វៀរលែងទុក្ខ និងទុក្ខសច្ចុចេញ មិនហោ
 ថា ទុក្ខផង មិនហោថា ទុក្ខសច្ចុផង ។ មិនមែនសច្ចុៈទាំងឡាយ មិនហោថា
 សមុទយសច្ចុប្ប ។ អើ ។ មិនមែនទុក្ខ មិនហោថា ទុក្ខសច្ចុប្ប ។ ទុក្ខសច្ចុ
 ដ៏សេស វៀរលែងទុក្ខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយ ទុក្ខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តចេញ មិន
 ហោថា ទុក្ខ ហោថា ទុក្ខសច្ចុ ធម្មជាតិដ៏សេស វៀរលែងទុក្ខ និងទុក្ខសច្ចុ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

ចេញ មិនហៅថា ទុក្ខផង មិនហៅថា ទុក្ខសច្ចផង ។ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា និរោធសច្ច ។ បេ ។ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា មគ្គសច្ច ។ អើ ។ មិនមែនសមុទយៈ មិនហៅថា សមុទយសច្ច ។ អើ ។ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ទុក្ខសច្ច ។ អើ ។ មិនមែនសមុទយៈ មិនហៅថា សមុទយសច្ច ។ អើ ។ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា និរោធសច្ច ។ បេ ។ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា មគ្គសច្ច ។ អើ ។ មិនមែននិរោធ មិនហៅថា និរោធសច្ច ។ អើ ។ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ទុក្ខសច្ច ។ បេ ។ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សមុទយសច្ច ។ បេ ។ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា មគ្គសច្ច ។ អើ ។ មិនមែនមគ្គ មិនហៅថា មគ្គសច្ច ។ អើ ។ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ទុក្ខសច្ច ។ អើ ។ មិនមែនមគ្គ មិនហៅថា មគ្គសច្ច ។ អើ ។ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា សមុទយសច្ច ។ បេ ។ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា និរោធសច្ច ។ អើ ។

[៣៦] ទុក្ខ ហៅថា សច្ចៈ ។ អើ ។ សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា ទុក្ខសច្ច ។ ទុក្ខសច្ច ហៅថា សច្ចៈផង ហៅថា ទុក្ខសច្ចផង សច្ចៈទាំងឡាយ ដ៏សេស ហៅថា សច្ចៈ មិនហៅថា ទុក្ខសច្ចទេ ។ សមុទយៈ ហៅថា សច្ចៈ ។ អើ ។ បេ ។ និរោធ ហៅថា សច្ចៈ ។ អើ ។ បេ ។ មគ្គ ហៅថា សច្ចៈ ។ អើ ។ សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា មគ្គសច្ច ។ មគ្គសច្ច ហៅថា សច្ចៈផង ហៅថា មគ្គសច្ចផង សច្ចៈទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា សច្ចៈ មិនហៅ

ថា មគ្គសច្ចទេ ។

[៣៧] មិនមែនទុក្ខ មិនហៅថា សច្ចៈឬ ។ សច្ចៈទាំងឡាយដ៏សេស
 រៀរលែងទុក្ខ មិនហៅថា ទុក្ខ ហៅថា សច្ចៈ ធម្មជាតិដ៏សេស រៀរលែង
 ទុក្ខ និងសច្ចៈចេញ មិនហៅថា ទុក្ខផង មិនហៅថា សច្ចៈផង ។ មិនមែន
 សច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ទុក្ខសច្ចៈឬ ។ អើ ។ មិនមែនសមុទយៈ មិន
 ហៅថា សច្ចៈឬ ។ (សច្ចៈដ៏សេស) រៀរលែងសមុទយៈ ។លេ។ មិនមែន
 និរោធិ មិនហៅថា សច្ចៈឬ ។ (សច្ចៈដ៏សេស) រៀរលែងនិរោធិ ។លេ។
 មិនមែនមគ្គ មិនហៅថា សច្ចៈឬ ។ សច្ចៈទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងមគ្គ
 មិនហៅថា មគ្គ ហៅថា សច្ចៈ ធម្មជាតិដ៏សេស រៀរលែងមគ្គ និងសច្ចៈ
 ចេញ មិនហៅថា មគ្គផង មិនហៅថា សច្ចៈផង ។ មិនមែនសច្ចៈ
 ទាំងឡាយ មិនហៅថា មគ្គសច្ចៈឬ ។ អើ ។

[៣៨] ទុក្ខ ហៅថា សច្ចៈឬ ។ អើ ។ សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា
 សមុទយសច្ចៈឬ ។ សមុទយសច្ចៈ ហៅថា សច្ចៈផង ហៅថា សមុទយសច្ចៈ
 ផង សច្ចៈទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា សច្ចៈ មិនហៅថា សមុទយសច្ចៈទេ ។
 ទុក្ខ ហៅថា សច្ចៈឬ ។ អើ ។ សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា និរោធិសច្ចៈ ។លេ។
 សច្ចៈទាំងឡាយ ហៅថា មគ្គសច្ចៈឬ ។ មគ្គសច្ចៈ ហៅថា សច្ចៈផង ហៅ
 ថា មគ្គសច្ចៈផង សច្ចៈទាំងឡាយដ៏សេស ហៅថា សច្ចៈ មិនហៅថា
 មគ្គសច្ចៈទេ ។ សមុទយៈ ហៅថា សច្ចៈឬ ។ អើ ។លេ។ និរោធិ ហៅថា
 សច្ចៈឬ ។ អើ ។លេ។ មគ្គ ហៅថា សច្ចៈឬ ។ អើ ។ សច្ចៈទាំងឡាយ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

ហោរាថា ទុក្ខសច្ច ។ បេ ។ សច្ចៈទាំងឡាយ ហោរាថា សមុទយសច្ច ។ បេ ។
សច្ចៈទាំងឡាយ ហោរាថា និរោធសច្ច ។ និរោធសច្ច ហោរាថា សច្ចៈផង
ហោរាថា និរោធសច្ចផង សច្ចៈទាំងឡាយដ៏សេស ហោរាថា សច្ចៈ មិនហោរា
ថា និរោធសច្ចទេ ។

[៣៧] មិនមែនទុក្ខ មិនហោរាថា សច្ចៈឬ ។ សច្ចៈទាំងឡាយដ៏សេស
រឿរលែងទុក្ខ មិនហោរាថា ទុក្ខ ហោរាថា សច្ចៈ ធម្មជាតិដ៏សេស រឿរលែង
ទុក្ខ និងសច្ចៈចេញ មិនហោរាថា ទុក្ខផង មិនហោរាថា សច្ចៈផង ។ មិនមែន
សច្ចៈទាំងឡាយ មិនហោរាថា សមុទយសច្ច ។ អើ ។ មិនមែនទុក្ខ មិន
ហោរាថា សច្ចៈឬ ។ សច្ចៈទាំងឡាយដ៏សេស រឿរលែងទុក្ខ មិនហោរាថា ទុក្ខ
ហោរាថា សច្ចៈ ធម្មជាតិដ៏សេស រឿរលែងទុក្ខ និងសច្ចៈចេញ មិនហោរាថា
ទុក្ខផង មិនហោរាថា សច្ចៈផង ។ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហោរាថា
និរោធសច្ច ។ បេ ។ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហោរាថា មគ្គសច្ច ។
អើ ។ មិនមែនសមុទយៈ មិនហោរាថា សច្ចៈឬ ។ សច្ចៈទាំងឡាយដ៏សេស
រឿរលែងសមុទយៈ មិនហោរាថា សមុទយៈ ហោរាថា សច្ចៈ ធម្មជាតិដ៏សេស
រឿរលែងសមុទយៈ និងសច្ចៈចេញ មិនហោរាថា សមុទយៈផង មិនហោរាថា
សច្ចៈផង ។ បេ ។ មិនមែននិរោធិ មិនហោរាថា សច្ចៈឬ ។ (សច្ចៈទាំងឡាយ
ដ៏សេស) រឿរលែងនិរោធិ ។ បេ ។ មិនមែនមគ្គ មិនហោរាថា សច្ចៈឬ ។
សច្ចៈទាំងឡាយដ៏សេស រឿរលែងមគ្គ មិនហោរាថា មគ្គ ហោរាថា សច្ចៈ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ធម្មជាតិដ៏សេស រៀរលែងមគ្គ និងសច្ចៈចេញ មិនហៅថា មគ្គផង មិនហៅ
 ថា សច្ចៈផង ។ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិនហៅថា ទុក្ខសច្ចៈ ។ អើ ។
 មិនមែនមគ្គ មិនហៅថា សច្ចៈ ។ សច្ចៈទាំងឡាយដ៏សេស រៀរលែងមគ្គ
 មិនហៅថា មគ្គ ហៅថា សច្ចៈ ធម្មជាតិដ៏សេស រៀរលែងមគ្គ និងសច្ចៈ
 ចេញ មិនហៅថា មគ្គផង មិនហៅថា សច្ចៈផង ។ មិនមែនសច្ចៈទាំង
 ឡាយ មិនហៅថា សមុទេយសច្ចៈ ។ បេ ។ មិនមែនសច្ចៈទាំងឡាយ មិន
 ហៅថា និរោធសច្ចៈ ។ អើ ។

បណ្ណតិវារៈ ចប់

បវត្តិវារៈ

[៤០] ទុក្ខសច្ចៈរបស់សត្វណា កើតឡើង សមុទេយសច្ចៈរបស់សត្វ
 នោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ ទុក្ខសច្ចៈ
 របស់សត្វទាំងនោះ រមែងកើតឡើងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាក
 តណ្ហា ក្នុងកាលជាបច្ចុប្បន្ន ឯសមុទេយសច្ចៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ទេ ទុក្ខសច្ចៈរបស់សត្វទាំងនោះ រមែងកើតឡើងផង សមុទេយសច្ចៈ រមែង
 កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា ។ មួយទៀត សមុទេយសច្ចៈរបស់
 សត្វណា កើតឡើង ទុក្ខសច្ចៈរបស់សត្វនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៤១] ទុក្ខសច្ចៈរបស់សត្វណា កើតឡើង មគ្គសច្ចៈរបស់សត្វនោះ
 រមែងកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ ទុក្ខសច្ចៈរបស់
 សត្វទាំងនោះ រមែងកើតឡើងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកមគ្គ ក្នុង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

បច្ចុប្បន្ន ឯមគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វ
 ទាំងនោះ រមែងកើតឡើងផង មគ្គសច្ចរមែងកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃមគ្គក្នុងបញ្ចវេកាការកត ។ មួយទៀត មគ្គសច្ចរបស់សត្វណា កើតឡើង
 ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ មគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ
 រមែងកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ ក្នុងអរូបកត ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ មគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ រមែងកើតឡើងផង
 ទុក្ខសច្ច រមែងកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ ក្នុងបញ្ចវេកាការកត ។

[៤២] សមុទេយសច្ចរបស់សត្វណា កើតឡើង មគ្គសច្ចរបស់សត្វ
 នោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ មិនកើតឡើងទេ ។ មួយទៀត មគ្គសច្ចរបស់
 សត្វណា កើតឡើង សមុទេយសច្ចរបស់សត្វនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។
 មិនកើតឡើងទេ ។

[៤៣] ទុក្ខសច្ច កើតឡើងក្នុងទីណា សមុទេយសច្ច រមែងកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ចរមែងកើតឡើងក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯសមុទេយសច្ច
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ទុក្ខសច្ច រមែងកើតឡើងផង សមុទេយសច្ច
 រមែងកើតឡើងផង ក្នុងចតុវេកាការសត្វ និងបញ្ចវេកាការសត្វនោះ ។ មួយ
 ទៀត សមុទេយសច្ច កើតឡើង ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច រមែងកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤៤] ទុក្ខសច្ច កើតឡើងក្នុងទីណា មគ្គសច្ច រមែងកើតឡើងក្នុង
 ទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ច រមែងកើតឡើងក្នុងអបាយសត្វ និងអសញ្ញាសត្វនោះ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឯមគ្គសច្ច មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ ទុក្ខសច្ច រមែងកើតឡើងផង
មគ្គសច្ច រមែងកើតឡើងផង ក្នុងចតុរោការសត្វ និងបញ្ចារោការសត្វ
ដ៏សេសនោះ ។ មួយទៀត មគ្គសច្ច កើតឡើងក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច រមែង
កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤៥] សមុទយសច្ច កើតឡើងក្នុងទីណា មគ្គសច្ច រមែងកើតឡើង
ក្នុងទីនោះឬ ។ សមុទយសច្ច រមែងកើតឡើងក្នុងអបាយសត្វនោះ ឯមគ្គសច្ច
មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ សមុទយសច្ច រមែងកើតឡើងផង មគ្គសច្ច រមែង
កើតឡើងផង ក្នុងចតុរោការសត្វ និងបញ្ចារោការសត្វដ៏សេសនោះ ។ មួយ
ទៀត មគ្គសច្ច កើតឡើងក្នុងទីណា សមុទយសច្ច រមែងកើតឡើងក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។

[៤៦] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងក្នុងទីណា សមុទយសច្ច
របស់សត្វនោះ រមែងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពាក្យថា របស់សត្វណាក្តី
ពាក្យថា របស់សត្វណា ក្នុងទីណាក្តី បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារដូចគ្នាចុះ ។

[៤៧] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សមុទយសច្ច របស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សមុទយសច្ចរបស់សត្វ
ណា មិនកើតឡើង ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វទាំង
អស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ សមុទយសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ រមែងមិនកើត
ឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកតណ្ហា ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ឯទុក្ខសច្ច
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាល

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

ច្បុក សមុទយសច្ចរបស់សត្វទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើងផង ទុក្ខសច្ច មិន
កើតឡើងផង ក្នុងកងក្ល័យនៃចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្នផង ក្នុងឧប្បាទក្ល័យនៃមគ្គ
និងផល ក្នុងអរូបកតផង ។

[៤៨] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មគ្គសច្ច របស់សត្វ
នោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
ឧប្បាទក្ល័យនៃមគ្គក្នុងអរូបកត ឯមគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុក ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើងផង មគ្គសច្ចមិនកើតឡើងផង ក្នុងកងក្ល័យនៃចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន
ផង ក្នុងឧប្បាទក្ល័យនៃផល ក្នុងអរូបកតផង ។ មួយទៀត មគ្គសច្ចរបស់
សត្វណា មិនកើតឡើង ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួក
សត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ មគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ក្នុងឧប្បាទក្ល័យ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកមគ្គ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ឯទុក្ខសច្ចរបស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុក មគ្គ-
សច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើងផង ក្នុង
កងក្ល័យនៃចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្នផង ក្នុងឧប្បាទក្ល័យនៃផលក្នុងអរូបកតផង ។

[៤៩] សមុទយសច្ចរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង មគ្គសច្ចរបស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ សមុទយសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ក្នុងឧប្បាទក្ល័យនៃមគ្គ ឯមគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
ឡើងទេ សមុទយសច្ចរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់និរោធ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកើតឡើងផង មគ្គសច្ច មិនកើតឡើងផង ក្នុងកង្ខត្តាណៈនៃចិត្ត និងក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកតណ្ហា និងប្រាសចាកមគ្គរបស់ពួកសត្វ
 ទាំងអស់ ។ មួយទៀត មគ្គសច្ចរបស់សត្វណា មិនកើតឡើង សមុទយសច្ច
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ មគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា ឯសមុទយសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនកើតឡើងទេ មគ្គសច្ចរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់និរោធ
 មិនកើតឡើងផង សមុទយសច្ចមិនកើតឡើងផង ក្នុងកង្ខត្តាណៈនៃចិត្ត និង
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកមគ្គ និងប្រាសចាកតណ្ហារបស់ពួក
 សត្វទាំងអស់ ។

[៥០] ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើងក្នុងទីណា សមុទយសច្ច មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយទៀត សមុទយសច្ច មិនកើតឡើងក្នុងទី
 ណា ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើង ។

[៥១] ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើងក្នុងទីណា មគ្គសច្ច មិនកើតឡើងក្នុង
 ទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយទៀត មគ្គសច្ច មិនកើតឡើងក្នុងទីណា ទុក្ខ-
 សច្ច មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើង ។

[៥២] សមុទយសច្ច មិនកើតឡើងក្នុងទីណា មគ្គសច្ច មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មគ្គសច្ច មិនកើតឡើងក្នុងទីណា សមុ-
 ទយសច្ច មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ មគ្គសច្ច មិនកើតឡើងក្នុងអបាយ
 នោះ ឯសមុទយសច្ច មិនមែនជាមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ។ មគ្គសច្ច មិន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

កើតឡើងផង សមុទេយសច្ច មិនកើតឡើងផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ។

[៥៣] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងក្នុងទីណា សមុទេយ-
សច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វ
នោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ
សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត
ដែលប្រាសចាកតណ្ហា ក្នុងបច្ចុប្បន្នក្នុងទីនោះ ឯទុក្ខសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្យុត សមុ-
ទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើងផង
ក្នុងភ្នំក្នុងក្នុងនៃចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុង
អរូបភព ក្នុងទីនោះ ។

[៥៤] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងក្នុងទីណា មគ្គសច្ច
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គក្នុងអរូបភពនោះ ឯមគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំង
នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្យុត
ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មគ្គសច្ចមិនកើតឡើងផង
ក្នុងភ្នំក្នុងក្នុងនៃចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃផល ក្នុងអរូបភព
ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងក្នុងទីណា
ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាល

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ចាប់បដិសន្ធិ មគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
 ចិត្តដែលប្រាសចាកមគ្គ ក្នុងបច្ចុប្បន្នក្នុងទីនោះ ឯទុក្ខសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត មគ្គសច្ច
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើងផង ក្នុង
 ក្លក្លក្លាណៈនៃចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃផល ក្នុងអរូបកត ក្នុង
 ទីនោះ ។

[៥៥] សមុទយសច្ចរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងក្នុងទីណា មគ្គ-
 សច្ចរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ សមុទយសច្ចរបស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ ក្នុងទីនោះ ឯមគ្គសច្ចរបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ។ សមុទយសច្ចរបស់
 ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់និរោធិ មិនកើតឡើងផង មគ្គសច្ច
 មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្លក្លក្លាណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ដែល
 ប្រាសចាកតណ្ហា និងប្រាសចាកមគ្គរបស់ពួកសត្វទាំងអស់ ។ មួយទៀត
 មគ្គសច្ចរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងក្នុងទីណា សមុទយសច្ចរបស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា ក្នុងទីនោះ ឯសមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មគ្គសច្ច របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំង
 នោះ ដែលចូលកាន់និរោធិ មិនកើតឡើងផង សមុទយសច្ច មិនកើតឡើង
 ផង ក្នុងក្លក្លក្លាណៈនៃចិត្ត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកមគ្គ និង

ប្រាសចាកតណ្ហារបស់ពួកសត្វទាំងអស់ ក្នុងទីនោះ ។

[៥៦] ទុក្ខសច្ចៈរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ សមុទេយសច្ចៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សមុទេយសច្ចៈរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ទុក្ខសច្ចៈរបស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[៥៧] ទុក្ខសច្ចៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ មគ្គសច្ចៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ ទុក្ខសច្ចៈរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កើតឡើងហើយ ឯមគ្គសច្ចៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយទេ ទុក្ខសច្ចៈរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កើតឡើងហើយផង មគ្គសច្ចៈ កើតឡើងហើយផង ។ មួយទៀត មគ្គសច្ចៈរបស់សត្វណា (កើតឡើងហើយ) ។បេ។ ឬ ។ អើ ។

[៥៨] សមុទេយសច្ចៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ មគ្គសច្ចៈ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ សមុទេយសច្ចៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កើតឡើងហើយ ឯមគ្គសច្ចៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយទេ សមុទេយសច្ចៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កើតឡើងហើយផង មគ្គសច្ចៈ កើតឡើងហើយផង ។ មួយទៀត មគ្គសច្ចៈ របស់សត្វណា (កើតឡើងហើយ) ។បេ។ ឬ ។ អើ ។

[៥៩] ទុក្ខសច្ចៈ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។បេ។ ពាក្យថា ក្នុងទីណា ប្រហែលៗ គ្នា ក្នុងទីទាំងពួង ការធ្វើនូវរបៀបផ្សេងៗ ក៏ប្រហែលគ្នា

នឹងពាក្យថា ក្នុងទីណា ខាងក្រោមដែរ ។

[៦០] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សមុ-
ទយសច្ច របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ច កើត
ឡើយហើយក្នុងចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងពួក
អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ ក្នុងទីនោះ ឯសមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ ដែល
ស្ថិតនៅក្នុងចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព កើតឡើងហើយផង សមុ-
ទយសច្ច កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សមុទយសច្ចរបស់
សត្វណា (កើតឡើងហើយ) ក្នុងទីណា ។បេ។ ឬ ។ អើ ។

[៦១] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងហើយក្នុងទីណា មគ្គសច្ច
របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ច កើតឡើងក្នុងចិត្ត
ទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងពួកអសញ្ញាសត្វទាំង
នោះ ដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងទីនោះ ឯមគ្គសច្ចរបស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយក្នុងទីនោះទេ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
ដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កើតឡើងហើយផង មគ្គសច្ច កើតឡើង
ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា (កើតឡើង
ហើយ) ក្នុងទីណា ។បេ។ ឬ ។ អើ ។

[៦២] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ សមុទយសច្ច

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

កើតឡើងហើយ ក្នុងអកុសលចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុង
ប្រព្រឹត្តទៅ និងពួកសត្វទាំងនោះ ដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤
ក្នុងទីនោះ ឯមគ្គសច្ចៈរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
សមុទេយសច្ចៈ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កើត
ឡើងហើយផង មគ្គសច្ចៈ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត
មគ្គសច្ចៈ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ។ ឬ ។ អើ ។

[៦៣] ទុក្ខសច្ចៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ សមុទេយសច្ចៈ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយទៀត សមុ-
ទេយសច្ចៈរបស់សត្វណា (មិនកើតឡើងហើយ) ។ បេ។ ឬ ។ មិនមានទេ ។

[៦៤] ទុក្ខសច្ចៈរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ មគ្គសច្ចៈរបស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយទៀត មគ្គសច្ចៈរបស់
សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ទុក្ខសច្ចៈរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។
កើតឡើងហើយ ។

[៦៥] សមុទេយសច្ចៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ មគ្គសច្ចៈ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយទៀត មគ្គសច្ចៈ
របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ សមុទេយសច្ចៈ របស់សត្វនោះ មិនកើត
ឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[៦៦] ទុក្ខសច្ចៈ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ។

[៦៧] ទុក្ខសច្ចៈ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយទៀត សមុទយសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ សមុទយសច្ច
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ
 និងពួកអសញ្ញាសត្វនោះ ក្នុងទីនោះ ឯទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស
 សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ទុក្ខសច្ច មិន
 កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះទេ ។

[៦៨] ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា មគ្គ-
 សច្ចរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត មគ្គសច្ចរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ចរបស់
 សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធា-
 វាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងពួកអសញ្ញាសត្វ ដែលមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវ
 សច្ចៈ ៤ មគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែ
 ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួក
 សត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើងហើយផង ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦៩] សមុទយសច្ចរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

ទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សមុទយ-
 សច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អកុសលចិត្តទី ២
 របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងពួកសត្វដែលមិនទាន់ត្រាស់
 ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះ តែសមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងពួក
 អសញ្ញាសត្វ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង សមុ-
 ទយសច្ច មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧០] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សមុទយសច្ច របស់
 សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គ
 ដ៏ប្រសើរ និងពួកសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ទុក្ខ-
 សច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង (ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តនោះ) តែសមុ-
 ទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំង
 នោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង សមុទយសច្ច នឹងកើតឡើងផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត សមុទយសច្ចរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើងឬ ។ បេ ។ អើ ។

[៧១] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មគ្គសច្ចរបស់សត្វនោះ
 នឹងកើតឡើងឬ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និង
 ពួកសត្វណា ជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 កើតឡើង តែមគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ នឹង

បាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ឬក៏សត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ
ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងកើតឡើងផង ។
មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ចរបស់សត្វណា (នឹងកើតឡើង) ឬ ។បេ។ អើ ។

[៧២] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មគ្គសច្ច របស់
សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វណា ជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ
សមុទយសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំង
នោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គ សមុទយសច្ចរបស់
សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាង
ទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សមុទយសច្ច របស់សត្វ
នោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់
នៃចិត្តណា មគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង (ក្នុងលំដាប់នៃចិត្ត
នោះ) តែសមុទយសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឬក៏សត្វ
ដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ មគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង
សមុទយសច្ច នឹងកើតឡើងផង ។

[៧៣] ទុក្ខសច្ច នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ។បេ។

[៧៤] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា នឹងកើតឡើងក្នុងទីណា សមុទយសច្ច
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែល
ប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ ពួកសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្ត
ណា នឹងពួកអសញ្ញាសត្វ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

(ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តនោះ) តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលស្ថិតនៅក្នុងបតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង សមុទេយសច្ច នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា (នឹងកើតឡើង) ក្នុងទីណាឬ ។ បេ ។ អើ ។

[៧៥] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងពួកសត្វណា ជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងអបាយ និងពួកអសញ្ញាសត្វ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ (ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តនោះ) ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងកើតឡើងក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៧៦] សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា នឹងកើតឡើងក្នុងទីណា មគ្គសច្ចរបស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងអបាយ និងពួកសត្វណា ជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ សមុទេយសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ នឹង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គ សមុទយសច្ចរបស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ចរបស់សត្វណា នឹងកើតឡើងក្នុងទីណា សមុទយ-
 សច្ចរបស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វនឹងបាននូវមគ្គ
 ដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា មគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ (ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តនោះ) តែសមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ មគ្គសច្ច
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង សមុទយសច្ច នឹងកើតឡើងផង
 ក្នុងទីនោះ ។

[៧៧] ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សមុទយសច្ចរបស់
 សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទយសច្ចរបស់
 សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។
 ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងពួកសត្វ នឹងបាន
 នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង (ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តនោះ) តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត សមុ-
 ទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ទុក្ខសច្ច នឹងមិនកើត
 ឡើងផង ។

[៧៨] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មគ្គសច្ច របស់

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់
 សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។
 ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងពួកសត្វណា ជា
 បុគ្គល នឹងមិនបាននូវមគ្គ មគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែល
 ប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ផង ទុក្ខសច្ច នឹងមិនកើតឡើងផង ។

[៧៩] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មគ្គសច្ច
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុង
 លំដាប់នៃចិត្តណា សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែ
 មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ព្រះអរហន្តទាំង
 ឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះ
 នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វណា ជាបុគ្គល នឹងមិនបាននូវមគ្គ មគ្គសច្ច
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ តែសមុទយសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គ
 ដ៏ប្រសើរ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង សមុទយសច្ច
 នឹងមិនកើតឡើងផង ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៨០] ទុក្ខសច្ច នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៨១] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា នឹងពួកអសញ្ញាសត្វ សមុទេយសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ (ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តនោះ) តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីផុត សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ទុក្ខសច្ច នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៨២] ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីណា មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ចរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ ពួកសត្វណា ជាបុប្ផន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងអបាយ នឹងពួកអសញ្ញាសត្វ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត មគ្គសច្ចរបស់

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ទុក្ខសច្ចនឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៨៣] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វនឹងបាន នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ (ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តនោះ) តែមគ្គសច្ច របស់ សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ព្រះអរហន្តទាំង ឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងពួកអសញ្ញាសត្វ សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែលកើតក្នុងអបាយ និងពួកសត្វណា ជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសមុទយ- សច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ព្រះអរហន្ត ទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងពួកអសញ្ញាសត្វ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង សមុទយសច្ច នឹងមិនកើតឡើង ផង ក្នុងទីនោះ ។

[៨៤] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើង សមុទយសច្ច របស់សត្វ នោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទយសច្ច របស់សត្វ ណា កើតឡើងហើយ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៤៦០

ទាំងអស់ កាលច្បុត ក្នុងកងក្បណៈនៃចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្បណៈ
នៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
ហើយ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់
កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្បណៈនៃចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន សមុទេយសច្ចរបស់
សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ទុក្ខសច្ច កើតឡើងផង ។

[៨៥] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើង មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ
កើតឡើងហើយឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាល
ចាប់បដិសន្ធិក្នុងឧប្បាទក្បណៈនៃចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ
កើតឡើង តែមគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ពួកសត្វដែល
ជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្បណៈនៃចិត្ត ក្នុង
បច្ចុប្បន្ន ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មគ្គសច្ច កើតឡើង
ហើយផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ចរបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ
ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវ
សច្ចៈ ៤ កាលច្បុត ក្នុងកងក្បណៈនៃចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្បណៈ
នៃមគ្គ និងផលក្នុងអរូបភព មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ
តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់
ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្បណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
មគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ទុក្ខសច្ច កើតឡើងផង ។

[៨៦] សមុទេយសច្ចរបស់សត្វណា កើតឡើង មគ្គសច្ចរបស់សត្វ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

នោះ កើតឡើងហើយឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ
 ៤ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា សមុទេយសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
 តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នក
 ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា សមុទេយសច្ចរបស់សត្វ
 ទាំងនោះ កើតឡើងផង មគ្គសច្ច កើតឡើងហើយផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មគ្គសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ សមុទេយសច្ចរបស់សត្វនោះ
 កើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងក្នុងក្ខណៈនៃ
 តណ្ហា និងពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធ ក្នុងចិត្តដែលប្រាសចាកតណ្ហា
 កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែសមុ-
 ទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់
 ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើងហើយផង សមុទេយសច្ច កើតឡើងផង ។

[៨៧] ទុក្ខសច្ច កើតឡើងក្នុងទីណា ។ បេ ។ ក្នុងទីណា ប្រហែលគ្នា
 ទាំងអស់ ។

[៨៨] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងក្នុងទីណា សមុទេយសច្ច
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃឧប្បត្តិចិត្ត និងពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ ទុក្ខ-
 សច្ច របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលចូលទៅ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កាន់ចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង សមុទេយសច្ច កើតឡើងហើយ
 ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 ច្បុតចាកចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព សមុទេយសច្ច របស់សត្វ
 ទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុរោការភព និងបញ្ច-
 រោការភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន សមុទេយសច្ច របស់សត្វ
 ទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ទុក្ខសច្ច កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៨៩] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងក្នុងទីណា មគ្គសច្ច របស់
 សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ ពួកសត្វដែល
 ជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
 ឧប្បត្តិចិត្ត និងពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
 ចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ
 មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 ដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
 ចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មគ្គសច្ចកើត
 ឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ចរេបស់សត្វនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។
 ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលច្បុតក្នុងកងក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបកព មគ្គសច្ច រេបស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច រេបស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន មគ្គសច្ច រេបស់សត្វទាំង
 នោះ កើតឡើងហើយផង ទុក្ខសច្ច កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧០] សមុទយសច្ច រេបស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា មគ្គសច្ច
 រេបស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិន
 ទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា សមុទយសច្ច រេបស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច រេបស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា សមុទយសច្ច រេបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង
 មគ្គសច្ច កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ចរេបស់
 សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សមុទយសច្ចរេបស់សត្វនោះ កើត
 ឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងកងក្ខណៈ
 នៃតណ្ហា ក្នុងចិត្តដែលប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ មគ្គសច្ច រេបស់
 សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច រេបស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងឧប្បា-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ទុក្ខណៈនៃតណ្ហា មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង សមុ-
ទេយសច្ច កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧១] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សមុទេយសច្ចរបស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត
សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វនោះ
មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

[៧២] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មគ្គសច្ច របស់សត្វ
នោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤
កាលច្បុតក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទុក្ខណៈនៃមគ្គ និង
ផល ក្នុងអរូបកព ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែមគ្គសច្ច
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នក
មិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលច្បុតក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មគ្គសច្ចមិនកើតឡើងហើយ
ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ចរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ទុក្ខសច្ច
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវ
សច្ចៈ ៤ កាលចាប់បដិសន្ធិក្នុងឧប្បាទុក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន មគ្គសច្ច
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤
កាលច្បុតក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ

មិនកើតឡើងហើយផង ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើងផង ។

[៧៣] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងកងក្ខណៈនៃតណ្ហា និងពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធ ក្នុងចិត្តដែលប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងកងក្ខណៈនៃតណ្ហា និងពួកអសញ្ញាសត្វក្នុងចិត្តដែលប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះមិនកើតឡើងផង មគ្គសច្ច មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ តែសមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងកងក្ខណៈនៃតណ្ហា និងពួកអសញ្ញាសត្វ ក្នុងចិត្តដែលប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង សមុទយសច្ច មិនកើតឡើងផង ។

[៧៤] ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ។

[៧៥] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងក្នុងទីណា សមុទយ-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 ច្បុតចាកចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 និងក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងពួក
 អសញ្ញាសត្វ កាលច្បុតក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃឧប្បត្តិចិត្ត ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើងផង សមុទេយសច្ច មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 ណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសុទ្ធាវាស-
 សត្វ និងពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃ
 ឧប្បត្តិចិត្ត សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងពួកអសញ្ញាសត្វ កាលច្បុតក្នុងក្លិនក្លាណៈ នៃឧប្បត្តិ-
 ចិត្ត សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ទុក្ខសច្ច
 មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៦] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងក្នុងទីណា មគ្គសច្ច
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នក
 ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលច្បុតក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុង
 ឧប្បាទក្លាណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់
ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលច្បុតក្នុងកង្ខណៈនៃឧប្បត្តិចិត្ត និងពួកអសញ្ញា-
សត្វ កាលច្បុតក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំង
នោះ មិនកើតឡើងផង មគ្គសច្ច មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ
ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុង
ឧប្បាទក្ខណៈនៃឧប្បត្តិចិត្ត និងពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ ក្នុង
ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់
ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលច្បុតក្នុងកង្ខណៈនៃឧប្បត្តិចិត្ត និងពួកអសញ្ញាសត្វ
កាលច្បុតក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើងហើយផង ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៧៧] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងក្នុងទីណា មគ្គសច្ច
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នក
ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងកង្ខណៈនៃតណ្ហា និងក្នុងកាលដែលចិត្តប្រាសចាក
តណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៤៦៨

ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកសត្វ
 ដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃតណ្ហា និងក្នុង
 កាលដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងពួកអសញ្ញាសត្វ សមុ-
 ទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មគ្គសច្ច មិនកើតឡើង
 ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីណា សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃតណ្ហា មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែ
 សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកសត្វដែលជាអ្នក
 មិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃតណ្ហា និងក្នុងកាលដែលចិត្ត
 ប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងពួកអសញ្ញាសត្វ មគ្គសច្ច របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង សមុទេយសច្ច មិនកើតឡើងផង ក្នុង
 ទីនោះ ។

[៧៨] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើង សមុទេយសច្ច របស់សត្វ
 នោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ
 ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

កើតឡើង តែសមុទយសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ
 ក្រៅនេះ កាលចាប់បដិសន្ធិក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ទុក្ខសច្ច
 របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង សមុទយសច្ច នឹងកើតឡើងផង ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត សមុទយសច្ច របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ទុក្ខសច្ច របស់
 សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្យុតក្នុងក្លក្លក្លណៈនៃចិត្ត
 ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព សមុទយ-
 សច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
 ចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង
 ទុក្ខសច្ច កើតឡើងផង ។

[៧៧] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើង មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ
 នឹងកើតឡើងឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
 មគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់សត្វនោះៗ ដែលជាបុគ្គជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 កើតឡើង តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ
 ណា នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា
 នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ ពួកសត្វទាំងនោះ កាលចាប់
 បដិសន្ធិក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ចរបស់

សត្វណា នឹងកើតឡើង ទុក្ខសច្ចរេបស់ សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វ
ណា នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា
នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងភ្នំភ្នំណាៈនៃចិត្តនោះ ពួកសត្វទាំងនោះ កាលច្បុតក្នុង
ភ្នំភ្នំណាៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផលក្នុង
អរូបភព មគ្គសច្ច រេបស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែទុក្ខសច្ចរេបស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់
នៃចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ
ពួកសត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
មគ្គសច្ច រេបស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ទុក្ខសច្ច កើតឡើងផង ។

[១០០] សមុទេយសច្ច រេបស់សត្វណាកើតឡើង មគ្គសច្ច រេបស់
សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វណា ជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ
សមុទេយសច្ច រេបស់សត្វនោះៗ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា តែ
មគ្គសច្ច រេបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គ
សមុទេយសច្ច រេបស់សត្វនោះៗ កើតឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងកើតឡើងផង
ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច រេបស់សត្វណា នឹង
កើតឡើង សមុទេយសច្ច រេបស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វណា នឹង
បាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវ
មគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ មគ្គសច្ច រេបស់សត្វនោះៗ ក្នុងភ្នំភ្នំណាៈ
នៃតណ្ហា នឹងរេបស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធ ក្នុងកាលដែលចិត្តប្រាស

ចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វ នឹងកើតឡើង តែ
សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វណា នឹងបាន
នូវមគ្គ មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះៗ នឹងកើតឡើងផង សមុទេយសច្ច កើត
ឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា ។

[១០១] ទុក្ខសច្ច កើតឡើងក្នុងទីណា ។ បេ។ ពាក្យថា ក្នុងទីណា
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យប្រហែលនឹងពាក្យថា របស់សត្វណា ក្នុងទីណាដែរ ។

[១០២] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងក្នុងទីណា សមុទេយសច្ច
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំង
ឡាយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលនឹង
បាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត កាល
ចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះ
តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួក
សត្វក្រៅនេះ កាលចូលទៅកាន់ចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព ក្នុងឧប្បា-
ទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង
សមុទេយសច្ច នឹងកើតឡើងផងក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ច
របស់សត្វណា នឹងកើតឡើងក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ កើតឡើង
ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្យុតចាកចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព
ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុង
អរូបភព សមុទេយសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ

ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងក្នុង ទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
 ចូលទៅកាន់ចតុរោការកត និងបញ្ចរោការកត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ទុក្ខសច្ច
 កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១០៣] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងក្នុងទីណា មគ្គសច្ច របស់
 សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាបុគ្គល
 នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ និងរបស់ពួក
 សត្វនោះ កាលចូលទៅកាន់អបាយ និងអសញ្ញាសត្វ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
 ចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន កើតឡើងក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុង
 លំដាប់នៃចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
 ចិត្តនោះ ពួកសត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងកើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វណា
 នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាន
 នូវមគ្គក្នុងក្លិនក្លិនក្លិននៃចិត្តនោះ ពួកសត្វទាំងនោះ កាលច្បិតក្នុងក្លិនក្លិននៃ
 ចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន នឹងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបកត មគ្គសច្ច

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ចុរបស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់
 នៃចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ
 ពួកសត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 មគ្គសច្ចុ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ទុក្ខសច្ចុ កើតឡើងផង ក្នុង
 ទីនោះ ។

[១០៤] សមុទយសច្ចុ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា មគ្គ-
 សច្ចុ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សមុទយសច្ចុ របស់
 សត្វដែលកើតក្នុងអបាយ និងរបស់សត្វនោះៗ ដែលជាបុគ្គលនៃនិងមិនបាន
 នូវមគ្គ កើតឡើងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ចុ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គ
 សមុទយសច្ចុរបស់សត្វនោះៗ កើតឡើងផង មគ្គសច្ចុ នឹងកើតឡើងផង
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ចុ របស់
 សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សមុទយសច្ចុ របស់សត្វនោះ កើត
 ឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃ
 ចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ
 មគ្គសច្ចុ របស់សត្វនោះៗ នឹងកើតឡើង ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃតណ្ហា និងក្នុង
 កាលដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងទីនោះ តែសមុទយ-
 សច្ចុ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វណា នឹងបាន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នូវមគ្គ មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះៗ នឹងកើតឡើងផង សមុទយសច្ច កើត
ឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា ក្នុងទីនោះ ។

[១០៥] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សមុទយសច្ច របស់
សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុកក្នុងក្លិនក្លាណៈ
នៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព
ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែសមុទយសច្ច របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំង
ឡាយ ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលនឹងបាន
នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត ក្នុងក្លិនក្លាណៈ
នៃចិត្តនោះ និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព មិនកើតឡើង
ផង សមុទយសច្ច នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទយសច្ច
របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។
សមុទយសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ
និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃ
ចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ នឹងមិនកើត
ឡើង តែទុក្ខសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ សមុទយ-
សច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់
សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុង
ក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្តនោះ និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល

ក្នុងអរូបភព មិនកើតឡើងផង ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើងផង ។

[១០៦] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃចិត្តនោះ ពួកសត្វនោះ កាលច្បុតក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្លឹក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែមគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកសត្វនោះៗ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃចិត្ត កាលច្បុតក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្លឹក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព នឹងមិនកើតឡើងផង មគ្គសច្ច មិនកើតឡើងផង ។

មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មគ្គសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងឧប្បាទក្លឹក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកសត្វនោះៗ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្លឹក្ខណៈនៃចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិក្នុងឧប្បាទក្លឹក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន នឹងមិនកើតឡើង តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ មគ្គសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកសត្វនោះៗ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃចិត្ត កាលច្បុតក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព នឹងមិនកើតឡើងផង ទុក្ខសច្ច
មិនកើតឡើងផង ។

[១០៧] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មគ្គសច្ច របស់
សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុង
លំដាប់នៃចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
ចិត្តនោះ សមុទយសច្ច របស់ពួកសត្វនោះ ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃតណ្ហា និងរបស់
ពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធិ មិនរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ ក្នុងកាល
ដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ មិនកើតឡើង តែមគ្គសច្ច របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ សមុទយសច្ច របស់ព្រះ
អរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកសត្វនោះ
ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃតណ្ហា និងរបស់ពួកសត្វ
ដែលចូលកាន់និរោធិ មិនរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ ក្នុងកាលដែលចិត្ត
ប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ មិនកើតឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងមិនកើត
ឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វណា ជាបុប្ផជន
នឹងមិនបាននូវមគ្គ មគ្គសច្ច របស់ពួកសត្វនោះៗ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា តែសមុទយសច្ច របស់សត្វនោះ មិនមែនជាមិនកើត
ឡើងទេ មគ្គសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏
ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកសត្វនោះ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុង

ភ័ក្ត្រភ័ណៈនៃតណ្ហា និងរបស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធនិងរបស់
អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ ក្នុងកាលដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ
នឹងមិនកើតឡើងផង សមុទេយសច្ច មិនកើតឡើងផង ។

[១០៨] ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[១០៩] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សមុ-
ទេយសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាល
ច្បុតចាកចតុរោការភព និងបញ្ចុរោការភព ក្នុងភ័ក្ត្រភ័ណៈនៃចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន
និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំង
នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
ក្នុងភ័ក្ត្រភ័ណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ ដែលនឹងបាន
នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងភ័ក្ត្រភ័ណៈនៃចិត្ត កាលច្បុតក្នុង
ភ័ក្ត្រភ័ណៈនៃចិត្តនោះ និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព មិន
កើតឡើងផង សមុទេយសច្ច នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សមុទេយសច្ច របស់ព្រះអរហន្ត
ទាំងឡាយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកសត្វនោះ ដែល
ជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
ចិត្ត កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ នឹងមិន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ សមុទយសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងកង្ខណៈ
 នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏
 ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្ត កាលច្បុកក្នុងកង្ខណៈ
 នៃចិត្តនោះ និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព និងមិនកើត
 ឡើងផង ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១១០] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងក្នុងទីណា មគ្គសច្ច
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវ
 មគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គក្នុង
 កង្ខណៈនៃចិត្តនោះ ពួកសត្វនោះ កាលច្បុក ក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព ទុក្ខសច្ច របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 ក្នុងកង្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកសត្វនោះ ដែលជាបុប្ផន មិនមែន
 បាននូវមគ្គក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្ត កាលច្បុក ក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ កាលច្បុក ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល
 ក្នុងអរូបភព មិនកើតឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ទុក្ខ-
 សច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ មគ្គសច្ច របស់ព្រះអរហន្ត

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

ទាំងឡាយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជា
 បុប្ផន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងរបស់សត្វទាំងនោះ កាលចូលទៅកាន់
 អសញ្ញាសត្វ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ។ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មគ្គសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំង
 ឡាយ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកសត្វនោះ ដែលជាបុប្ផន
 នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត កាលច្បុត ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ កាលច្បុត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ
 និងផល ក្នុងអរូបភព នឹងមិនកើតឡើងផង ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើងផង
 ក្នុងទីនោះ ។

[១១១] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វណា
 នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាន
 នូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះៗ មិន
 កើតឡើង ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃតណ្ហា និងក្នុងកាលដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា
 កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ចរបស់ពួកសត្វនោះ មិនមែនជានឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សមុទយសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែល
 ប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកសត្វនោះ ដែលជាបុប្ផន នឹងមិន
 បាននូវមគ្គ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃតណ្ហា និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ ក្នុងកាល

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ មិនកើតឡើងផង មគ្គសច្ច និង
 មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មគ្គសច្ច របស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងអបាយ និងរបស់ពួក
 សត្វនោះៗ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មគ្គសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែល
 ប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិន
 បាននូវមគ្គ ក្នុងក្នុងក្ខណៈនៃតណ្ហា និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ ក្នុង
 កាលដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ នឹងមិនកើតឡើងផង
 សមុទយសច្ច មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១១២] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ សមុទយសច្ច
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាន
 នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា កើតឡើងហើយ តែសមុទយសច្ច
 របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ទុក្ខសច្ច របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅនេះ
 កើតឡើងហើយផង សមុទយសច្ច នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សមុទយសច្ច របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ
 កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

[១១៣] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ កើតឡើងហើយ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ ទុក្ខសច្ច របស់ពួកសត្វនោះ កើតឡើងហើយផង មគ្គសច្ច នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ។ បេ ។ អើ ។

[១១៤] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ សមុទយសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ កើតឡើងហើយ តែមគ្គសច្ច របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង មគ្គសច្ច នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ។ បេ ។ អើ ។

[១១៥] ទុក្ខសច្ច កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[១១៦] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់
 ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំង
 នោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា និងរបស់
 អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែសមុទយសច្ច របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ទុក្ខសច្ច របស់ពួកសត្វនោះ
 ក្រៅនេះ ដែលនៅក្នុងចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព កើតឡើងហើយផង
 សមុទយសច្ច នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទយ-
 សច្ច របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ ដែល
 ចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ចរបស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ សមុទយសច្ច របស់ពួកសត្វនោះ
 ក្រៅនេះ ដែលនៅក្នុងចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព នឹងកើតឡើងផង
 ទុក្ខសច្ច កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[១១៧] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា មគ្គ-
 សច្ច របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះ
 អរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ
 ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ និងរបស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងអបាយ
 ផង និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វណា នឹងបាន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ
 ផង មគ្គសច្ច នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច
 របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ ដែលចូលទៅកាន់
 សុទ្ធាវាស នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុង
 លំដាប់នៃចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
 ចិត្តនោះ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ទុក្ខសច្ច កើត
 ឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[១១៨] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 មគ្គសច្ចរបស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សមុទយសច្ចរបស់
 ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកសត្វ
 ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ នឹងរបស់ពួកសត្វនោះ ដែលកើតក្នុង
 អបាយ កើតឡើងហើយ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា
 ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ សមុទយ-
 សច្ច របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង មគ្គសច្ច នឹងកើតឡើងផង
 ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ទីណា សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 មគ្គសច្ច របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វនោះ នឹងកើតឡើងក្នុងកាលចិត្តទី ២ កំពុង
 ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងទីនោះ តែសមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃ
 ចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ
 មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង សមុទយសច្ច កើតឡើង
 ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[១១៩] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ សមុទយសច្ច
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សមុទយសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[១២០] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ មគ្គសច្ច
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិន
 កើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[១២១] សមុទយសច្ចរបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ មគ្គសច្ច
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គ-
 សច្ចរបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សមុទយសច្ចរបស់សត្វនោះ មិន
 កើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

[១២២] ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[១២៣] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ នឹងកើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[១២៤] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ នឹងកើតឡើង ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[១២៥] សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សមុទេយសច្ច របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងកាលចិត្តទី ២ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ សមុទេយសច្ច របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង មគ្គសច្ច នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មគ្គសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកសត្វដែល

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ និងរបស់ពួកសត្វនោះ ដែលកើតក្នុងអបាយ
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
ជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មគ្គសច្ច របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ
នឹងមិនកើតឡើងផង សមុទេយសច្ច មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

ឧប្បាទវារៈ ចប់

[១២៦] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណារលត់ទៅ សមុទេយសច្ច របស់សត្វ
នោះ រលត់ទៅឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងអស់នោះ កាលច្បុត រលត់ទៅ
ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកតណ្ហា ក្នុងបច្ចុប្បន្ន តែសមុទេយសច្ច
របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ
ផង សមុទេយសច្ច រលត់ទៅផង ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃតណ្ហា ។ មួយយ៉ាងទៀត
សមុទេយសច្ចរបស់សត្វណា រលត់ទៅ ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វនោះ រលត់ទៅ
ឬ ។ អើ ។

[១២៧] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា រលត់ទៅ មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ
រលត់ទៅឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងអស់នោះ កាលច្បុត រលត់ទៅក្នុង
កង្កក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកមគ្គក្នុងបច្ចុប្បន្ន តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំង
នោះ មិនរលត់ទៅទេ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង មគ្គសច្ច
រលត់ទៅផង ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃមគ្គ ក្នុងបញ្ចវេការភព ។ មួយយ៉ាងទៀត
មគ្គសច្ច របស់សត្វណា រលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។
មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃមគ្គ ក្នុងអរូបភព

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំង
នោះ រលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច រលត់ទៅផង ក្នុងកង្ខណៈនៃមគ្គ ក្នុងបញ្ច-
វេការភព ។

[១២៨] សមុទេយសច្ចរបស់សត្វណា រលត់ទៅ មគ្គសច្ចរបស់សត្វ
នោះ រលត់ទៅឬ ។ ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា រលត់
ទៅ សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ ទេ ។

[១២៩] ទុក្ខសច្ច រលត់ទៅ ក្នុងទីណា សមុទេយសច្ច រលត់ទៅ ក្នុង
ទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ច រលត់ទៅក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ។ បេ ។ ពាក្យថា ក្នុងទី
ណា ប្រហែលគ្នា ក្នុងកាលជាទីកើតផង ក្នុងកាលជាទីរលត់ទៅផង ក្នុង
កាលជាទីកើត និងកាលជាទីរលត់ទៅផង ។ ការធ្វើឲ្យផ្សេងៗ គ្នា មិនមាន
ឡើយ ។

[១៣០] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា រលត់ទៅក្នុងទីណា ។ បេ ។ ពាក្យ
ថា របស់សត្វណា ក្នុងទីណា បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារដូចគ្នា ។

[១៣១] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ សមុទេយសច្ច របស់
សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ច របស់
សត្វណា មិនរលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។
សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងអស់នោះ កាលច្បុត មិនរលត់ទៅ ក្នុងកង្ខណៈ
នៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកតណ្ហា ក្នុងបច្ចុប្បន្ន តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងអស់នោះ កាល

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ចាប់បដិសន្ធិ មិនរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច មិនរលត់ទៅផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
នៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព ។

[១៣២] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មគ្គសច្ច របស់សត្វ
នោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុង
ក្លឹក្ខណៈនៃមគ្គ ក្នុងអរូបភព តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
មិនរលត់ទៅទេ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងអស់នោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិន
រលត់ទៅផង មគ្គសច្ច មិនរលត់ទៅផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន
និងក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃផល ក្នុងអរូបភព ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់
សត្វណា រលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ មគ្គសច្ច
របស់សត្វទាំងអស់នោះ កាលច្បុត មិនរលត់ទៅ ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃចិត្តដែល
ប្រាសចាកមគ្គ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
មិនរលត់ទៅទេ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងអស់នោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិន
រលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច មិនរលត់ទៅផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន
និងក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃផល ក្នុងអរូបភព ។

[១៣៣] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មគ្គសច្ច របស់
សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
ទៅ ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃមគ្គ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
រលត់ទៅទេ សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធ និង
របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង មគ្គសច្ច មិនរលត់ទៅផង ក្នុង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងក្នុងក្ខណៈនៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកតណ្ហា និង
ប្រាសចាកមគ្គ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ
សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំង
នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងក្នុងក្ខណៈនៃតណ្ហា តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំង
នោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងអស់ ដែលចូល
កាន់និរោធិ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង សមុទេយសច្ច
មិនរលត់ទៅផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងក្នុងក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាស
ចាកមគ្គ និងប្រាសចាកតណ្ហា ។

[១៣៤] ទុក្ខសច្ច មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[១៣៥] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅក្នុងទីណា ។ បេ ។
ពាក្យថា របស់សត្វណាក្តី ពាក្យថា ក្នុងទីណាក្តី ពាក្យថា របស់សត្វណា
ក្នុងទីណាក្តី ដូចៗ គ្នា ។ មួយយ៉ាងទៀត ពាក្យថា ពួកសត្វដែលចូលកាន់
និរោធិ ដូច្នោះនុ៎ះ បណ្ឌិតមិនគប្បីធ្វើ ក្នុងពាក្យថា របស់សត្វណា ក្នុងទីណា
ទេ ។

[១៣៦] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា រលត់ហើយ សមុទេយសច្ច របស់
សត្វនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ បុច្ឆា ជាអតីត និងពាក្យបណ្តោយក្តី
ពាក្យប្រាសក្តី ដែលលោកចែកហើយ ក្នុងឧប្បាទវារៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត
គប្បីចែក ក្នុងនិរោធិវារៈយ៉ាងនោះដែរ ។ ការធ្វើឲ្យផ្សេងៗ គ្នាមិនមានទេ ។

[១៣៧] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ សមុទេយសច្ច របស់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែល
 ប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងមិនបាន
 នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ នឹង
 រលត់ទៅ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ទុក្ខសច្ច
 របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង សមុទេយសច្ច និងរលត់ទៅ
 ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា ។បេ។ អើ ។

[១៣៨] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ មគ្គសច្ច របស់សត្វ
 នោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងក្ខណៈ
 នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ
 នឹងរលត់ទៅ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ សត្វទាំង
 ឡាយ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង មគ្គសច្ច នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មគ្គសច្ច របស់សត្វណា ។បេ។ អើ ។

[១៣៩] សមុទេយសច្ចរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ មគ្គសច្ចរបស់
 សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វណា ជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ
 សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គ សមុទេយសច្ច របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង មគ្គសច្ច នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាង

ទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះ
 នឹងរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា
 ក្នុងឧប្បាទក្លានៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ
 តែសមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វណា នឹង
 បាននូវមគ្គ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង សមុទយសច្ច
 នឹងរលត់ទៅផង ។

[១៤០] ទុក្ខសច្ច នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[១៤១] ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅក្នុងទីណា សមុទយសច្ច
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្ត
 ទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ
 ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា នឹងរលត់ទៅក្នុង
 ទីនោះ តែសមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ ដែលនៅក្នុងចតុរោការភព និងបញ្ច-
 រោការភព នឹងរលត់ទៅផង សមុទយសច្ច នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
 ពាក្យថា របស់សត្វណាក្តី ពាក្យថា ក្នុងទីណាក្តី ពាក្យថា របស់សត្វណា
 ក្នុងទីណាក្តី ដូចគ្នា ។

[១៤២] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ សមុទយសច្ច
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទយ-
 សច្ចរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់

ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទយសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិន
 រលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ សមុទយសច្ច
 របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់សត្វ
 ទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា នឹង
 មិនរលត់ទៅ តែទុក្ខសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ
 សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច នឹងមិន
 រលត់ទៅផង ក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្ត ជាទីបំផុត ។

[១៤៣] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ មគ្គសច្ច របស់
 សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វ
 ណា នឹងមិនរលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ មគ្គ-
 សច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងកង្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់
 សត្វទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជួន នឹងមិនបាននូវមគ្គ នឹងមិនរលត់ទៅ តែ
 ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ មគ្គសច្ច របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុង
 កង្ខណៈនៃចិត្ត ជាទីបំផុត ។

[១៤៤] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ មគ្គសច្ច
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុង
 លំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ សមុទយសច្ចរបស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែមគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិន

រលត់ទៅទេ សមុទយសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
 ផង មគ្គសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងក្លឹក្លាណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ សមុទយសច្ច របស់
 សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វណា ជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ
 មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែសមុទយសច្ច របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ មគ្គសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំង
 ឡាយនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង សមុទយសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុង
 ក្លឹក្លាណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ។

[១៤៥] ទុក្ខសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[១៤៦] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត សមុទយសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ សមុទយសច្ច
 របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់
 អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្ត
 ណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជានឹងមិនរលត់ទៅទេ សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
 ផង ទុក្ខសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងក្លឹក្លាណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងទីនោះ ។

[១៤៧] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីណា មគ្គសច្ច

អភិធម្មបិដក យមកៈ

របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វ
 នោះ នឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះឬ ។ មគ្គសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 ក្នុងកងក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកសត្វដែលជាបុគ្គល នឹងមិនបាន
 នូវមគ្គ នឹងរបស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងអបាយ នឹងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់
 ទៅផង ទុក្ខសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងកងក្ខណៈនៃចិត្ត ជាទីបំផុត ក្នុង
 ទីនោះ ។

[១៤៨] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ នឹងបាន
 នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ
 សមុទយសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ សមុទយសច្ច
 របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ នឹងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
 ផង មគ្គសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងកងក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ មគ្គសច្ច
 របស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងអបាយ នឹងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាបុគ្គល

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

នឹងមិនបាននូវមគ្គ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ មគ្គសច្ច របស់ព្រះ
អរហន្តទាំងឡាយ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង សមុ-
ទេយសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងកងក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងទីនោះ ។

[១៤៩] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា រលត់ទៅ សមុទេយសច្ច របស់
សត្វនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ច របស់
សត្វណា រលត់ហើយ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វ
ទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់
ហើយក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងកងក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល
ក្នុងអរូបភព តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំង
អស់ កាលច្យុត សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង
ទុក្ខសច្ច រលត់ទៅផង ក្នុងកងក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។

[១៥០] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា រលត់ទៅ មគ្គសច្ច របស់សត្វ
នោះ រលត់ហើយឬ ។ ពួកសត្វ ដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤
កាលច្យុត ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងកងក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុង
បច្ចុប្បន្ន តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយទេ ពួកសត្វដែល
ជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលច្យុត ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់
ទៅផង មគ្គសច្ច រលត់ហើយផង ក្នុងកងក្ខណៈនៃចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ មួយ
យ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា រលត់ហើយ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

រលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន និងក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបកព តៃទុក្ខសច្ច របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤
 កាលច្បុត មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ទុក្ខសច្ច រលត់
 ទៅផង ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។

[១៥១] សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា រលត់ទៅ មគ្គសច្ច របស់
 សត្វនោះ រលត់ហើយឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ
 ៤ សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃតណ្ហា តៃ
 មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់
 ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង មគ្គសច្ច
 រលត់ហើយផង ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃតណ្ហា ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់
 សត្វណា រលត់ហើយ សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ ពួក
 សត្វដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ និងពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធ ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា និងក្នុងកាលដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្ត
 ទៅ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ តៃសមុទេយសច្ច របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤
 មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង សមុទេយសច្ច រលត់ទៅផង
 ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃតណ្ហា ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

[១៥២] ទុក្ខសច្ចរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[១៥៣] ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វណា រលត់ទៅក្នុងទីណា សមុទេយសច្ច
របស់សត្វនោះ រលត់ហើយក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ចរបស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ
និងរបស់សត្វទាំងនោះ កាលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃឧប្បត្តិ-
ចិត្ត រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែសមុទេយសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលច្យុតចាកចតុរោការភព និង
បញ្ចរោការភព ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង សមុទេយសច្ច
រលត់ហើយផង ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត សមុទេយសច្ចរបស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ចរបស់
សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុរោ-
ការភព និងបញ្ចរោការភព សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ
ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុង
អរូបភពក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះ
ទេ ពួកសត្វ កាលច្យុតចាកចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព សមុទេយ-
សច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ទុក្ខសច្ច រលត់ទៅផង ក្នុង
ក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ក្នុងទីនោះ ។

[១៥៤] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា មគ្គសច្ច
របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ពួកសុទ្ធាវាស-
សត្វ និងរបស់ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលច្យុត

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ក្នុងកងក្បណៈនៃឧប្បត្តិចិត្ត និងរបស់ពួកសត្វទាំងនោះ កាលច្បុតចាកអសញ្ញ-
 សត្វ ក្នុងកងក្បណៈនៃចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់
 ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលច្បុត ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង
 មគ្គសច្ច រលត់ហើយផង ក្នុងកងក្បណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច
 របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវ
 សច្ចៈ ៤ កាលចាប់បដិសន្ធិ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុង
 ឧប្បាទក្បណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងកងក្បណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុង
 អរូបភព ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
 នោះទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលច្បុត មគ្គសច្ច
 របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង ទុក្ខសច្ច រលត់ទៅផង ក្នុងកងក្បណៈ
 នៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ក្នុងទីនោះ ។

[១៥៥] សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា មគ្គសច្ច
 របស់សត្វនោះ រលត់ហើយក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់
 ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងកងក្បណៈនៃតណ្ហា សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយក្នុងទី
 នោះទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងកងក្បណៈនៃតណ្ហា
 សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង មគ្គសច្ច រលត់ហើយផង

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទី
 ណា សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ
 ដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា និងក្នុងកាល
 ដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
 រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃ
 តណ្ហា មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង សមុទេយសច្ច រលត់
 ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៥៦] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ សមុទេយសច្ច របស់
 សត្វនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយ-
 សច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិនរលត់
 ទៅឬ ។ មិនមានទេ ។

[១៥៧] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មគ្គសច្ច របស់សត្វ
 នោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃមគ្គ
 និងផល ក្នុងអរូបភព ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែមគ្គសច្ច
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិន
 ទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង មគ្គសច្ច មិនរលត់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ហើយផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលច្បុកក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិន មែនជាមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលចាប់បដិសន្ធិក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន មគ្គសច្ច របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង ទុក្ខសច្ច មិនរលត់ទៅផង ។

[១៥៨] សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មគ្គសច្ច របស់ សត្វនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃតណ្ហា និងពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធ ក្នុងកាលដែល ចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយទេ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃតណ្ហា និងពួកអសញ្ញាសត្វ ក្នុងកាលដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង មគ្គសច្ច មិនរលត់ ហើយផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិន ទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃតណ្ហា មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំង នោះ មិនរលត់ហើយ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន

រលត់ទៅទេ ពួកសត្វ ដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងឧប្បា-
ទក្ខណៈនៃតណ្ហា និងពួកអសញ្ញាសត្វ ក្នុងកាលដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា
កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង សមុ-
ទេយសច្ច មិនរលត់ទៅផង ។

[១៥៩] ទុក្ខសច្ច មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ។

[១៦០] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា សមុ-
ទេយសច្ច របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាល
ចូលទៅកាន់ចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុង
បច្ចុប្បន្ន និងក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព ទុក្ខសច្ច របស់
សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះ ។ តែសមុទេយសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ និងពួកសត្វ
កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃឧប្បត្តិចិត្ត ទុក្ខសច្ចរបស់
សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង សមុទេយសច្ច មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទី
នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ចរបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុង
ទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសុទ្ធា-
វាសសត្វ និងពួកសត្វ កាលច្យុតចាកអសញ្ញាសត្វ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃឧប្បត្តិ-
ចិត្ត សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែ
ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួក
សុទ្ធាវាសសត្វ និងពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ

នៃឧប្បត្តិចិត្ត សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង
ទុក្ខសច្ច មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៦១] ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មគ្គសច្ច
របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកត្រាស់
ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
និងក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបកព ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ទុក្ខសច្ច របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ ក្នុងឧប្បា-
ទក្ខណៈនៃឧប្បត្តិចិត្ត និងរបស់ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ
៤ កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងរបស់សត្វ
ទាំងនោះ កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ មិនរលត់ទៅផង មគ្គសច្ច មិន
រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា មិន
រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះឬ ។
មគ្គសច្ច របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃឧប្បត្តិចិត្ត និងរបស់ពួក
សត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាលច្បុត និងរបស់សត្វទាំង
នោះ កាលច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន មិន
រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់
ទៅ ក្នុងទីនោះទេ មគ្គសច្ច របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
ឧប្បត្តិចិត្ត និងរបស់ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ កាល

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

ចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងរបស់សត្វទាំងនោះ
កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ មិនរលត់ហើយផង ទុក្ខសច្ច មិនរលត់ទៅ
ផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៦២] សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែលជា
អ្នកត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា និងក្នុងកាលដែលចិត្ត
ប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិន
រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់
ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ
និងពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
តណ្ហា និងក្នុងកាលដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងពួក
អសញ្ញាសត្វ សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង មគ្គសច្ច
មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ចរបស់សត្វណា
មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅក្នុង
ទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងក្នុងក្ខណៈ
នៃតណ្ហា មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែ
សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
ចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងពួកសត្វដែលជា
អ្នកមិនទាន់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ៤ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា និងក្នុងកាល

ដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងពួកអសញ្ញាសត្វ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង សមុទេយសច្ច មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៦៣] ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វណា រលត់ទៅ សមុទេយសច្ចរបស់សត្វ នោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ទុក្ខសច្ចរបស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្តនោះ រលត់ ទៅ តែសមុទេយសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វក្រៅ នេះ កាលច្បិតក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង សមុទេយសច្ច នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយ- សច្ច របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និង ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃមគ្គ និងផលក្នុងអរូបកព សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំង អស់ កាលច្បិតក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន សមុទេយសច្ច របស់សត្វ ទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច រលត់ទៅផង ។

[១៦៤] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា រលត់ទៅ មគ្គសច្ច របស់សត្វ នោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះៗ ដែលជាបុគ្គល នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

ក្នុងក្លានៈនៃចិត្ត កាលច្បុត ក្នុងក្លានៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន រលត់ទៅ
តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វនឹងបាននូវមគ្គ
ដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុង
ក្លានៈនៃចិត្តនោះ ពួកសត្វនោះ កាលច្បុត ក្នុងក្លានៈនៃចិត្ត ក្នុង
បច្ចុប្បន្ន ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង មគ្គសច្ច នឹងរលត់ទៅ
ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច
របស់សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់
នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្លានៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាន
នូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្លានៈនៃចិត្តនោះ ពួកសត្វនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុង
ឧប្បាទក្លានៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន នឹងក្នុងក្លានៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុង
អរូបភព មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែទុក្ខសច្ច របស់
សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់
នៃចិត្តណា ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងក្លានៈនៃចិត្តនោះ
ពួកសត្វនោះ កាលច្បុត ក្នុងក្លានៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន មគ្គសច្ច របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច រលត់ទៅផង ។

[១៦៥] សមុទយសច្ចរបស់សត្វណា រលត់ទៅ មគ្គសច្ចរបស់សត្វ
នោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វណាជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ សមុទយ-
សច្ច របស់សត្វនោះៗ រលត់ទៅ ក្នុងក្លានៈនៃតណ្ហា តែមគ្គសច្ច របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គ សមុទយសច្ច

អភិធម្មបិដក យមកៈ

របស់សត្វនោះៗ រលត់ទៅផង មគ្គសច្ច នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃ
 តណ្ហា ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ សមុទយ-
 សច្ច របស់សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុង
 លំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណានឹង
 បាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា នឹងរបស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធិ ក្នុងកាលដែល
 ចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ នឹងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹង
 រលត់ទៅ តែសមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ
 ណា នឹងបាននូវមគ្គ មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះៗ នឹងរលត់ផង សមុទយ-
 សច្ច រលត់ទៅផង ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃតណ្ហា ។

[១៦៦] ទុក្ខសច្ច រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ។

[១៦៧] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា សមុទយសច្ច
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំង
 ឡាយ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វ
 នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្ត កាល
 ច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្តនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
 សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 ក្រៅនេះ កាលច្បុតចាកចតុរោការភព នឹងបញ្ចរោការភព ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃ
 ចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង សមុទយសច្ច

នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ចរបស់សត្វណា
 នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។
 ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព សមុ-
 ទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាកចតុរោ-
 ការភព និងបញ្ចរោការភព ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន សមុទេយសច្ច
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៦៨] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា រលត់ទៅក្នុងទីណា មគ្គសច្ច របស់
 សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំង
 ឡាយ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកសត្វទាំងនោះ ដែលជា
 បុប្ផន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត កាលច្បុត និងរបស់ពួក
 សត្វទាំងនោះ កាលច្បុតចាកអបាយ និងចាកអសញ្ញសត្វ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃ
 ចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃ
 ចិត្តណា ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃមគ្គ ក្នុងបញ្ចរោការភព ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹង
 បាននូវមគ្គ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្តនោះ ពួកសត្វនោះ កាលច្បុត ក្នុងក្លិនក្ខណៈ
 នៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង មគ្គសច្ច
 នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹង

អភិធម្មបិដក យមកៈ

រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។
 ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត
 នោះ ពួកសត្វនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 និងក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុង
 ទីនោះទេ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុង
 ក្លិនក្ខណៈនៃមគ្គ ក្នុងបញ្ចវេការភព ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ
 ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្តនោះ ពួកសត្វនោះ កាលច្បុត ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច រលត់
 ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៦៨] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា រលត់ទៅក្នុងទីណា មគ្គសច្ច
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ សមុទយសច្ច របស់ពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងអបាយ និងរបស់សត្វនោះៗ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវ
 មគ្គ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃតណ្ហា រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គ
 សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះៗ រលត់ទៅផង មគ្គសច្ច នឹងរលត់ទៅផង
 ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃតណ្ហា ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ចរបស់សត្វណា
 នឹងរលត់ទៅក្នុងទីណា សមុទយសច្ចរបស់សត្វនោះ រលត់ទៅក្នុងទីនោះឬ ។

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
 ចិត្តនោះ មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះៗ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា
 និងក្នុងកាលដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
 សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វណា
 នឹងបាននូវមគ្គ មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះៗ នឹងរលត់ទៅផង សមុទេយសច្ច
 រលត់ទៅផង ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃតណ្ហា ក្នុងទីនោះ ។

[១៧០] ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ សមុទេយសច្ចរបស់
 សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូប-
 ភព ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វ នឹង
 បាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ និងក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព មិន
 រលត់ទៅផង សមុទេយសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុ-
 ទេយសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិន
 រលត់ទៅឬ ។ សមុទេយសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃ
 មគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លឹក្លណៈនៃចិត្ត ក្នុងក្លឹក្លណៈនៃចិត្តនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ សមុ-
 ទយសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និង
 របស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្ត
 ណា ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃចិត្ត ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃចិត្តនោះ និងក្នុងក្លឹក្លណៈ
 នៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព នឹងមិនរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច មិនរលត់
 ទៅផង ។

[១៧១] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មគ្គសច្ច របស់សត្វ
 នោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃ
 ចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គ
 ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃចិត្តនោះ ពួកសត្វនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិក្នុងឧប្បាទក្លណៈ
 នៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងក្លឹក្លណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព ទុក្ខសច្ច
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ និងរបស់សត្វ
 នោះៗ ដែលជាបុគ្គល នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃចិត្ត កាល
 ចាប់បដិសន្ធិក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងក្លឹក្លណៈនៃមគ្គ
 និងផល ក្នុងអរូបភព មិនរលត់ទៅផង មគ្គសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ។
 មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់
 សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ មគ្គសច្ចរបស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងក្លឹក្លណៈ

នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វនោះៗ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុង
 ក្នុងក្ល័ណៈនៃចិត្ត កាលច្បុត ក្នុងក្ល័ណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន នឹងមិនរលត់
 ទៅ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ មគ្គសច្ច
 របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ និងរបស់សត្វនោះៗ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិន
 បាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ល័ណៈនៃចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្ល័ណៈនៃ
 ចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងក្ល័ណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព នឹងមិន
 រលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច មិនរលត់ទៅផង ។

[១៧២] សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ មគ្គសច្ច របស់
 សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់
 នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ល័ណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាន
 នូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ល័ណៈនៃចិត្តនោះ សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ ក្នុង
 ឧប្បាទក្ល័ណៈនៃតណ្ហា និងរបស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធិ ក្នុងកាលដែល
 ចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ
 មិនរលត់ទៅ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ
 សមុទេយសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងក្ល័ណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ
 និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ល័ណៈ
 នៃតណ្ហា និងរបស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធិ ក្នុងកាលដែលចិត្តប្រាស
 ចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ
 ផង មគ្គសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វ

ណា នឹងមិនរលត់ទៅ សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។
 ពួកសត្វណា ជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ។ នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃតណ្ហា តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ មគ្គសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងក្លិនក្លាណៈ
 នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ
 ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃតណ្ហា និងរបស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធិ ក្នុងកាល
 ដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនរលត់ទៅផង សមុទេយសច្ច មិនរលត់ទៅផង ។

[១៧៣] ទុក្ខសច្ច មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[១៧៤] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា សមុទេ-
 យសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាល
 ចូលទៅកាន់ចតុរោការកត និងបញ្ចុរោការកត ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្ត ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន និងក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបកត ទុក្ខសច្ច របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្ត
 ទាំងឡាយ ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែល
 ជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃ
 ចិត្ត កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្តនោះ និងក្នុង
 ក្លិនក្លាណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបកត មិនរលត់ទៅផង សមុទេយសច្ច នឹង

មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ចៈរបស់សត្វណា
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ចៈ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ សមុទេយសច្ចៈ របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងក្លឹក្លណៈនៃមគ្គ
 ដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុង
 លំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លឹក្លណៈនៃចិត្ត កាលច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ ក្នុង
 ក្លឹក្លណៈនៃចិត្តនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ចៈ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ សមុទេយសច្ចៈ របស់ព្រះ
 អរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ
 ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្លណៈ
 នៃចិត្ត កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃចិត្តនោះ និងក្នុង
 ក្លឹក្លណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព នឹងរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ចៈ មិន
 រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៧៥] ទុក្ខសច្ចៈ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅក្នុងទីណា មគ្គសច្ចៈ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏
 ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងបញ្ច-
 វេការភព ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃចិត្តនោះ
 ពួកសត្វនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និង
 ក្នុងក្លឹក្លណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព ទុក្ខសច្ចៈ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ចៈ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ និងរបស់សត្វ
 ទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ និងរបស់ពួកសត្វទាំងនោះ កាលចូលទៅកាន់អបាយ និង
 អសញ្ញាសត្វ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃមគ្គ
 និងផល ក្នុងអរូបភព មិនរលត់ទៅផង មគ្គសច្ច និងមិនរលត់ទៅផង ក្នុង
 ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
 ណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ មគ្គសច្ច របស់
 ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ
 ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត កាលច្បុត និង
 របស់ពួកសត្វ កាលច្បុតចាកអបាយ និងអសញ្ញាសត្វ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត
 ក្នុងបច្ចុប្បន្ន នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ មគ្គសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ និងរបស់ពួកសត្វទាំងនោះ កាលចូលទៅកាន់
 អបាយ និងអសញ្ញាសត្វ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងក្លិនក្ខណៈ
 នៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព នឹងមិនរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច មិនរលត់ទៅ
 ផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៧៦] សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ នឹងបាន

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬ
ក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ សមុទេយសច្ច
របស់សត្វនោះ។ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា និងក្នុងកាលដែលចិត្តប្រាសចាក
តណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ សមុទេយសច្ច របស់ព្រះ
អរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកសត្វទាំងនោះ
ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា និងក្នុងកាល
ដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំង
នោះ មិនរលត់ទៅផង មគ្គសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា សមុទេ-
យសច្ច របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ មគ្គសច្ច របស់ពួក
សត្វដែលកើតក្នុងអបាយ និងរបស់សត្វនោះ។ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាន
នូវមគ្គ ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃតណ្ហា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែសមុទេយ-
សច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ មគ្គសច្ច
របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វ
ទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា និង
ក្នុងកាលដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងរបស់ពួកអសញ្ញា-
សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង សមុទេយសច្ច មិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៧៧] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា រលត់ហើយ សមុទេយសច្ច របស់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥១៦

សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែល
ប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវ
មគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា រលត់ហើយ តែសមុទេយសច្ច របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ទុក្ខសច្ច របស់ពួកសត្វទាំងនោះក្រៅនេះ
រលត់ហើយផង សមុទេយសច្ច នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុ-
ទេយសច្ច របស់សត្វណា ។បេ។ អើ ។

[១៧៨] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា រលត់ហើយ មគ្គសច្ច របស់សត្វ
នោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុង
ក្នុងក្លានៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកសត្វទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជន នឹង
មិនបាននូវមគ្គ រលត់ហើយ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់
ទៅទេ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បា-
ទក្លានៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ទុក្ខសច្ចរបស់
សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង មគ្គសច្ច នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
មគ្គសច្ច របស់សត្វណា ។បេ។ អើ ។

[១៧៩] សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា រលត់ហើយ មគ្គសច្ច របស់
សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅដែរឬ ។ សមុទេយសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
ក្នុងក្លានៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជន នឹង
មិនបាននូវមគ្គ រលត់ហើយ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់
ទៅទេ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បា-

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

ទុក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង មគ្គសច្ច នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយ យ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា ។បេ។ អើ ។

[១៨០] ទុក្ខសច្ច រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ។បេ។

[១៨១] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា សមុ- ទេយសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះ អរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា រលត់ ហើយ ក្នុងទីនោះ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលនៅក្នុងចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង សមុទេយសច្ច នឹងរលត់ទៅ ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា នឹងរលត់ ទៅក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក សត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹង រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុង ទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលនៅក្នុងចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច រលត់ហើយ ផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៨២] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា រលត់ហើយក្នុងទីណា មគ្គសច្ច

អភិធម្មបិដក យមកៈ

របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំង
 ឡាយ ក្នុងកងក្បាលៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកសត្វដែលជាបុប្ផជន នឹង
 មិនបាននូវមគ្គ និងរបស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងអបាយ និងរបស់ពួកអសញ្ញា-
 សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់
 នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្បាលៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាន
 នូវមគ្គ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង មគ្គសច្ច នឹងរលត់
 ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងរលត់
 ទៅ ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
 សត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេ ពួកសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្បាលៈ
 នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ មគ្គសច្ច របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៨៣] សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា
 មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ សមុទេយសច្ច របស់
 ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងកងក្បាលៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកសត្វ ដែល
 ជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ និងរបស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងអបាយទាំងនោះ
 រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ សមុ-
 ទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង មគ្គសច្ច នឹងរលត់ទៅផង
 ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទី
 ណា សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មគ្គសច្ច
 របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ ក្នុងចិត្តទី ២ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ នឹងរលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះ តែសមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីនោះទេ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ មគ្គសច្ច
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង សមុទយសច្ច រលត់ហើយផង ក្នុង
 ទីនោះ ។

[១៨៤] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ សមុទយសច្ច
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 សមុទយសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ
 មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។

[១៨៥] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ មគ្គសច្ច របស់
 សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច
 របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ
 ឬ ។ មិនរលត់ហើយ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៨៦] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះ មិនរលត់ ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។

[១៨៧] ទុក្ខសច្ច មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[១៨៨] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា សមុ- ទយសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ នឹងរលត់ទៅ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទយសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ រលត់ហើយ ។

[១៨៩] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ នឹងរលត់ទៅ ។ មួយ យ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ រលត់ហើយ ។

[១៩០] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ សមុទយសច្ច របស់សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ ក្នុងចិត្តទី ២ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ មិនរលត់ ហើយ ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ ទៅ ក្នុងទីនោះទេ សមុទយសច្ច របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ផង មគ្គសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះ
 មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មគ្គសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុង
 ក្នុងក្លរណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកសត្វដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវ
 មគ្គ នឹងរបស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងអបាយទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទី
 នោះ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីនោះទេ មគ្គសច្ច របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង សមុ-
 ទេយសច្ច មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

និរោធាវៈ ចប់

[១៧១] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើង សមុទេយសច្ច របស់
 សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ មិនរលត់ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ច
 របស់សត្វណា រលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ មិនកើត
 ឡើងទេ ។ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើង មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ
 រលត់ទៅឬ ។ មិនរលត់ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា
 រលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ មិនកើតឡើងទេ ។
 សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើង មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ មិន
 រលត់ទៅឬ ។ មិនរលត់ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា
 រលត់ទៅ សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ មិនកើតឡើងទេ ។
 ទុក្ខសច្ច កើតឡើងក្នុងទីណា សមុទេយសច្ចរលត់ទៅក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ច
 កើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ តែសមុទេយសច្ច មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ទេ ។ ពាក្យថា ក្នុងទីណា គឺក្នុងឧប្បាទវារៈក្តី និរោធាវារៈក្តី ឧប្បាទនិរោធាវារៈ
 ក្តី ប្រហែលៗ គ្នា ។ ការធ្វើឲ្យផ្សេងៗ គ្នា មិនមានឡើយ ។ ទុក្ខសច្ច
 របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះ រលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនរលត់ទេ ។ ពាក្យថា របស់សត្វណាក្តី ពាក្យថា
 របស់សត្វណា ក្នុងទីណាក្តី ប្រហែលៗ គ្នា ។

[១៧២] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សមុទេយសច្ច របស់
 សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃតណ្ហា តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 រលត់ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាស
 ចាកតណ្ហា ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព
 ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង សមុទេយសច្ច មិនរលត់
 ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ
 ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន សមុទេយសច្ច របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
 ឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាក
 តណ្ហា ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព សមុ-
 ទេយសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើងផង ។

[១៧៣] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មគ្គសច្ច របស់

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងកង្ខណៈនៃមគ្គ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់
 ទៅទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត ក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្តដែលប្រាសចាកមគ្គ
 ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព ទុក្ខសច្ច របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មគ្គសច្ច មិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ មិន
 កើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
 ចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ តែទុក្ខសច្ច
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត
 ក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកមគ្គ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ
 ផង ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើងផង ។

[១៧៤] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មគ្គសច្ច របស់
 សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងកង្ខណៈនៃមគ្គ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 រលត់ទៅទេ សមុទយសច្ច របស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធិ និងរបស់
 ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង មគ្គសច្ច មិនរលត់ទៅផង ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកតណ្ហា និងក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្ត ដែល
 ប្រាសចាកមគ្គ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ

សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះកើតឡើងឬ ។ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា តែសមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ មគ្គសច្ច របស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធនិង របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង សមុទយសច្ច មិនកើត ឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកតណ្ហា និងក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកមគ្គ ។

[១៧៥] ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ។

[១៧៦] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ។ ពាក្យថា របស់សត្វណាក្តី ពាក្យថា របស់សត្វណា ក្នុងទីណាក្តី ប្រហែលៗ គ្នា ។ ឯពាក្យថា របស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធបណ្ឌិតមិនគប្បីធ្វើត្រង់ ពាក្យថា របស់សត្វណា ក្នុងទីណាទេ ។

[១៧៧] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទយសច្ច របស់សត្វណា ។ បេ។ អើ ។ បុច្ឆា ជាអតីត ដែលលោកចែកហើយ ក្នុង ឧប្បាទវារៈ យ៉ាងណា អនុលោមក្តី បច្ចុប្បន្នក្តី លោកគប្បីចែកក្នុង ឧប្បាទនិរោធនៃយ៉ាងនោះដែរ ។

[១៧៨] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សមុទយសច្ច របស់ សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែល ប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវ

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

មគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា នឹងកើតឡើង តែសមុទយសច្ច របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ
នឹងកើតឡើងផង សមុទយសច្ច នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
សមុទយសច្ច របស់សត្វណា ។បេ។ អើ ។

[១៧៧] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មគ្គសច្ច របស់សត្វ
នោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងកង្កក្ខណៈ
នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ
នឹងកើតឡើង តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ
នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏
ប្រសើរ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងកើតឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច
របស់សត្វណា ។បេ។ អើ ។

[២០០] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មគ្គសច្ច របស់
សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វណា ជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ
សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែមគ្គសច្ច របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គ សមុទយសច្ច
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយ
យ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ សមុទយសច្ច របស់
សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃ

ចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងរលត់ទៅ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ
ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង
សមុទេយសច្ច នឹងកើតឡើងផង ។

[២០១] ទុក្ខសច្ច នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២០២] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សមុទេយ-
សច្ចរបស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ចរបស់ព្រះអរហន្ត
ទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ
ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា នឹងកើតឡើងក្នុង
ទីនោះ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
ពួកសត្វក្រៅនេះ ដែលនៅក្នុងចតុរោការកព និងបញ្ចរោការកព ទុក្ខសច្ច
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង សមុទេយសច្ច នឹងរលត់ទៅផង ក្នុង
ទីនោះ ។ ពាក្យថា របស់សត្វណាក្តី ពាក្យថា របស់សត្វណា ក្នុងទីណាក្តី
ប្រហែលៗ គ្នា ។

[២០៣] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សមុទេយសច្ច របស់
សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ច របស់
សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។
សមុទេយសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា

នឹងមិនរលត់ទៅ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត
ឡើងទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត សមុទយសច្ច របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច នឹងមិនកើតឡើងផង ។

[២០៤] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មគ្គសច្ច របស់
សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វ
ណា នឹងមិនរលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។
មគ្គសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងក្លឹក្លាណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និង
របស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ នឹងមិនរលត់ទៅ តែ
ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វដែល
ប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
ផង ទុក្ខសច្ច នឹងមិនកើតឡើងផង ។

[២០៥] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង មគ្គសច្ច
របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុង
លំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ សមុទយសច្ច របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
នឹងមិនរលត់ទៅទេ សមុទយសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ នឹងមិនកើត
ឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងក្លឹក្លាណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ សមុទយសច្ច របស់
សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វណា ជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ

មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ តែសមុទយសច្ច របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ មគ្គសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំង
ឡាយ នឹងមិនរលត់ទៅផង សមុទយសច្ច នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុង
កង្ខក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ។

[២០៦] ទុក្ខសច្ច នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២០៧] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។
ពាក្យថា របស់សត្វណាក្តី ពាក្យថា របស់សត្វណា ក្នុងទីណាក្តី ប្រហែលៗ
គ្នា ។ បេ ។ សមុទយសច្ច មគ្គសច្ច មានការធ្វើផ្សេងៗ គ្នា ។ មគ្គសច្ច
របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
ផង សមុទយសច្ច នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងកង្ខក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ។

[២០៨] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើង សមុទយសច្ច របស់
សត្វនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត របស់សត្វណា ។ បេ ។
បុច្ឆា ជាអតីត (លោកចែកហើយ) ដោយបច្ចុប្បន្ន ពាក្យថា របស់សត្វ
ណាក្តី ពាក្យថា ក្នុងទីណាក្តី ពាក្យថា របស់សត្វណា ក្នុងទីណាក្តី អនុ-
លោមក្តី បច្ចុប្បន្នៈក្តី ទាំងអស់នេះ ក្នុងឧប្បាទវារៈ និងឧប្បាទនិរោធាវារៈ
ប្រហែលៗ គ្នា ។ បណ្ឌិតដែលមិនវង្វេង គប្បីចែកផងចុះ ។

[២០៩] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណាកើតឡើង សមុទយសច្ច របស់សត្វ
នោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងឧប្បា-
ទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គ

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

ដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត កើតឡើង ក្នុង
ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់
ទៅទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុង
បច្ចុប្បន្ន ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង សមុទេយសច្ច នឹង
រលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា នឹងរលត់
ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាល
ច្បុតក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល
ក្នុងអរូបភព សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែទុក្ខសច្ច
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលចាប់បដិសន្ធិ
ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច កើតឡើងផង ។

[២១០] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើង មគ្គសច្ច របស់សត្វ
នោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ នឹងពួកសត្វ
នោះៗ ដែលជាបុគ្គល នឹងមិនបាននូវមគ្គក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត កាលចាប់
បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន កើតឡើង តែមគ្គសច្ច របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុង
លំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា
នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ ពួកសត្វទាំងនោះ កាលចាប់
បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កើតឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់
 សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វ
 នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លឹក្លាណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ
 ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងក្លឹក្លាណៈនៃចិត្តនោះ ពួកសត្វទាំង
 នោះ កាលច្បាត ក្នុងក្លឹក្លាណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃ
 មគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែ
 ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏
 ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួក
 សត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្តនោះ ពួកសត្វទាំងនោះ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន មគ្គសច្ច របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច កើតឡើងផង ។

[២១១] សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើង មគ្គសច្ច របស់
 សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វណា ជាបុគ្គល នឹងមិនបាននូវមគ្គ
 សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះទេ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃតណ្ហា តែ
 មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គ
 សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះទេ កើតឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងរលត់ទៅផង
 ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃតណ្ហា ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹង
 រលត់ទៅ សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វ នឹងបាន
 នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬ

ក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ ដែលចូលទៅកាន់និរោធិ ទាំងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំង នោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងភ្នំក្នុងនៃតណ្ហា និងក្នុងកាលដែលចិត្តប្រាសចាក តណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត ឡើងទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គ មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹង រលត់ទៅផង សមុទេយសច្ច កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា ។

[២១២] ទុក្ខសច្ច កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២១៣] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា សមុទេយ- សច្ច របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះ អរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ កើត ឡើងក្នុងទីនោះ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុង ទីនោះទេ ពួកសត្វក្រៅនេះ កាលចូលទៅកាន់ចតុរោការភព និងបញ្ចរោការ- ភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ កើត ឡើងផង សមុទេយសច្ច នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វ នោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាលច្បុតចាកចតុរោការភព និង ចាកបញ្ចរោការភព ក្នុងភ្នំក្នុងនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន នឹងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ

នៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់ចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភព ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន សមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់
 ទៅផង ទុក្ខសច្ច កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២១៤] ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វណា កើតឡើងក្នុងទីណា មគ្គសច្ចរបស់
 សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ទុក្ខសច្ចរបស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 នឹងរបស់ពួកសត្វនោះ ដែលជាបុគ្គល នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ និងរបស់ពួកសត្វនោះ កាលចូលទៅកាន់អបាយ
 និងអសញ្ញាសត្វ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន កើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 តែមគ្គសច្ចរបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ នឹង
 បាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ
 ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ ពួកសត្វ
 ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ទុក្ខសច្ច
 របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច
 របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ
 ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្នុងក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា
 នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងក្នុងក្ខណៈនៃចិត្តនោះ ពួកសត្វទាំងនោះ កាលច្បត ក្នុង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

កង្កក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុង
 អរូបភព មគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏
 ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួក
 សត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ ពួកសត្វទាំងនោះ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន មគ្គសច្ច របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២១៥] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា មគ្គសច្ច
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ សមុទយសច្ច របស់ពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងអបាយ នឹងរបស់ពួកសត្វនោះៗ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាន
 នូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គ
 សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះៗ កើតឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងរលត់ទៅផង
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់
 សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះ កើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ មគ្គសច្ច របស់ពួកសត្វនោះៗ នឹងរលត់ទៅ ក្នុង
 កង្កក្ខណៈនៃតណ្ហា និងក្នុងកាលដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ក្នុងទីនោះ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គ មគ្គសច្ច របស់ពួកសត្វនោះៗ នឹងរលត់ទៅផង សមុទេយសច្ច កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា ។

[២១៦] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ កាលច្បុត ក្នុង ភក្ដីក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុង អរូបភព ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះ អរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងភក្ដីក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងភក្ដីក្ខណៈនៃ ចិត្ត មិនកើតឡើងផង សមុទេយសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងភក្ដីក្ខណៈនៃ ចិត្តនោះ និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផលក្នុងអរូបភព ។ មួយយ៉ាងទៀត សមុទេយសច្ចរបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វនោះ មិន កើតឡើងឬ ។ សមុទេយសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងឧប្បា- ទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត ឡើងទេ សមុទេយសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងភក្ដីក្ខណៈនៃមគ្គ ដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុង

លំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លឹក្លាណៈនៃចិត្ត នឹងមិនរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច មិន
កើតឡើងផង ក្នុងក្លឹក្លាណៈនៃចិត្តនោះ នឹងក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃមគ្គ និងផល
ក្នុងអរូបកព ។

[២១៧] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មគ្គសច្ច របស់សត្វ
នោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃ
ចិត្តណា ក្នុងក្លឹក្លាណៈនៃមគ្គ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គក្នុងក្លឹក្លាណៈ
នៃចិត្តនោះ ពួកសត្វទាំងនោះ កាលច្បុត ក្នុងក្លឹក្លាណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
និងក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបកព ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំង
នោះ មិនកើតឡើង តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់
ទៅទេ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងក្លឹក្លាណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ
នឹងរបស់ពួកសត្វនោះៗ ដែលជាបុគ្គល នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងក្លឹក្លាណៈនៃ
ចិត្ត កាលច្បុត មិនកើតឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងក្លឹក្លាណៈ
នៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបកព ។
មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ទុក្ខសច្ច របស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មគ្គសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ នឹងរបស់
ពួកសត្វនោះៗ ដែលជាបុគ្គល នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្ត
កាលចាប់បដិសន្ធិ ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន នឹងមិនរលត់ទៅ
តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ មគ្គសច្ច របស់
ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងក្លឹក្លាណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកសត្វនោះៗ

ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត កាលច្បុត ក្នុង
ក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុង
អរូបភព នឹងមិនរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើងផង ។

[២១៨] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មគ្គសច្ច របស់
សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់
នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាន
នូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្តនោះ សមុទយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ និង
របស់ពួកសត្វដែលចូលទៅកាន់និរោធ និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើង ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃតណ្ហា និងក្នុងកាលដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា
កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ
ទេ សមុទយសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ
និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ និងរបស់ពួក
សត្វដែលចូលទៅកាន់និរោធ និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃតណ្ហា និងក្នុង
កាលដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ។ មួយយ៉ាងទៀត មគ្គសច្ច
របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ សមុទយសច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើត
ឡើងឬ ។ ពួកសត្វណា ជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ មគ្គសច្ចរបស់សត្វ
នោះៗ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃតណ្ហា តែសមុទយសច្ច របស់

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ មគ្គសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំង
ឡាយ ក្នុងកងក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជន
នឹងមិនបាននូវមគ្គ និងរបស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធិ និងរបស់ពួក
អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង សមុទេយសច្ច មិនកើតឡើងផង
ក្នុងកងក្ខណៈនៃតណ្ហា និងក្នុងកាល ដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុង
ប្រព្រឹត្តទៅ ។

[២១៩] ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ។

[២២០] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សមុ-
ទេយសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ កាល
ច្បុតចាកចតុរោការភព និងបញ្ចរោការភព ក្នុងកងក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំង
នោះ មិនកើតឡើង តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិន
រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ទុក្ខសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងកងក្ខណៈ
នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ
ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងកងក្ខណៈនៃចិត្ត កាលច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ ក្នុង
កងក្ខណៈនៃចិត្តនោះ និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព មិន
កើតឡើងផង សមុទេយសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត សមុទេយសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សមុទេយសច្ច របស់ព្រះ

អរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត កាលចូលទៅកាន់អសញ្ញាសត្វ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ នឹងមិន រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត ឡើង ក្នុងទីនោះទេ សមុទេយសច្ចរបស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងក្លិនក្ខណៈ នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត កាលច្បុតចាកអសញ្ញាសត្វ ក្នុង ក្លិនក្ខណៈនៃចិត្តនោះ និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបកព នឹង មិនរលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ច មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២២១] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ នឹងបាននូវមគ្គដ៏ ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃមគ្គ ឬក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្តនោះ ពួកសត្វទាំងនោះ កាលច្បុតក្នុង ក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុង អរូបកព ទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ទុក្ខសច្ច របស់ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកសត្វនោះ ដែលជាបុគ្គល នឹងមិនបាននូវមគ្គក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត កាលច្បុត និងរបស់ ពួកសត្វនោះ កាលច្បុតចាកអបាយ និងចាកអសញ្ញាសត្វ មិនកើតឡើងផង

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

មគ្គសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន នឹងក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វ
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មគ្គសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 នឹងរបស់ពួកសត្វនោះ ដែលជាបុគ្គល នឹងមិនបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃចិត្ត កាលចាប់បដិសន្ធិ នឹងរបស់ពួកសត្វនោះ កាលចូលទៅកាន់អបាយ
 និងកាន់អសញ្ញាសត្វ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 ក្នុងទីនោះ តែទុក្ខសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ មគ្គសច្ច របស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងកង្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ
 នឹងរបស់ពួកសត្វនោះ ដែលជាបុគ្គល នឹងមិនបាននូវមគ្គ កាលច្បុត និង
 របស់ពួកសត្វនោះ កាលច្បុតចាកអបាយ និងចាកអសញ្ញាសត្វ នឹងមិន
 រលត់ទៅផង ទុក្ខសច្ចមិនកើតឡើងផង ក្នុងកង្ខណៈនៃចិត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ និងផល ក្នុងអរូបភព ក្នុងទីនោះ ។

[២២២] សមុទយសច្ច របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 មគ្គសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វ នឹងបាន
 នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ឬ
 ក៏ពួកសត្វដទៃណា នឹងបាននូវមគ្គ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តនោះ សមុទយ-
 សច្ច របស់សត្វនោះ។ មិនកើតឡើង ក្នុងកង្ខណៈនៃតណ្ហា និងក្នុងកាល
 ដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងទីនោះ តែមគ្គសច្ចរបស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ សមុទយសច្ច របស់ព្រះ

អរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងកង្ខត្តាណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើត ឡើងផង មគ្គសច្ច នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងកង្ខត្តាណៈនៃតណ្ហា និងក្នុង កាលដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង ទៀត មគ្គសច្ច របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មគ្គសច្ច របស់ពួកសត្វដែល កើតក្នុងអបាយ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃតណ្ហា ក្នុងទីនោះ តែសមុទេយសច្ច របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មគ្គសច្ច របស់ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ក្នុងកង្ខត្តាណៈនៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលជាបុប្ផជន នឹងមិនបាននូវមគ្គ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិន រលត់ទៅផង សមុទេយសច្ច មិនកើតឡើងផង ក្នុងកង្ខត្តាណៈនៃតណ្ហា និង ក្នុងកាលដែលចិត្តប្រាសចាកតណ្ហា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងទីនោះ ។

[២២៣] ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ សមុទេយសច្ច របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ បុច្ឆា ជាអតីត និងអនាគត ជាអនុលោម ក្តី ជាបច្ចុប្បន្ន ដែលលោកចែកហើយ ក្នុងនិរោធារៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត ដែលមិនវង្វេង គប្បីចែកក្នុងឧប្បាទនិរោធារៈ យ៉ាងនោះដែរ ។

ឧប្បាទនិរោធារៈ ចប់
 បវត្តិវារៈ ចប់

បរិញ្ញាវារៈ

[២២៤] សត្វណា កំណត់ជីវិតនូវទុក្ខសច្ច សត្វនោះ លះបង់នូវសមុទេយសច្ចប្ប ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា លះបង់នូវសមុទេយសច្ច សត្វនោះ កំណត់ជីវិតនូវទុក្ខសច្ចប្ប ។ អើ ។ សត្វណា មិនកំណត់ជីវិតនូវទុក្ខសច្ច សត្វនោះ មិនលះបង់នូវសមុទេយសច្ចប្ប ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា មិនលះបង់នូវសមុទេយសច្ច សត្វនោះ មិនកំណត់ជីវិតនូវទុក្ខសច្ចប្ប ។ អើ ។

[២២៥] សត្វណា កំណត់ជីវិតហើយ នូវទុក្ខសច្ច សត្វនោះ លះបង់ហើយនូវសមុទេយសច្ចប្ប ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា លះបង់ហើយនូវសមុទេយសច្ច សត្វនោះ កំណត់ជីវិតហើយ នូវទុក្ខសច្ចប្ប ។ អើ ។ សត្វណា មិនកំណត់ជីវិតហើយ នូវទុក្ខសច្ច សត្វនោះ មិនលះបង់ហើយ នូវសមុទេយសច្ចប្ប ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា មិនលះបង់ហើយ នូវសមុទេយសច្ច សត្វនោះ មិនកំណត់ជីវិតហើយ នូវទុក្ខសច្ចប្ប ។ អើ ។

[២២៦] សត្វណា នឹងកំណត់ជីវិត នូវទុក្ខសច្ច សត្វនោះ នឹងលះបង់នូវសមុទេយសច្ចប្ប ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា នឹងលះបង់នូវសមុទេយសច្ច សត្វនោះ នឹងកំណត់ជីវិត នូវទុក្ខសច្ចប្ប ។ អើ ។ សត្វណា នឹងមិនកំណត់ជីវិត នូវទុក្ខសច្ច សត្វនោះ នឹងមិនលះបង់ នូវសមុទេយសច្ចប្ប ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា នឹងមិនលះបង់ នូវសមុទេយសច្ច សត្វនោះ នឹងមិនកំណត់ជីវិត នូវទុក្ខសច្ចប្ប ។ អើ ។

[២២៧] សត្វណា កំណត់ជីវិតនូវទុក្ខសច្ច សត្វនោះ លះបង់ហើយ

នូវសមុទយសច្ច្ប ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា លះបង់
 ហើយ នូវសមុទយសច្ច្ប សត្វនោះ កំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច្ប ។ មិនមែនទេ ។
 សត្វណា មិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច្ប សត្វនោះ មិនលះបង់ហើយ នូវសមុ-
 ទយសច្ច្ប ។ ព្រះអរហន្ត មិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច្ប តែមិនមែនជាមិនលះបង់
 ហើយ នូវសមុទយសច្ច្បទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស លើកលែងតែបុគ្គលដែល
 ប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងព្រះអរហន្តចេញ មិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច្បផង
 មិនលះបង់ហើយ នូវសមុទយសច្ច្បផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា មិន
 លះបង់ហើយ នូវសមុទយសច្ច្ប សត្វនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច្ប ។
 បុគ្គលដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិនលះបង់ហើយ នូវសមុទយសច្ច្ប
 តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច្បទេ ពួកបុគ្គលដ៏សេស លើកលែងតែ
 បុគ្គលដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងព្រះអរហន្តចេញ មិនលះបង់
 ហើយ នូវសមុទយសច្ច្បផង មិនកំណត់ដឹង នូវទុក្ខសច្ច្បផង ។

[២២៨] សត្វណា កំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច្ប សត្វនោះ នឹងលះបង់នូវ
 សមុទយសច្ច្ប ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា នឹងលះបង់នូវ
 សមុទយសច្ច្ប សត្វនោះ កំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច្ប ។ មិនមែនទេ ។ សត្វណា
 មិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច្ប សត្វនោះ នឹងមិនលះបង់នូវសមុទយសច្ច្ប ។ ពួក
 សត្វណា នឹងបាននូវមគ្គ ពួកសត្វនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច្ប តែមិនមែន

ជានឹងមិនលះបង់នូវសមុទយសច្ចទេ ព្រះអរហន្ត និងពួកបុប្ផជនណា នឹងមិន
 បាននូវមគ្គ ព្រះអរហន្ត និងពួកបុប្ផជននោះ មិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ចផង
 នឹងមិនលះបង់នូវសមុទយសច្ចផង ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា នឹងមិន
 លះបង់នូវសមុទយសច្ច សត្វនោះ មិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច ។ បុគ្គល
 ប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងមិនលះបង់នូវសមុទយសច្ច តែមិនមែនជាមិន
 កំណត់ដឹងនូវសមុទយសច្ចទេ ព្រះអរហន្ត និងពួកបុប្ផជនណា នឹងមិនបាន
 នូវមគ្គ ព្រះអរហន្ត និងពួកបុប្ផជននោះ នឹងមិនលះបង់នូវសមុទយសច្ចផង
 មិនកំណត់ដឹង នូវទុក្ខសច្ចផង ។

[២២៩] សត្វណា កំណត់ដឹងហើយ នូវទុក្ខសច្ច សត្វនោះ នឹង
 លះបង់នូវសមុទយសច្ច ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា នឹង
 លះបង់នូវសមុទយសច្ច សត្វនោះ កំណត់ដឹងហើយ នូវទុក្ខសច្ច ។ មិន
 មែនទេ ។ សត្វណា មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវទុក្ខសច្ច សត្វនោះ នឹងមិន
 លះបង់នូវសមុទយសច្ច ។ ពួកសត្វណា នឹងបាននូវមគ្គ ពួកសត្វនោះ
 មិនកំណត់ដឹងហើយ នូវទុក្ខសច្ច តែមិនមែនជានឹងមិនលះបង់នូវសមុទយ-
 សច្ចទេ បុគ្គលដែលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងពួកបុប្ផជនណា នឹងមិន
 បាននូវមគ្គ បុគ្គលប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងពួកបុប្ផជននោះ មិនកំណត់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥៤៤

ដឹងហើយ នូវទុក្ខសច្ចផង នឹងមិនលះបង់នូវសមុទយសច្ចផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត សត្វណា នឹងមិនលះបង់នូវសមុទយសច្ច សត្វនោះ ឈ្មោះថា មិន
 កំណត់ដឹងហើយនូវទុក្ខសច្ច ។ ព្រះអរហន្ត នឹងមិនលះបង់នូវសមុទយសច្ច
 តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹងហើយនូវទុក្ខសច្ចទេ ពួកបុគ្គលប្រកបដោយមគ្គ
 ដ៏ប្រសើរ និងពួកបុគ្គលជនណា នឹងមិនបាននូវមគ្គ ពួកបុគ្គលប្រកបដោយមគ្គ
 ដ៏ប្រសើរ និងពួកបុគ្គលនោះ នឹងមិនលះបង់ នូវសមុទយសច្ចផង មិន
 កំណត់ដឹងហើយ នូវទុក្ខសច្ចផង ។

បរិញ្ញាវារៈ ចប់
 សច្ចយមកៈ ចប់

អដ្ឋកថា

សច្ចយមកៈ

បណ្ណតិវារៈ

[២៤-២២៩] កិច្ចពណ៌នាសច្ចយមកៈ ដែលលោកបានរូបរួមសម្តែង ហើយ ក្នុងលំដាប់ធាតុយមកៈ ដោយអំណាចសច្ចៈ ក្នុងធម៌ មានកុសល ជាដើម ដែលលោកសម្តែងហើយ ក្នុងមូលយមកៈទាំងនោះឯង រមែងមាន ក្នុងឥឡូវនេះ ។ គប្បីជ្រាបមហាវារៈ ៣ មានបណ្ណតិវារៈជាដើម និងប្រភេទ នៃវារៈដ៏សេស មានអន្តរវារៈជាដើម តាមន័យដែលពោលហើយនោះឯង ខាងដើម ក្នុងធាតុយមកៈនោះ ។ តែក្នុងបណ្ណតិវារៈ ក្នុងសច្ចយមកៈនេះ ដោយអំណាចសច្ចៈ ៤ គប្បីជ្រាបការរាប់យមកៈ ក្នុងវារៈទាំងឡាយ ៤ គឺបទសោធនវារៈ ១ បទសោធនមូលចក្កវារៈ ១ សុទ្ធសច្ចវារៈ ១ សុទ្ធសច្ចមូលចក្កវារៈ ១ ។ តែក្នុងបណ្ណតិវារៈនិទ្ទេស គប្បីជ្រាបតេក្ខមិកធម៌ ដែលរួចផុតល្អហើយ ចាកទុក្ខវេទនា និងតណ្ហា ដោយពាក្យថា អវសេសំ ទុក្ខសច្ចំ ។ បទថា អវសេសោ សមុទយោ បានដល់ ប្រភេទនៃកាមាវចរ- កុសលជាដើម ដែលលោកបានសម្តែងហើយ ក្នុងសច្ចវិក្កង រមែងជាបច្ច័យ នៃទុក្ខសច្ច ។ បទថា អវសេសោ និរោធា បានដល់ តទ្ធិនិរោធ វិក្ខម្កន- និរោធ សមុច្ឆេទនិរោធ បដិបស្សនិរោធ និងខណក្កនិរោធ ។ បទថា អវសេសោ មគ្គោ សេចក្តីថា មគ្គមានអង្គ ៥ រមែងមានក្នុងសម័យនោះ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥៤៦

ឯង ។ មគ្គ មានជាដើមយ៉ាងនេះ គឺអង្គនិកមគ្គ មិច្ឆាមគ្គ ជង្គមគ្គ សកដមគ្គ ។

បណ្ណតិវារៈ ចប់

បវត្តិវារៈ

ក្នុងបវត្តិវារៈ ក្នុងអនុលោមន័យរបស់បុគ្គលវារៈ ក្នុងបច្ចុប្បន្នកាល នេះ ទុក្ខសច្ចមូល ៣ សមុទេយសច្ចមូល ២ និរោធសច្ចមូល ១ រួមជា យមកៈ ៦ ដោយអំណាចព្រះបាលី ព្រោះកាន់យកសច្ចៈដែលបាន និង មិនបានថា ទុក្ខសច្ច របស់សត្វណា កើតឡើង សមុទេយសច្ច របស់សត្វ នោះ រមែងកើតឡើងឬ មួយទៀត សមុទេយសច្ចរបស់សត្វណា កើតឡើង ទុក្ខសច្ចរបស់សត្វនោះ រមែងកើតឡើងឬ ដូច្នោះ ។ ក្នុងសច្ចៈទាំងឡាយ នោះ ព្រោះការកើត និងការរលត់ រមែងមិនសមគួរដល់និរោធ ព្រោះហេតុ នោះ យមកៈទាំង ៣ គឺយមកៈដែលជាមូលនៃទុក្ខសច្ច ២ មួយអន្លើដោយ សមុទេយសច្ច និងមគ្គសច្ច យមកៈដែលជាមូលនៃសមុទេយសច្ច ១ មួយ អន្លើដោយមគ្គសច្ច ទើបមកហើយ ។ ក្នុងបដិលោមន័យរបស់បុគ្គលវារៈ នោះក្តី ក្នុងឱកាសវារៈជាដើមក្តី ក៏ន័យនេះឯង ។ គប្បីជ្រាបការរាប់យមកៈ ដោយអំណាចយមកៈ ៣ យ៉ាង ក្នុងវារៈទាំងអស់នេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ក្នុងអត្ថវិនិច្ឆ័យ គប្បីជ្រាបលក្ខណៈក្នុងសច្ចយមកៈនេះដូចតទៅ

ក្នុងបវត្តិវារៈនៃសច្ចយមកៈនេះ បុគ្គលណាមួយ រមែងមិនបាននិរោធសច្ចមុន
 នោះឯង តែក្នុងវារៈដ៏សេសទាំង ៣ សមុទេយសច្ច និងមគ្គសច្ច បុគ្គល
 រមែងបានក្នុងបវត្តិកាល ដោយចំណែកមួយនោះឯង ។ ទុក្ខសច្ច បុគ្គល
 រមែងបានក្នុងចុតិ និងបដិសន្ធិខ្លះ ក្នុងបវត្តិកាលខ្លះ ។ តែកាល ៣ មាន
 បច្ចុប្បន្នកាលជាដើម បុគ្គលរមែងបានក្នុងចុតិ និងបដិសន្ធិខ្លះ ក្នុងបវត្តិកាល
 ខ្លះ ។ បុគ្គលរមែងបានសច្ចៈណាមួយ ក្នុងសច្ចយមកៈនេះ គប្បីជ្រាបអត្ត
 វិនិច្ឆ័យដោយអំណាចនៃសច្ចៈនោះៗ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

គប្បីជ្រាបនយមុខ ក្នុងសច្ចយមកៈនោះដូចតទៅ

បទថា សព្វេសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ សេចក្តីថា ដោយហោចសូម្បីជាន់
 សុទ្ធាវាស ។ ទេវតាជាន់សុទ្ធាវាសទាំងនោះ រមែងកើតដោយទុក្ខសច្ចនោះ
 ឯង ។ បទនេះថា តណ្ហាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស លោកបានពោលហើយ ដើម្បី
 សម្តែងការកើតឡើងនៃចំណែកមួយក្នុងទុក្ខសច្ច និងសមុទេយសច្ច ព្រោះ
 ហេតុនោះ ពាក្យនោះ គប្បីកាន់យកដោយអំណាចបញ្ចវេកាការកតនោះឯង
 តែក្នុងចតុវេកាការកត ពាក្យនេះថា សូម្បីសច្ចៈ ១ រមែងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ឧប្បាទុក្ខណៈនៃផលសមាបត្តិចិត្ត ដែលវិប្បយុត្តដោយតណ្ហា ដូច្នោះ បណ្ឌិត
 មិនគួរកាន់យកក្នុងសច្ចយមកៈនេះ ។ បទថា តេសំ ទុក្ខសច្ចញ្ច សេចក្តីថា
 ឈ្មោះថា ទុក្ខសច្ចដ៏សេស រៀរតណ្ហាចេញ រមែងមានក្នុងខណៈនោះ ពាក្យ
 នោះ លោកពោលសំដៅយកទុក្ខសច្ចនោះ ។ ក្នុងឧប្បាទុក្ខណៈនៃមគ្គ ក៏
 មានន័យនេះដូចគ្នា ។ តែក្នុងសច្ចយមកៈនោះ រូបនោះឯង ឈ្មោះថា ទុក្ខ-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សច្ចធម៌ទាំងឡាយ ដែលសម្បយុត្តដោយមគ្គដ៏សេស ជាធម៌ដែលផុតល្អ
ហើយចាកសច្ចៈ ព្រោះហេតុនោះឯង ទើបលោកពោលហើយថា មគ្គសច្ច
រមែងកើតឡើងដល់ជនទាំងនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃមគ្គ ក្នុងអរូប តែ
ទុក្ខសច្ច រមែងមិនកើតឡើងដល់ជនទាំងនោះ ។ គប្បីជាបទិកាសដោយ
អំណាចខណៈ ក្នុងសច្ចយមកៈនេះ យ៉ាងនេះថា ក្នុងខណៈនៃការកើតឡើង
នោះ និងក្នុងខណៈនៃការកើតឡើងរបស់ចិត្ត ដែលវិប្បយុត្តដោយតណ្ហា
របស់ជនទាំងនោះថា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ដែលវិប្បយុត្តដោយតណ្ហា
ដែលប្រព្រឹត្តទៅរបស់បុគ្គល ដែលកើតឡើងទាំងអស់ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
របស់បុគ្គលដែលកើតឡើងទាំងអស់នោះ ។ ក្នុងសច្ចៈដែលមានសភាពយ៉ាង
នោះ សូម្បីពួកដទៃ ក៏មានន័យនេះដូចគ្នា ។ បទថា អនភិសមេតារីនំ បាន
ដល់ សត្វដែលមិនសម្រេចអភិសម័យ ពោល គឺចតុសច្ចបដិវេធ គឺការ
ត្រាស់ដឹងសច្ចៈ ៤ ។ បទថា អភិសមេតារីនំ បានដល់ អភិសមិតសច្ច
គឺសច្ចៈដែលខ្លួនត្រាស់ដឹង ។ គប្បីជាបអត្តវិនិច្ឆ័យក្នុងបទទាំងពួង ដោយ
នយមុខនេះ ។

បវត្តិការៈ ចប់

បរិញ្ញាវារៈ

ក្នុងបរិញ្ញាវារៈ បុគ្គលរមែងបានបរិញ្ញា ៣ គឺ ញាតប្បវិញ្ញា ១
 តិរណាប្បវិញ្ញា ១ បហានប្បវិញ្ញា ១ ។ ឈ្មោះថា បរិញ្ញា រមែងមិន
 មានក្នុងលោកុត្តរធម៌ទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ទើបសច្ចៈ ២ លោក
 កាន់យកហើយ ក្នុងសច្ចយមកៈនេះ ។ បទថា ទុក្ខសង្ខំ បរិជានាតិ
 ក្នុងសច្ចយមកៈនោះ លោកពោលហើយ ដោយអំណាចញាតប្បវិញ្ញា និង
 តិរណាប្បវិញ្ញានោះឯង ។ បទថា សមុទយសង្ខំ បដហាតិ លោកពោល
 ហើយ ដោយអំណាចញាតប្បវិញ្ញា និងបហានប្បវិញ្ញា ។ គប្បីជ្រាបអត្ត
 ក្នុងបទទាំងពួង ដោយអំណាចនៃបរិញ្ញាទាំងឡាយនេះ ដោយប្រការ
 ដូច្នោះឯង ។^{១៣៣}

អដ្ឋកថាសច្ចយមកៈ ចប់

អភិធម្មបិដក

សង្ខារយមកៈ

បណ្ណាតិវារៈ

[២៣០] សង្ខារ ៣ យ៉ាង គឺកាយសង្ខារ ១ វចីសង្ខារ ១ ចិត្ត-
 សង្ខារ ១ ។ ពួកអស្សាសបស្សាសៈ ឈ្មោះថា កាយសង្ខារ ពួកវិតក្កវិចារ
 ឈ្មោះថា វចីសង្ខារ សញ្ញា និងវេទនា ឈ្មោះថា ចិត្តសង្ខារ ពួកធម៌ទាំង
 អស់ ដែលសម្បយុត្តដោយចិត្ត រៀរលែងតែពួកវិតក្ក និងវិចារចេញ
 ឈ្មោះថា ចិត្តសង្ខារដែរ ។

ឧទ្ទេសវារៈ

[២៣១] កាយ ហៅថា កាយសង្ខារ កាយសង្ខារ ហៅថា កាយ ។
 វចី ហៅថា វចីសង្ខារ វចីសង្ខារ ហៅថា វចី ។ ចិត្ត ហៅថា ចិត្តសង្ខារ
 ចិត្តសង្ខារ ហៅថា ចិត្ត ។

[២៣២] មិនមែនកាយ មិនហៅថា កាយសង្ខារ មិនមែនកាយសង្ខារ
 មិនហៅថា កាយ ។ មិនមែនវចី មិនហៅថា វចីសង្ខារ មិនមែនវចីសង្ខារ
 មិនហៅថា វចី ។ មិនមែនចិត្ត មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារ មិនមែនចិត្តសង្ខារ
 មិនហៅថា ចិត្ត ។

[២៣៣] កាយ ហៅថា កាយសង្ខារ សង្ខារទាំងឡាយ ហៅថា វចី-
 សង្ខារ ។ កាយ ហៅថា កាយសង្ខារ សង្ខារទាំងឡាយ ហៅថា ចិត្ត-

សង្ខារ ។ វចី ហៅថា វចីសង្ខារ សង្ខារទាំងឡាយ ហៅថា កាយសង្ខារ ។
វចី ហៅថា វចីសង្ខារ សង្ខារទាំងឡាយ ហៅថា ចិត្តសង្ខារ ។ ចិត្ត ហៅ
ថា ចិត្តសង្ខារ សង្ខារទាំងឡាយ ហៅថា កាយសង្ខារ ។ ចិត្ត ហៅថា
ចិត្តសង្ខារ សង្ខារទាំងឡាយ ហៅថា វចីសង្ខារ ។

[២៣៤] មិនមែនកាយ មិនហៅថា កាយសង្ខារ មិនមែនសង្ខារទាំង
ឡាយ មិនហៅថា វចីសង្ខារ ។ មិនមែនកាយ មិនហៅថា កាយសង្ខារ
មិនមែនសង្ខារទាំងឡាយ មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារ ។ មិនមែនវចី មិនហៅថា
វចីសង្ខារ មិនមែនសង្ខារទាំងឡាយ មិនហៅថា កាយសង្ខារ ។ មិនមែនវចី
មិនហៅថា វចីសង្ខារ មិនមែនសង្ខារទាំងឡាយ មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារ ។
មិនមែនចិត្ត មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារ មិនមែនសង្ខារទាំងឡាយ មិនហៅថា
កាយសង្ខារ ។ មិនមែនចិត្ត មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារ មិនមែនសង្ខារទាំង
ឡាយ មិនហៅថា វចីសង្ខារ ។

[២៣៥] កាយសង្ខារ ហៅថា វចីសង្ខារ វចីសង្ខារ ហៅថា កាយ-
សង្ខារ ។ កាយសង្ខារ ហៅថា ចិត្តសង្ខារ ចិត្តសង្ខារ ហៅថា កាយសង្ខារ ។
វចីសង្ខារ ហៅថា ចិត្តសង្ខារ ចិត្តសង្ខារ ហៅថា វចីសង្ខារ ។

[២៣៦] មិនមែនកាយសង្ខារ មិនហៅថា វចីសង្ខារ មិនមែនវចី-
សង្ខារ មិនហៅថា កាយសង្ខារ ។ មិនមែនកាយសង្ខារ មិនហៅថា ចិត្ត-
សង្ខារ មិនមែនចិត្តសង្ខារ មិនហៅថា កាយសង្ខារ ។ មិនមែនវចីសង្ខារ
មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារ មិនមែនចិត្តសង្ខារ មិនហៅថា វចីសង្ខារ ។

ឧទេសវារៈ ចប់

និទ្ទេសវារៈ

[២៣៧] កាយ ហៅថា កាយសង្ខារឬ ។ មិនមែនទេ ។ កាយសង្ខារ ហៅថា កាយឬ ។ មិនមែនទេ ។ វចី ហៅថា វចីសង្ខារឬ ។ មិនមែនទេ ។ វចីសង្ខារ ហៅថា វចីឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្ត ហៅថា ចិត្តសង្ខារឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តសង្ខារ ហៅថា ចិត្តឬ ។ មិនមែនទេ ។

[២៣៨] មិនមែនកាយ មិនហៅថា កាយសង្ខារឬ ។ កាយសង្ខារ មិនហៅថា កាយទេ ហៅថា កាយសង្ខារ ឯពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែ កាយ និងកាយសង្ខារចេញ មិនហៅថា កាយផង មិនហៅថា កាយសង្ខារ ផង ។ មិនមែនកាយសង្ខារ មិនហៅថា កាយឬ ។ កាយ មិនហៅថា កាយសង្ខារទេ ហៅថា កាយ ឯពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែកាយ និង កាយសង្ខារចេញ មិនហៅថា កាយផង មិនហៅថា កាយសង្ខារផង ។ មិនមែនកាយសង្ខារ មិនហៅថា កាយឬ ។ កាយ មិនហៅថា កាយសង្ខារទេ ហៅថា កាយ ឯពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែកាយ និងកាយសង្ខារចេញ មិនហៅថា កាយផង មិនហៅថា កាយសង្ខារផង ។ មិនមែនវចី មិនហៅ ថា វចីសង្ខារឬ ។ វចីសង្ខារ មិនហៅថា វចីទេ ហៅថា វចីសង្ខារ ឯពួក ធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែវចី និងវចីសង្ខារចេញ មិនហៅថា វចីផង មិន ហៅថា វចីសង្ខារផង ។ មិនមែនវចីសង្ខារ មិនហៅថា វចីឬ ។ វចី មិន ហៅថា វចីសង្ខារទេ ហៅថា វចី ឯពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែវចី និង វចីសង្ខារចេញ មិនហៅថា វចីផង មិនហៅថា វចីសង្ខារផង ។ មិនមែន ចិត្ត មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារឬ ។ ចិត្តសង្ខារ មិនហៅថា ចិត្តទេ ហៅថា

ចិត្តសង្ខារ ឯពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែចិត្ត និងចិត្តសង្ខារចេញ មិនហៅ
 ថា ចិត្តផង មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារផង ។ មិនមែនចិត្តសង្ខារ មិនហៅថា
 ចិត្តឬ ។ ចិត្ត មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារទេ ហៅថា ចិត្ត ឯពួកធម៌ដ៏សេស
 រៀរលែងតែចិត្ត និងចិត្តសង្ខារចេញ មិនហៅថា ចិត្តផង មិនហៅថា ចិត្ត-
 សង្ខារផង ។

[២៣៩] កាយ ហៅថា កាយសង្ខារឬ ។ មិនមែនទេ ។ សង្ខារ
 ទាំងឡាយ ហៅថា វចីសង្ខារឬ ។ វចីសង្ខារ ហៅថា សង្ខារផង ហៅថា
 វចីសង្ខារផង ឯពួកសង្ខារដ៏សេស ហៅថា សង្ខារទាំងឡាយ មិនហៅថា
 វចីសង្ខារទេ ។ កាយ ហៅថា កាយសង្ខារឬ ។ មិនមែនទេ ។ សង្ខារទាំង
 ឡាយ ហៅថា ចិត្តសង្ខារឬ ។ ចិត្តសង្ខារ ហៅថា សង្ខារផង ហៅថា
 ចិត្តសង្ខារផង ឯពួកសង្ខារដ៏សេស ហៅថា សង្ខារទាំងឡាយ មិនហៅថា
 ចិត្តសង្ខារទេ ។ វចី ហៅថា វចីសង្ខារឬ ។ មិនមែនទេ ។ សង្ខារទាំង
 ឡាយ ហៅថា កាយសង្ខារឬ ។ កាយសង្ខារ ហៅថា សង្ខារផង ហៅថា កាយ-
 សង្ខារផង ឯពួកសង្ខារដ៏សេស ហៅថា សង្ខារទាំងឡាយ មិនហៅថា
 កាយសង្ខារទេ ។ វចី ហៅថា វចីសង្ខារឬ ។ មិនមែនទេ ។ សង្ខារទាំង
 ឡាយ ហៅថា ចិត្តសង្ខារឬ ។ ចិត្តសង្ខារ ហៅថា សង្ខារផង ហៅថា
 ចិត្តសង្ខារផង ឯពួកសង្ខារដ៏សេស ហៅថា សង្ខារទាំងឡាយ មិនហៅថា
 ចិត្តសង្ខារទេ ។ ចិត្ត ហៅថា ចិត្តសង្ខារឬ ។ មិនមែនទេ ។ សង្ខារទាំង
 ឡាយ ហៅថា កាយសង្ខារឬ ។ កាយសង្ខារ ហៅថា សង្ខារផង ហៅថា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កាយសង្ខារផង ឯពួកសង្ខារដ៏សេស ហៅថា សង្ខារទាំងឡាយ មិនហៅថា
 កាយសង្ខារទេ ។ ចិត្ត ហៅថា ចិត្តសង្ខារឬ ។ មិនមែនទេ ។ សង្ខារទាំង
 ឡាយ ហៅថា វចីសង្ខារឬ ។ វចីសង្ខារ ហៅថា សង្ខារផង ហៅថា វចី-
 សង្ខារផង ឯពួកសង្ខារដ៏សេស ហៅថា សង្ខារទាំងឡាយ មិនមែនហៅថា
 វចីសង្ខារទេ ។

[២៤០] មិនមែនកាយ មិនហៅថា កាយសង្ខារឬ ។ កាយសង្ខារ
 មិនហៅថា កាយទេ ហៅថា កាយសង្ខារ ឯពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែ
 កាយ និងកាយសង្ខារចេញ មិនហៅថា កាយផង មិនហៅថា កាយសង្ខារ
 ផង ។ មិនមែនសង្ខារទាំងឡាយ មិនហៅថា វចីសង្ខារឬ ។ អើ ។ មិនមែន
 កាយ មិនហៅថា កាយសង្ខារឬ ។ កាយសង្ខារ មិនហៅថា កាយទេ ហៅ
 ថា កាយសង្ខារ ឯពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែងតែកាយ និងកាយសង្ខារចេញ
 មិនហៅថា កាយផង មិនហៅថា កាយសង្ខារផង ។ មិនមែនសង្ខារទាំង
 ឡាយ មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារឬ ។ អើ ។ មិនមែនវចី មិនហៅថា វចី-
 សង្ខារឬ ។ វចីសង្ខារ មិនហៅថា វចីទេ ហៅថា វចីសង្ខារ ឯពួកធម៌
 ដ៏សេស លើកលែងតែវចី និងវចីសង្ខារចេញ មិនហៅថា វចីផង មិនហៅ
 ថា វចីសង្ខារផង ។ មិនមែនសង្ខារទាំងឡាយ មិនហៅថា កាយសង្ខារឬ ។
 អើ ។ មិនមែនវចី មិនហៅថា វចីសង្ខារឬ ។ វចីសង្ខារ មិនហៅថា វចីទេ
 ហៅថា វចីសង្ខារ ឯពួកធម៌ដ៏សេស លើកលែងតែវចី និងវចីសង្ខារចេញ
 មិនហៅថា វចីផង មិនហៅថា វចីសង្ខារផង ។ មិនមែនសង្ខារទាំងឡាយ

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារឬ ។ អើ ។ មិនមែនចិត្ត មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារឬ ។
 ចិត្តសង្ខារ មិនហៅថា ចិត្តទេ ហៅថា ចិត្តសង្ខារ ឯពួកធម៌ដ៏សេស លើក
 លែងតែចិត្ត និងចិត្តសង្ខារចេញ មិនហៅថា ចិត្តផង មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារ
 ផង ។ មិនមែនសង្ខារទាំងឡាយ មិនហៅថា កាយសង្ខារឬ ។ អើ ។ មិន
 មែនចិត្ត មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារឬ ។ ចិត្តសង្ខារ មិនហៅថា ចិត្តទេ ហៅថា
 ចិត្តសង្ខារ ឯពួកធម៌ដ៏សេស លើកលែងតែចិត្ត និងចិត្តសង្ខារចេញ មិន
 ហៅថា ចិត្តផង មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារផង ។ មិនមែនសង្ខារទាំងឡាយ
 មិនហៅថា វចីសង្ខារឬ ។ អើ ។

[២៤១] កាយសង្ខារ ហៅថា វចីសង្ខារឬ ។ មិនមែនទេ ។ វចី-
 សង្ខារ ហៅថា កាយសង្ខារឬ ។ មិនមែនទេ ។ កាយសង្ខារ ហៅថា ចិត្ត-
 សង្ខារឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តសង្ខារ ហៅថា កាយសង្ខារឬ ។ មិនមែនទេ ។
 វចីសង្ខារ ហៅថា ចិត្តសង្ខារឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តសង្ខារ ហៅថា វចី-
 សង្ខារឬ ។ មិនមែនទេ ។

[២៤២] មិនមែនកាយសង្ខារ មិនហៅថា វចីសង្ខារឬ ។ វចីសង្ខារ
 មិនហៅថា កាយសង្ខារទេ ហៅថា វចីសង្ខារ ឯពួកធម៌ដ៏សេស រៀរលែង
 តែកាយសង្ខារ និងវចីសង្ខារចេញ មិនហៅថា កាយសង្ខារផង មិនហៅថា
 វចីសង្ខារផង ។ មិនមែនវចីសង្ខារ មិនហៅថា កាយសង្ខារឬ ។ កាយ-
 សង្ខារ មិនហៅថា វចីសង្ខារទេ ហៅថា កាយសង្ខារ ឯពួកធម៌ដ៏សេស
 រៀរលែងតែវចីសង្ខារ និងកាយសង្ខារចេញ មិនហៅថា វចីសង្ខារផង មិន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ហៅថា កាយសង្ខារផង ។ មិនមែនកាយសង្ខារ មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារឬ ។
 ចិត្តសង្ខារ មិនហៅថា កាយសង្ខារទេ ហៅថា ចិត្តសង្ខារ ឯពួកធម៌ដ៏សេស
 រៀរលែងតែកាយសង្ខារ និងចិត្តសង្ខារចេញ មិនហៅថា កាយសង្ខារផង មិន
 ហៅថា ចិត្តសង្ខារផង ។ មិនមែនចិត្តសង្ខារ មិនហៅថា កាយសង្ខារឬ ។
 កាយសង្ខារ មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារទេ ហៅថា កាយសង្ខារ ឯពួកធម៌ដ៏សេស
 រៀរលែងតែចិត្តសង្ខារ និងកាយសង្ខារចេញ មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារផង មិន
 ហៅថា កាយសង្ខារផង ។ មិនមែនវច្ចីសង្ខារ មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារឬ ។
 ចិត្តសង្ខារ មិនហៅថា វច្ចីសង្ខារទេ ហៅថា ចិត្តសង្ខារ ឯពួកធម៌ដ៏សេស
 រៀរលែងតែវច្ចីសង្ខារ និងចិត្តសង្ខារចេញ មិនហៅថា វច្ចីសង្ខារផង មិន
 ហៅថា ចិត្តសង្ខារផង ។ មិនមែនចិត្តសង្ខារ មិនហៅថា វច្ចីសង្ខារឬ ។
 វច្ចីសង្ខារ មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារទេ ហៅថា វច្ចីសង្ខារ ឯពួកធម៌ដ៏សេស
 រៀរលែងតែចិត្តសង្ខារ និងវច្ចីសង្ខារចេញ មិនហៅថា ចិត្តសង្ខារផង មិន
 ហៅថា វច្ចីសង្ខារផង ។

បណ្ណតិវារៈ ចប់

បវត្តិវារៈ

[២៤៣] កាយសង្ខាររបស់សត្វណា កើតឡើង វច្ចីសង្ខាររបស់សត្វ
 នោះ កើតឡើងឬ ។ កាយសង្ខាររបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងឧប្បា-

ទុក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ព្រោះវៀរចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ តែ
 វចីសន្ធាររបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកកាមាវចរសត្វ ដែលចូល
 កាន់បឋមជ្ឈាន កាយសន្ធាររបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង វចីសន្ធារ
 កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទុក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត វចីសន្ធាររបស់សត្វណា កើតឡើង កាយសន្ធាររបស់សត្វនោះ
 កើតឡើងឬ ។ វចីសន្ធាររបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទុក្ខណៈនៃ
 ពួកវិតក្ក និងវិចារ ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ តែកាយ-
 សន្ធាររបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ពួកសត្វជាកាមាវចរ ដែលចូល
 កាន់បឋមជ្ឈាន វចីសន្ធាររបស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង កាយសន្ធារ
 កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទុក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ។

[២៤៤] កាយសន្ធាររបស់សត្វណា កើតឡើង ចិត្តសន្ធាររបស់សត្វ
 នោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសន្ធាររបស់សត្វណា កើត
 ឡើង កាយសន្ធាររបស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ចិត្តសន្ធាររបស់សត្វទាំង
 នោះ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទុក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និង
 បស្សាសៈ តែកាយសន្ធាររបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ចិត្តសន្ធារ
 របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង កាយសន្ធារកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បា-
 ទុក្ខណៈ នៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ។

[២៤៥] វចីសន្ធាររបស់សត្វណា កើតឡើង ចិត្តសន្ធាររបស់សត្វ
 នោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសន្ធាររបស់សត្វណា កើត

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឡើង វចិសន្ធិាររបស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ចិត្តសន្ធិាររបស់សត្វទាំង
នោះ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ
តែវចិសន្ធិាររបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ចិត្តសន្ធិាររបស់សត្វទាំង
នោះ កើតឡើងផង វចិសន្ធិារកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកវិតក្ក
និងវិចារ ។

[២៤៦] កាយសន្ធិារ កើតឡើងក្នុងទីណា វចិសន្ធិារ កើតឡើងក្នុង
ទីនោះឬ ។ កាយសន្ធិារ កើតឡើងក្នុងទុតិយជ្ឈាន និងក្នុងតតិយជ្ឈាននោះ
តែវចិសន្ធិារ មិនកើតឡើងក្នុងឈាននោះទេ កាយសន្ធិារ កើតឡើងផង វចិ-
សន្ធិារ កើតឡើងផង ក្នុងបឋមជ្ឈាន និងក្នុងកាមាវចរនោះ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត វចិសន្ធិារកើតឡើងក្នុងទីណា កាយសន្ធិារកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ វចិ-
សន្ធិារកើតឡើងក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរនោះ តែកាយសន្ធិារ មិនកើត
ឡើងក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរនោះទេ វចិសន្ធិារ កើតឡើងផង កាយ-
សន្ធិារ កើតឡើងផង ក្នុងបឋមជ្ឈាន និងក្នុងកាមាវចរនោះ ។

[២៤៧] កាយសន្ធិារ កើតឡើងក្នុងទីណា ចិត្តសន្ធិារកើតឡើងក្នុង
ទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសន្ធិារ កើតឡើងក្នុងទីណា កាយ-
សន្ធិារ កើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសន្ធិារ កើតឡើងក្នុងចតុត្ថជ្ឈាន ក្នុង
រូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរនោះ តែកាយសន្ធិារ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ
ចិត្តសន្ធិារ កើតឡើងផង កាយសន្ធិារ កើតឡើងផង ក្នុងបឋមជ្ឈាន ក្នុង
ទុតិយជ្ឈាន ក្នុងតតិយជ្ឈាន និងក្នុងកាមាវចរនោះ ។

[២៤៨] វចីសន្ធិរ កើតឡើងក្នុងទីណា ចិត្តសន្ធិរ កើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសន្ធិរ កើតឡើងក្នុងទីណា វចីសន្ធិរ កើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសន្ធិរ កើតឡើង ក្នុងទុតិយជ្ឈាន ក្នុងតតិយជ្ឈាន និងក្នុងចតុត្ថជ្ឈាននោះ តែវចីសន្ធិរ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសន្ធិរ កើតឡើងផង វចីសន្ធិរ កើតឡើងផង ក្នុងបឋមជ្ឈាន ក្នុងកាមាវចរ ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរនោះ ។

[២៤៩] កាយសន្ធិររបស់សត្វណា កើតឡើងក្នុងទីណា ។ បេ ។ ពាក្យថា របស់សត្វណាក្តី ថារបស់សត្វណា ក្នុងទីណាក្តី ដូចៗ គ្នា ។

[២៥០] កាយសន្ធិររបស់សត្វណា មិនកើតឡើង វចីសន្ធិររបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ កាយសន្ធិររបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃពួកវិតក្ក និងវិចារ ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ តែវចីសន្ធិររបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ កាយសន្ធិររបស់សត្វទាំងអស់ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្ត និងរបស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វចីសន្ធិរ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសន្ធិររបស់សត្វណា មិនកើតឡើង កាយសន្ធិររបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ វចីសន្ធិររបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ព្រោះវៀរចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ តែកាយសន្ធិរ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥៦០

របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ វេចិសន្ទាររបស់សត្វទាំងអស់ ក្នុងកងក្ខណៈនៃចិត្ត និងរបស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធិ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និង បស្សាសៈ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង កាយសន្ទារ មិនកើតឡើងផង ។

[២៥១] កាយសន្ទាររបស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចិត្តសន្ទាររបស់ សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ កាយសន្ទាររបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ តែចិត្ត- សន្ទាររបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ កាយសន្ទាររបស់សត្វ ទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធិ ក្នុងកងក្ខណៈនៃចិត្ត និងរបស់អសញ្ញាសត្វ ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ចិត្តសន្ទារ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសន្ទាររបស់សត្វណា មិនកើតឡើង កាយសន្ទាររបស់សត្វនោះ មិន កើតឡើងឬ ។ អើ ។

[២៥២] វេចិសន្ទាររបស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចិត្តសន្ទាររបស់ សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ វេចិសន្ទាររបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ តែចិត្តសន្ទាររបស់ សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ វេចិសន្ទាររបស់សត្វទាំងអស់ដែល ចូលកាន់និរោធិ ក្នុងកងក្ខណៈនៃចិត្ត និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើត ឡើងផង ចិត្តសន្ទារ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសន្ទាររបស់

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

សត្វណា មិនកើតឡើង វចីសន្ធិារបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[២៥៣] កាយសន្ធិារ មិនកើតឡើងក្នុងទីណា វចីសន្ធិារ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសន្ធិារ មិនកើតឡើងក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរនោះ តែវចីសន្ធិារ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ កាយសន្ធិារ មិនកើតឡើងផង វចីសន្ធិារ មិនកើតឡើងផង ក្នុងបត្តត្ថជ្ជាន និងក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសន្ធិារ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា កាយសន្ធិារ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសន្ធិារ មិនកើតឡើង ក្នុងទុតិយជ្ជាន និងក្នុងតតិយជ្ជាននោះ តែកាយសន្ធិារ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ វចីសន្ធិារ មិនកើតឡើងផង កាយសន្ធិារ មិនកើតឡើងផង ក្នុងបត្តត្ថជ្ជាន និងក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ។

[២៥៤] កាយសន្ធិារ មិនកើតឡើងក្នុងទីណា ចិត្តសន្ធិារ មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសន្ធិារ មិនកើតឡើងក្នុងបត្តត្ថជ្ជាន ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរនោះ តែចិត្តសន្ធិារ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ កាយសន្ធិារ មិនកើតឡើងផង ចិត្តសន្ធិារមិនកើតឡើងផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសន្ធិារ មិនកើតឡើងក្នុងទីណា កាយសន្ធិារមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៥៥] វចីសន្ធិារ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចិត្តសន្ធិារ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសន្ធិារ មិនកើតឡើងក្នុងទុតិយជ្ជាន ក្នុងតតិយជ្ជាន និងក្នុងបត្តត្ថជ្ជាននោះ តែចិត្តសន្ធិារ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

វចីសង្ខារ មិនកើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារ មិនកើតឡើងផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វ
នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៥៦] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វចី-
សង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកវិតក្ក និងវិចារ ព្រោះ
វៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខាររបស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ កាយសង្ខារ របស់អសញ្ញា-
សត្វទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើងផង វចីសង្ខារ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ
នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ព្រោះ
វៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចី-
សង្ខាររបស់សត្វណា ។ បេ ។ ពាក្យថា របស់សត្វណាក្តី ពាក្យថា របស់
សត្វណា ក្នុងទីណាក្តី បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារដូចៗ គ្នាចុះ ។ ពាក្យថា របស់
ពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធិ បណ្ឌិតមិនបាន (មិនគួរពោល) ក្នុងបទថា
របស់សត្វណា ក្នុងទីណាឡើយ ។

[២៥៧] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ វចីសង្ខារ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខាររបស់
សត្វណា (កើតឡើងហើយ) ។ បេ ។ អើ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វណា
កើតឡើងហើយ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខាររបស់សត្វណា (កើតឡើងហើយ) ។ បេ ។ អើ ។
វចីសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើយហើយ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ
កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា
(កើតឡើងហើយ) ។ បេ ។ អើ ។

[២៥៨] កាយសង្ខារ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។ ពាក្យថា
ក្នុងទីណា ដូចគ្នាតែបែបមួយ ក្នុងទីទាំងពួង ។

[២៥៩] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែល
ចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វជាកាមាវចរ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន កាយ-
សង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង វចីសង្ខារ កើតឡើងហើយ
ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ វចីសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាអរុបាវចរ និងជាអរុបាវចរទាំងនោះ កើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វជាកាមាវចរ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន វចីសង្ខារ
របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង កាយសង្ខារ កើតឡើងហើយផង
ក្នុងទីនោះ ។

[២៦០] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ យ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកសត្វជា រូបាវចរ ដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន និងពួកសត្វជាអរូបាវចរ ចិត្តសង្ខាររបស់ សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខាររបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វជាកាមាវចរ ដែលចូលកាន់ បឋមជ្ឈាន កាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំង នោះ កើតឡើងហើយផង កាយសង្ខារ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៦១] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ យ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់ពួកសត្វ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន កាន់តតិយជ្ឈាន និងកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន និងរបស់ សុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ ក្នុងចិត្តទី ២ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ កើតឡើងហើយ ក្នុង ទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន និងរបស់ ពួកសត្វជារូបាវចរ និងជាអរូបាវចរទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង វចីសង្ខារ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៦២] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ វចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៦៣] កាយសង្ខារ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៦៤] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាបុរាណ និងជាអបុរាណទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វ ដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន និងរបស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ ក្នុងចិត្តទី ២ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង វចីសង្ខារ មិនកើត

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសន្ធិវារ របស់សត្វណា មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា កាយសន្ធិវារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសន្ធិវារ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ទុតិ-
 យជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែកាយ-
 សន្ធិវារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 វចីសន្ធិវារ របស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន និងរបស់ពួកសុទ្ធាវាស-
 សត្វ ក្នុងចិត្តទី ២ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយផង កាយសន្ធិវារ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៦៥] កាយសន្ធិវាររបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ចិត្តសន្ធិវាររបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសន្ធិវារ
 របស់ពួកសត្វជាបុរាវចរ ដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន និងរបស់ពួកសត្វជា
 អបុរាវចរទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសន្ធិវារ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វកាលចូលទៅ
 កាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ កាយសន្ធិវាររបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើងហើយផង ចិត្តសន្ធិវារ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ចិត្តសន្ធិវារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា កាយ-
 សន្ធិវាររបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៦៦] វចីសន្ធិវារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ចិត្តសន្ធិវារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសន្ធិវារ

របស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន កាន់តតិយជ្ឈាន និងកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន
 និងរបស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វទាំងនោះ ក្នុងចិត្តទី ២ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វកាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និង
 ពួកអសញ្ញាសត្វ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ចិត្ត-
 សង្ខារ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ
 របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៦៧] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង វចីសង្ខារ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់
 សត្វណា នឹងកើតឡើង កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។
 ចិត្តជាទីបំផុត របស់ពួកសត្វជាការាមាវចរ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា
 ពួកសត្វដែលកើតក្នុងភពជាទីបំផុត ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរ និងពួក
 សត្វទាំងនោះ ដែលជាសត្វចូលទៅកាន់រូបាវចរ និងកាន់អរូបាវចរហើយ នឹង
 បរិនិព្វាន កាលច្បុត វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែកាយ-
 សង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ វចីសង្ខារ របស់ពួកសត្វ
 ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង កាយសង្ខារ នឹងកើតឡើងផង ។

[២៦៨] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចិត្តសង្ខារ របស់
 សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វ

ណា នឹងកើតឡើង កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ចិត្ត
 ជាទីបំផុត របស់ពួកសត្វជាការាវចរ នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា
 ពួកសត្វដែលកើតក្នុងភពជាទីបំផុត ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរ និងពួក
 សត្វទាំងនោះ ដែលចូលទៅកាន់រូបាវចរ និងកាន់អរូបាវចរហើយ នឹងបរិ-
 និព្វាន កាលច្បាត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែកាយ-
 សង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ចិត្តសង្ខារ របស់ពួកសត្វ
 ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង កាយសង្ខារ នឹងកើតឡើងផង ។

[២៦៩] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចិត្តសង្ខារ របស់
 សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខាររបស់សត្វ
 ណា នឹងកើតឡើង វចីសង្ខាររបស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ចិត្តជាទី
 បំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា
 ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង តែវចីសង្ខាររបស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ចិត្តសង្ខារ របស់ពួកសត្វក្រៅនេះ នឹងកើតឡើង
 ផង វចីសង្ខារ កើតឡើងផង ។

[២៧០] កាយសង្ខារ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៧១] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែលចូល
 កាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន កាយសង្ខាររបស់សត្វនោះ នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

នោះទេ ពួកសត្វជាកាមាវចរ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន កាយសង្ខារ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង វចីសង្ខារ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា កាយ-
 សង្ខាររបស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត របស់
 ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា វចីសង្ខារ របស់
 ពួកសត្វជារូបាវចរ និងជារូបាវចរទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ
 កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ
 ជាកាមាវចរក្រៅនេះ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងកើតឡើងផង កាយសង្ខារ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៧២] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចិត្ត-
 សង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់
 សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត របស់ពួកសត្វជា
 កាមាវចរ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ពួកសត្វជារូបាវចរ និងជា
 អរូបាវចរ ដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេ ពួកសត្វជាកាមាវចរក្រៅនេះ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន កាន់ទុតិ-
 យជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង
 ផង កាយសង្ខារ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២៧៣] វចីសន្ធិរ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចិត្ត-
 សន្ធិរ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ចិត្តសន្ធិរ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា វចីសន្ធិររបស់សត្វ
 នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ពួកសត្វដែលចូលកាន់ទុតិ-
 យជ្ឈាន កាន់តតិយជ្ឈាន និងកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ចិត្តសន្ធិររបស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែវចីសន្ធិរ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វជាកាមាវចរ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន និងពួកសត្វជា
 រូបាវចរ និងជាអរូបាវចរក្រៅនេះ ចិត្តសន្ធិររបស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត
 ឡើងផង វចីសន្ធិរ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៧៤] កាយសន្ធិរ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង វចីសន្ធិរ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត របស់ពួកសត្វជាកាមា-
 វចរ នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
 ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរ និងពួកសត្វនោះ ដែលចូលទៅកាន់រូបាវចរ
 និងកាន់អរូបាវចរហើយ នឹងបរិនិព្វាន កាលច្បុត កាយសន្ធិររបស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង តែវចីសន្ធិរ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិន
 កើតឡើងទេ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ របស់ពួកសត្វ
 ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា កាយ-
 សន្ធិរ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង វចីសន្ធិរ នឹងមិនកើតឡើង

ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង កាយ-
សង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[២៧៥] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត របស់ពួកសត្វជាកាមា-
វចរ នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មកព
ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរ និងពួកសត្វនោះ ដែលចូលទៅកាន់រូបាវចរ
និងកាន់អរូបាវចរហើយ នឹងបរិនិព្វាន កាលច្បុត កាយសង្ខារ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
នឹងមិនកើតឡើងទេ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលប្រកបដោយចិត្ត
ជាទីបំផុត នឹងមិនកើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង កាយសង្ខារ របស់
សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[២៧៦] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
មានវិចារ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងមិនកើតឡើង តែចិត្តសង្ខាររបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត
ឡើងទេ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត នឹង
មិនកើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្ត-
សង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិន

កើតឡើងឬ ។ អើ ។

[២៧៧] កាយសង្ខារ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៧៨] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វិចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត របស់ពួកសត្វជាការាវចរ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វជារូបាវចរ និងជាអរូបាវចរទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែវិចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ របស់ពួកសត្វដែល ប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ពួកសត្វដែល ចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន និងពួកអសញ្ញាសត្វ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង វិចីសង្ខារ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

មួយយ៉ាងទៀត វិចីសង្ខាររបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីណា កាយសង្ខាររបស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែល ចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន វិចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង មិនកើតឡើងក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹង មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ របស់ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្ត ណា ពួកសត្វដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន និងពួកអសញ្ញាសត្វ វិចីសង្ខាររបស់ សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង កាយសង្ខារ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុង

ទីនោះ ។

[២៧៩] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ពួកសត្វជា រូបាវចរ និងអរូបាវចរ ដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន កាយសង្ខារ របស់សត្វ ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្តជាទី បំផុត និងពួកអសញ្ញាសត្វ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត ឡើងផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់ សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៨០] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ពួក សត្វដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន កាន់តតិយជ្ឈាន និងកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន វចី- សង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ របស់ សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ វចីសង្ខារ របស់ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹង មិនកើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង

ទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៨១] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើង វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ កាយសង្ខាររបស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ វចីសង្ខារ របស់ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធនិងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង កាយសង្ខារកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ។

[២៨២] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើង ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ កាយសង្ខាររបស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធនិងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង កាយសង្ខារកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ។

[២៨៣] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើង ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វ

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

នោះកើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា
 កើតឡើងហើយ វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់
 ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធនិងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចំ
 ពួកវិតក្ក និងវិចារ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ចិត្ត-
 សង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង វចីសង្ខារកើតឡើងផង
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកវិតក្ក និងវិចារ ។

[២៨៤] កាយសង្ខារ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៨៥] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែលចូលកាន់ទុតិ-
 យជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វជាកាមាវចរ
 ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង
 វចីសង្ខារ កើតឡើងហើយផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និង
 បស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ ពួកសត្វជាកាមាវចរ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃពួក
 អស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ពួកសត្វជារូបាវចរ និងជាអរូបាវចរទាំងនោះឯង

ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ វចី-
 សង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វជាកាមាវចរ ដែលចូលកាន់
 បឋមជ្ឈាន វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង កាយសង្ខារ
 កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ ។

[២៨៦] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ចិត្ត-
 សង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់
 នោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងក្លក្លក្លណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត
 ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខាររបស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើងហើយផង កាយសង្ខារ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួក
 អស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ ។

[២៨៧] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់នោះ កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងក្លក្លក្លណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាក

ពួកវិតក្ក និងវិចារ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើងក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង វចី-
សង្ខារកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកវិតក្ក និងវិចារ ក្នុងទីនោះ ។

[២៨៨] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង វចីសង្ខារ របស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត
វចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ
មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៨៩] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចិត្តសង្ខារ របស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្ត-
សង្ខាររបស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ
មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៩០] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចិត្តសង្ខារ របស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត
ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ
មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៩១] កាយសង្ខារ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ។

[២៩២] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វចី-
សង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ
របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរនោះឯង ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ក្នុងភ្នំក្នុងក្លណៈ

នៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងរបស់ពួកសត្វជាបុណ្យវចរ និងជាអរុណា-
 វចរទាំងនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និង
 បស្សាសៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែវចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ កាយសង្ខាររបស់ពួកសត្វទាំងនោះ
 ឯង ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន ក្នុងក្លក្លក្លាណៈនៃពួក
 អស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងរបស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងរបស់
 ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ ក្នុងចិត្តទី ២ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើងផង វចិត្តសង្ខារ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត វចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកសត្វដែល
 ចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ
 និងបស្សាសៈ វចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះ
 ទេ វចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះឯង ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់
 តតិយជ្ឈាន ក្នុងក្លក្លក្លាណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងរបស់ពួក
 សត្វដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួក
 អស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងរបស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ ក្នុងចិត្តទី ២ កំពុង

ប្រព្រឹត្តទៅ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង កាយ-
សង្ខារ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៧៣] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ
របស់សត្វទាំងអស់នោះ ក្នុងកងក្បាលនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្បាលនៃចិត្ត
ព្រោះរៀបចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចិត្ត-
សង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
ពួកសត្វ កាលចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ កាយសង្ខារ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារ មិនកើតឡើងហើយផង
ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៧៤] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងក្នុងទីណា ចិត្ត-
សង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ
របស់សត្វទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងកងក្បាលនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បា-
ទក្បាលនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួកវិតក្កវិចារ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វ កាល
ចូលទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងពួកអសញ្ញាសត្វ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា

វចីសន្ធិវារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៧៥] កាយសន្ធិវារ របស់សត្វណា កើតឡើង វចីសន្ធិវារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសន្ធិវារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង កាយសន្ធិវារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ វចីសន្ធិវាររបស់ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធិ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចំពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ តែកាយសន្ធិវារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ វចីសន្ធិវារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង កាយសន្ធិវារ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ។

[២៧៦] កាយសន្ធិវារ របស់សត្វណា កើតឡើង ចិត្តសន្ធិវារ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសន្ធិវារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង កាយសន្ធិវាររបស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ចិត្តសន្ធិវារ របស់ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធិ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចំពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ តែកាយសន្ធិវារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ចិត្តសន្ធិវារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង កាយសន្ធិវារ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ។

[២៧៧] វចីសន្ធិវារ របស់សត្វណា កើតឡើង ចិត្តសន្ធិវារ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ វចីសន្ធិវារ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងក្នុង

ឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ វចីសង្ខារ របស់សត្វ ទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បា- ទក្ខណៈនៃពួកវិតក្ក និងវិចារ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធិ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹង កើតឡើងក្នុងក្នុងក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួក វិតក្ក និងវិចារ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង វចីសង្ខារ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បា- ទក្ខណៈនៃពួកវិតក្ក និងវិចារ ។

[២៨៨] កាយសង្ខារ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៨៩] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំង នោះ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ ពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់ សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វជាកាមាវចរ ដែល ចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ កាយ- សង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង វចីសង្ខារ នឹងកើតឡើងផង ក្នុង ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា

កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ របស់ពួក
 សត្វជាកាមាវចរនោះឯង ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃពួក
 អស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងរបស់ពួកសត្វជារូបាវចរ និងជាអរូបាវចរទាំង
 នោះ ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ
 នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វជាកាមាវចរ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ក្នុងឧប្បា-
 ទក្លាណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 កើតឡើងផង កាយសង្ខារ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣០០] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្ត-
 សង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា កាយសង្ខាររបស់សត្វនោះ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់ពួកសត្វទាំងអស់នោះ នឹងកើត
 ឡើងក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួក
 អស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង
 ផង កាយសង្ខារ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃពួកអស្សាសៈ និង
 បស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ ។

[៣០១] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ

កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងផង ចិត្ត-
 សង្ខារ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកវិតក្ក និងវិចារ ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា វចី-
 សង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វ
 ទាំងអស់នោះ នឹងកើតឡើងក្នុងក្លក្លក្លណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត
 ព្រោះវៀរចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត
 ឡើងផង វចីសង្ខារ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកវិតក្ក និងវិចារ
 ក្នុងទីនោះ ។

[៣០២] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង វចីសង្ខារ របស់
 សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់ក្នុងក្លក្លក្លណៈ
 នៃចិត្ត និងរបស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះ
 វៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើង តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ចិត្ត
 ជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ របស់ពួកសត្វដែលប្រកបដោយ
 ចិត្តជាទីបំផុត នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា កាយសង្ខារ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វចីសង្ខារ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាង

ទៀត វចីសន្ធិវារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង កាយសន្ធិវារ របស់សត្វ
នោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៣០៣] កាយសន្ធិវាររបស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចិត្តសន្ធិវាររបស់
សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ កាយសន្ធិវារ របស់សត្វទាំងអស់ ក្នុង
ក្នុងក្នុងណៈនៃចិត្ត នឹងរបស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធិ ក្នុងឧប្បាទក្នុងណៈនៃ
ចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំង
នោះ មិនកើតឡើង តែចិត្តសន្ធិវារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
ឡើងទេ កាយសន្ធិវារ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត
មិនកើតឡើងផង ចិត្តសន្ធិវារ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្ត-
សន្ធិវារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង កាយសន្ធិវារ របស់សត្វនោះ មិន
កើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៣០៤] វចីសន្ធិវារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចិត្តសន្ធិវារ របស់
សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ វចីសន្ធិវារ របស់សត្វទាំងអស់ក្នុងក្នុងក្នុងណៈ
នៃចិត្ត នឹងរបស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធិ ក្នុងឧប្បាទក្នុងណៈនៃចិត្ត ព្រោះ
វៀរចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង តែ
ចិត្តសន្ធិវារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ វចីសន្ធិវារ
របស់ពួកសត្វទាំងនោះ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក
មិនមានវិចារ ក្នុងក្នុងក្នុងណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
ដោយវិចារ មិនកើតឡើងផង ចិត្តសន្ធិវារ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយ

យ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង វចីសង្ខារ របស់
 សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
 វិចារ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ចិត្តសង្ខារ
 របស់សត្វទាំងនោះ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារ ក្នុងក្លក្លក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ នឹងមិនកើតឡើងផង វចីសង្ខារ មិនកើតឡើងផង ។

[៣០៥] កាយសង្ខារ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣០៦] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វចី-
 សង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ
 របស់ពួកសត្វ ជាការវាចរទាំងនោះឯង ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ក្នុង
 ក្លក្លក្លណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងរបស់ពួកសត្វជារូបាវចរ និង
 ជាអរូបាវចរទាំងនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀរចាកពួកអស្សាសៈ
 និងបស្សាសៈ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចាររបស់ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត នឹងកើតឡើង
 ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះឯង ដែលចូលកាន់
 ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន ក្នុងក្លក្លក្លណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ
 និងរបស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ

ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ មិនកើត
 ឡើងផង វចីសន្ធារ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសន្ធារ របស់
 សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា កាយសន្ធារ របស់សត្វនោះ មិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសន្ធារ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់
 ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និង
 បស្សាសៈ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែកាយសន្ធារ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារ របស់ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត នឹងកើតឡើងក្នុង
 លំដាប់នៃចិត្តណា វចីសន្ធារ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន
 និងកាន់តតិយជ្ឈាន ក្នុងក្លក្លក្លណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ នឹងរបស់
 ពួកសត្វដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ នឹងមិនកើត
 ឡើងផង កាយសន្ធារ មិនកើតឡើងផង ។

[៣០៧] កាយសន្ធារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចិត្ត-
 សន្ធារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសន្ធារ របស់
 សត្វទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើងក្នុងក្លក្លក្លណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
 ចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសន្ធារ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ កាយសន្ធារ
 របស់ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត នឹងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំង

នោះ មិនកើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា កាយ-
សង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣០៨] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចិត្ត-
សង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ របស់
សត្វទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើងក្នុងក្លងក្លាណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃ
ចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ វចីសង្ខារ របស់ពួក
សត្វដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក និងមិនមានវិចារ និង
របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ ក្នុងក្លងក្លាណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយ
វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ មិនកើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនកើតឡើងផង
ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខាររបស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្ត-
សង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្តជាទី
បំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ របស់
ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ ក្នុងក្លងក្លាណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកប
ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ នឹងមិនកើតឡើងផង វចីសង្ខារ មិនកើត

ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣០៩] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុតដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន វិចារ របស់ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វទាំង នោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង វចីសង្ខារ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយ យ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង កាយសង្ខារ របស់ សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[៣១០] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ ដែល ប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត កើតឡើងហើយ តែចិត្តសង្ខាររបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ កាយសង្ខាររបស់ពួកសត្វក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង ចិត្តសង្ខារ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា (កើតឡើងហើយ) ។ បេ ។ អើ ។

[៣១១] វចីសង្ខាររបស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ចិត្តសង្ខាររបស់ សត្វនោះនឹងកើតឡើងឬ ។ វចីសង្ខាររបស់សត្វទាំងនោះ ដែលប្រកបដោយ ចិត្តជាទីបំផុត កើតឡើងហើយ តែវចីសង្ខាររបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត ឡើងទេ វចីសង្ខាររបស់ពួកសត្វក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង ចិត្តសង្ខារ

នឹងកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខាររបស់សត្វណា (កើតឡើងហើយ) ។ បេ ។ អើ ។

[៣១២] កាយសង្ខារ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣១៣] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងកាមាវចរភព និងរបស់សត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន និងរបស់ពួកសត្វជាកាមាវចរទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង វចីសង្ខារ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ របស់ពួកសត្វរូបាវចរ និងជាអរូបាវចរទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ វចីសង្ខាររបស់ពួកសត្វ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន និងរបស់សត្វជាកាមាវចរទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង កាយសង្ខារ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣១៤] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥៩០

សត្វទាំងនោះ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងកាមាវចរ កើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះទេ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរទាំងនោះ ក្រៅនេះ ដែល
ចូលកាន់បឋមជ្ឈាន កាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន កើតឡើងហើយ
ផង ចិត្តសង្ខារ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់ពួកសត្វជារូបាវចរ និងជា
អរូបាវចរទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ
កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ
របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរទាំងនោះ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន កាន់ទុតិយជ្ឈាន
និងកាន់តតិយជ្ឈាន នឹងកើតឡើងផង កាយសង្ខារ កើតឡើងហើយផង
ក្នុងទីនោះ ។

[៣១៥] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចិត្ត-
សង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខាររបស់សត្វ
ទាំងនោះ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងសវិតក្កសវិចារក្ខមិ កើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះទេ វចីសង្ខារ របស់ពួកសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ ក្នុងសវិតក្កសវិចារ-
ក្ខមិ កើតឡើងហើយផង ចិត្តសង្ខារ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំង
នោះ ក្នុងអវិតក្កអវិចារក្ខមិ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំង
នោះ ក្នុងសវិតក្កសវិចារក្ខមិ នឹងកើតឡើងផង វចីសង្ខារ កើតឡើង
ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣១៦] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ វចីសង្ខារ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចី-
សង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិន
កើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[៣១៧] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្ត-
សង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិន
កើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[៣១៨] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្ត-
សង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិន
កើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[៣១៩] កាយសង្ខារ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣២០] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

វចីសន្ធិវារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសន្ធិវារ
 របស់សត្វជារូបាវចរ និងជាអរូបាវចរទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះ តែវចីសន្ធិវារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ របស់ពួកសត្វ
 ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លិនក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរ កាយសន្ធិវារ
 របស់ពួកសត្វនោះ ដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើងហើយផង វចីសន្ធិវារ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត វចីសន្ធិវារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា កាយ-
 សន្ធិវារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសន្ធិវារ របស់
 ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងកាមាវចរ និងរបស់សត្វទាំង
 នោះ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះ តែកាយសន្ធិវារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ របស់ពួកសត្វ
 ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើត
 ឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លិនក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរ វចីសន្ធិវារ របស់ពួក
 សត្វដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត

ឡើងផង កាយសង្ខារ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣២១] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាអ្នកប្រាថ្នា និងជាអ្នកប្រាថ្នាទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន ជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វដែលប្រកប ដោយចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរ និងរបស់អសញ្ញាសត្វ ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទី នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី ណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងកាមា- វចរ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិន មែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ របស់ពួកសត្វ ដែល ប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរ និងរបស់អសញ្ញា- សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង កាយសង្ខារ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣២២] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ របស់ សត្វទាំងនោះ ក្នុងអវិតក្កអវិចារក្ខមិ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ វិចី-
សង្ខារ របស់ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងអវិតក្កអវិចារក្ខមិ
និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិន
កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វិចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទី
បំផុត ក្នុងសវិតក្កសវិចារក្ខមិ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែវិចីសង្ខារ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ
របស់ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងអវិតក្កអវិចារក្ខមិ និងរបស់
អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង វិចីសង្ខារ មិនកើតឡើងហើយ
ផង ក្នុងទីនោះ ។

ឧប្បទវារៈ ចប់

[៣២៣] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ទៅ វិចីសង្ខារ របស់សត្វ
នោះ រលត់ទៅឬ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុង
កង្កក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ព្រោះរៀបចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ
តែវិចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ កាយសង្ខារ របស់ពួក
សត្វជាកាមាវចរទាំងនោះ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន រលត់ទៅផង វិចីសង្ខារ
រលត់ទៅផង ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត វិចីសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

រលត់ទៅឬ ។ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃពួក
វិតក្ក និងវិចារ ព្រោះរៀបចាកពួកអស្ស្យាសៈ និងបស្ស្យាសៈ តែកាយសង្ខារ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ វចីសង្ខារ របស់សត្វជាកាមាវចរទាំង
នោះ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈានរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ រលត់ទៅផង
ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃពួកអស្ស្យាសៈ និងបស្ស្យាសៈ ។

[៣២៤] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ចិត្តសង្ខារ របស់
សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា
រលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់
សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួកអស្ស្យាសៈ
និងបស្ស្យាសៈ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ចិត្ត-
សង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង កាយសង្ខារ រលត់ទៅផង ក្នុង
កង្កក្ខណៈនៃពួកអស្ស្យាសៈ និងបស្ស្យាសៈ ។

[៣២៥] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វ
នោះ រលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់
ទៅ វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំង
នោះ រលត់ទៅ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ តែ
វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំង
នោះ រលត់ទៅផង វចីសង្ខារ រលត់ទៅផង ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃពួកវិតក្ក និង
វិចារ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣២៦] កាយសង្ខារ រលត់ទៅក្នុងទីណា វចីសង្ខារ រលត់ទៅក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ រលត់ទៅក្នុងទុតិយជ្ឈាន និងក្នុងតតិយជ្ឈាន ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។ បេ ។

[៣២៧] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ទៅក្នុងទីណា វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅក្នុងទីនោះឬ ។ បេ ។ ពាក្យថា របស់សត្វណាក្តី ថា របស់សត្វណា ក្នុងទីណាក្តី ដូចៗ គ្នា ។

[៣២៨] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅក្នុងក្លក្លណៈនៃពួកវិតក្ក និងវិចារ ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សរាសៈ និងបស្សរាសៈ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធិ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង វចីសង្ខារ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងឧប្បាទក្លក្លណៈនៃចិត្ត និងក្នុងក្លក្លណៈនៃចិត្តដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សរាសៈ និងបស្សរាសៈ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងក្លក្លណៈនៃពួកអស្សរាសៈ និងបស្សរាសៈ ព្រោះវៀរចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធិ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ មិនរលត់ទៅផង ក្នុង

ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងក្នុងក្ខណៈនៃចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
វិចារ ព្រោះរៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ។

[៣២៩] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
រលត់ទៅ ក្នុងក្នុងក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ
តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ កាយសង្ខារ
របស់សត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធនិងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ
មិនរលត់ទៅផង ចិត្តសង្ខារ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ។
មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ កាយសង្ខារ
របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ អើ ។

[៣៣០] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចិត្តសង្ខារ របស់
សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ
ក្នុងក្នុងក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀរចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ តែចិត្តសង្ខារ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់
ដែលចូលកាន់និរោធនិងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ចិត្ត-
សង្ខារ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។
អើ ។

[៣៣១] កាយសង្ខារ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

៥៩៨

[៣៣២] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វិចី-
 សង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃពួកវិតក្ក និងវិចារ ព្រោះវៀរ
 ចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ តែវិចីសង្ខារ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំង
 អស់ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង វិចីសង្ខារ មិនរលត់
 ទៅផង ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្ត និងក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារ ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត វិចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។
 ពាក្យថា របស់សត្វណាក្តី ពាក្យថា របស់សត្វណា ក្នុងទីណាក្តី ដូចៗ គ្នា
 បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។ ពាក្យថា របស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធិ
 បណ្ឌិតមិនគប្បីធ្វើក្នុងពាក្យថា របស់សត្វណា ក្នុងទីណាទេ ។

[៣៣៣] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ហើយ វិចីសង្ខារ របស់
 សត្វនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចីសង្ខារ របស់សត្វ
 ណា ។ បេ ។ បុច្ឆា ជាអតីត ពាក្យថា របស់សត្វណាក្តី ពាក្យថា របស់សត្វ
 ណា ក្នុងទីណាក្តី អនុលោមក្តី បច្ចុនិយៈក្តី ដែលលោកចែកហើយ ក្នុង
 ឧប្បាទវារៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិតគប្បីចែកក្នុងនិរោធិវារៈ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
 ការធ្វើឲ្យផ្សេងៗ គ្នា មិនមានឡើយ ។

[៣៣៤] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ វិចីសង្ខារ របស់

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វ
ណា នឹងរលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ចិត្តជាទី
បំផុត របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុង
ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត វចីសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងរបស់
ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរ និងរបស់សត្វ
នោះៗ ដែលចូលកាន់រូបាវចរ និងកាន់អរូបាវចរហើយ នឹងបរិនិព្វាន កាល
ច្បុត នឹងរលត់ទៅ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ
វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ នឹង
រលត់ទៅផង ។

[៣៣៥] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចិត្តសង្ខារ របស់
សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខាររបស់សត្វ
ណា នឹងរលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ចិត្តជាទី
បំផុត របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុង
ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ចិត្តសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ និង
របស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរ និង
របស់ពួកសត្វនោះៗ ដែលចូលកាន់រូបាវចរ និងកាន់អរូបាវចរហើយ នឹង
បរិនិព្វាន កាលច្បុត នឹងរលត់ទៅ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
មិនរលត់ទៅទេ ចិត្តសង្ខារ របស់ពួកសត្វ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង
កាយសង្ខារ នឹងរលត់ទៅផង ។

[៣៣៦] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ ចិត្តសង្ខារ របស់ពួកសត្វ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង វចីសង្ខារ នឹងរលត់ទៅផង ។

[៣៣៧] កាយសង្ខារ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣៣៨] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន និងរបស់ពួកសត្វជាកាមាវចរទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង វចីសង្ខារ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត វចីសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងរបស់ពួកសត្វ ជា

រូបាវចរ និងជាអរូបាវចរទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ វិចីសង្ខារ របស់សត្វជា
កាមាវចរទាំងនោះ ក្រៅនេះ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន នឹងរលត់ទៅផង
កាយសង្ខារ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៣៩] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុតរបស់ពួកសត្វជា
កាមាវចរ នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្នុងនៃចិត្តជាទី
បំផុត ចិត្តសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងរបស់សត្វជារូបាវចរ និង
ជាអរូបាវចរទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែ
កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វ ជាកាមាវចរទាំងនោះ ក្រៅនេះ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន កាន់
ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន នឹងរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ នឹងរលត់
ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៤០] វិចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅក្នុងទីណា វិចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់
ទៅក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើត

ឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់
 ទុតិយជ្ឈាន កាន់តតិយជ្ឈាន និងកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ
 របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន និងរបស់សត្វជា
 រូបាវចរ និងជាអរូបាវចរទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង វចីសង្ខារ នឹង
 រលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៤១] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ វចីសង្ខារ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុតរបស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ
 នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត កាយ-
 សង្ខារ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ និងរបស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
 ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរ និងរបស់ពួកសត្វនោះៗ ដែលចូលកាន់រូបាវចរ
 និងកាន់អរូបាវចរហើយ នឹងបរិនិព្វាន កាលច្បុត នឹងមិនរលត់ទៅ តែវចី-
 សង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ចិត្តជាទីបំផុត ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ របស់ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុង
 ក្ល័ក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ កាយ-
 សង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង វចីសង្ខារ នឹងមិនរលត់
 ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ

កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ អើ ។

[៣៤២] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុតរបស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ និងរបស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង បច្ច័មកព ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរ និងរបស់ពួកសត្វនោះៗ ដែលចូល កាន់រូបាវចរ និងកាន់អរូបាវចរហើយ នឹងបរិនិព្វាន កាលច្បុត នឹងមិនរលត់ ទៅ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនរលត់ ទៅផង ក្នុងក្លក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខាររបស់ សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ កាយសង្ខាររបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ឬ ។ អើ ។

[៣៤៣] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុតដែលមិនមានវិតក្ក មិន មានវិចារ នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តជាទី បំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង មិនរលត់ទៅ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ទេ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិន រលត់ទៅផង ក្នុងក្លក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ

របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ
ឬ ។ អើ ។

[៣៤៤] កាយសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣៤៥] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
វចីសង្ខាររបស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុតរបស់
ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
នៃចិត្តជាទីបំផុត កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងរបស់ពួកសត្វ
ជារូបាវចរ និងជារូបាវចរទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តជាទីបំផុត
ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចាររបស់ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទី
បំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា
ក្នុងក្ល័ក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វ ដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន និងរបស់អសញ្ញាសត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង វចីសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា កាយ-
សង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ របស់
សត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន នឹងមិនរលត់
ទៅក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់
ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ របស់ពួក

សត្វដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹង
 កើតឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ វចីសង្ខារ របស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់
 ចតុត្ថជ្ឈាន និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ
 នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៤៦] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត
 របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងរបស់
 ពួកសត្វជារូបាវចរ និងជារូបាវចរទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ កាយសង្ខារ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 រលត់ទៅផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងក្លក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត
 ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ
 ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៤៧] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
 ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ វចីសង្ខារ

របស់សត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន កាន់តតិយជ្ឈាន និងកាន់
 ចតុត្ថជ្ឈាន នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ វេចិត្តសង្ខារ របស់អសញ្ញាសត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងកង្កក្ខណៈ
 នៃចិត្តជាទីបំផុតក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វេចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ អើ ។

[៣៤៨] កាយសង្ខាររបស់សត្វណា រលត់ទៅ វេចិត្តសង្ខាររបស់សត្វ
 នោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា
 រលត់ហើយ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ វេចិត្តសង្ខាររបស់
 សត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធនិងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ រលត់
 ហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួក
 អស្សាសៈ និងបស្សាសៈ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់
 ទៅទេ វេចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង កាយសង្ខារ រលត់
 ទៅផង ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ។

[៣៤៩] កាយសង្ខាររបស់សត្វណា រលត់ទៅ ចិត្តសង្ខាររបស់សត្វ
 នោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខាររបស់សត្វណា
 រលត់ហើយ កាយសង្ខាររបស់សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ ចិត្តសង្ខាររបស់សត្វ
 ទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធនិងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ

ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្ស្សាសៈ
និងបស្ស្សាសៈ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ចិត្ត-
សង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង កាយសង្ខារ រលត់ទៅផង ក្នុង
ក្លិនក្ខណៈនៃពួកអស្ស្សាសៈ និងបស្ស្សាសៈ ។

[៣៥០] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វ
នោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា
រលត់ហើយ វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់
សត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធិ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ រលត់
ហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួក
វិតក្ក និងវិចារ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង វចីសង្ខារ រលត់ទៅផង ក្នុងក្លិនក្ខណៈ
នៃពួកវិតក្ក និងវិចារ ។

[៣៥១] កាយសង្ខារ រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣៥២] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ
របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំង
នោះ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន រលត់ទៅ ក្នុងក្លិនក្ខណៈ
នៃពួកអស្ស្សាសៈ និងបស្ស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ
ទាំងនោះ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន រលត់ទៅផង វចីសង្ខារ រលត់ហើយ

ផង ក្នុងក្លិនក្លណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់
 សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ
 ទាំងនោះឯង ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃពួកអស្សាសៈ
 និងបស្សាសៈ និងរបស់ពួកសត្វជារូបាវចរ និងជាអរូបាវចរទាំងនោះ ក្នុង
 ក្លិនក្លណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ រលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 វចីសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរទាំងនោះ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន
 រលត់ហើយផង កាយសង្ខារ រលត់ទៅផង ក្នុងក្លិនក្លណៈនៃពួកអស្សាសៈ
 និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥៣] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ
 របស់សត្វនោះ រលត់ហើយក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ
 របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ រលត់
 ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់នោះ រលត់ហើយ ក្នុង
 ឧប្បាទក្លណៈនៃចិត្ត និងក្នុងក្លិនក្លណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួកអស្សាសៈ
 និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ
 ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង កាយសង្ខារ
 រលត់ទៅផង ក្នុងក្លិនក្លណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥៤] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ

របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្ត-
សង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា វិចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ
រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់នោះ រលត់ហើយ
ក្នុងឧប្បាទក្នុងនៃចិត្ត និងក្នុងក្នុងក្នុងនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួកវិតក្ក និង
វិចារ ក្នុងទីនោះ តែវិចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះទេ
ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង វិចីសង្ខារ រលត់ទៅផង
ក្នុងក្នុងក្នុងនៃពួកវិតក្ក និងវិចារ ក្នុងទីនោះ ។

[៣៥៥] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ វិចីសង្ខារ របស់
សត្វនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចីសង្ខារ
របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនរលត់
ទៅឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣៥៦] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចិត្តសង្ខារ របស់
សត្វនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ
ឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣៥៧] វិចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចិត្តសង្ខារ របស់
សត្វនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ វិចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ
ឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣៥៨] កាយសង្ខារ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣៥៩] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វចី-
សង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់
ពួកសត្វជាការវាចរទាំងនោះឯង ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
នៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងរបស់ពួកសត្វជារូបាវចរ និងជាអរូ-
បាវចរទាំងនោះ ក្នុងក្លក្លក្លណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និង
បស្សាសៈ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះឯង
ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួក
អស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងរបស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ក្នុង
ក្លក្លក្លណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងរបស់ពួក
សុទ្ធាវាសសត្វ ក្នុងចិត្តទី ២ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំង
នោះ មិនរលត់ទៅផង វចីសង្ខារ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខាររបស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
កាយសង្ខាររបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ របស់
សត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន មិនរលត់
ហើយ ក្នុងក្លក្លក្លណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ តែកាយ-
សង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ វចីសង្ខារ
របស់សត្វទាំងនោះឯង ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន ក្នុង

ឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងរបស់ពួកសត្វដែលចូល
 កាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និង
 បស្សាសៈ និងរបស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វក្នុងចិត្តទី ២ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ និង
 របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង កាយសង្ខារ មិនរលត់ទៅ
 ផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៦០] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចិត្ត-
 សង្ខាររបស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់
 សត្វទាំងអស់នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងក្លឹក្ខណៈ
 នៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ កាយសង្ខារ
 របស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់សុទ្ធាវាស និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិន
 រលត់ទៅផង ចិត្តសង្ខារ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា កាយសង្ខាររបស់
 សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៦១] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ
 របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំង
 អស់នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងក្លឹក្ខណៈនៃចិត្ត
 ព្រោះវៀរចាកពួកវិតក្ក និងវិចារក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខាររបស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ វចីសង្ខារ របស់ពួកសត្វ កាលចូល

ទៅកាន់សុទ្ធាវាស និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ចិត្ត-
សង្ខារ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខាររបស់
សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា វិចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនរលត់
ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៦២] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ទៅ វិចីសង្ខារ របស់សត្វ
នោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វិចីសង្ខារ របស់សត្វណា
នឹងរលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ វិចីសង្ខារ របស់
សត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធនិងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងរលត់
ទៅក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងក្ល័ក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួក
អស្សាសៈ និងបស្សាសៈ តែកាយសង្ខាររបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ
ទេ វិចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង កាយសង្ខាររលត់ទៅ
ផង ក្នុងក្ល័ក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ។

[៣៦៣] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ចិត្តសង្ខារ របស់
សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខាររបស់សត្វ
ណា នឹងរលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធនិងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ
នឹងរលត់ទៅ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងក្ល័ក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀប
ចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
រលត់ទៅទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ

រលត់ទៅផង ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃពួកអស្ស្យាសៈ និងបស្ស្យាសៈ ។

[៣៦៤] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ រលត់ទៅផង ចិត្តសង្ខារ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃពួកវិតក្ក និងវិចារ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ វចីសង្ខាររបស់សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធនិងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង វចីសង្ខាររលត់ទៅផង ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃពួកវិតក្ក និងវិចារ ។

[៣៦៥] កាយសង្ខារ រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ។

[៣៦៦] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន រលត់ទៅក្នុងកង្កក្ខណៈនៃពួកអស្ស្យាសៈ និងបស្ស្យាសៈ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វ ដែលចូល

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កាន់បឋមជ្ឈាន នឹងរបស់ពួកសត្វជាកាមាវចរទាំងនោះ រលត់ទៅផង វចី-
សង្ខារ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុង
ទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ របស់ពួក
សត្វជាកាមាវចរទាំងនោះឯង ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
នៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងរបស់ពួកសត្វជារូបាវចរ និងជាអរូ-
បាវចរទាំងនោះ ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀរចាកពួកអស្សាសៈ និង
បស្សាសៈ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ វចីសង្ខារ របស់សត្វជាកាមាវចរទាំងនោះ ដែល
ចូលកាន់បឋមជ្ឈាន នឹងរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ រលត់ទៅផង ក្នុងកង្កក្ខណៈ
នៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ ។

[៣៦៧] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្ត-
សង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វ
នោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់នោះ នឹង
រលត់ទៅ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងកង្កក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀរចាក
ពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់
ទៅផង កាយសង្ខារ រលត់ទៅផង ក្នុងកង្កក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ

ក្នុងទីនោះ ។

[៣៦៨] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ទៅក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ វិចារ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទី នោះទេ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ រលត់ទៅផង ចិត្តសង្ខារ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃពួកវិតក្ក និងវិចារ ក្នុងទីនោះ ។ មួយ យ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់ នោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្ត និងក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត ព្រោះ វៀរចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង វចីសង្ខារ រលត់ទៅផង ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃពួកវិតក្ក និងវិចារ ក្នុងទីនោះ ។

[៣៦៩] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ វចីសង្ខារ របស់ សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់ ដែលចូល កាន់និរោធិ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈ នៃចិត្ត និងក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ចិត្តជាទី បំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចាររបស់ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្ត

ជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្ត
ណា ក្នុងក្នុងក្លានៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
វិចារ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង វចីសង្ខារ នឹងមិន
រលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខាររបស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ
កាយសង្ខាររបស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ អើ ។

[៣៧០] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់
ដែលចូលកាន់និរោធិ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅក្នុងឧប្បា-
ទក្លានៈនៃចិត្ត និងក្នុងក្លានៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួកអស្សាសៈ និង
បស្សាសៈ តែចិត្តសង្ខាររបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ
កាយសង្ខាររបស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនរលត់
ទៅផង ក្នុងក្លានៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខាររបស់
សត្វណា ។ បេ ។ អើ ។

[៣៧១] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ចិត្តសង្ខារ របស់
សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់ ដែលចូល
កាន់និរោធិ និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅក្នុងឧប្បាទក្លានៈនៃ
ចិត្ត និងក្នុងក្លានៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ តែចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនរលត់ទៅផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងក្លានៈនៃចិត្ត

ជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ វិចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងក្លក្លណៈនៃចិត្តជាទី បំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ តែវិចីសង្ខារ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន រលត់ទៅផង វិចីសង្ខារ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងក្លក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ។

[៣៧២] កាយសង្ខារ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣៧៣] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វិចី- សង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់ ពួកសត្វជាការវាចរទាំងនោះឯង ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន និងរបស់ពួក សត្វជារូបាវចរ និងជារូបាវចរទាំងនោះ មិនរលត់ទៅក្នុង ឧប្បាទក្លណៈនៃ ពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងក្នុងក្លក្លណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួក អស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ តែវិចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិន មែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិន មានវិចាររបស់ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លក្លណៈនៃចិត្តជាទី បំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ កាយសង្ខារ របស់សត្វ ទាំងនោះឯង ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន និងរបស់ពួក

សត្វដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ
 ផង វចីសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និង
 បស្សាសៈ និងក្នុងក្លក្លក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀរចាកពួកអស្សាសៈ និង
 បស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់
 តតិយជ្ឈាន នឹងមិនរលត់ទៅក្នុងក្លក្លក្ខណៈ នៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ
 ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅក្នុង
 ទីនោះទេ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ របស់ពួកសត្វ
 ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើត
 ឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លក្លក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ វចីសង្ខាររបស់សត្វទាំងនោះឯង ដែលចូលកាន់
 ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន និងរបស់ពួកសត្វ ដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន
 និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ មិនរលត់
 ទៅផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងក្នុងក្លក្លក្ខណៈ
 នៃចិត្ត ព្រោះរៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ ។

[៣៧៤] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចិត្ត-
 សង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់
 សត្វទាំងអស់នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងក្លក្លក្ខណៈ

នៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ កាយសង្ខារ
 របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅផង
 ក្នុងក្នុងក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុតក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់
 សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៧៥] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា ចិត្ត-
 សង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ របស់
 សត្វទាំងអស់នោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃចិត្ត និងក្នុងក្នុងក្លណៈ
 នៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ វចីសង្ខារ របស់
 អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុង
 ក្នុងក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ក្នុងទីនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វចី-
 សង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងក្នុងក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខាររបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនរលត់ទៅផង វចីសង្ខារ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងក្នុងក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត

ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ក្នុងទីនោះ ។

[៣៧៦] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ហើយ វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ របស់ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លិនក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វក្រៅនេះ រលត់ហើយផង វចីសង្ខារនឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា ។ បេ ។ អើ ។

[៣៧៧] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងក្លិនក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វក្រៅនេះ រលត់ហើយផង ចិត្តសង្ខារ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា ។ បេ ។ អើ ។

[៣៧៨] កាយសង្ខារ រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣៧៩] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន រលត់ហើយ ក្នុងក្លិនក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងកាមាវចរ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់

សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វជា
 កាមាវចរទាំងនោះក្រៅនេះ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន រលត់ហើយផង វចី-
 សង្ខារ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខាររបស់សត្វ
 ណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាអរុប្បាវចរ និងជាអរុប្បាវចរទាំងនោះ
 នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ វចីសង្ខារ របស់សត្វជាកាមាវចរទាំងនោះ ដែលចូលកាន់
 បឋមជ្ឈាន នឹងរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៨០] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ចិត្ត-
 សង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់
 សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយ ក្នុងក្លឹក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងកាមាវចរ ក្នុង
 ទីនោះ តែចិត្តសង្ខាររបស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរនោះ ក្រៅនេះ ដែលចូលកាន់
 បឋមជ្ឈាន កាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន រលត់ហើយផង ចិត្តសង្ខារ
 នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា
 នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាអរុប្បាវចរ និងជាអរុប្បាវចរទាំងនោះ
 ដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វជាកាមាវចរ

ទាំងនោះ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន កាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន
នឹងរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ រលត់ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៨១] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ
រលត់ទៅ ក្នុងកងក្បាលនៃចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងសវិតក្កសវិចារក្ខមិ ក្នុងទីនោះ
តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ វចីសង្ខារ
របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ រលត់ហើយផង ចិត្តសង្ខារ នឹងរលត់ទៅផង
ក្នុងសវិតក្កសវិចារក្ខមិ ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់
សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយ
ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងអវិតក្ក-
អវិចារក្ខមិ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ
ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង វចីសង្ខារ
រលត់ហើយផង ក្នុងសវិតក្កសវិចារក្ខមិ ក្នុងទីនោះ ។

[៣៨២] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ វចីសង្ខារ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ
មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។

[៣៨៣] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្ត-

សង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិន
រលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។

[៣៨៤] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ចិត្តសង្ខារ របស់
សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនរលត់ទៅ
ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។

[៣៨៥] កាយសង្ខារ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣៨៦] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ
របស់ពួកសត្វជាបុរាណ និងជាអបុរាណទាំងនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
នោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទី
នោះទេ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ របស់ពួកសត្វ ដែល
ប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើតឡើង
ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លឹក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងបុរាណ និងអបុរាណ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វ
ដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង
វចីសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ
របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ
មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលចូល

កាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងក្លិនក្លណៈនៃចិត្ត
 ជាទីបំផុត ក្នុងកាមាវចរ ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារ របស់ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លិនក្លណៈនៃ
 ចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងរូបាវចរ និង
 ក្នុងអរូបាវចរ វិចីសង្ខារ របស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន និងរបស់
 អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ មិនរលត់ហើយផង
 ក្នុងទីនោះ ។

[៣៨៧] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
 ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ
 របស់ពួកសត្វជារូបាវចរ និងជាអរូបាវចរទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន
 មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹង
 មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ កាយសង្ខារ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិន
 រលត់ហើយផង ចិត្តសង្ខារ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងក្លិនក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត
 ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់
 សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិន
 រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់
 ទៅ ក្នុងក្លិនក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងកាមាវចរ ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ

របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ
របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ មិនរលត់
ហើយផង ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរ ក្នុង
ទីនោះ ។

[៣៨៨] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ចិត្ត-
សង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ របស់
សត្វទាំងនោះ ក្នុងអវិតក្កអវិចារក្ខម មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ វចីសង្ខារ
របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ហើយផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅ
ផង ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងអវិតក្កអវិចារក្ខម ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ
របស់សត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំង
នោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងសវិតក្កសវិចារក្ខម
ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ហើយ ក្នុង
ទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង វចី-
សង្ខារ មិនរលត់ហើយផង ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងអវិតក្ក-
អវិចារក្ខម ក្នុងទីនោះ ។

និរោធាវរៈ ចប់

[៣៨៩] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើង វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើង ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ វចីសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើង ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ រលត់ទៅឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា រលត់ទៅ វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ កាយសង្ខារ កើតឡើងក្នុងទីណា វចីសង្ខារ រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ កើតឡើងក្នុងទុតិយជ្ឈាន និងក្នុងតតិយជ្ឈាននោះ តែវចីសង្ខារ មិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ។ បេ ពាក្យថា របស់សត្វក្រៅនេះ ដូចគ្នានឹងពាក្យថា ក្នុងទីណា ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ពាក្យថា របស់សត្វណាក្តី ពាក្យថា របស់សត្វណា ក្នុងទីណាក្តី ដូចៗ គ្នា ។

[៣៩០] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះមិនរលត់ទៅទេឬ ។ កាយសង្ខាររបស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងក្នុងក្នុងក្នុងនៃពួកវិតក្ក និងវិចារ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វ ដែលចូលកាន់និរោធនិងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វចីសង្ខារ មិនរលត់ទៅផង

ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងក្នុង
 ក្នុងក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចី-
 សង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើត
 ឡើងឬ ។ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃ
 ពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនកើតឡើងទេ វចីសង្ខារ របស់ពួកសត្វ ដែលចូលកាន់និរោធនិងរបស់
 អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ រលត់ទៅផង កាយសង្ខារ មិនកើតឡើងផង ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងក្នុង
 ក្នុងក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ ។

[៣៧១] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចិត្តសង្ខារ របស់
 សត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់នោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងក្ខណៈនៃចិត្ត តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 រលត់ទៅទេ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វ ដែលចូលកាន់និរោធនិងរបស់
 អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារ មិនរលត់ទៅផង ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា មិនរលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វ
 នោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ចិត្តសង្ខារ របស់ពួកសត្វ ដែលចូល

កាន់និរោធិ វិចីសង្ខារ រសសត្វណា មិនរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ មិនកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួកអស្សាសៈ និង បស្សាសៈ ។

[៣៧២] វិចីសង្ខារ រសសត្វណា មិនកើតឡើង ចិត្តសង្ខារ រសសត្វនោះ មិនរលត់ទៅឬ ។ វិចីសង្ខារ រសសត្វទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងក្លក្លក្លាណៈនៃចិត្ត តែចិត្តសង្ខារ រសសត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនរលត់ទៅទេ វិចីសង្ខារ រសសត្វណា ដែលចូលកាន់និរោធិ និងរសសត្វអស្សាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារ មិនរលត់ទៅផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ រសសត្វណា មិនរលត់ទៅ វិចីសង្ខារ រសសត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ចិត្តសង្ខារ រសសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកវិតក្ក និងវិចារ តែវិចីសង្ខារ រសសត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ចិត្តសង្ខាររសសត្វដែលចូលកាន់និរោធិ និងរសសត្វអស្សាសត្វទាំងនោះ មិនរលត់ទៅផង វិចីសង្ខារ មិនកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ ។

[៣៧៣] កាយសង្ខារ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣៧៤] កាយសង្ខារ រសសត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។ ពាក្យថា រសសត្វណាក្តី ពាក្យថា រសសត្វណា ក្នុងទីណាក្តី ដូចៗ គ្នា ។ ពាក្យថា រសសត្វណាដែលចូលកាន់និរោធិ បណ្ឌិតមិនបាន (មិនគួរពោល)

ក្នុងពាក្យថា របស់សត្វណា ក្នុងទីណាឡើយ ។

[៣៧៥] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ បុច្ឆា ជាអតីត បណ្ឌិតគប្បីឲ្យ ពិស្តារដូចៗ គ្នា ក្នុងឧប្បាទវារៈផង ក្នុងនិរោធហារៈផង ក្នុងឧប្បាទនិរោធហារៈផង ។

[៣៧៦] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុតរបស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្នុងនៃចិត្តជាទីបំផុត វចីសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងរបស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ឆិមកព ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរ និងរបស់ពួកសត្វនោះៗ ដែលចូលទៅកាន់រូបាវចរ និងកាន់អរូបាវចរហើយ នឹងបរិនិព្វានកាលច្បុត នឹងរលត់ទៅ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ វចីសង្ខារ របស់ពួកសត្វក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ នឹងកើតឡើងផង ។

[៣៧៧] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុង

ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ ចិត្តសង្ខារ របស់
 ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ចិមភព ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរ និងរបស់ពួក
 សត្វនោះៗ ដែលចូលទៅកាន់រូបាវចរ និងកាន់អរូបាវចរហើយ នឹងបរិនិព្វាន
 នឹងរលត់ទៅ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ
 ចិត្តសង្ខារ របស់ពួកសត្វក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ នឹង
 កើតឡើងផង ។

[៣៩៨] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចិត្តសង្ខារ របស់
 សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វ
 ណា នឹងរលត់ទៅ វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ចិត្តជាទី
 បំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់
 ទៅ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ចិត្តសង្ខារ
 របស់ពួកសត្វ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង វចីសង្ខារ នឹងកើតឡើងផង ។

[៣៩៩] កាយសង្ខារ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៤០០] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា វចី-
 សង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់
 សត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ
 កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វ ជាកាមាវចរទាំងនោះ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន

នឹងកើតឡើងផង វចីសន្ធិរ នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 វចីសន្ធិរ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា កាយសន្ធិរ របស់សត្វ
 នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ
 នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្នុងនៃចិត្តជាទីបំផុត របស់
 ពួកសត្វជាកាមាវចរ វចីសន្ធិរ របស់ពួកសត្វជារូបាវចរ និងជាអរូបាវចរ
 ទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែកាយសន្ធិរ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ វចីសន្ធិររបស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន
 និងពួកសត្វជាកាមាវចរទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង កាយសន្ធិរ
 នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤០១] កាយសន្ធិរ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចិត្ត-
 សន្ធិរ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 ចិត្តសន្ធិរ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា កាយសន្ធិររបស់សត្វ
 នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ
 នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្នុងនៃចិត្ត ជាទីបំផុតរបស់
 ពួកសត្វជាកាមាវចរ ចិត្តសន្ធិរ របស់ពួកសត្វ ជារូបាវចរ និងជាអរូបាវចរ
 ទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែកាយសន្ធិរ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសន្ធិរ របស់ពួកសត្វ
 ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន កាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន នឹងរបស់
 ពួកសត្វជាកាមាវចរទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង កាយសន្ធិរ នឹង

កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤០២] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចិត្ត-
សង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ របស់សត្វ
នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
មានវិចារ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តជាទី
បំផុត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន កាន់តតិ-
យជ្ឈាន និងកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ របស់ពួកសត្វជា
កាមាវចរ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន និងរបស់ពួកសត្វជារូបាវចរ និងជាអរូ-
បាវចរទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងរលត់ទៅផង វចីសង្ខារ នឹងកើតឡើងផង
ក្នុងទីនោះ ។

[៤០៣] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង វចីសង្ខារ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត របស់ពួកសត្វជាកាមា-
វចរ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត
កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ របស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរ និងរបស់ពួកសត្វនោះៗ ដែលចូលទៅកាន់
រូបាវចរ និងកាន់អរូបាវចរហើយ នឹងបរិនិព្វាន កាលច្បុត នឹងមិនកើតឡើង
តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ចិត្តជាទីបំផុត

ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ របស់ពួកសត្វ ដែលប្រកបដោយចិត្តជាទី
 បំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា
 ក្នុងក្លឹក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
 កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង វចីសង្ខារ នឹងមិន
 រលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា ។ បេ ។ អើ ។

[៤០៤] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តសង្ខារ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត របស់ពួកសត្វជាកាមា-
 វចរ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្លឹក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត
 របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
 ក្នុងរូបាវចរ និងក្នុងអរូបាវចរ និងរបស់ពួកសត្វនោះៗ ដែលចូលទៅកាន់រូបាវចរ
 និងកាន់អរូបាវចរហើយ នឹងបរិនិព្វាន កាលច្បុត នឹងមិនកើតឡើង តែចិត្ត-
 សង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ កាយសង្ខារ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅផង
 ក្នុងក្លឹក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វ
 ណា ។ បេ ។ អើ ។

[៤០៥] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តសង្ខារ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្លឹក្លណៈនៃចិត្ត ជាទី
 បំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង

មិនកើតឡើង តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ ទៅទេ វេចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារ នឹង មិនរលត់ទៅផង ក្នុងក្លឹក្លាណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្ត- សង្ខារ របស់សត្វណា ។បេ។ អើ ។

[៤០៦] កាយសង្ខារ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។បេ។

[៤០៧] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វេចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បា- ទក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ កាយសង្ខារ របស់ពួក សត្វជា**រូបាវចរ** និងជាអរូបាវចរទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ វេចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្ត ជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ របស់ពួកសត្វដែលប្រកបដោយ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃ ចិត្តណា ក្នុងក្លឹក្លាណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ វិចារ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន និងរបស់អសញ្ញ- សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង វេចិត្តសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងទី នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វេចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទី ណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ វេចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន នឹងមិន

រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិន
 កើតឡើងក្នុងទីនោះទេ ចិត្តជាទីបំផុតដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ របស់
 ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
 នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ វចីសង្ខារ របស់ពួកសត្វ ដែលចូលកាន់
 ចតុត្ថជ្ឈាន និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ
 នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៤០៨] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត
 របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរ កាយសង្ខារ របស់ពួក
 សត្វជារូបាវចរ និងជារូបាវចរទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន នឹងមិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិន
 រលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ កាយសង្ខារ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិន
 កើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងក្លក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត
 ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា ។ បេ ។
 អើ ។

[៤០៩] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចិត្ត-
 សង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុតដែល

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ វចីសង្ខារ របស់
 សត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន កាន់តតិយជ្ឈាន និងកាន់បត្តជ្ឈាន
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ វចីសង្ខារ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងក្លក្លណៈនៃចិត្តជាទី
 បំផុត ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា ក្នុងទីណា
 ។បេ។ អើ ។

[៤១០] កាយសង្ខាររបស់សត្វណា កើតឡើង វចីសង្ខាររបស់សត្វ
 នោះ រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា
 រលត់ហើយ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ វចីសង្ខារ របស់
 សត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធនិងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ រលត់
 ហើយ ក្នុងក្លក្លណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួក
 អស្សាសៈ និងបស្សាសៈ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ទេ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ រលត់ហើយផង កាយសង្ខារ កើតឡើង
 ផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ។បេ។ អនុលោមក្តី
 បច្ចុនិយៈក្តី ជាបច្ចុប្បន្នបុត្តា និងជាអតីតបុត្តា ដែលចែកហើយ ក្នុងឧប្បាទ-
 វារៈ យ៉ាងណា ក៏អនុលោមក្តី បច្ចុនិយៈក្តី ជាបច្ចុប្បន្នបុត្តា និងជាអតីត-
 បុត្តា ក្នុងឧប្បាទនិរោធិវារៈ បណ្ឌិតគប្បីចែក យ៉ាងនោះដែរ ។

[៤១១] កាយសង្ខាររបស់សត្វណា កើតឡើង វចីសង្ខាររបស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅក្នុងកងក្លុណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្លុណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្លុណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ។

[៤១២] កាយសង្ខាររបស់សត្វណា កើតឡើង ចិត្តសង្ខាររបស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅក្នុងកងក្លុណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្លុណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្លុណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ។

[៤១៣] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើង ចិត្តសង្ខាររបស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកសត្វទាំងអស់

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ដែលចូលកាន់និរោធ និងពួកអសញ្ញាសត្វ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងរលត់ទៅ ក្នុងក្លងក្លាណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរ
ចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ
ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង វចីសង្ខារ កើតឡើងផង
ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃពួកវិតក្ក និងវិចារ ។

[៤១៤] កាយសង្ខារ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៤១៥] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំង
នោះ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន កើតឡើង ក្នុងឧប្បា-
ទក្លាណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ពួកសត្វជាកាមាវចរ ដែលចូល
កាន់បឋមជ្ឈាន កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងផង វចីសង្ខារ
នឹងរលត់ទៅផង ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទី
នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា
កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ របស់
សត្វទាំងនោះឯង ជាកាមាវចរ ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ក្នុងក្លងក្លាណៈនៃ
ពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ នឹងរបស់ពួកសត្វជារូបាវចរ និងជាអរូបាវចរ
ទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ
និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង

ក្នុងទីនោះទេ វចីសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងនោះ ដែលចូលកាន់
បឋមជ្ឈាន នឹងរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
នៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ ។

[៤១៦] កាយសង្ខាររបស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្ត-
សង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វ
នោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់នោះ នឹង
រលត់ទៅ ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួក
អស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង
កាយសង្ខារ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ
ក្នុងទីនោះ ។

[៤១៧] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ចិត្តសង្ខារ
របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្ត-
សង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់នោះ នឹងរលត់ទៅ
ក្នុងក្លិនក្ខណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួកវិតក្ក និង
វិចារ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ទេ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងរលត់ទៅផង វចីសង្ខារ កើតឡើង

ផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃពួកវិតក្ក និងវិចារ ក្នុងទីនោះ ។

[៤១៨] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធនិងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងក្លក្លក្លាណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ របស់ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លក្លក្លាណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង វចីសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។

[៤១៩] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធនិងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងក្នុងក្លក្លក្លាណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ព្រោះរៀបចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងក្លក្លក្លាណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹង

មិនរលត់ទៅ កាយសង្ខាររបស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។

[៤២០] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅឬ ។ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងអស់ ដែលចូលកាន់និរោធនិងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងក្នុងក្លក្លក្លាណៈនៃចិត្តនិងក្នុងឧប្បាទក្លក្លាណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ តែចិត្តសង្ខាររបស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅទេ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងក្លក្លក្លាណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅវចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។

[៤២១] កាយសង្ខារ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៤២២] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វជាកាមាវចរទាំងនោះឯង ដែលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ក្នុងក្លក្លក្លាណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងរបស់ពួកសត្វជារូបាវចរ និងជាអរូបាវចរទាំងនោះ មិនកើតឡើងក្នុងឧប្បាទក្លក្លាណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ ចិត្តជាទីបំផុតដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ របស់ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លក្លក្លាណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែល

ប្រកបដោយវិតក្ក និងប្រកបដោយវិចារ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ
 ឯង ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន ក្នុងក្លក្លណៈនៃពួក
 អស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងរបស់ពួកសត្វដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន និង
 របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ ក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួក
 អស្សាសៈ និងបស្សាសៈ មិនកើតឡើងផង វចីសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅផង
 ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ
 ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ វចី-
 សង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ ដែលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន
 នឹងមិនរលត់ទៅក្នុងឧប្បាទក្លណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ
 តែកាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ចិត្តជាទីបំផុតដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ របស់ពួកសត្វដែលប្រកប
 ដោយចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ នឹងកើតឡើង ក្នុង
 លំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ វចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះឯង ដែលចូលកាន់ទុតិ-
 យជ្ឈាន និងកាន់តតិយជ្ឈាន និងរបស់ពួកសត្វ ដែលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន
 និងរបស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅផង កាយសង្ខារ មិនកើត
 ឡើងផង ក្នុងក្លក្លណៈនៃពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ និងក្នុងឧប្បាទក្លណៈ
 នៃចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ ។

[៤២៣] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចិត្ត-

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

សង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាយសង្ខារ របស់
 សត្វទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើងក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃ
 ចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកអស្សាសៈ និងបស្សាសៈ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ កាយសង្ខារ
 របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារ នឹងមិនរលត់ទៅ
 ផង ក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្តជាទីបំផុតក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ
 របស់សត្វណា នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៤២៤] វចីសង្ខារ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចិត្ត-
 សង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះឬ ។ វចីសង្ខារ របស់
 សត្វទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើងក្នុងក្លិនក្លាណៈនៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្លាណៈនៃ
 ចិត្ត ព្រោះវៀរចាកពួកវិតក្ក និងវិចារ ក្នុងទីនោះ តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីនោះទេ វចីសង្ខារ របស់អសញ្ញា-
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងផង ចិត្តសង្ខារនឹងមិនរលត់ទៅផង ក្នុងក្លិនក្លាណៈ
 នៃចិត្តជាទីបំផុត ក្នុងទីនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា
 នឹងមិនរលត់ទៅ ក្នុងទីណា វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេឬ ។ អើ ។

[៤២៥] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ វចីសង្ខារ
 របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ ចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារ របស់ពួកសត្វដែលប្រកបដោយចិត្តជាទីបំផុត ដែលមិនមានវិតក្ក មិន

មានវិចារ នឹងកើតឡើងក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងក្លឹក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ តែវចីសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វក្រៅនេះ មិនកើតឡើងហើយផង វចីសង្ខារ នឹង រលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត វចីសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[៤២៦] កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វនោះ នឹងរលត់ទៅឬ ។ កាយសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ កើត ឡើងហើយក្នុងក្លឹក្លណៈនៃចិត្តជាទីបំផុត តែចិត្តសង្ខារ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនរលត់ទៅទេ កាយសង្ខារ របស់ពួកសត្វក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង ចិត្តសង្ខារ នឹងរលត់ទៅផង ។ មួយយ៉ាងទៀត ចិត្តសង្ខារ របស់សត្វណា នឹងរលត់ទៅ កាយសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ បេ ។

អនុលោមក្តី បច្ចុនិយៈក្តី ជាអតីតបុច្ឆា នឹងជាអនាគតបុច្ឆា ដែលលោក ចែកហើយ ក្នុងនិរោធាវៈ យ៉ាងណា អនុលោមក្តី បច្ចុនិយៈក្តី ជាអតីត- បុច្ឆា នឹងជាអនាគតបុច្ឆា បណ្ឌិតដែលមិនវង្វេង គប្បីចែកក្នុងឧប្បាទនិរោធា- វៈ យ៉ាងនោះដែរ ។ ពាក្យក្នុងនិរោធាវៈ ដូចៗ គ្នា ។ ការធ្វើឲ្យផ្សេងៗ គ្នា មិនមានឡើយ ។

ឧប្បាទនិរោធាវៈ ចប់
 បវត្តិវៈ ចប់

បរិញ្ញាវារៈ

[៤២៧] សត្វណា កំណត់ដីឆន្ទវកាយសង្ខារ សត្វនោះ ឈ្មោះថា
 កំណត់ដីឆន្ទវវចីសង្ខារឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត សត្វណា កំណត់ដីឆន្ទវ
 វចីសង្ខារ សត្វនោះ ឈ្មោះថា កំណត់ដីឆន្ទវកាយសង្ខារឬ ។ អើ ។
 បរិញ្ញាវារៈ ក្នុងខន្ធយមកៈ ដែលលោកចែកហើយ យ៉ាងណា បរិញ្ញាវារៈ
 ក្នុងសង្ខារយមកៈ បណ្ឌិតគប្បីចែក យ៉ាងនោះដែរ ។

បរិញ្ញាវារៈ ចប់

សង្ខារយមកៈ ចប់

អដ្ឋកថា

សង្ខារយមកៈ

បណ្ណតិវារៈ

[២៣០-៤២៧] ឥឡូវនេះ ជាកិច្ចពណ៌នាសង្ខារយមកៈ ដែលព្រះ
 មានព្រះភាគ ទ្រង់សម្តែងបន្ទាប់អំពីសច្ចយមកៈ ទ្រង់បរមធម៌ទាំងឡាយ
 មានកុសលជាដើម ដែលទ្រង់សម្តែងហើយ ក្នុងមូលយមកៈទាំងនោះឯងជា
 ឯកទេស ១ ដោយអំណាចនៃធម៌ដែលសង្រ្គោះបាន ។ ក្នុងសង្ខារយមកៈ
 នោះ គប្បីជ្រាបប្រភេទនៃវារៈដ៏សេស គឺមហាវារៈទាំងឡាយ មានបណ្ណតិវារៈ
 ជាដើម និងអន្តរវារៈជាដើម ដោយន័យដែលពោលហើយខាងដើមនោះឯង ។

ឯការប្លែកគ្នា ក្នុងសង្ខារយមកៈនេះ មានដូច្នោះ ក្នុងបណ្ណតិវារៈ បទ-
 សោធនវារៈថា រូបំ រូបកុរោ រូប ហៅថា រូបក្ខន្ធឬ ចក្កុ ចក្កាយតនំ
 ចក្កុ ហៅថា ចក្កាយតនៈឬ ចក្កុ ចក្កុធាតុ ចក្កុ ហៅថា ចក្កុធាតុឬ ទុក្ខំ
 ទុក្ខសង្ខំ ទុក្ខំ ហៅថា ទុក្ខសច្ចុឬ ដូច្នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់លើកធម៌
 ទាំងឡាយ មានខន្ធជាដើម ដែលព្រះអង្គទ្រង់ប្រាសព្វហើយ សម្តែងហើយ
 ខាងដើម យ៉ាងណា សូម្បីសង្ខារ ៣ ខាងដើម ទ្រង់មិនប្រាសព្វហើយ យ៉ាង
 នោះ តែទ្រង់ចែកថា អស្សាស បស្សាសា កាយសង្ខារោ ប្រែថា ខ្យល់
 អស្សាសៈ បស្សាសៈ ឈ្មោះថា កាយសង្ខារ ដូច្នោះជាដើម ។

អដ្ឋកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

ក្នុងសង្ខារទាំង ៣ នោះ សង្ខារនៃកាយ ឈ្មោះថា កាយសង្ខារ សង្ខារ ដែលជាផលនៃករជកាយ ដែលកើតហើយចាកហេតុនោះឯង ឈ្មោះថា កាយសង្ខារ ព្រោះព្រះបាលី (ក្នុងសំយុត្តនិកាយ សឡាយតនវគ្គ) ថា ខ្យល់ដង្ហើមចេញ-ចូល ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយ ធម៌ទាំងនុ៎ះ ជាប់ចំពោះដោយ កាយ ដូច្នោះ ។

ន័យម្យ៉ាងទៀត សភាវៈណា ដែលបច្ច័យរមែងធ្វើព្រម គឺតាក់តែង ហេតុនោះ សភាវៈនោះ ឈ្មោះថា សង្ខារ សួរថា សង្ខារនោះ ដែលអ្វី តាក់តែង ឆ្លើយថា សង្ខារនោះ កាយតាក់តែង សង្ខារនេះ ដែលករជកាយ តាក់តែង ហាក់បីដូចសម្លៀតស្បែកតាក់តែងនូវខ្យល់ កាលបើយ៉ាងនេះ កាយសង្ខារ គឺសង្ខារនៃកាយ ។ អធិប្បាយថា ខ្យល់អស្សាសៈ បស្សាសៈ ដែលកាយធ្វើហើយ ។

សភាវៈណា តាក់តែង ហេតុនោះ សភាវៈនោះ ឈ្មោះថា សង្ខារ ព្រោះព្រះបាលី (ក្នុងមជ្ឈិមនិកាយ មូលបណ្ណាសក) ថា ម្នាល**អារុសោ** វិសាខ បុគ្គល ត្រិះរិះ ពិចារណាមុនសិន ទើបបញ្ចេញវាចា (ក្រោយ) ព្រោះហេតុនោះ បានជាវិតក្ក និងវិចារ ហៅថា វចីសង្ខារ ដូច្នោះ ។

សួរថា អ្វីជាសង្ខារ ឆ្លើយថា វចីជាសង្ខារ ។ សង្ខារនៃវចី ឈ្មោះថា វចីសង្ខារ ។ ពាក្យថា វចីសង្ខារនេះ ជាឈ្មោះនៃពួក ២ របស់វិតក្ក និង វិចារ ដែលជាសមុជ្ឈាននៃការបន្លឺវាចា ។

ក្នុងបទទី ៣ សភាវៈណា ដែលបច្ច័យតាក់តែង ព្រោះហេតុនោះ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សកាវៈនោះ ឈ្មោះថា សង្ខារ ព្រោះព្រះបាលី (សំយុត្តនិកាយ សឡាយតនវគ្គ) ថា សញ្ញា នឹងវេទនា ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត ធម៌ទាំងនុ៎ះឯង ជាប់ចំពោះដោយចិត្ត ដូច្នោះឯង ។

សួរថា អ្វីតាក់តែង ឆ្លើយថា ចិត្តតាក់តែង ។

សង្ខារនៃចិត្ត ឈ្មោះថា ចិត្តសង្ខារ ព្រោះធ្វើធម្មជីវិតិក្ខិឲ្យចុះក្នុងអត្តនៃតតិយាវិកត្តិ ។ ពាក្យថា ចិត្តសង្ខារនេះ ជាឈ្មោះនៃចេតសិកធម៌ទាំងឡាយ ដែលមានចិត្តជាសម្បជានទាំងអស់ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់វៀរវិតក្ក និងវិចារ ចេញ ព្រោះទ្រង់កាន់យកវិតក្ក និងវិចារ ជាផ្នែកមួយ ដោយភាពជាវចីសង្ខារ ។

ឥឡូវនេះ ទ្រង់ផ្ដើមបទសោធនវារៈថា កាយោ កាយសង្ខារោ កាយ ហៅថា កាយសង្ខារឬ ជាដើម បទសោធនវារៈនោះ មានយមកៈ ៦ យ៉ាង គឺយមកៈ ៣ យ៉ាង ក្នុងអនុលោមន័យ ៣ យ៉ាង ក្នុងបដិលោមន័យ យមកៈ ១២ យ៉ាង គឺយមកៈ ៦ យ៉ាង ក្នុងអនុលោមន័យ ៦ យ៉ាង ក្នុងបដិលោមន័យ ព្រោះធ្វើមូលនៃសង្ខារនីមួយៗ ក្នុងបទសោធនមូលចក្កវារៈ ឲ្យជា ២ ចំណែក ។

ឯក្នុងសុទ្ធសង្ខារវារៈ ត្រាស់យមកៈទាំងឡាយ ដោយន័យជាដើមថា រូបំ ឡោ រូប ហៅថា ខន្ធឬ ឡោ រូបំ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅថា រូបឬ ចក្កុ អាយតនំ ចក្កុ ហៅថា អាយតនៈដែរឬ អាយតនា ចក្កុ អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ចក្កុដែរឬ ដូច្នោះ ក្នុងវារៈទាំងឡាយ មានសុទ្ធកន្ធវារៈ

ជាដើម យ៉ាងណា ក៏ត្រាស់យមកៈ ៦ យ៉ាង ក្នុងសុទ្ធិកវារៈទាំងពួង ក៏
យ៉ាងនោះ គឺយមកៈ ៣ ក្នុងអនុលោម យមកៈ ៣ ក្នុងបដិលោម គឺ
មានកាយសង្ខារជាមូល ២ មានវចីសង្ខារជាមូល ១ ដោយន័យជាដើមថា
កាយសង្ខារោ វចីសង្ខារោ កាយសង្ខារ ហៅថា វចីសង្ខារឬ វចីសង្ខារោ
កាយសង្ខារោ វចីសង្ខារ ហៅថា កាយសង្ខារឬ មិនត្រាស់ថា កាយ ហៅ
ថា សង្ខារឬ សង្ខារ ហៅថា កាយឬ សួរថា ព្រោះហេតុអ្វី ឆ្លើយថា
ព្រោះភាពដែលយមកៈ ៦ នោះ មិនមានដោយអំណាចនៃបទនីមួយៗ ក្នុង
សុទ្ធិកវារៈ ។ អត្ត រមែងមានដោយអំណាចការជម្រះបទនីមួយៗ ក្នុង
សុទ្ធិកវារៈថា រូបំ ឧទ្ធា រូប ហៅថា ខន្ធឬ ឧទ្ធា រូបំ ខន្ធទាំងឡាយ ហៅ
ថា រូបឬ ចក្កុ អាយតនំ ចក្កុ ហៅថា អាយតនៈដែរឬ អាយតនា ចក្កុ
អាយតនៈទាំងឡាយ ហៅថា ចក្កុដែរឬ ព្រោះក្នុងខន្ធយមកៈជាដើម ទ្រង់
បំណងយកខន្ធដែលប្រសើរ មានរូបជាដើម អាយតនៈដែលប្រសើរ មាន
ចក្កុជាដើម យ៉ាងណា ក្នុងសង្ខារយមកៈនេះ មិនមានអត្តថា កាយ ហៅ
ថា សង្ខារឬ សង្ខារ ហៅថា កាយឬ ក៏យ៉ាងនោះ ។ ឯអត្តមួយថា
កាយសង្ខារោ រមែងបានដោយបទ ២ គឺកាយ និងសង្ខារ ព្រះមាន
ព្រះភាគមិនត្រាស់ថា កាយ ហៅថា សង្ខារឬ សង្ខារ ហៅថា កាយឬ
ព្រោះមិនមានអត្តថា អស្សាសៈ ឬបស្សាសៈ ដោយអំណាចការជម្រះបទ
នីមួយៗ ក្នុងសុទ្ធិកវារៈ តែគប្បីត្រាស់ថា កាយោ កាយសង្ខារោ កាយ
ហៅថា កាយសង្ខារឬ ជាបទដើម សូម្បីពាក្យថា កាយោ កាយសង្ខារោ

នោះ រមែងមិនសមគួរដោយបទនៃកាយ វចី និងចិត្ត ព្រោះភាពនៃសន្ធិវារ
 ទាំងឡាយ ដែលលោកបំណងយកហើយ លោកមិនកាន់យកក្នុងទីនេះ ។
 អត្ថនេះ ជាសុទ្ធសន្ធិវារវារៈ អធិប្បាយថា ក្នុងការជម្រះបទ សូម្បីរៀបចាក
 អត្ថ ការពោល រមែងមិនសមគួរ ។ ន័យនោះ លោកកាន់យកហើយ ក្នុង
 សុទ្ធសន្ធិវារវារៈ តែក្នុងបទសោធនវារៈនេះ យមកៈ ៦ យ៉ាង រមែងសម
 គួរ ព្រោះធ្វើមូលនៃសន្ធិវារនីមួយៗ គឺ កាយសង្ខារោ វចីសង្ខារោ កាយ-
 សន្ធិវារ ហៅថា វចីសន្ធិវារឬ វចីសង្ខារោ កាយសង្ខារោ វចីសន្ធិវារ ហៅថា
 កាយសន្ធិវារឬជាដើម ឲ្យជា ២ ព្រោះភាពនៃកាយសន្ធិវារ ដទៃអំពីវចីសន្ធិវារ
 ជាដើម វចីសន្ធិវារ ដទៃអំពីចិត្តសន្ធិវារជាដើម ហើយចិត្តសន្ធិវារ ក៏ដទៃអំពី
 កាយសន្ធិវារជាដើម ក្នុងយមកៈទាំង ៦ យ៉ាងនោះ រមែងបាន ៣ យ៉ាង
 ប៉ុណ្ណោះ ព្រោះរាប់ហើយមិនរាប់ទៀត ព្រោះហេតុនោះ ទើបត្រាស់យមកៈ
 ៦ យ៉ាង គឺ ៣ យ៉ាង ក្នុងអនុលោមន័យ ៣ យ៉ាង ក្នុងបដិលោមន័យ
 គប្បីសម្តែងយមកៈ ៣ យ៉ាងនោះឯង ។ អធិប្បាយថា ក្នុងសុទ្ធសន្ធិវារ-
 មូលចក្កវារៈ ទ្រង់មិនកាន់យកក្នុងទីនេះ គប្បីជ្រាបខទ្ទេសវារៈនៃបណ្ឌិតវារៈ
 ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ក្នុងអនុលោមនៃនិទ្ទេសវារៈ ឈ្មោះនៃសន្ធិវារទាំងឡាយ មានកាយ-
 សន្ធិវារជាដើម មិនមែនកាយជាដើម ព្រោះហេតុណា ព្រោះហេតុនោះ ទើប
 លោកបដិសេធថា នោ ប្រែថា មិនមែន ។

ក្នុងបដិលោម ពាក្យសួរថា ន កាយោ ន កាយសង្ខារោ មិនមែន

អង្គកថា បរមត្ថទីបទី ទុតិយភាគ

កាយ មិនហៅថា កាយសង្ខារ ដូច្នោះ បានដល់ សួរថា ធម៌ណា មិន
ជាកាយ ធម៌នោះ មិនជាកាយសង្ខារឬ ពាក្យឆ្លើយថា កាយសង្ខារ មិន
ជាកាយ តែជាកាយសង្ខារ អធិប្បាយថា កាយសង្ខារ មិនមែនកាយ
កាយនោះ មិនមែនកាយសង្ខារ ។

បទថា អវសេសំ អធិប្បាយថា ពួក ២ នៃសង្ខារដ៏សេសតែម្យ៉ាង
ក៏មិនមែន សូម្បីធម្មជាតិ មានសង្ខតាសង្ខតប្បញ្ញត្តិដ៏សេសទាំងអស់ ដែល
ផុតហើយចាកកាយសង្ខារ ក៏មិនឈ្មោះថា កាយ និងមិនឈ្មោះថា កាយ-
សង្ខារ គប្បីជ្រាបអត្តក្នុងពាក្យវិសជ្ជនាទាំងពួងដោយឧបាយនេះ ដោយ
ប្រការដូច្នោះ ។

បណ្ណតិវារៈ ចប់

បវត្តិវារៈ

ក្នុងបវត្តិវារៈ ក្នុងសង្ខារយមកៈនេះ ក្នុងអនុលោមន័យរបស់បុគ្គលវារៈ
ក្នុងបច្ចុប្បន្នកាល យមកៈ ៣ យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ គឺយមកៈដែលមានកាយសង្ខារ
ជាមូល ២ និងដែលមានវចីសង្ខារជាមូល ១ រមែងបានក្នុងពាក្យសួរថា
កាយសង្ខារ របស់សត្វណា កើតឡើង វចីសង្ខារ របស់សត្វនោះ កើត
ឡើងឬ ដូច្នោះ យមកៈ ៣ យ៉ាងនោះ លោកកាន់យកហើយនោះឯង ។ ក្នុង
បដិលោមន័យក្តី ក្នុងវារៈទាំងឡាយ មានឱកាសវារៈជាដើមក្តី នៃបវត្តិវារៈ
នោះ ក៏ន័យនេះឯង ។ គប្បីជ្រាបការរាប់យមកៈ ដោយអំណាចយមកៈ ៣

ក្នុងវារៈទាំងពួង ក្នុងបវត្តិវារៈយ៉ាងនេះ ។

ក្នុងការវិនិច្ឆ័យអត្ត ក្នុងបវត្តិវារៈនេះ គប្បីជាបលក្ខណៈនេះដូចតទៅ
ក្នុងសង្ខារយមកៈនេះ ប្រភេទនៃកាល មានបច្ចុប្បន្នកាលជាដើម គប្បី
កាន់យកដោយអំណាចបវត្តិកាល ដោយព្រះបាលីជាដើមថា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
នៃខ្យល់អស្សាសៈ បស្សាសៈ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃវិតក្ក និងវិចារ ដូច្នោះ
មិនគប្បីកាន់យកដោយអំណាចចុតិ និងបដិសន្ធិកាល គប្បីកាន់យកដោយ
អំណាចនៃបវត្តិកាល ដោយពាក្យជាដើមថា កាយសង្ខារ កំពុងកើតឡើង
ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងទុតិយជ្ឈាន ក្នុងតតិយជ្ឈាន ។ សូម្បីក្នុងចតុត្ថជ្ឈាន (កូមិ)
គប្បីជាបថា លោកកាន់យកហើយ ដោយអំណាចឱកាសវារៈ ។ គប្បី
ជាបវិនិច្ឆ័យអត្ត ដោយអំណាចនៃលក្ខណៈដែលបាននោះៗ ក្នុងបវត្តិវារៈ
នេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

គប្បីជាបនយមុខ ក្នុងបវត្តិវារៈនោះដូចតទៅ

បទថា វិនាវិតក្កវិចារេហិ លោកពោលហើយ ដោយអំណាចទុតិ-
យជ្ឈាន និងតតិយជ្ឈាន ។ បទថា តេសំ បានដល់ ការព្រមព្រៀងនៃ
ទុតិយជ្ឈាន និងតតិយជ្ឈានរបស់បុគ្គលទាំងនោះ ។ បទថា កាមាវចរានំ
បានដល់ សត្វដែលកើតហើយ ក្នុងកាមាវចរកូមិ តែខ្យល់អស្សាសៈ
បស្សាសៈ មិនមានដល់ទេវតាក្នុងរូបាវចរកូមិ រូបនោះឯង មិនមានដល់
ទេវតាក្នុងអរូបាវចរកូមិ ។

បទថា វិនា អស្សាសបស្សាសេហិ ដូច្នោះ លោកពោលសំដៅយក

អង្គកថា បរមត្ថទីបនី ទុតិយភាគ

ការកើតឡើងនៃវិតក្ក វិចារ របស់សត្វដែលកើតហើយ ក្នុងរូបភព និង អរូបភព ។

បទថា បឋមជ្ឈានេ កាមាវចរេ ដូច្នោះ បានដល់ ក្នុងបឋមជ្ឈាន ដែលកើតឡើងហើយ ក្នុងកាមាវចរក្ខមិ ។ ឯបឋមជ្ឈានក្នុងកាមាវចរក្ខមិ នេះ លោកកាន់យកដោយអំណាចមគ្គដ៏ប្រសើរ មិនកាន់យកដោយអំណាច អប្បនាឡើយ ព្រោះថា ពួក ២ នៃសង្ខារនេះ រមែងកើតឡើងក្នុងចិត្តដែល ប្រព្រឹត្តទៅដោយវិតក្ក វិចារ សូម្បីមិនទាន់ដល់អប្បនា ។

បទនេះថា ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ លោកពោលហើយ ព្រោះភាពនៃ កាយសង្ខារ មានចិត្តជាសមុដ្ឋានពិតប្រាកដ ព្រោះចិត្ត កាលកើតនោះឯង រមែងញ៉ាំងរូប ឬអរូបឲ្យកើតឡើង កាលរលត់ រមែងមិនញ៉ាំងរូប ឬអរូប ឲ្យកើតឡើង ។

បទថា សុទ្ធាវាសានំ ទុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ បានដល់ កវន្តចិត្ត ដែលជាចិត្តដួងទី ២ រាប់អំពីបដិសន្ធិចិត្ត ពាក្យនោះ លោកពោលហើយ ដើម្បីសម្តែងថា កវន្តចិត្តនោះ កាលបដិសន្ធិចិត្តប្រព្រឹត្តទៅ មិនធ្លាប់កើត ឡើងហើយនោះឯងដល់ព្រហ្ម ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិនោះក៏ពិត តែវិបាកចិត្ត ដែលមិនលាយឡំគ្នា រមែងប្រព្រឹត្តទៅអស់កាលដរាបណា ឈ្មោះថា មិន ធ្លាប់កើតឡើងអស់កាលដរាបនោះឯង ព្រហ្មទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ដោយវិបាកចិត្តរបស់ឈានណា វិបាកចិត្តរបស់ឈាននោះ កាលកើតសូម្បី ១០០ ដងខ្លះ ១០០០ ដងខ្លះ ឈ្មោះថា បឋមចិត្តនោះឯង (សំដៅដល់

កវន្តដែលកើតបន្ទាប់អំពីបដិសន្ធិចិត្ត) ។

ឯអាវជួនចិត្តក្នុងកវនិកន្តិ (ជវន) មិនដូចគ្នាដោយវិបាកចិត្ត (ព្រោះ អាវជួនចិត្ត ជាកិរិយាចិត្ត) ឈ្មោះថា ទុតិយចិត្ត ។ គប្បីជ្រាបថា ពាក្យថា ទុតិយចិត្តនោះ លោកពោលសំដៅយកអាវជួនចិត្តនោះ ។

បទថា បច្ឆិមចិត្តសមដ្ឋិនំ បានដល់ ព្រះខីណាស្រព ដែលដល់ព្រម ដោយចិត្ត ដែលមិនជាបច្ច័យដល់បដិសន្ធិ ដែលជាចិត្តដួងចុងក្រោយ នៃ ចិត្តទាំងពួង ។

បទថា អវិតក្កអវិចារានំ បច្ឆិមចិត្តំ នេះ លោកពោលហើយដោយ អំណាចចុតិចិត្តដែលប្រកបដោយទុតិយជ្ឈាន របស់រូបាវចរបុគ្គល និងដោយ អំណាចចុតិចិត្តដែលប្រកបដោយចតុត្ថជ្ឈានរបស់អរូបាវចរបុគ្គល ។ បទថា តេសំ បានដល់ បុគ្គលទាំងនោះ ដែលដល់ព្រមនៃបច្ឆិមចិត្តជាដើម ។ បទ ថា យស្ស កាយសង្ខារោ និរុជ្ឈតិ តស្ស ចិត្តសង្ខារោ និរុជ្ឈតិ នេះ លោក ឲ្យពាក្យឆ្លើយទទួលថា អាមន្តា ព្រោះការរលត់ទៅក្នុងខណៈនីមួយៗ របស់ កាយសង្ខារ ព្រមជាមួយចិត្តសង្ខារដោយពិតប្រាកដ មិនបានឆ្លើយទទួល ព្រោះការរលត់នៃចិត្តសង្ខារ មួយអន្លើដោយកាយសង្ខារឡើយ ។

សួរថា ព្រោះហេតុអ្វី ឆ្លើយថា ចិត្តសង្ខារ សូម្បីរៀរចាកកាយសង្ខារ រមែងកើតឡើងផង រមែងរលត់ផង ឯកាយសង្ខារ មានចិត្តជាសមុដ្ឋាន ។

ខ្យល់អស្សាសៈ បស្សាសៈ និងរូប ដែលមានចិត្តជាសមុដ្ឋាន កើត ឡើងហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត រមែងតាំងនៅស្មើនឹងចិត្ត ១៦ ដួង

ដទៃទៀត កើតឡើង ។

ពាក្យថា រូបដែលមានចិត្តជាសមុជ្ជាន រមែងរលត់ទៅព្រមជាមួយចិត្ត ដួងចុងក្រោយ ក្នុងចិត្ត ១៦ ដួងនោះ បានដល់ រូបដែលមានចិត្តជា សមុជ្ជាន រមែងកើតឡើងព្រមជាមួយចិត្តដួងណា រមែងរលត់ទៅព្រមជា មួយចិត្តដួងទី ១៧ ចាប់ផ្ដើមអំពីចិត្តនោះ រមែងមិនរលត់ទៅក្នុងឧប្បាទ ឬ វិធីក្នុងនៃចិត្តដួងណាមួយ និងរមែងមិនកើតឡើងក្នុងក្លិនក្លាណៈ ។ លោក ពោលថា អាមន្តា ព្រោះការរលត់ទៅក្នុងខណៈនីមួយៗ ព្រមគ្នានឹងចិត្តសង្ខារ ដោយពិតប្រាកដថា នេះជាធម្មតារបស់រូប ដែលមានចិត្តជាសមុជ្ជាន ។

តែក្នុងអង្គកថា សីហឡនៃវិក្កន្តប្បករណ៍ ពោលថា រូបដែលមានចិត្ត ជាសមុជ្ជាន រមែងរលត់ទៅក្នុងឧប្បាទក្នុងនៃចិត្តដួងទី ១៧ ដូច្នោះ ពាក្យ ពោលនោះ រមែងខុសអំពីព្រះបាលីនេះ ។ លោកពោលហើយក្នុងព្រះបាលី ថា បាលីនោះឯង មានកម្លាំងជាងអង្គកថា គប្បីកាន់យកពាក្យនោះជា ប្រមាណ ។

ក្នុងពាក្យសួរនេះថា យស្ស កាយសង្ខារោ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស វច្ចិ- សង្ខារោ និរុជ្ឈតិ ដូច្នោះ លោកធ្វើការបដិសេធថា នោ ព្រោះកាយសង្ខារ រមែងកើតឡើងក្នុងឧប្បាទក្នុងនៃចិត្ត តែវិតក្ក វិចារ រមែងរលត់ទៅក្នុង ខណៈនោះក៏មិនមែន ។ គប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យក្នុងទីទាំងពួងដោយនយមុខនេះ ។

បរិញ្ញាវារៈ ប្រព្រឹត្តទៅ ដោយប្រក្រតីនោះឯង ។^{១៧៧}

អង្គកថាសង្ខារយមកៈ ចប់

ក្បាលទី ៧៣

អភិធម្មបិដក ចាលីប្រៃ ៨៧

យមកៈ បឋមភាគ

សន្ធិកចន្ទលប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

លេខទំព័រ

មូលយមកៈ

អភិធម្មបិដក ឧទេសវារៈ	២
អដ្ឋកថាឧទេសវារៈ	១១
អភិធម្មបិដក និទេសវារៈ	១៦
អដ្ឋកថានិទេសវារៈ	៣២

ទន្ធយមកៈ

អភិធម្មបិដក ឧទេសវារៈ	៣៨
អដ្ឋកថាបណ្ឌិតិឧទេសវារៈ	៤៤
អភិធម្មបិដក និទេសវារៈ	៤៩
អដ្ឋកថាបណ្ឌិតិនិទេសវារៈ	៥១
បទេសោទនវារៈ	៥១
អភិធម្មបិដក	៥៣
អដ្ឋកថាបទេសោធនមូលចក្កវារៈ	៦០
អភិធម្មបិដក	៦១
អដ្ឋកថាសុទ្ធកុន្ធវារៈ	៦៣
អភិធម្មបិដក	៦៥
អដ្ឋកថាសុទ្ធកុន្ធមូលចក្កវារៈ	៧៣

អភិធម្មបិដក បវត្តិវារៈ	៧៤
អដ្ឋកថាបវត្តិវារៈ	១៣៤
អភិធម្មបិដក បរិញ្ញាវារៈ	១៥១
អដ្ឋកថាបរិញ្ញាវារៈ	១៥៥

អាយតនយមកៈ

អភិធម្មបិដក បណ្ណតិវារៈ	១៥៧
អភិធម្មបិដក ឧទេសវារៈ	១៥៧
អភិធម្មបិដក និទេសវារៈ	១៦៤
អភិធម្មបិដក បវត្តិវារៈ	១៧៣
អភិធម្មបិដក បរិញ្ញាវារៈ	៤០២
អដ្ឋកថាអាយតនយមកៈ បណ្ណតិឧទេសវារៈ	៤០៦
បណ្ណតិនិទេសវារៈ	៤០៧
បវត្តិវារៈ	៤១០

ទាលីប្រៃ ~ ៨៨

យមកៈ ទុតិយភាគ

ធាតុយមកៈ

អភិធម្មបិដក បណ្ណតិវារៈ	៤១៨
អភិធម្មបិដក ឧទេសវារៈ	៤១៨
អភិធម្មបិដក និទេសវារៈ	៤២១
អភិធម្មបិដក បវត្តិវារៈ	៤២៨
អភិធម្មបិដក បរិញ្ញាវារៈ	៤៣០
អដ្ឋកថាធាតុយមកៈ	៤៣១

សច្ចុយមកៈ

អភិធម្មបិដក បណ្ណតិវារៈ	៤៣២
អភិធម្មបិដក ឧទុសវារៈ	៤៣២
អភិធម្មបិដក និទុសវារៈ	៤៣៥
អភិធម្មបិដក បវត្តិវារៈ	៤៤២
អភិធម្មបិដក បរិញ្ញាវារៈ	៥៤១
អដ្ឋកថាសច្ចុយមកៈ បណ្ណតិវារៈ	៥៤៥
បវត្តិវារៈ	៥៤៦
បរិញ្ញាវារៈ	៥៤៩

សង្ខារយមកៈ

អភិធម្មបិដក បណ្ណតិវារៈ	៥៥០
អភិធម្មបិដក ឧទុសវារៈ	៥៥០
អភិធម្មបិដក និទុសវារៈ	៥៥២
អភិធម្មបិដក បវត្តិវារៈ	៥៥៦
អភិធម្មបិដក បរិញ្ញាវារៈ	៦៤៥
អដ្ឋកថាសង្ខារយមកៈ បណ្ណតិវារៈ	៦៤៦
បវត្តិវារៈ	៦៥១

